Vysoká škola ekonomická v Praze
Fakulta financí a účetnictví

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2008 Jan Kubík

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta financí a účetnictví

Katedra bankovnictví a pojišťovnictví

Obor: Finance

Název diplomové práce:

Potenciál futures na index PX

Autor diplomové práce: Jan Kubík

Vedoucí diplomové práce: doc. Mgr. Jiří Málek, Ph.D.

Rok obhajoby: 2008

Čestné prohlášení:
Prohlašuji, že diplomovou práci na téma „Potenciál futures na index PX“ jsem vypracoval samostatně a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem řádně označil a uvedl v přiloženém seznamu.

V Praze dne 4. ledna 2008

Jan Kubík

P o d ě k o v á n í

Rád bych tímto poděkoval docentu Mgr. Jiřímu Málkovi, Ph.D. za odborné vedení mé diplomové práce, pomoc s řešením některých problematických pasáží a za poskytnutí odborných konzultací. Dále mé poděkování patří společnosti Reuters Group PLC, která poskytla analyzovaná data a mnoho dalších informačních zdrojů, nezbytných k dokončení této práce.

Anotace

Tato práce srovnává první český burzovně obchodovaný termínový kontrakt, futures na index PX, s dalšími světovými futures kontrakty a analyzuje potenciál úspěšnosti tohoto kontraktu. Tento základ je doplněn informacemi o dalším vývoji a emisích na českém trhu burzovních derivátů. Dále práce shrnuje základní teoretické a praktické znalosti o futures na index se zaměřením na český trh a jeho vývoj.

Nejvíce prostoru je věnováno regresní analýze objemů obchodování u futures na index PX a dalších osmi indexových kontraktů v závislosti na čase. Cílem je nalézt standardní regresní funkci, která by popisovala vývoj této závislosti u úspěšných termínových kontraktů na index. Výsledná funkce je následně porovnána s vývojem tohoto atributu právě u futures na index PX. Tato analýza je doplněna podobnou studií u dalších čtyř velice úspěšných futures kontraktů s jiným podkladovým aktivem než je index. Analyzován je také vývoj objemů obchodvání u nově emitovanými futures na akcie společností ČEZ a Erste Bank.

Obsah

Anotace **5**
Obsah **6**
Úvod **10**
Použitý software a analytické postupy 11
Balíček aplikací Reuters 3000 Xtra 11
Aplikace SAS 12
Analytické postupy 12
1 Forwardy a Futures **15**
1.1 Futures 18
1.2 Standardizace 19
1.3 Marže a Mark- to-market 21
1.3.1 Clearingový dům 23
1.4 Oceňování 23
1.4.1 Cenné papíry bez dodatečných příjmů 24
1.4.2 Cenné papíry s dodatečnými příjmy 24
1.4.3 Komoditní futures 25
1.4.4 Futures ceny a spotové ceny 25
1.4.5 Aktuální ceny 26
1.4.6 Tržní selhání 27
1.5 Obchodování 27
1.6 Dodání 28
1.7 Využití Futures 29
1.7.1 Zajištění 29
1.7.2 Spekulace 30
1.7.3 Arbitráž 31
1.7.4 Programové obchodování 31
1.7.5 Predikce vývoje ceny podkladového aktiva 32
1.7.6 Vytváření dlouhodobých časových řad 32
2 Futures na index **34**
2.1.1 Akciové indexy 34
2.1.2 Historie futures na index 35

2.1.3 Futures na index a říjen roku 1987 ... 36
2.1.4 Oceňování futures na index ... 36
2.1.5 Zajištění ... 37
2.1.6 Spekulace ... 38
2.1.7 Arbitrážní obchody ... 38
2.1.8 Změna beta u akciového portfolia ... 38
3 Index futures na Burze cenných papírů Praha ... 39
3.1 Stručná historie Burzy cenných papírů Praha, a.s. ... 39
3.2 Podkladové aktivum ... 39
3.3 Futures kontrakty ... 41
3.4 Názory v době emise ... 42
3.5 Regresní analýza ... 44
4 Vývoj obchodování na dalších burzách ... 46
4.1 Polsko WIG 20 ... 46
4.1.1 Podkladové aktivum ... 46
4.1.2 Futures instrument ... 47
4.1.3 Regresní analýza ... 48
4.2 Maďarsko BUX ... 49
4.2.1 Podkladové aktivum ... 49
4.2.2 Futures instrument ... 50
4.2.3 Regresní analýza ... 51
4.3 Rakousko ATX ... 53
4.3.1 Podkladové aktivum ... 53
4.3.2 Futures instrument ... 54
4.3.3 Regresní analýza ... 55
4.4 Německo DAX ... 56
4.4.1 Podkladové aktivum ... 56
4.4.2 Futures instrument ... 57
4.4.3 Regresní analýza ... 58
4.5 Velká Britanie FTSE 100 ... 59
4.5.1 Podkladové aktivum ... 59
4.5.2 Futures instrument ... 60
4.5.3 Regresní analýza ... 61
4.6 Eurozóna Dow Jones Euro STOXX 50 ... 63

4.6.1 Podkladové aktivum ... 63
4.6.2 Futures instrument ... 64
4.6.3 Regresní analýza ... 65
4.7 Spojené státy Dow Jones Industrial Average ... 66
4.7.1 Podkladové aktivum ... 66
4.7.2 Futures instrument ... 68
4.7.3 Regresní analýza ... 69
4.8 Spojené státy S&P 500 ... 70
4.8.1 Podkladový instrument ... 70
4.8.2 Futures instrument ... 72
4.8.3 Regresní analýza ... 73
4.9 Japonsko Nikkei 225 ... 74
4.9.1 Podkladové aktivum ... 74
4.9.2 Futures instrument ... 76
4.9.3 Regresní analýza ... 77
4.10 Nejobchodovanější futures kontrakty ... 79
4.10.1 Spojené státy Eurodollar ... 79
4.10.2 Německo Euro Bund ... 82
4.10.3 Spojené státy 10-Year T-Note ... 85
4.10.4 Eurozóna Euribor ... 87
5 Vyhodnocení potenciálu futures na index PX ... 89
5.1 Srovnání podkladových aktiv ... 89
5.2 Srovnání futures instrumentů ... 89
5.3 Vyhodnocení regresní analýzy ... 90
6 Nové futures instrumenty v ČR ... 92
6.1 Futures na jednotlivé akcie ... 92
6.1.1 Futures na akcie ČEZ, a.s. ... 93
6.1.2 Futures na akcie Erste Bank ... 94
6.2 Futures na elektrickou energii ... 96
7 Závěr ... 98
Seznam použité literatury a pramenů ... 101
Tištěné zdroje ... 101
Knihy ... 101
Periodika ... 101

Elektronické zdroje 102
Stránky burz 102
Ostatní elektronické zdroje 103
Přílohy 105
Zdrojová data 105
Futures na indexy PX, WIG 20, BUX, ATX a DAX 105
Futures na index FTSE 100, DJ Euro STOXX 50, DJIA, S&P 500, Nikkei 225 111
Futures na Eurodollar, Euro Bund, 10Y T-Note, ČEZ a Erste Bank 117
Statistická analýza 123
Souhrnné statistiky 123
Regresní analýza – Futures na index PX 124
Regresní analýza – Futures na index WIG20 130
Regresní analýza – Futures na index BUX 134
Regresní analýza – Futures na index DAX 138
Regresní analýza – Futures na index FTSE 100 142
Regresní analýza – Futures na index DJ Euro STOXX 50 148
Regresní analýza – Futures na index DJIA 152
Regresní analýza – Futures na index S&P 500 156
Regresní analýza – Futures na index Nikkei 225 160
Regresní analýza – Eurodollar Futures 162
Regresní analýza – Euro Bund Futures 168
Regresní analýza – 10-Y T-Note Futures 174
Regresní analýza – Euribor Futures 176
Regresní analýza – Futures na akcie společnosti ČEZ 178
Regresní analýza – Futures na akcie společnosti Erste Bank 180

Úvod

Po dlouholeté snaze se Burze cenných papírů Praha, a.s. podařilo v roce 2006 spustit derivátové obchodování na svých systémech. Prvním podkladovým aktivem byl pro tyto účely nedávno upravený index PX, na který navázaly akcie společností ČEZ a Erste Bank. Nejnovější derivátovou emisí jsou futures na elektrickou energii obchodované na Energetické burze Praha (PXE), dceřinné společnosti pražské burzy.

Obchodování burzovních derivátů, jakožto nový jev na českém trhu, inspiroval tuto práci a vedl k myšlence ověření teze o podobném vývoji objemů obchodování na různých světových burzách, včetně té pražské. **Cílem této práce je proto analýza objemů obchodování různých futures kontraktů, jejichž podkladovým aktivem je akciový index a srovnání s historickým vývojem tohoto ukazatele u prvních index futures obchodovaných v Čechách, tedy futures na index PX, a následně také s futures na jednotlivé akcie, nově emitovanými na stejné burze.**

Práce v první části přináší základní teoretický popis futures kontraktů. Některé teoretické aspekty, jako například oceňování futures kontraktů, nejsou v práci podrobně rozpracovány z důvodu nízké relevantnosti se subjektem práce. Druhá část se soustředí na analýzu reálných tržních dat, s cílem nalezení obecné regresní funkce popisující úspěšné futures kontrakty, tedy dlouhodobě obchodované s vysokými objemy obchodování. Zamýšlený postup analýzy vede od popisu každého futures kontraktu separátně, regresní analýzy historických objemů obchodování a srovnání s futures na index PX, přes odvození agregované nebo lépe standardizované regresní funkce, která vyzdvihne společné vlastnosti všech analyzovaných kontraktů a potlačí rozdíly, až k porovnání této souhrnné funkce s vývojem objemů obchodování u futures na index PX s cílem zhodnocení potenciálu jeho budoucí úspěšnosti.

Posledním krokem je pak využití sestrojeného modelu na další futures instrumenty na českém finančním trhu. Vedle futures na index PX je získaná regresní funkce porovnávána i s daty pro novější futures na českém trhu, tedy futures na akcie společností ČEZ, a.s. a Erste Bank der öesterreichischen Sparkassen AG.

Při výběru instrumentů byl preferován původ z regionu střední Evropy, což by mělo zajistit do jisté míry srovnatelné podmínky a tím i podobný vývoj. Takovými kontrakty jsou například futures na indexy ATX, BUX a WIG. Díky podobnému původu lze očekávat vysokou míru korelace a podobnou regresní funkci popisující vývoj objemů obchodování českých futures instrumentů s těmito vybranými a analyzovanými kontrakty. Dalšími vybranými futures kontrakty jsou zástupci nejúspěšnějších evropských, ale i světových index futures kontraktů.

Shodné znaky výsledných regresních funkcí by pak měly predikovat srovnatelný vývoj pro české deriváty, jakým prošly ekvivalentní instrumenty nejen v regionu střední Evropy, ale i celosvětově. Dalším důvodem, proč očekávat „úspěšnost“ futures na českém trhu, je jejich celosvětově vysoká oblíbenost, a to zejména u futures na index, které se řadí mezi ty vůbec nejoblíbenější.

Použitý software a analytické postupy

Při analýze historických dat poskytnutých společností Reuters Czech Republic, s.r.o. bylo využíváno aplikace Reuters 3000 Xtra, verze 5.1 z roku 2007 od společnosti Reuters Group PLC a SAS Learning Edition 4.1 (4.1.99.490) vyrobeného roku 2006 společností SAS Institute Inc. Následující část si dává za úkol zběžně seznámit s těmito aplikacemi a načrtnout postupy používané při regresní analýze historických dat. Použité historické řady i výstupy analýz jsou připojeny v části přílohy.

Balíček aplikací Reuters 3000 Xtra

Softwarový balíček Reuters 3000 Xtra dovoluje uživatelům studovat a analyzovat trhy mnoha různými způsoby. V tomto software je možné velmi variabilně vytvářet své vlastní pracovní prostředí nebo používat velké množství specificky orientovaných předem vytvořených standardizovaných modelů (Xtra Model Suit).

Obr. 1 Reuters 3000 Xtra – vlastní pracovní prostředí

Při tvorbě vlastního prostředí je možné do pracovní plochy zakomponovat mnoho objektů, jako jsou grafy, kotace, zprávy, tabulkové a jiné kalkulátory i obchodní aplety. Program také nabízí možnost nastavení upozornění v případě stanoveného vývoje určitého instrumentu,

indikátoru, analýzy či vydání zpráv k vybranému tématu. Součástí softwarového balíčku je i program umožňující stahovat aktuální i historická data do MS Excel a dále tato data spravovat či naopak kontribuovat vlastní data do databází Reuters.

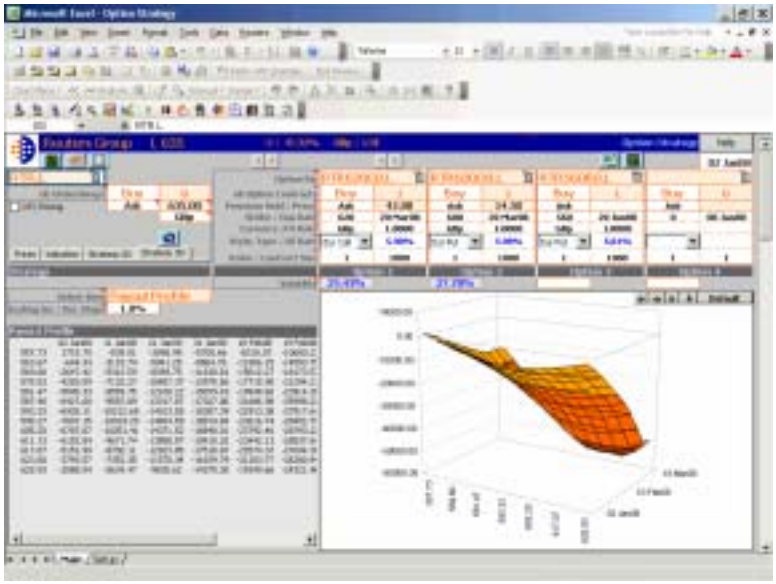

Obr. 2 Reuters 3000 Xtra – Standardní model v MS Excel

Aplikace SAS

Systém SAS, původně Statistical Analysis System, je statistický analytický software, který byl vyvinut v SAS Institute. Tato aplikace nabízí komfortní uživatelské prostředí umožňující sběr, zpracování, statistickou analýzu a dolování dat. Výhodou SAS je široká podpora vstupních i výstupních formátů, mezi které patří formáty CSV, HTML, PCL, PDF, PostScript, RTF a XML. Možné je i propojení s externími databázemi pomocí dotazovacího jazyka SQL[1]. Vedle základních deskriptivních funkcí umožňujících popis statistického souboru, nabízí aplikace také možnosti propočtu pravděpodobností na základě různých rozdělení, regresní a korelační analýzu či dekompozici časové řady. Výsledky jednotlivých analýz jsou doplněny možností následné predikce závisle proměnné dle zadaných vstupů. Uživatelský komfort doplňuje například i možnost používat makra.

Analytické postupy

Při analýze historických objemů obchodování byla každá časová řada jednotlivě podrobena regresní analýze. Protože obchodování futures na index PX probíhalo od 5. října 2006 a historická data byla sbírána do 20. prosince 2007, bylo k regresní analýze dostupných přesně 300 hodnot od začátku obchodování. Z toho důvodu bylo i u ostatních kontraktů použito

1 Structured Query Language, jazyk používaný pro dotazování databází.

300 nejstarších dostupných hodnot. Jedinou výjimku tvoří futures na akcie společností ČEZ a Erste Bank, kde neexistovala časová řada o této délce, neboť tyto instrumenty začaly být obchodovány později.

Nejedná se nutně o prvních 300 obchodních dní, neboť záznam dat z některých burz začal až s určitým časovým odstupem od prvního dne obchodování. Tento jev může mít vliv na průběh regresní funkce takto postižených instrumentů, a proto se tomuto tématu budeme ještě věnovat v závěrečné části této práce.

Pří analýze byly využity tyto základní regresní funkce:

- Lineární regresní funkce
  - $Y=a+b*X$
- Nelineární regresní funkce
  - $Y=a+b*X^c$
  - $Y=\ln(a+b*X)$
  - $Y=a/(1+b*X)$
  - $Y=1-\exp(-X^a)$
  - $Y=b*\exp(X-a)$
  - $Y=a+\exp(b/(X-c))$
  - $Y=a*\exp(b/(X-c))$
  - $Y=a-b*c^X$

Pro každou řadu jsou v následujícím textu zmíněny všechny regresní funkce, pro které byla hypotéza o závislosti objemu na čase prokázána na hladině významnosti 0,05, je tedy připuštěna chyba 5 %. Jako kritérium výběru je použita P-hodnota (P-value), tedy pravděpodobnost alternativní hypotézy o tom, že regresní funkce není schopná data popsat. Pro jednotlivé proměnné pak P-hodnota vyjadřuje pravděpodobnost hypotézy, že daná proměnná je nulová. V této množině regresních funkcí je identifikována jedna funkce nejlépe vystihující časový průběh historických objemů, tedy funkce, jejíž P-hodnota dosáhla nejnižší hodnoty.

Cílem je nalézt typ funkce, která je schopná popsat historický vývoj objemu obchodování co nejširší skupiny studovaných index futures kontraktů. Následně je tato funkce porovnána s regresními funkcemi dalších 6 vybraných futures kontraktů. Pro lepší představu jsou všechny studované časové řady zobrazeny na obrázku (viz Obr. 3).

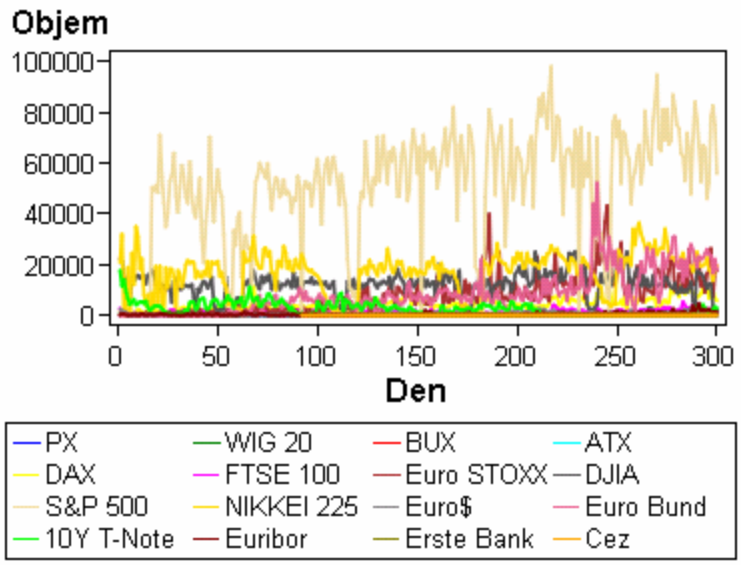

Obr. 3 Grafické znázornění všech analyzovaných časových řad

1 Forwardy a Futures

Jako odpověď na rostoucí volatilitu světových finančních trhů začaly být postupně využívány instrumenty, jejichž účelem není jen ochrana před jednotlivými na trhu přítomnými riziky, ale také využití všech příležitostí, které tyto neustále se vyvíjející trhy nabízejí. Tyto instrumenty se nazývají deriváty. Forwardy a futures jsou jednou ze tří základních skupin derivátů (Forwardy a futures, Opce, Swapy), instrumentů, u kterých již název napovídá, že jejich hodnota je odvozena (derivována) od nějakého jiného (podkladového, nebo také bazického) aktiva. Forwardy a futures jsou smlouvy mezi dvěma stranami o koupi (respektive prodeji) určitého aktiva za stanovenou cenu v určeném čase.

Původně tyto kontrakty sloužily k ochraně před nejistotou spojenou s výkupními cenami komodit. Po komoditách následovala jako podkladová aktiva i akcie, dluhopisy, úrokové sazby a měnové kurzy. Dnes jsou tyto instrumenty nejvíce využívány, díky svému pákovému efektu, při spekulaci.

Základem forwardů a futures je princip, že držitel dlouhé, tedy long pozice, má právo a zároveň povinnost koupit podkladový instrument v daném čase v budoucnu ze sjednanou cenu. Protistrana, tedy držitel krátké (short) pozice, má naopak právo a zároveň povinnost prodat podkladový instrument v daném čase v budoucnu ze sjednanou cenu.

Forwardový kontrakt je obchodován na takzvaném OTC (over-the-counter) trhu, což znamená, že obchody jsou domlouvány (většinou telefonicky[2]) mezi dvěma protistranami dle specifických požadavků poptávajícího. Nabídka je sice ve většině případů kotována[3] pro standardizované doby splatnosti, ale jedná se pouze o indikativní splatnost kontraktů, jejichž upřesnění probíhá teprve při jednání. Výhodou kotování standardizovaných period (fix dates) je možnost srovnání cen z různých zdrojů a od různých kontributorů, což vede k vyšší transparentnosti. Strana poptávající určitý kontrakt, jehož splatnost není standardně kotována, si může přibližnou cenu, sloužící jako podklad pro jednání s protistranou, interpolovat[4] z křivky tvořené kotovanými instrumenty.

2 Forwardy, stejně jako celý finanční trh i jiné oblasti lidské aktivity, jsou od samého prvopočátku výpočetní techniky tímto fenoménem poznamenány. Proto je i v této oblasti znát postupný příklon k elektronickému obchodování. Mezi příklady můžeme uvést Reuters Dealing 3000, konverzační platformu pro obchodování měn, měnových swapů a forwardů a moha dalších instrumentů.
3 Společnosti, které aktivně obchodují forwardy prezentují informace o svých cenách (bid a ask) ve speciálních informačních zdrojích (databázích) jako jsou například Reuters, nebo Bloomberg.
4 Interpolace je přibližnýho výpočet hodnot funkce mezi známými body.

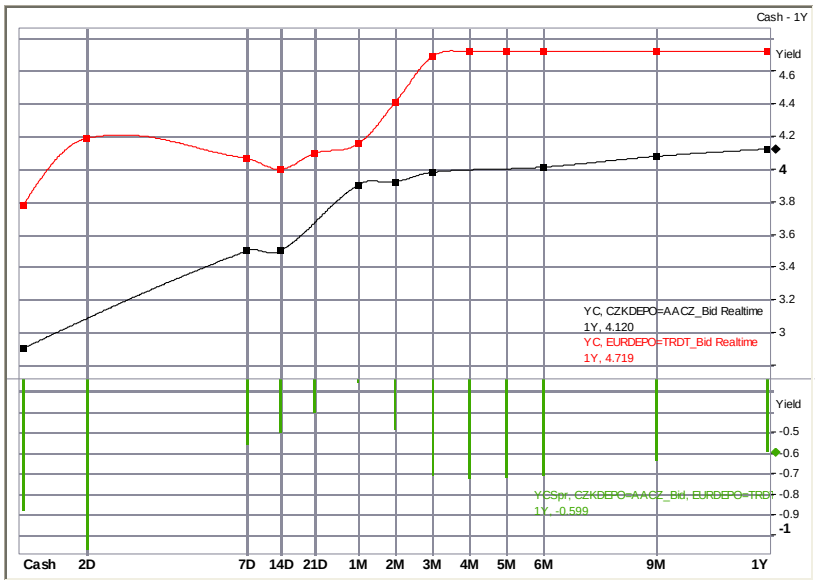

Obr. 4 Interpolovaná depozitní křivka pro ČR (černá) a EU a spready k 27.12.07

U forwardů není vyžadována žádná platba v době sjednávání ani na spotu[5], platba je provedena až v době splatnosti. Forward nejde jednostranně zrušit (uzavřít) bez vzájemné dohody obou smluvních stran. Pokud by se majitel forwardu rozhodl svou pozici předčasně uzavřít, pak musí nalézt protistranu, která bude ochotna tento specifický, na míru šitý (tailor made), kontrakt akceptovat. Tato možnost však musí být mezi smluvními stranami forwardu dohodnuta. Problémy s uzavíráním a převáděním pozic ve forwardových obchodech vede k nízké likviditě tohoto instrumentu. Při investování do forwardů je také nutno uvažovat riziko defaultu protistrany.

Na rozdíl od forwardu jsou futures standardizovány (objem, datum splatnosti, atd.) a jejich obchodování probíhá na organizovaných burzovních trzích. Výhodou futures je jejich likvidita, kterou zajišťují market-makers(tvůrci trhu)[6], kteří se zavázali neustále uveřejňovat jejich aktuální dvoucestné kotace (bid a ask). Futures je tedy možno kdykoli koupit, nebo prodat a tím uzavřít svou pozici. Pro zajištění proti defaultu jedné z protistran existují maržové účty u clearingového domu a každodenní přeceňování (mark-to-market).

Další rozdíl mezi forwardy a futures je, že forwardy jsou v absolutní většině spojeny s fyzickým dodáním podkladového aktiva, kdežto futures jsou většinou uzavřeny ještě před splatností kontraktu, a tak se s fyzickým plněním setkáváme pouze ve výjimečných případech. Uzavřením kontraktu (closing out) je u futures myšlen vstup do opačné pozice u stejného kontraktu. Pokud je kontrakt uzavřen před splatností, je zisk (ztráta) tvořen rozdílem mezi pořizovací a prodejní cenou futures kontraktu. Pokud je kontrakt držen do splatnosti, pak je zisk

5 Spot je den vypořádání promptních, tedy netermínových obchodů, jedná se většinou o první až třetí obchodní den po uzavření obchodu (dle tržní konvence).
6 Zdrojem zisku market-makers, tvůrců trhu, je spread (rozpětí) mezi bid a ask (poptávaná a nabízená cena).

(ztráta) tvořen rozdílem nákupní ceny futures kontraktu a spotové ceny. Protože zisky jedné strany jsou ztrátami protistrany, jedná se podle teorie her o hru s nulovým součtem (pokud pomineme transakční náklady).

U futures a forwardů rozlišujeme dva možné způsoby dodání, finanční a fyzické. Finanční dodání spočívá v zaplacení rozdílu mezi spotovou a futures cenou, kdežto fyzické dodání znamená dodání podkladového instrumentu za dohodnutou futures cenu. Jako podkladové aktivum mohou sloužit různá aktiva, od finančních neboli investičních (depozita, směnné kurzy, akcie a akciové indexy) až po fyzická neboli konzumní (komodity jako jsou potraviny, kovy, nerostné suroviny a jejich produkty). Mezi nejexotičtější podkladové komodity, se kterými se na některých burzách můžeme běžně setkat a jejichž ceny jsou kontinuálně kotovány market-makery, patří například sušené mléko, víno, živý dobytek či vepřové žaludky, ale také počasí.

Forwardy, jakožto nestandardizované kontrakty vznikly historicky dříve, než futures. Podílely se například na tulipánové horečce v Holandsku v roce 1637. Na počátku 19. století obchodníci s kovy běžně využívali forwardů při svém obchodování. Tyto forwardové ceny daly roku 1877 impuls k vzniku London Metal Exchange (LME), burzy, kde se neobchodují čisté futures, ale forwardům podobné burzovní instrumenty, které nemají standardizované vypořádání a dodání. Dodnes se tu každý den obchoduje nový kontrakt expirující přesně za 3 měsíce.

Základ pro současné standardizované futures trhy položili v Japonsku, kde již od sedmnáctého století probíhalo na Yodoya Rice Market v Osace obchodování s rýží pomocí standardizovaných futures kontraktů. Zlomem ve vývoji futures bylo založení Chicago Board of Trade (CBOT) roku 1848 s cílem eliminovat nejistotu při obchodování zemědělských plodin, jako je obilí a kukuřice. Do roku 1865 zde sice byly využívány pouze forwardy, poté však burza spustila obchodování se standardizovanými kontrakty nazývanými 'futures contracts' včetně systému maržových účtů. Na burzu v Chicagu brzy navázaly další burzy, jako například burza v New York specializující se na bavlnu a kávu.

V současné době dosahuje trh s futures kontrakty obrovských rozměrů. Dle Futures Industry Association (FIA) bylo za první pololetí roku 2006 zobchodováno okolo 2.6 miliard futures kontraktů, což je více než 30% nárůst oproti stejnému období předchozího roku.

1.1 Futures

Protože se tato práce soustředí na futures kontrakty, je důležité shrnout všechny charakteristiky tohoto druhu instrumentů.

- Standardizované instrumenty obchodované na burzách
- O jednotlivých obchodech ihned vědí i ostatní účastníci trhu
- Ve většině případů uzavřeny před dobou splatnosti
- Zajištěny proti defaultu jedné ze stran přes maržové účty v clearingovém domě
- Oddálené plnění vůči podpisu smlouvy
- Více možných dat plnění
- Denní vyrovnání zisků a ztrát

Velice jednoduchý způsob, jak si představit vznik futures kontraktu uvádí například John C. Hull: „5. března zavolá investor z New Yorku svému brokerovi obchodujícímu na Chicago Board of Trade, aby pro něj koupil 5000 bushelů (36,3 l) kukuřice k dodání v červnu téhož roku. Broker ihned předá příkaz ke vstupu do jedné long pozici ve futures kontraktu svému obchodníkovi na parketu burzy, neboť jeden kontrakt (LOT) na CBOT má objem přesně 5000 bushelů. V přibližně stejnou chvíli jiný investor z Kansasu dá příkaz svému brokerovi, aby prodal 5000 bushelů kukuřice s dodáním v červnu. Broker také zadá příkaz ke vstupu do jedné short pozice na kukuřici svému obchodníkovi na parketu. Oba obchodníci se setkají na parketu a dohodnou se na ceně, za kterou obchod v červnu proběhne.

Investor z New Yorku, který kupuje kukuřici, tak vstupuje do dlouhé (long) futures pozice a investor z Kansasu, který kukuřici prodává vstupuje do krátké (short) futures pozice. Dohodnutá cena je pak současná futures cena pro kukuřici v červnu.“

Pomocí forwardových obchodů by se oba investoři zbavili nejistoty, ale stále by pro obě strany existovalo riziko nedodržení smlouvy protistranou. Riziko protistrany je rizikem nedodržení slova smluvním partnerem. Vstupem do futures pozice tato nevýhoda mizí, investoři se nemusí potkat a ani se nemusí zajímat, komu bude v příkladu zmíněná kukuřice dodána. Společnou protistranou je totiž clearingový dům burzy, který riziko protistrany eliminuje systémem marží.

Cena futures se řídí zákony poptávky a nabídky. Pokud je na trhu více zájemců o long pozici, tedy chtějí v budoucnu nakupovat podkladové aktivum, pak cena futures poroste. Vyšší cena na trh přiláká další prodávající a na trhu tak vznikne rovnováha. V opačném případě, kdy je více zájemců o short pozici, cena klesne a přiláká další kupující. Na trhu také vznikne rovnováha.

Nejstarším podkladovým aktivem futures instrumentů jsou komodity. Měnové futures byly zavedeny v roce 1972 na Chicago Mercantile Exchange, následovány úrokovými futures v roce 1975 a stock index futures v roce 1982. Mezi nejnovější futures patří futures na počasí, kde výplata závisí na vývoji počasí v určitém čase na určitém místě. Mezi roky 1972 a 1990 vzrostl objem obchodování futures jen ve Spojených státech z 20 milionů na 200 milionů kontraktů za rok.

Důvod proč je 99%[7] futures uzavřeno před datem splatnosti je možno vysvětlit například takto: Obchodník se chce zajistit proti neočekávanému vývoji ceny podkladového aktiva. Koupí vysoce standardizovaný futures kontrakt, jehož podkladové aktivum ne zcela vyhovuje jeho potřebám, ale kontrakt dostatečně zabezpečuje jeho portfolio (vysoce korelovaná aktiva, nebo stejné aktivum, ale s jinou než požadovanou splatností). Těsně před datem splatnosti obchodník svou pozici ve futures uzavře a nakoupí zamýšlený instrument na spotovém trhu. Výsledné náklady na nákup požadovaného aktiva se nakonec vpodstatě velmi blíží potenciální futures ceně aktiva, pro které neexistuje specifický futures kontrakt.

Celkový počet otevřených pozic se nazývá open interest. Jelikož každý kontrakt má dvě strany (short a long pozice), jeden open interes znamená dvě pozice. Každý open interest je možno vnímat jako budoucí poptávku po podkladovém aktivu, které bude nutno dodat, pokud nebude kontrakt uzavřen před splatností.

Při porovnání investice do futures s investicí do podkladového aktiva je nutno uvažovat pákový efekt, který na jedné straně přináší vyšší výnos, na druhé straně však znamená vysoké riziko. V případě indexu je nákup indexu futures spojen s nižšími transakčními náklady než nákup jednotlivých akcií a replikace[8] indexu pomocí portfolia. V případě malého počtu emitovaných podkladových instrumentů může být získání podkladového aktiva spojeno s problémy, možnosti emitování nových futures však nejsou prakticky omezeny. Nutno je také uvažovat rizika spojená s plněním protistrany, tedy riziko defaultu a rozdílné zdanění investice do futures a do podkladového aktiva.

1.2 Standardizace

Aby bylo možné vytvořit organizovaný trh, musí být jednotlivé atributy kontraktů standardizovány. Standardizace pak zaručuje zaměnitelnost jednotlivých kontraktů, tedy i jejich směnitelnost, a zvyšuje jejich likviditu. Mezi tyto atributy patří kvalita podkladového aktiva, datum splatnosti, množství podkladového aktiva, cenový krok, místo a forma dodání, maržové požadavky a doba obchodování. Standardizace je snazší u finančních podkladových aktiv než u komodit.

7 Viz financial engineering, Derivatives and Risk Management
8 Replikace, snaha o držení stejného portfolia jako index.

Základní standardizovaný atribut futures kontraktu je podkladové (bazické) aktivum. Primární volba u podkladového aktiva je forma dodání, která může být fyzická nebo finanční. V některých případech fyzické formy dodání je burzou dána volba mezi několika kvalitami podkladového aktiva (podobné bondy, podobné komodity). Obecně o volbě mezi různými kvalitami podkladového aktiva rozhoduje krátká strana kontraktu. V některých případech, kdy je umožněna volba kvality dodaného podkladového aktiva, může být konečná cena vypořádání následně upřesněna dle této kvality.

Příkladem, kdy se konečná cena vypořádání i přes volbu podkladového aktiva nemění, jsou futures na dluhopisy. V této práci jsou studovány dva takové kontrakty, Euro Bund a 10-Year T-Note futures kontrakt. V obou případech se jedná o generický (umělý) státní dluhopis, za který je možné při vypořádání dodat jakýkoli dluhopis vyhovující daným standardním podmínkám (rozpětí maturity, emitent, kupon). Volba dodávaného aktiva je v rukou dodávající strany. Seznam existujících dluhopisů, které vyhovují podmínkám, je běžně sestavován burzou, na které jsou dané futures kontrakty obchodovány.

Finanční plnění přináší snazší vstup na burzu pro finanční investory, kteří nemají zájem o fyzické plnění. Jestliže má kupující futures kontraktu zájem o podkladové aktivum, koupí ho na spotovém (promptním) trhu a rozdíl je vyrovnán finančním vypořádáním futures kontraktu. Náklady na pořízení podkladového aktiva pak odpovídají futures ceně.

U futures se obvykle rozlišuje den splatnosti (final settlement day), poslední den obchodování (last trading day) a den plnění (delivery day). Poslední obchodní den bývá většinou třetí pátek v měsíci, nebo předposlední obchodní den v měsíci. Datum plnění kontraktu nebývá u futures na rozdíl od forwardů přesně specifikováno. Například u komoditních futures to bývá celý měsíc. Běžně také bývá obchodováno několik kontraktů s různými daty splatnosti souběžně.

Nominální hodnota podkladového aktiva je specifikována pomocí jednotky kontraktu, obchodování pak může probíhat pouze s celočíselnými násobky jednotky kontraktu. Určení velikosti jednotky kontraktu je velice důležité. Příliš malé jednotky kontraktu přinášejí dodatečné transakční náklady, které odrazují od nákupu futures kontraktů. Naopak příliš velké jednotky kontraktu mohou být nedosažitelné pro některé zájemce o daný instrument. Objem podkladového aktiva se proto u futures liší dle uvažovaného cílového investora.

Z důvodu zpřístupnění kontraktů malým investorům zavedly některé burzy „mini“ kontrakty. Jako příklad je možno uvést Mini NASDAQ 100 futures kontrakt, u kterého je hodnota indexu násobena multiplikátorem dvacet, zatímco pro normální futures kontrakt má multiplikátor hodnotu 100. V loňském roce zavedli „mini“ kontrakty také London Metal Exchange (LME) a New York Mercantile Exchange (NYMEX).

Standardní kotování ceny futures je omezeno minimální a maximální možnou denní změnou ceny (krokem). Minimální kroky mohou být specifikovány relativně, tedy v procentech z nominální ceny kontraktu (tzv. tick size), kde jednotkami jsou setiny procenta označované jako bazické body, nebo absolutně, tedy v jednotkách nominální hodnoty (tzv. tick value). V případě maximálního pohybu ceny je většinou pro daný den ukončeno obchodování. Více o maximálních limitech naleznete v části věnované maržím.

Místo a forma dodání podkladového instrumentu je velmi důležité především u komoditních futures, kde existují významné náklady na transport. Formou dodání jsou pak myšleny velikost a způsob balení atd. V případě možnosti volby místa dodání se postupuje shodně jako při volbě kvality podkladového aktiva, s možností slev u některých lokací.

Standardizace, spojená s futures kontrakty, může při porovnání s forwardy „šitými na míru“ představovat nepříjemná omezení, odpovídající jen z části potřebám klienta. Přináší však nesrovnatelně vyšší likviditu, zajištěnou vždy přítomnými market-makery. Je tedy možno ihned vystoupit z otevřené pozice, která dané straně nevyhovuje. Přes omezenou přizpůsobivost futures kontraktu způsobenou standardizací jsou futures kontrakty rozšířeny mnohem víc než forwardy.

1.3 Marže a Mark- to-market

Jelikož protistrany kontraktu nemusí vědět, s kým obchod sjednávají, neboť se jedná o instrumenty obchodované na burze, existuje pro zabezpečení platební schopnosti obou protistran účastnících se kontraktu institut clearingového domu a denní vyrovnání zisků a ztrát (denní přeceňování, mark-to-market). Zavedení tohoto přístupu znamenalo téměř totální eliminaci ztrát způsobených defaultem.

Tržní přeceňování je procedura, kdy na konci každého dne jsou všechny otevřené kontrakty ohodnoceny v nových tržních cenách a finančně jsou vyrovnány zisky a ztráty v důsledku cenového pohybu během obchodního dne.

Systém marží neslouží jako platba za kontrakt samotný, ale jako pojistka platební schopnosti obou stran v době splatnosti kontraktu. Po provedení obchodu musí obě strany (prodávající i kupující) složit počáteční zálohu (initial margin) u clearingového domu. Pokud jedna ze stran provedla více obchodů, ukládá pouze čistou změnu této marže. Na konci každého obchodního dne clearing house přecení portfolia všech klientů (mark-to-market) a na maržových účtech reflektuje tyto změny. Pokud cena podkladového aktiva stoupne (klesne), znamená to, že strana, která je short, tedy bude muset dodat instrument v době splatnosti, by ho v současné chvíli pořídila dráž a utrpěla by ztrátu (levněji a vydělala na tom). V takovém případě je ztráta převedena z maržového účtu strany, která ztrátu utrpěla, na účet protistrany,

čímž je zajištěna platební schopnost v případě defaultu. Protože zůstatek na maržovém účtu je omezen udržovací, někdy také nazývanou nesnižitelnou zálohou (maintenance margin), v případě poklesu pod tuto hodnotu dostává majitel účtu výzvu k doplnění zálohy (margin call), aby tento účet dorovnal na původní hodnotu (initial margin). Tato platba se nazývá variační záloha (variation margin)[9].

Marže určené burzou jsou minimálními maržemi, které musí broker po svém klientovi požadovat, broker však může požadovat i vyšší marže. Velikost burzou požadovaných marží primárně závisí přímo úměrně na volatilitě podkladového aktiva. Udržovací záloha bývá 75% počáteční zálohy. Velikost marže je dále závislá na bonitě klienta. Bona fide[10] hedger, například společnost, na jejíž výrobek je futures kontrakt vypisován, bude muset složit nižší marži, než spekulant. Obchody otevřené i uzavřené během jednoho obchodního dne (day trade) a obchody na spread (spread transaction) mezi dvěma kontrakty s různou dobou splatnosti mají pak nižší požadovanou marži, než hedging[11]. Mezi požadovanou marží na krátkou a dlouhou futures pozicí rozdíl není, obě strany za jinak stejných podmínek musí složit stejnou částku. Stejný systém záloh je uplatňován jak mezi obchodníkem a klientem, tak mezi obchodníkem a zúčtovacím střediskem.

Aby maržový systém nepřinášel zvýšené náklady pro obě strany účastnící se obchodu s futures jsou maržové účty úročeny. Přebytek volných zdrojů na maržovém účtu může investor kdykoli vybrat, nebo použít na nákup dalších derivátů. V některých případech je možno nahradit počáteční zálohu uložením cenných papírů u brokera. Státní dluhopisy (T-bills) bývají akceptovány jako náhrada hotovosti ve výši 90% jejich nominální (face) hodnoty. U akcií je uznáno pouze 50% této hodnoty.

Jako další zajištění existuje systém limitů (daily price limits), které určují maximální cenový pohyb. Pokud je limit dosažen, pak obchodování s tímto instrumentem pro daný den končí. Tento systém tzv. circuit breakers zajišťuje, že zůstatek na účtu nikdy neklesne do záporných hodnot, a tak dává prostor pro uzavření otevřených klientských pozic bez rizika nesení ztráty brokerem. Z těchto důvodů může být počáteční marže pouze zlomkem ceny podkladového aktiva, čímž vzniká velká páka, vhodná pro spekulativní i hedgeové obchody, které budou popsány dále. Udržovací marže bývá rovna maximální denní změně ceny. Burzy také zavádějí limity na počet otevřených pozic u jednoho instrumentu, čímž brání velké ztrátě z důvodu kumulace. Na Bona Fide Hedgers se však tyto limity nevztahují.

9 Platba musí proběhnout do následujícího dne, jinak broker uzavře pozici. Pokud by broker pozici neuzavřel, vystavoval by se tím riziku ztráty na svůj účet.
10 Bona fide znamená ten kdo jedná v dobré víře.
11 Zabezpečení, viz dále.

1.3.1 Clearingový dům

Clearingový dům je přidružená společnost (adjunct) burzy fungující jako zprostředkovatel, spravující platební povinnosti a maržové účty jednotlivých institucí přítomných na burze, zajišťuje platební styk a pomáhá tak zajistit bezproblémové plnění v případě defaultu jedné ze stran kontraktu. Clearingovému domu se také říká centrální (universální) protistrana. Brokeři, kteří nemají účet u clearingového domu, musí své transakce provádět přes jeho člena. Jako první zavedlo clearingový dům Chicago Board of Trade v roce 1925.

Primární povinností clearingového domu je sledovat všechny transakce svých členů probíhající během dne, aby byl kdykoli schopen spočítat jejich čistou pozici. Stejně jako musí klient udržovat svůj maržový účet u svého brokera, musí i broker udržovat svůj účet u clearingového domu. Tato marže se nazývá clearingová marže a musí být pro všechny pozice vyrovnána na svou původní hodnotu na konci každého dne. Neexistuje tedy nic podobného maintenance margin.

Při určování clearingových marží může clearingový dům postupovat dvěma způsoby. Jeden způsob je počítán na hrubém základě (gross basis), kde pro výpočet marže slouží suma krátkých a dlouhých pozic. Při čistém základě (net basis) je pak možno počítat marži z rozdílu těchto pozic. Na většině burz je v současné době pro výpočet marže používán čistý základ.

1.4 Oceňování

Z předchozího textu je zřejmé, že futures a forwardy jsou příbuzné instrumenty s minimálními vzájemnými rozdíly. Komplikací při výpočtu ceny futures je denní přeceňování, cena futures však blízce kopíruje vývoj ceny ekvivalentního forwardu. Proto se pro oceňování futures velmi často používají stejné přístupy, jako k oceňování forwardů.

Při uvažování nulových transakčních nákladů, neexistence daní a neomezené nabídky bezrizikového aktiva, můžeme futures oceňovat pomocí bezrizikové arbitráže[12] s využitím syntetického forwardu. Tato metoda se někdy také nazývá držebné (cost of carry, carrying-charge).

V reálném světě se mohou forwardové a futures ceny lišit. Důvodem je na prvním místě denní vyrovnání zisků a ztrát, neboť realizované výnosy je u futures možné ihned reinvestovat. Proto má na cenu futures, hlavně v dlouhém období, silný vliv fluktuace krátkodobých

---

12 Arbitrážní strategii je možné popsat takto:

1.vypůjčení peněz na spotové zakoupení aktiva

2.uzavření smlouvy o termínovém prodeji aktiva

3.držení aktiva do splatnosti termínového kontraktu (nabíhá držebné)

4.splacení půjčky z obdržené částky za termínový prodej

Správné ocenění futures/forward kontraktů pak nedovoluje bezrizikový arbitrážní zisk.

úrokových měr. Důležitým faktorem je také rozdílný subjekt rizika defaultu, kterým je pro futures clearingový dům, kdežto u forwardů protistrana. Mezi další faktory patří zdanění, způsob vedení maržových účtů a transakční náklady (z důvodu větší standardizace budou u futures nižší). V neposlední řadě způsobuje cenový rozdíl také vyšší likvidita futures. Přes všechny uvedené faktory je však ve většině případů možno považovat futures a forwardové ceny za shodné. Příkladem, kdy jsou rozdíly v cenách výrazné, jsou například Eurodollar futures, jejichž splatnost může dosahovat i deseti let.

1.4.1 Cenné papíry bez dodatečných příjmů

Uvažujme futures na cenný papír s dodáním za tři měsíce. Podkladové aktivum nenese žádné dodatečné příjmy (dividendy, kupóny, úroky). Pokud si dnes půjčíme za bezrizikovou úrokovou míru peníze, za ně koupíme podkladový instrument a zároveň vstoupíme do krátké pozice ve futures na tento instrument, pak bychom neměli dosáhnout zisku.

Pokud tímto způsobem zisku dosáhneme, pak se jedná o arbitrážní zisk, tedy zisk bez vkladu vlastního kapitálu a bez rizika. Tohoto zisku si však všimne i naše investorské okolí. Ostatní začnou také nakupovat tento cenný papír, jeho cena *(S)* začne růst, souběžně s růstem úrokové míry *(r)* a poklesem futures ceny *(F)*. Možnost arbitrážního zisku zanikne.

Pomocí arbitrážních obchodů tak na trhu zůstane pouze jedna správná cena podkladového aktiva a futures *(F)*. Tato cena bude odpovídat ceně syntetického forwardu *(SF)*:

$$(1) \qquad F = SF = S*(1+r*T)$$

Z této rovnice je také možno vyjádřit držebné jako placený úrok v absolutním vyjádření (*SrT)*, nebo v relativním vyjádření *(rT)*, jako procentuální držebné (percent cost of carry).

Neočekávaná změna úrokové míry *r* je nazývána riziko báze (basis risk).

1.4.2 Cenné papíry s dodatečnými příjmy

V případě, že podkladové aktivum nese dodatečné příjmy (dividendy, kupóny, úroky), snižují tyto příjmy cost of carry. V tomto případě můžeme cenu syntetického forwardu rozepsat takto:

$$(2) \qquad F = SF = S + S*(r - d)*T = S*[1 + (r - d\ *)T]$$

Kde d je roční dodatečný výnos (v procentech).

1.4.3 Komoditní futures

Komoditní futures je také možno oceňovat pomocí držebného (cost of carry). Je však třeba uvažovat i náklady na uskladnění (storage costs - *g*) a výnos z držení komodity, který nepřináší futures kontrakt (convenience yield - *v*).

Trh s komoditními futures je často v backwardation (viz dále), což bývá vysvětleno dodatečnými výhodami držby podkladového aktiva oproti futures:

$$(3) \qquad F = S*(1 + r*T + g*T) - v$$

1.4.4 Futures ceny a spotové ceny

Obr. 5 Backwardation a Contango[13]

Dle poměru dodatečného výnosu a úrokové míry mohou nastat dvě situace:

- Situace na trhu se nazývá backwardation, když F<S, tedy r<d.
- Situace na trhu se nazývá contango, když F>S, tedy r>d.

Backwardation se také často nazývá ‘inverted market‘. Názvy backwardation a contango se používají i k popisu průběhu křivky cen futures kontraktů v závislosti na čase do splatnosti.

S blížícím se datem splatnosti konverguje futures cena k ceně spotové. V době těsně před splatností je rozdíl mezi cenami minimální. Tato konvergence je způsobena arbitrážními obchody, které brání výraznému vychýlení ceny futures od spotové ceny. V den splatnosti je pak uzavírací cena určena jako spotová cena podkladového aktiva (open, nebo close), čímž je docíleno vyrovnání futures a spotové ceny. Pokud by v den splatnosti byla spotová a futures cena rozdílná, bylo by možno dosáhnout bezrizikového (arbitrážního) zisku.

Báze (rozdíl mezi spotovou a futures cenou) je méně volatilní než futures cena i než spotová cena. Této vlastnosti je často využíváno při investování a zabezpečovacích obchodech (intercommodity spread, intracommodity spread atd.).

[13] Obrázek Obr 5 pochází z http://www.investopedia.com/articles/07/contango_backwardation.asp

$$(4) \qquad \text{báze} = \text{spotová cena} - \text{futures cena} = \text{držebné}$$

1.4.5 Aktuální ceny

Aktuální ceny futures je možné získat z mnoha zdrojů, které můžeme rozdělit podle zpoždění. Největší zpoždění vykazují kurzovní lístky uváděné v novinách, jako jsou Wall Street Jurnal, v případě České republiky pak Hospodářské noviny. Zpoždění těchto kotací je významné, neboť se jedná o ceny z předchozího dne. Tyto ceny jsou tedy pouze indikativní. Mohou dobře sloužit například výrobcům komodit, kteří se zajímají o vývoj ceny jejich vstupů a produkce, ale aktivně své pozice nezabezpečují.

Středně zpožděné ceny bývají uváděny na internetových stránkách burzy. Tyto informace mívají ve většině případů zpoždění maximálně jedné hodiny. Takové zpoždění postačuje většině korporací ke správě svého výrobního portfolia. Velkou nevýhodou těchto informací je však nedostupnost historických řad pro odhad trendů a budoucího vývoje.

Nejlepším zdrojem informací jsou různé zpoplatněné informační terminály a platformy, jako například Bloomberg nebo Reuters 3000 Xtra. Tyto terminály nejenže poskytují aktuální tržní ceny se zanedbatelným zpožděním, ale také nabízejí historické řady. Dostupná je i řada způsobů zobrazení těchto informací, nesčetné analýzy, fundamentální informace a zprávy z trhu a tržního okolí.

Běžně uváděné informace u futures jsou:

- Cena **Open** je otevírací (první zobchodovaná) cena pro daný časový interval (den, hodinu, týden, atd.).
- Ceny **High** a **Low** určují rozmezí, ve kterém se cena v daném časovém intervalu pohybovala.
- Cena **Settle** je průměr všech cen, za které se obchodovalo před koncem daného intervalu (například poslední hodina obchodního dne). Cena settle je důležitá pro určení čisté denní pozice všech účastníků a jejich maržových požadavků.
- **Open interest** informuje o počtu kontraktů, které jsou otevřeny.
- **Objem** informuje o počtu zobchodovaných kontraktů za daný den. Pokud je vyšší než open interest, znamená to vysoké množství denních[14] obchodů.
- **Historická High a Low** jsou maximální a minimální ceny za určité období.
- **Změna ceny** je změnou v ceně settle

14 Obchodů otevřených i uzavřených ve stejný den.

1.4.6 Tržní selhání

Ve většině případů funguje trh futures kontraktů efektivně a ve veřejném zájmu. V extrémních případech se však mohou vyskytnout některá tržní selhání. Jedním z takových případů je například „zahánění trhu do rohu“ („to corner the market“).

„Zahnání trhu do kouta“ je strategie, kdy skupina investorů s podstatným vlivem na nabídku podkladového aktiva otevře významnou long pozici. Otevřené pozice na futures trhu převyšují nabídku podkladového aktiva. Investoři v krátké pozici si s blížícím se termínem plnění začínají uvědomovat, že budou mít problém dodat dostatečné množství podkladového aktiva a začnou uzavírat své pozice. Důsledkem je růst jak cen futures, tak i na spotovém trhu. Příkladem[15] takového zneužití trhu je například aktivita Hunt brothers na trhu se stříbrem v letech 1979-1980, kdy bylo dosaženo nárůstu ceny z $9 za unci na $50 za unci.

Dalším příkladem tržního selhání jsou různé praktiky přímých účastníků obchodování na parketu, kdy tito obchodníci mohou tvořit zisk na úkor zákazníka využitím horších, než nejlepších dostupných cen.

1.5 Obchodování

Jak již bylo zmíněno, futures jsou standardizované kontrakty obchodované na organizovaných burzovních trzích. Mezi největší burzy, na kterých se futures obchodují, patří Chicago Board of Trade (CBOT), Chicago Mercantile Exchange (CME), London Metal Exchange (LME) nebo London International Financial Futures Exchange (LIFFE). V našem regionu pak například vedle pražské burzy také varšavská, budapešťská, vídeňská burza a lipská EEX. Některé burzy mají v obchodování futures již více než stoletou tradici (například komodity na Chicago Board Of Trade).

Futures mohou být obchodovány jak na parketu burzy, pomocí systému open outcry (například RING na London Metal Exchange nebo International Money Market na Chicago Board of Trade), tak pomocí elektronického obchodního systému. Většina burz však již víceméně přešla na elektronické obchodování. Jedná se převážně o tzv. Order driven systémy, kde nakupující a prodávající jsou spárováni pomocí počítače.

S příchodem globalizace některé burzy využívající obchodování na parketu rozšiřují dobu obchodování mimo oficiální obchodní hodiny pomocí elektronického obchodního systému. Příkladem může být GLOBEX (Chicago Board of Trade & Reuters) a SELECT (na London Metal Exchange).

15 Viz John C. Hull

Příkazy k obchodování je možno zadávat přes brokera a jsou sledovány clearingovým domem. Broker si účtuje poplatek za zprostředkování obchodu (většinou počáteční poplatek obsahuje jak nákup, tak prodej instrumentu). Jelikož jsou poplatky i bid-ask spread nízké, jsou futures investicí s velmi nízkými náklady, což podporuje jejich hedgingovou a spekulační funkci. Poplatky za dodání podkladového aktiva jsou závislé na typu podkladového aktiva. Poplatky, včetně poplatků clearingovému domu, jsou většinou nižší než u na míru tvořených forwardů.

1.6 Dodání

V případě futures existují dva možné způsoby dodání. Finanční plnění (cash settlement) spočívá v peněžním vyrovnání cenového rozdílu. Fyzické plnění znamená dodání určeného podkladového aktiva straně v pozici long. Protože se tento text zabývá index futures, u kterých fyzické plnění není možné, nebudeme tento způsob rozebírat do podrobna.

Fyzické plnění spočívá v dodání předem stanoveného aktiva v předem stanovený čas na určené místo. Pokud u některého atributu existuje možnost volby, pak tuto volbu uskutečňuje strana v krátké pozici, tedy strana která podkladové aktivum dodává. O své volbě pak informuje přes svého brokera clearingový dům pomocí ‘notice of intention to deliver‘. Burza následně rozhoduje o straně v dlouhé pozici, která musí plnění převzít. Nejčastěji je vybrán investor s nejstarší long pozicí. Toto plnění nelze odmítnout, ale v některých případech jej lze převézt na jiného investora v pozici long.

Převzetí plnění u komodit znamená okamžitou platbu ceny settle se zohledněním kvality aktiva a místa dodání. Protistrana pak předává pouze stvrzenku ze skladu (warehouse receipt), u finančních aktiv je plnění omezeno na elektronický převod instrumentu.

Celý proces plnění od podání ‘notice of intention to deliver‘ až po dodání podkladového instrumentu většinou trvá dva až tři dny. Důležitými daty vzhledem k plnění jsou ‘first notice day‘ a ‘last notice day‘ které určují kdy poprvé a naposledy může být podáno ‘notice of intention to deliver‘ a ‘last trading day‘, den posledního obchodování, který o několik dní předchází last notice day. Pokud se chce investor s jistotou vyhnout převzetí fyzického plnění, musí kontrakt uzavřít před ‘first notice‘.

Některé futures, jako například indexové futures, nemohou nabízet fyzické plnění, neboť podkladové aktivum není možno dodat, nebo by to znamenalo značné obtíže. Dodání indexu S&P 500 by například znamenalo převod portfolia obsahujícího 500 akcií. Pro takové futures existuje finanční plnění, které znamená, že v den splatnosti jsou všechny otevřené futures pozice přeceněny aktuální cenou (mark-to-market) a uzavřeny. Aby byla zajištěna konvergence futures ceny k ceně spotové, je konečná cena vypořádání, tedy závěrečná cena

poslední den obchodování, shodná se spotovou cenou a to buď její hodnotou open, nebo close. Příkladem mohou být již zmíněné futures na index S&P 500, u kterých je settle specifikován jako otevírací cena indexu třetí pátek měsíce dodání.

Dalším možným způsobem dodání je exchange for physicals (EFP), kde se protistrany dohodnou na plnění jiným, než podkladovým aktivem, s tím, že rozdíl v kvalitě a místě dodání bude finančně vyrovnán.

1.7 Využití Futures

Existují tři možné motivy k otevření pozice ve futures kontraktu, a to zajištění (hedging), spekulace a arbitráž. Vedle těchto 3 motivů někteří autoři přidávají ještě možnost využít futures kontrakty k predikci budoucího vývoje ceny podkladového aktiva. Jednotlivé způsoby využití jsou podrobněji rozebrány v následujícím textu.

1.7.1 Zajištění

Primárním využitím futures, stejně jako všech ostatních derivátů je minimalizace nejistoty budoucího vývoje ceny podkladového aktiva, tedy hedging. Hedging pouze neutralizuje riziko, neznamená však, že za určitých okolností nemůže být výhodnější, kdyby hedging neproběhl.

Pokud existuje likvidní, nejlépe volatilní, trh podkladového aktiva, pak je i vysoká pravděpodobnost, že existuje, nebo vznikne i trh derivátový, neboť účastníci trhu budou chtít zajistit svoje pozice proti ztrátám.

Hedgingu je hojně využíváno v případech, kdy se investor bojí neznámého vývoje ceny podkladového aktiva v budoucnu a chce si zajistit jeho cenu. Hedging s futures je téměř bezriziková operace, a proto přináší pouze bezrizikový výnos *(SrT).* Investor při tomto způsobu hedgingu sice brání potenciálním ztrátám, ale přichází o potenciální zisky.

Hedging s pomocí futures je založen na silné pozitivní korelaci spotové a futures ceny. K hedgingu je možné přistupovat staticky (hedge & forget), kdy po rozhodnutí o zajištění není již pozice upravována, a dynamicky, kdy je pozice pravidelně přehodnocována a upravována.

Při hedgingu se využívají následující strategie:

- Short hedge a long hedge jsou založeny na zajištění fixní termínové ceny v budoucnu pro nákup, či prodej podkladového instrumentu.
  - Při forwardovém zajištění je nejistota odstraněna pomocí přímé dohody o budoucí ceně (uzamknutí budoucí ceny na dnes známé hodnotě).

  - Ve futuritním zajištění se jedná o zaujetí takové pozice ve futuritním kontraktu, která vydělává na nepříznivém vývoji ceny zajišťovaného aktiva (ztráta na spotovém trhu kompenzována ziskem na futuritním trhu).
- Cross-hedge je hedging na stejné bázi jako short a long hedge s tím, že neexistuje futures pro námi požadovaný instrument, a tak musíme odhadnout, který instrument je nejvíce korelovaný se zamýšleným podkladovým aktivem. V tomto případě tedy vzniká riziko rozdílného vývoje těchto dvou instrumentů.
  - O dokonalé zajištění se jedná v případě, že cena zajišťovaného aktiva je dokonale záporně korelována s cenou zajišťujícího instrumentu (v praxi ne vždy realizovatelné).
  - V případě částečného zajištění je pak dostupný instrument méně než dokonale korelovaný.
- Rolování (rolling the hedge forward) je založeno na nákupu kratších futures, než je naše cílové datum pro zabezpečení. Důvodem může být neexistence futures kontraktu s dostatečně dlouhou dobou splatnosti, nebo jeho nízká likvidita. Tyto kontrakty jsou uzavřeny většinou měsíc před splatností a za utržené prostředky jsou nakoupeny kontrakty s delší splatností.

1.7.2 Spekulace

Kromě již zmíněného využití k zabezpečení proti nevýhodnému vývoji, který můžeme ztotožnit s uzavíráním pozic, existuje ještě motiv spekulativní, kde jsou naopak pozice otevírány s cílem využít předpokládaný směr vývoje ceny podkladového aktiva. Při spekulativním otevírání pozic mohou být tyto pozice drženy až do splatnosti, nebo uzavřeny v průběhu životnosti kontraktu. Spekulativní obchody pomáhají zvyšovat likviditu trhu.

Spekulanti otevírají dlouhé pozice, pokud očekávají růst cen a naopak. Protože je třeba jen relativně malá počáteční záloha (initial margin), mohou spekulanti získávat pomocí pákového efektu vysoké zisky. Otevřená pozice a pákový efekt však také přinášejí vysoké riziko. Spekulanty je možné rozdělit na čtyři různé typy:

- Scalpers uzavírají své otevřené pozice během minut a obchodují na základě vypozorovaného sentimentu trhu. Protože jejich obchody[16] v průměru trvají pod dvě minuty tvoří s průměrem 70 obchodů denně likviditu trhu.
- Denní obchodníci většinou uzavírají své pozice během stejného obchodního dne jako je otevřeli. Obchodují v návaznosti na nově vyšlé zprávy (například peněžní nabídka) a jejich důsledky na futures ceny.

16 Silber, W.: Marketmaker Behaviour in an Auction Market: An Analysis of Scalpers in Futures Markets, Jurnal of Finance, Vol 39, pp. 16-23

- Position traders mohou držet své pozice od jednoho dne po jeden měsíc. Protože držení čisté otevřené pozice je velmi rizikové, většinou se jedná o spread trading, tedy držení otevřené pozice ve dvou různých, negativně korelovaných, instrumentech, nebo opačných pozic u pozitivně korelovaných aktiv. Takové portfolio snižuje riziko i požadované marže. Jedná se buď o intracommodity spread, tedy dvě opačné pozice ve futures na stejný instrument s rozdílnou splatností, nebo intercommodity spread, tedy dvě opačné pozice ve futures se stejnou dobou splatnosti, ale různými podkladovými aktivy.

Od počátku byly futures kritizovány jako silná zbraň spekulantů, která povede k vyšší volatilitě cen akcií a jiných podkladových instrumentů. Spekulace je však hybatelem všech trhů, vede k rychlému dosahování správných cen a k růstu likvidity trhu. Oba tyto aspekty jsou pozitivní pro všechny účastníky trhu.

Spekulativní zisky umožňuje omezená racionalita finančních trhů. V principu se jedná o vyhledávání nekorektně oceněných aktiv (lepší informovanost, lepší znalost fundamentálních souvislostí, používání technické´analýzy), současně se však spekulace spoléhá na efektivní fungování trhu, které rychle odstraňuje cenové distorze. Mezi spekulativní strategie patří nakupování „podhodnocených“ a krátký prodej „nadhodnocených“ aktiv spojený s očekáváním brzké cenové nápravy.

Spekulanti nejen že pomáhají společně s arbitražéry zvyšovat efektivitu trhu, ale také automaticky a efektivně regulují svůj vlastní počet. V případě malého počtu spekulantů, kteří hledají tržní distorze, zůstávají na trhu nevyužité příležitosti, které lákají další spekulanty. Naopak, v případě převisu spekulantů nebudou někteří dosahovat dostatečných zisků, nebo se dokonce dostanou do ztráty a odejdou.

1.7.3 Arbitráž

Dalším motivem obchodování s futures může být arbitráž. Arbitráž je bezrizikový obchod, využívající rozdílných cen zaměnitelných aktiv na různých trzích. Současný nákup levnějšího aktiva a prodej za vyšší cenu vede k arbitrážnímu zisku. U futures se pak jedná o rozdílný vývoj futures ceny, spotové ceny a úrokové míry. Arbitrážní obchody brání výrazně rozdílnému ocenění vzájemně zaměnitelných aktiv a jejich derivátů na různých trzích. Princip arbitráže byl vysvětlen v kapitole pojednávající o oceňování futures.

1.7.4 Programové obchodování

K vyhledávání arbitrážních příležitostí jsou ve velké míře využívány počítače. Důvodem je rychlejší a přesnější reakce než u člověka, která vede k vyšší efektivnosti, užšímu

bezarbitrážnímu pásu[17] a možnosti technicky využívat i menší tržní nerovnováhy. Dalším důvodem je obtížnost výpočtů některých arbitrážních příležitostí v případě velkého množství proměnných.

Například u S&P 500 je nutné k výpočtu vnitřní (adekvátní) hodnoty futures kontraktu uvažovat, kromě dalších tržních proměnných, aktuální cenu 500 různých akcií a predikci jejich dividend. V případě nesrovnalosti mezi vnitřní hodnotou a aktuální hodnotou indexu je pak nutné co nejrychleji zadat příkazy k zobchodování portfolia všech 500 akcií a určitého objemu futures na index v co nejrychlejším čase.

Indexová arbitráž je jednou z hlavních aplikací programového obchodování. Programové obchodování však bývá terčem kritiky z důvodu růstu volatility na trhu s akciemi a také jako jeden z důvodů krachu v říjnu roku 1987 (viz dále).

1.7.5 Predikce vývoje ceny podkladového aktiva

Někteří autoři[18] připisují forwardům a futures také schopnost predikovat budoucí vývoj ceny podkladového aktiva. Podle tohoto přístupu spekulanti vyhledávají taková aktiva, jejichž futures cena neodpovídá ceně, kterou pro dané aktivum sami předpovídají. Pokud se většina trhu shodne na určitém pohledu na budoucí vývoj daného instrumentu, futures cena se tomuto pohledu postupně přizpůsobí. V takovém případě ale přestane platit pravidlo bezarbitrážní úrokové parity, což povede ke zvýšení arbitrážní aktivity s cílem dosažení bezrizikového zisku, která tuto distorzi odstraní. Tato aktivita pak vyústí v takové rozložení spotové ceny, futures ceny a úrokové míry, aby byly jednotlivé trhy v rovnováze a k arbitráži nedocházelo.

Tato predikce vyžaduje vysokou efektivitu nejen jednotlivých trhů, ale také jejich perfektní propojení pomocí spekulativních a arbitrážních obchodů, které není vždy splněno, a tak spotová cena nesleduje přesně futures cenu. Dalším omezením schopnosti futures cen predikovat vývoj spotového trhu jsou neočekávané fundamentální změny a nové informace, které nemohly být do futures ceny započteny, protože ještě nebyly známy.

1.7.6 Vytváření dlouhodobých časových řad

Futures jsou kontrakty s omezenou životností. Ještě kratší dobu než jsou obchodovány, jsou likvidní. Objemy obchodování nejprve pozvolna, později až exponenciálně, rostou a těsně před expirací zase velmi rychle klesají. Je to způsobeno tím, že většina obchodování je vždy soustředěna na jeden kontrakt. Běžně je tímto kontraktem nejbližší čtvrtletní kontrakt. Před jeho

17 Bezarbitrážní pás způsobují transakční náklady, nestejné úrokové míry pro půjčky a výpůjčky, omezení na krátký prodej a neskladovatelnost. Jedná se o cenový pás okolo ceny futures kontraktu, kde ještě není možná arbitráž.
18 Například viz.Mandel, M., Durčáková, J.: Mezinárodní finance. Management Press, 2000

expirací se obchodování přesouvá na některý z později emitovaných kontraktů. Pokud bychom tedy chtěli sledovat dlouhodobý vývoj futres kontraktů na určitý instrument, nebude nám stačit jedna emise, pro kterou doba od vypsání do expirace ve většině případů trvá v rozpětí půl a jednoho roku.

Z toho důvodu jsou v databázích časových řad u futures zavedeny takzvané kontinuální kódy, které v případě expirace kontraktu navazují kontraktem pozdějším, který splňuje určité kritérium. Aby návaznost co nejméně ovlivňovala průběh časové řady, existuje několik způsobů takzvaných rolování (roll-over). Kontrakt může být v době expirace nahrazen nejbližším kontraktem, nebo nejbližším čtvrtletním kontraktem, další možnost je nahrazení kontraktu novým ve chvíli, kdy je objem obchodování nebo open interest nového kontraktu vyšší než kontraktu stávajícího. Moderní software (například Reuters 3000 Xtra verze 5.1) umožňuje uživatelské nastavení způsobu rolování pro každé futures individuálně, například rolování fixní počet dnů před expirací, rolování v případě vyššího objemu, nebo vyššího open interest.

Časové řady dostupné pro tuto práci jsou v době expirace rolovány na nejbližší následující kontrakt. Protože obchodníci přestávají jednotlivé kontrakty obchodovat několik dní před jeho expiraci, přináší tento způsob rolování pravidelné propady objemů obchodování směrem k nule. Tyto pravidelnosti mohou ovlivnit statistickou regresi, a proto se k tomuto tématu vrátíme ještě v závěrečné části práce.

2 Futures na index

Futures na index jsou futures s finančním plněním, jejichž podkladovým aktivem je agregátní, většinou kapitálově aritmeticky vážený[19], akciový index. Jedná se o deriváty, které jsou využívány k řízení rizika, spekulaci a arbitráži. Tento typ futures je hojně využíván například manažery různých typů investičních, penzijních a hedgeových fondů k zajištění výkonnosti fondu, či k podpoření výnosnosti fondu.

Akciové indexy jsou vážené aritmetické průměry cen akciových konstituentů, které nereflektují výplatu dividend. Váhami těchto indexů mohou být ceny (Dow Jones Industrial Average), nebo tržní kapitalizace (S&P 500). Ve Spojených státech dosahují největších objemů futures na index S&P 500. Souhrnně je možno říci, že objemy obchodování futures na index vyjádřené v peněžním objemu podkladového aktiva převyšují objem obchodů na akciových trzích.

Mezi specifika jednotlivých kontraktů patří multiplikátor hodnoty indexového bodu, neboli násobek kontraktu, na níž je založeno finanční vyrovnání v době splatnosti. Dalším kritériem je velikost nejmenšího kroku (tick). Ve většině případů jsou pozice ve futures na index uzavřeny před datem splatnosti.

2.1.1 Akciové indexy

K úspěšnému obchodování futures na určitý index je nutné dokonale porozumět konstrukci daného indexu. Akciové indexy vznikly za účelem sumarizace vývoje určitého akciového trhu. Vedle této základní funkce jsou indexy také využívány jako standard (benchmark), tedy měřítko průměrné výnosnosti určitého trhu, s kterým jsou poměřovány výnosy a úspěšnost správců investičních fondů či jiných aktiv. Podle vývoje jednotlivých indexů je možno usuzovat „náladu“ příslušného trhu, což je jeden z důvodů velké oblíbenosti a sledovanosti indexů mezi investory. Vedle burz, které mohou publikovat jeden či více indexů, sestrojují indexy také sdělovací prostředky.

Jednotlivé indexy rozdělujeme podle rozsahu trhu a výpočtu. Výběrové indexy obsahují určitý vzorek akcií z daného trhu (sem patří například český index PX, ale i nejstarší akciový index Dow Jones Industrial Average), souhrnné (composite) indexy pak obsahují všechny akcie dané burzy, či jejího segmentu (například Nasdaq Composite obsahující všechny akcie obchodované na trhu Nasdaq). Výhodou souhrnných indexů je větší reprezentativnost celého trhu, naopak výběrové indexy se většinou soustřeďují na segment s vyšší likviditou, což přináší přesnější a kvalitnější ocenění konstituentů.

19Každému konstituentu indexu přísluší váha úměrná její aktuální tržní kapitalizaci.

Podle výpočtu se pak většina indexů řadí mezi kapitálově vážené aritmetické průměry, kde každé emisi přísluší váha úměrná její aktuální tržní kapitalizaci. Vedle aritmetického průměru je u některých indexů využíváno průměrů geometrických. Kromě průměrů vážených můžeme nalézt i průměry prosté. Nevýhodou prostých průměrů proti váženým, kde každá akcie je většinou vážena počtem emitovaných akcií, je stejná váha akcií s rozdílnými hladinami cen. Jedná se tedy o index reflektující absolutní a ne relativní změny cen, kde růst o jeden bod může způsobit jak akcie s cenou 1$, tak i akcie s cenou 100$, i když v prvním případě se jednalo o růst o 100 % a v druhém pouze o 1 %.

Mezi aritmetické indexy sloužící jako podkladová aktiva futures instrumentů patří Dow Jones Industrial Average. Naopak mezi vážené průměru patří indexy S&P 500, FTSE 100, či český index PX.

2.1.2 Historie futures na index

Historie komoditních derivátů je delší než půl druhého století, roku 1848 vznikla Chicago Board of Trade (CBOT) a roku 1874 Chicago Mercantile Exchange (CME), dvě největší derivátové burzy světa[20]. V době založení se sice jednalo o čistě komoditní burzy, to však již není pravda. Na první jmenované burze v současné době dosahují komoditní futures již méně než 25 procent, na druhé jmenované již jen necelá 4 procenta. Až v roce 1981 byla v reakci na volatilní 70. léta 20. století založena první burza finančních futures New York Futures Exchange a v roce 1982 London International Financial Futures Exchange (LIFFE). První futures na index (stock index futures) začaly být obchodovány 24. února 1982, když Kansas City Board of Trade uvedla na trh futures na Value Line Index, následovaná Chicago Mercantile Exchange o dva měsíce později jedním z nejznámějších index futures na S&P 500, kterým se budeme ještě dále zajímat.

Index Futures byly vysoce úspěšné od svého počátku. Objemy obchodování u těchto futures kontraktů rostl rychleji než jakýkoliv předchozí futures kontrakt. Hladina jejich obchodování napovídala již od počátku, že vedou ke snižování transakčních nákladů a k přerozdělování a přesunu rizika na trhu. Open interest a denní objemy obchodování velice rychle dosáhly několika tisíců kontraktů. Místo očekávaného obchodování za prémii nad spotovou cenou, což by odpovídalo tržní rovnováze, byly však první index futures obchodovány v diskontu vůči podkladovému indexu. Tento diskont nevysvětlují ani daňové výhody spojené s držením portfolia akcií, či nutnost platit dividendu při krátkém prodeji akcií jednotlivých konstituentů. Tato nerovnováha může být vysvětlena pouze nerovnováhou na mladém trhu, se kterým neměli investoři dostatek zkušeností.

20 V současné době jsou již burzy propojeny.

2.1.3 Futures na index a říjen roku 1987

Ještě před krizí v říjnu 1987 byly slyšet názory, že interakce programového obchodování a zabezpečování portfolií deriváty může vést k problémům. Krize opravdu přišla, ale už by se neměla opakovat, neboť byly implementovány procesy (circuit breakers), které brání sklonům ke spirálovitému chování.

Index futures dávají iluzi obrovské likvidity a teoreticky dovolují téměř okamžité uzavření, nebo alespoň redukci expozice pro fondy a institucionální investory v době nestability. Jedná se však o iluzi, neboť v případě, že se velké množství tržních účastníků snaží uzavřít své pozice najednou, vede tato aktivita k další eskalaci nestability na daném trhu. Tento trend pak může na trhu přetrvávat i dny a týdny. Právě představa, že bude vždy existovat nějaká protistrana ochotná kupovat, živí tuto iluzi.

Když v říjnu roku 1987 začali všichni prodávat, nejen že trh akcií zkolaboval, ale i futures trh se ocitl 10 procent v diskontu proti trhu akciovému. Jak padal akciový trh, táhl s sebou i futures, které dále tlačily na propad akcií. Spirála se začala točit. Představa, že jakýkoliv pohyb na akciovém trhu je možno akomodovat pomocí futures, bohužel neplatí, protože i tento trh není dost velký na to, aby ustál veškeré tlaky.

2.1.4 Oceňování futures na index

Futures cena závisí na vyplácených dividendách ze všech konstituentů indexu. Je tedy možné vyjádřit současnou hodnotu futures ceny, podobně jako obecně u všech futures kontraktů:

$$(5) \qquad F(0,T) = I(0)*[1 + (r - d\,*)T]$$

Kde $F(0,T)$ je cena futures na index, $I(0)$ je hodnota indexu v čase 0, dále pak úroková míra r a dividendový výnos d. Změna dividendového výnosu během života futures kontraktu změní futures cenu podkladového aktiva, neboť se změní čistá současná hodnota podkladového aktiva a čistá současná hodnota ušlých dividend.

Pokud vyjádříme úrokovou míru jako diskont, tedy současnou hodnotu státní pokladniční poukázky $B(0,T)$, a dividendový výnos jako současnou hodnotu všech dividend, o které investor přijde během života futures $PV(0)$[21], dostaneme alternativní vyjádření tohoto vztahu:

$$(6) \qquad B(0,T)*F(0,T) = I(0) - PV(0)$$

21 Protože index dividendy nereflektuje.

2.1.5 Zajištění

V dobře diverzifikovaném portfoliu je specifické riziko jednotlivých akcií potlačeno a zůstává pouze riziko systematické. Toto systematické riziko je možno dále eliminovat za použití index futures. Cuthbertson a Nitzsche uvádějí jako příklad manažera penzijního fondu, který
se bojí globálního poklesu cen akcií během příštích tří měsíců. Tento manager se může rozhodnout použít futures na index a získat tak jistý výnos na úrovni bezrizikové výnosové míry. Stejného výnosu by mohl dosáhnout i prodejem akciového portfolia a nákupem státních pokladničních poukázek. Tato varianta by však přinesla vysoké transakční náklady. Použití futures na index je mnohem levnější.

V případě obavy ze zvýšené volatility může portfolio manager také použít index futures k eliminaci tržního rizika. Pokud volatilita poklesne, může pak manager uzavřít futures pozici a ponechat portfolio tržním vlivům.

Pro zjištění počtu futures kontraktů *(N)* potřebných k zajištění pozice existuje následující vzorec:

(7) $N = -$ *(hodnota spotové pozice/nominální hodnota jedné futures)*beta= - (hodnota spotové pozice/futures cena*hodnota indexového bodu)*beta*

Hedging s pomocí index futures však neeliminuje všechna rizika. Rizika při hedgingu se stock index futures jsou způsobena:

- Beta portfolia není správně odhadnuta nebo se v čase mění.
- Akciové portfolio není dokonale diverzifikováno, a tak přetrvává nesystematické riziko.
- Bezriziková výnosová míra nebo dividendový výnos se během období mění.

Tailing the hedge je způsob, jak předem započítat úrok obdržený nebo zaplacený na maržový účet. Úrokem je totiž možno pokrýt část pozic, které tak nemusí být otevřeny. Kolik futures pozicí nemusí být otevřeno z důvodu úročení maržového účtu zjistíme pomocí následujícího vzorce:

$$(8) \qquad N_{tail} = -N*r*T$$

Pokud bychom například potřebovali N = -100 futures kontraktů k zabezpečení naší pozice na 90 dní při úrokové míře 8% p.a., pak úroky z maržového účtu pokryjí

$$(9) \qquad N_{tail} = -(-100)*0{,}08*90/360 = 2 \text{ futures}$$

Kontrakty, o které může být otevřená pozice menší. Znamená to, že není potřeba otevřít krátkou pozici 100 kontraktů, ale pouze 98.

2.1.6 Spekulace

Spekulace na medvědí či býčí trh je mnohem jednodušší s pomocí futures na index než je tomu v případě koupě celého akciového portfolia a navíc přináší výrazný pákový efekt. Otevírání pozic je však extrémně rizikové.

Mezi možné spekulační strategie patří otevření dvou opačných pozic s různou dobou splatnosti ve futures na stejný index (podobně jako intracommodity spread), nebo nákup opačných futures pozic se stejnou dobou splatnosti u dvou různých indexů (podobně jako intercommodity spread). Tyto strategie jsou méně rizikové než čisté otevírání pozic a vyžaduje nižší marži.

Názorným příkladem rizikovosti spekulace může být krach Baring Bank způsobený transakcemi Nicka Leesona s futures na akciový index, který skončil převzetím banky finanční skupinou ING. Kumulovaná ztráta mezi lety 1992 a únorem 1995 dosáhla 1 180 milionů USD. V tomto případě šlo ale i o problém nedokonalého řízení rizika této banky, neboť Nick Leeson byl i risk managerem a chyběl tak nezávislý prvek, který by kontroloval rizikovost jeho pozic a operací.

2.1.7 Arbitrážní obchody

V případě, že cena index futures kontraktu neodpovídá ceně syntetického futures kontraktu, může arbitrážní obchod vést k téměř bezrizikovému výnosu. Jediné přítomné riziko je způsobeno bazickým rizikem spojeným s tím, že použité portfolio neodpovídá úplně přesně konstituci indexu, a s nemožností zobchodování necelé části akcií či futures.

Indexová arbitráž je způsob obchodování založený na vyhledávání arbitrážních příležitostí, tedy situací, kdy existuje výrazná nerovnost mezi cenou futures a jejím oceněním pomocí syntetického forwardu. Indexová arbitráž je často spojována s takzvaným programovým obchodováním, tedy automatickým generováním obchodních příkazů počítači. Dle některých názorů arbitrážní obchody vedly například ke krachu z října 1987, opačný názor však říká, že zvyšují efektivitu akciových trhů.

2.1.8 Změna beta u akciového portfolia

Z rovnice pro zjištění počtu futures kontraktů nutných k zajištění portfolia je možno také vypočítat, jaké beta bude mít portfolio složené z akcií a určitého počtu futures kontraktů. Pomocí index futures je tedy možné měnit beta u akciového portfolia.

3 Index futures na Burze cenných papírů Praha

3.1 Stručná historie Burzy cenných papírů Praha, a.s.

- 1871 - Založena Komoditní a akciová burza v Praze
- 1920-1939 - Období rozkvětu burzy
- 1939-1992 - Burza uzavřena na 53 let
- 1993 Znovuotevření Burzy cenných papíru Praha, a.s.
- 5.4.1994 - výchozí den výpočtu indexu PX-50
- 1999 - Počátek průběžné kalkulace indexu PX-50
- Prosinec 2001 - přechod na variabilní bázi indexu PX-50
- 20. 3. 2006 - První výpočet indexu PX
- 5.10.2006 - Začátek obchodování s futures na index
- 29.1.2007 - Začátek obchodování s futures na jednotlivé akcie
- 17.7.2007 - Začátek obchodování na Energetické burze Praha

3.2 Podkladové aktivum

„Index PX je oficiálním indexem Burzy cenných papírů Praha, a.s.. První výpočet indexu PX se uskutečnil 20.3.2006, kdy se stal nástupcem indexů PX 50 a PX-D. Index PX převzal historické hodnoty nejstaršího indexu burzy PX 50 a spojitě na ně navázal. Výpočet indexu PX 50 byl zaveden ve shodě s metodologií IFC (International Finance Corporation) doporučenou pro tvorbu indexů na vznikajících trzích. Výchozím dnem výpočtu indexu se stal 5.duben 1994, k němuž byla sestavena báze obsahující 50 emisí a nastavena výchozí hodnota indexu 1 000,0 bodu. Od prosince 2001 byl počet bazických emisí variabilní. Index PX je cenovým indexem, dividendové výnosy se ve výpočtu nezohledňují.“[22]

V indexu PX jsou zařazeny největší společnosti (tzv. Blue-Chips), obchodované na pražské burze v hlavním systému SPAD. Dividendové výnosy se ve výpočtu nezohledňují a index není očištěn od kurzových změn, vyplývajících z dividendové politiky jednotlivých společností zahrnutých v bázi. Složením se tak nápadně blíží například svému konkurentovi, indexu ATX, který kalkuluje burza ve Vídni.

Kalkulace indexu probíhala s frekvencí 15 vteřin po celou dobu otevřené fáze (9:25-16:00) již od začátku roku 1999. Po přechodu na variabilní bázi v prosinci roku 2001 ztratilo číslo padesát obsažené v názvu indexu svoje opodstatnění a je možno říci, že pro některé investory, kterým by indexy měly primárně sloužit, mohlo být zavádějící. Jedná se o cenový

22 Manuál indexu PX, http://ftp.pse.cz/Info.bas/Cz/PX_manual_060222.pdf

index, jehož báze je aktualizována čtyřikrát ročně s platností úprav k prvnímu obchodnímu dni po třetím pátku v březnu, červnu, září a prosinci. V případě závažných okolností však může být instrument vyřazen z báze pro výpočet indexu bez náhrady i mimo tyto pravidelné termíny.

Index PX-50, na který tento index spojitě navazuje a jehož dvanáctiletou historii přebírá, byl zaveden 5. dubna 1994[23] k prvnímu výročí začátku obchodování na pražské burze. Jednalo se o nejvýznamnější a nejsledovanější index Burzy cenných papírů Praha. Jeho výpočet následoval metodikou IFC, která je používána zejména pro vznikající trhy. Od roku 1999 probíhal průběžný výpočet indexu na základě průběžných cen emisí zařazených v systému SPAD a KOBOS. V bázi PX-50 bylo zařazeno 50 emisí s aktualizací dvakrát ročně. Jejich váha byla úměrná tržní kapitalizaci. Druhý nahrazený, index PX-D, zahrnoval emise obchodované ve SPADu. Tento index byl zrušen po sedmi letech. Hlavním uváděným důvodem pro nový index byla potřeba podkladového aktiva pro nově tvořený derivátový trh. Do báze indexu PX bylo v den jeho uvedení na burzu zařazeno celkem 9 nejlikvidnějších emisí burzovního trhu.

Stejně jako ostatní indexy kapitálového trhu plnil roli indikátoru akciového trhu, na principu koncentrace pohybů cen mnoha konstituentů do jednoho směrodatného a souhrnného čísla. Dosavadního historického minima uzavírací hodnoty dosáhl, ještě jako index PX-50, 8. října 1998 po ruské finanční krizi s hodnotou 316 bodů. V průběhu obchodního dne 17. září 2001 se index dostal dokonce až na hodnotu 313,2, ale podařilo se mu uzavřít nad historickým minimem hodnotou 321,5. Maximální hodnoty 1944,3 bodu dosáhl index PX v průběhu obchodního dne 29. října 2007.

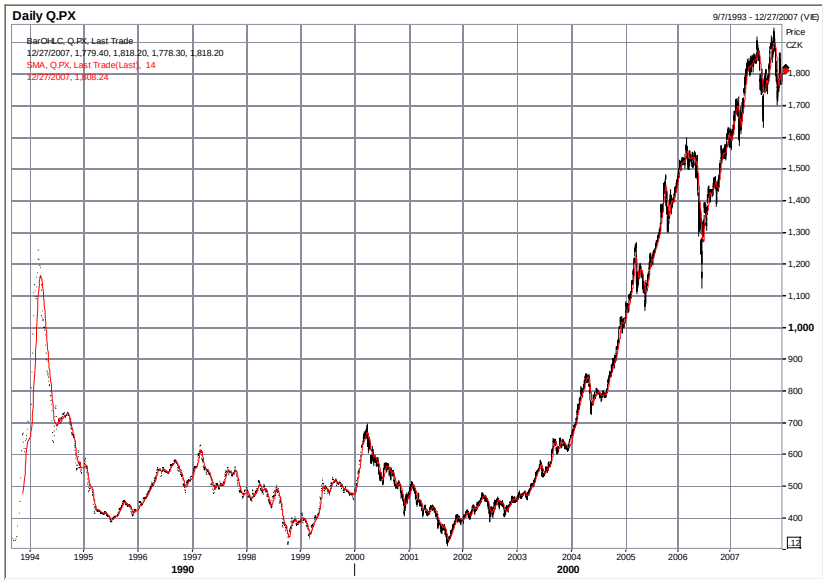

Obr. 6 Historický vývoj indexu PX

23 Hodnoty před 5. dubnem 1994 byly zpětně propočítány.

3.3 Futures kontrakty

Futures na index PX je nejstarším futures instrumentem obchodovaným v České republice. Obchodování prvních dvou čtvrtletních kontraktů bylo, po dlouholetých neúspěšných pokusech[24], spuštěno 5. října 2006. Pražská burza v té době byl jeden z posledních evropských organizovaných trhů, které deriváty mezi svými produkty nenabízely. Jedním z impulsů vedoucích k tomuto kroku byl také zájem z řad investorů. První den obchodování proběhlo pět obchodů v celkové hodnotě 1,8 mil. Kč.

Obchodovány jsou čtvrtletní kontrakty, expirující a naposledy obchodovány, podle celosvětové praxe, vždy třetí pátek v měsíci březnu, červnu, září a prosinci. V případě, že tento termín připadá na svátek, pak kontrakt expiruje nejbližší předcházející obchodní den. Další obchodní den po expiraci předchozího kontraktu je započato obchodování kontraktu nového.

Na obchody s futures se vztahují záruky Garančního fondu burzy, jelikož se jedná o burzovní obchody. Evidenci jednotlivých pozic účastníků obchodování provádí Univyc. Vypořádání je finanční v korunách, cena vypořádání odpovídá zavírací hodnotě indexu v den splatnosti, která se stanoví jako aritmetický průměr všech hodnot indexu za posledních 120 minut obchodování s výjimkou 2 nejvyšších a dvou nejnižších hodnot za toto období. Hodnota jednoho bodu indexu odpovídá 100 CZK. Souběžně jsou obchodovány dva nejbližší čtvrtletní kontrakty. Minimální jednotka obchodování, jeden LOT, odpovídá jednomu futures kontraktu.

Obchodování futures na Burze cenných papírů Praha je založeno na činnosti tvůrců trhu[25], market makerů, kteří mají povinnost udržovat nabídku a poptávku pro všechny futures série, pro které tuto činnost vykonávají. Tuto povinnost plní kontinuální uveřejňováním závazných[26] bid a ask cen. Pro zařazení futures kontraktu k obchodování je nutné dosáhnout minimálního počtu tří tvůrců trhu.

Prvními tvůrci trhu byly společnosti, členové burzy, Česká spořitelna, a.s.[27], FIO, burzovní společnost, a.s., a Patria Finance, a.s. Tvůrci trhu nepřetržitě závazně kotují cenu s objemem alespoň pěti kontraktů, což odpovídá zhruba tři čtvrtě milionu korun, přičemž investor si ale může koupit i pouze jediný. Kromě tří tvůrců trhu v době spuštění obchodování s deriváty obchodovali na burze s futures i firmy Cyrrus a BH Securities a do obchodování se plánovali zapojit i další velcí hráči.Jako podporu nové emise derivátů na pražské burze nabízela

24 Jedná se o čtvrtý pokus. Nejprve byla dvakrát problémem vysoká rizikovost obchodního systému a trhu. Při třetím pokusu pak iniciativa ztroskotala na nezájmu trhu.
25 Na stránkách www.pse.cz se můžete dočíst: „Tvůrce trhu (TT) je člen burzy, který má s burzou uzavřenou smlouvu o vykonávání této činnosti na vybraných emisích akciových titulů. Počet tvůrců na jedné emisi ani počet emisí pro jednoho tvůrce není omezen.“
26 Dále viz www.pse.cz: ‚Pokud je kotace některého z TT součástí tzv. nejlepší kotace, má tento tvůrce povinnost neprodleně uzavřít obchod, pokud na jeho kotaci reaguje protistrana vložením instrukce. Za nejlepší kotaci je v daném okamžiku považováno pásmo vymezené nejlepší cenou na nákup a na prodej. Tyto ceny se vybírají z jednotlivých cen jmenovaných TT.“
27 Podle Tomáše Vendera Česká spořitelna nejprve chtěla vyzkoušet obchody s futures na vlastní účet. Teprve pak plánovala nabídnout futures i klientům.

Patria-Direct, v té době jediný on-line broker, tuto službu od prvního dne obchodování, 5. října 2006, do konce října zdarma.

Obchodování futures probíhá ve dvou fázích dle povinnosti market makerů udržovat závazné kotace:

- **V otevřené** fázi mají tvůrci trhu povinnost udržovat kotace a uzavírat obchody v povoleném pásmu ± 0,5 % okolo nejlepší kotace. Konečné vypořádání probíhá standardně v T+3, nestandardně v rozmezí T+1 až T+15.
- **Při uzavřené** fázi tvůrci trhu nemají nadále povinnost stanovovat kotace a povolené pásmo je rozšířeno na ± 5 % okolo nejlepší kotace platné k ukončení otevřené fáze. Konečné vypořádání probíhá v domluveném termínu v rozmezí T+1 až T+15.

Začátek obchodování futures může být blýskáním na dobré časy i pro spotový trh, kde objemy obchodování stagnují. V nejednom případě se totiž prokázalo, že úspěšný derivátový trh přinesl růst likvidity i na trh podkladových aktiv.

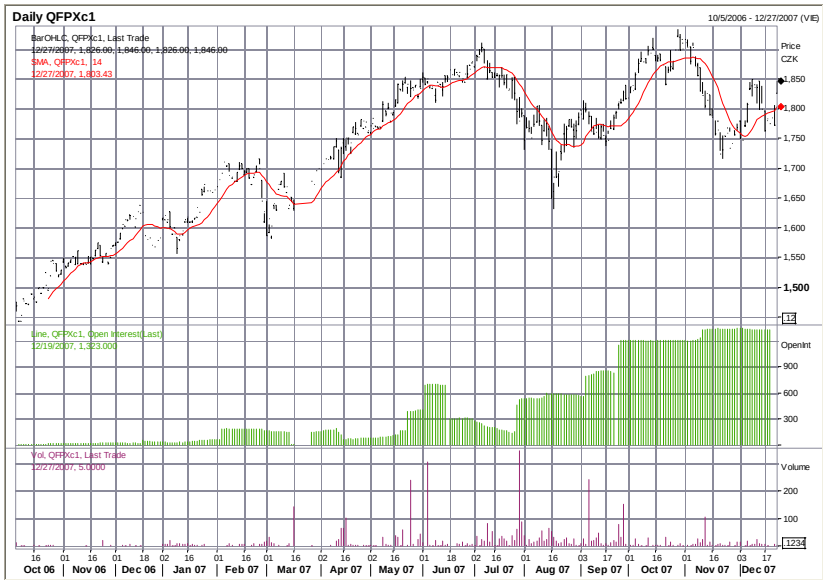

Obr. 7 Historický vývoj futures na index PX

3.4 Názory v době emise

Do vínku nedostaly tyto deriváty mnoho výhod. Obchodování s futures bylo spuštěno až po třech neúspěšných pokusech, řada transakcí s deriváty se mezitím přesunula na mimoburzovní trhy. Již při spouštění derivátového trhu na pražské burze se Petr Koblic, generální ředitel Burzy cenných papírů Praha, vyjádřil následovně: „Pevně věřím, že si certifikáty a deriváty na našem trhu najdou své investory. V případě derivátového trhu bych považoval za úspěch, kdyby objem obchodů v budoucnu tvořil 15-20 % objemu, kterého

dosahuje spotový trh. Jistě to bude trvat nějaký čas, ale jsem v tomto ohledu optimistou."[28] 15-20 % objemu transakcí na spotovém trhu odpovídá poměrům na burzách ve Vídni a v Budapešti, pro tyto burzy je však tento objem mírným zklamáním. Dále Koblic také soudí, že futures budou vzhledem ke skladbě investorů preferovat ti institucionální.

V prvním lednovém týdnu se Koblic k futures dále vyjádřil: "Nemyslím si, že se nechytly…U futures jsem byl možná příliš optimistický, sami členové mě v optimismu trochu krotili. Začátky obdobných obchodů v Maďarsku a Polsku byly stejně vlažné, teprve za dva či tři roky dosáhly rozumné úrovně."

V době spouštění obchodování prvních futures burza uvažovala o budoucí emisi dalších kontraktů, jejichž podkladovým aktivem by byly jednotlivé akcie. Tento krok již také uskutečnila. Další vizí pak byly futures na další finanční aktiva, jako jsou úrokové sazby, koše měn nebo index dluhopisů.

V časopise Ekonom reaguje na emisi prvních futures v Čechách F. Mašek[29] výrokem: "Pozdě, ale přece." Mimo jiné však připouští, že: „část domácích investorů sice obchoduje s futures v zahraničí, start těchto obchodů v Praze bude ale zřejmě pozvolný.'

Na konci roku 2006 Česká kapitálová informační agentura[30] oslovila zástupce předních českých brokerů na budoucnost nově emitovaných futures. Názory jednotlivých respondentů se do značné míry lišily. S optimistickým náhledem na budoucnost se vyjádřil Roman Liška z J&T Banky, rozrůstající se Slovensko-České investiční banky: „Postupem času investoři přijdou na chuť obchodování s deriváty, takže jejich zájem se bude pozvolna zvyšovat." Podobně pozitivní byl ve svém pohledu i Radek Létal, portfolio manager makléřské společnosti A&CE Global Finance. „Poroste význam zajištění akciových portfolií prostřednictvím derivátů na PX, což povede k pozvolnému zvyšování zobchodovaných kontraktů." Další odpovědi byly však již zdrženlivější. „Domníváme se, že zájem o obchodování s deriváty na pražské burze bude mít okrajový charakter", řekl Milan Vaníček pracující pro významnou českou makléřskou společnost Atlantik - Finanční Trhy. Podobně vyznělo i sdělení Petra Hlinomaze z makléřské společnosti BH Securities, který vyzdvihl vysokou konkurenci titulů obchodovaných ve SPADu[31] i případných IPO[32]. Přidal také, že zvyklost lokálního trhu využívat repo operací a techniky obchodování na margin je natolik zažité, že asi není mnoho důvodů měnit investiční zvyklosti a začít šířeji spekulovat na poli derivátů. Dále také vzpomenul zkušenosti z nedaleké varšavské burzy, kde se na efektivní obchodování s deriváty čekalo několik let.

---

28 PX News, vydání 2/06, říjen 2006, nepravidelný informační magazín, vydává Burza cenných papírů Praha, a.s.
29 Mašek, F.: Po akciích i zlato? EKONOM č.41, ročník L, 2006, s.78-7
30 www.cekia.cz, Česká kapitálová informační agentura, a.s. (ČEKIA), přední tuzemský poskytovatel databází firem a ekonomických informací
31 Systém pro Podporu trhu Akcií a Dluhopis, je nejvýznamnější segment Burzy cenných papírů Praha, ve kterém probíhá za podpory tvůrců trhu obchodování nejlikvidnější a nejobchodovatelnější kontraktů.
32 Initial Public Offering, veřejný úpis.

Jan Procházka z makléřské společnosti Cyrrus sice považoval první emisi derivátů za neúspěšnou, očekával však mnoho příležitostí od vlny druhé, během které vedle single stock futures emisí očekával i investiční certifikáty na ropu, na zlato a na známé burzovní indexy.“

Ani komentář Afin Brokers nově vypsané deriváty nešetří, rozšíření výčtu instrumentů na Burze cenných papírů Praha však, samo o sobě, považuje za dobrý počin. S radikálním zlepšením v dohledné době však ani tento komentář nepočítal.

3.5 Regresní analýza

Ve sledovaném období, pokrývajícím 5. října 2006 až 20. prosince 2007 dosahoval denní objem obchodování s futures na index PX rozmezí hodnot 0 až 345 kontraktů, žádný obchod neproběhl během 88 ze sledovaných dnů a maxima bylo dosaženo 30. července 2007. Průměrný objem je pouze 14,85 kontraktů se směrodatnou odchylkou 37,41 a v polovině ze sledovaných dnů dosáhlo obchodování maximálně denního objemu obchodování 5 kontraktů. Za 300 sledovaných obchodních dnů bylo celkem zobchodováno 4 456 kontraktů. 68,2 % obchodních dnů, tedy 204, se objem obchodování pohyboval mezi 0 a 52 kontrakty a 95,4 % dnů, tedy 286 dní, se objem pohyboval mezi 0 a 89 kontrakty.

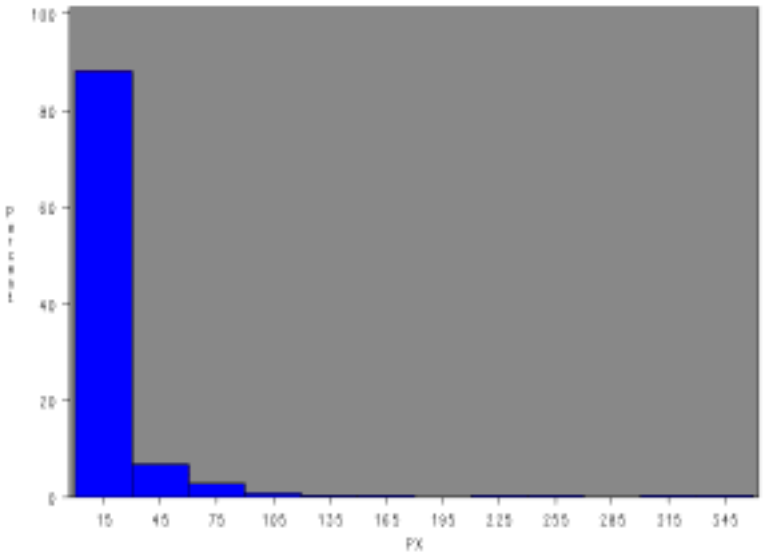

Obr. 8 Distribční rozdělení objemů obchodování futures na index PX

Na hladině významnosti 5% jsou studovanou časovou řadu objemů obchodování futures na index PX schopny vysvětlit tři regresní funkce.

Lineární regresní funkce ve tvaru Y=3,94+0,07*X dosahuje P-hodnoty 0,35 %. Vedle lineárního průběhu přichází ještě v úvahu nelineární mocninná regresní funkce ve tvaru $Y=(-17,07)+8,2*X^{0,28}$ s P-hodnotou 0,42 % a exponenciální regresní funkce ve tvaru

$Y=23,26-30,5*0,99^X$ s P-hodnotou 0,14 %. Nejmenší riziko přijetí tedy nese třetí regresní funkce, funkce exponenciální.

Při vizuální analýze grafu není sice patrný výrazný nárůst objemů obchodování, je ale možné pozorovat rostoucí četnost dnů, kdy bylo obchodováno a to je znakem pozitivního rozvoje trhu. To potvrzují i všechny tři regresní funkce, jejichž směrnice jsou ve studovaném intervalu pozitivní.

U futures na index PX jako u jediného z kontraktů nebyla zamítnuta hypotéza o možnosti vysvětlit průběh časové řady exponenciální regresní funkcí. Tato funkce má však mocněnce o hodnotě blízké jedné a tak je průběh téměř lineární. Zajímavé je, že i mocninná funkce má ve sledované části téměř lineární průběh.

Regresní analýzu časové řady objemů obchodování futures na index PX lze tedy shrnout tím, že objemy mají nevýrazný rostoucí trend.

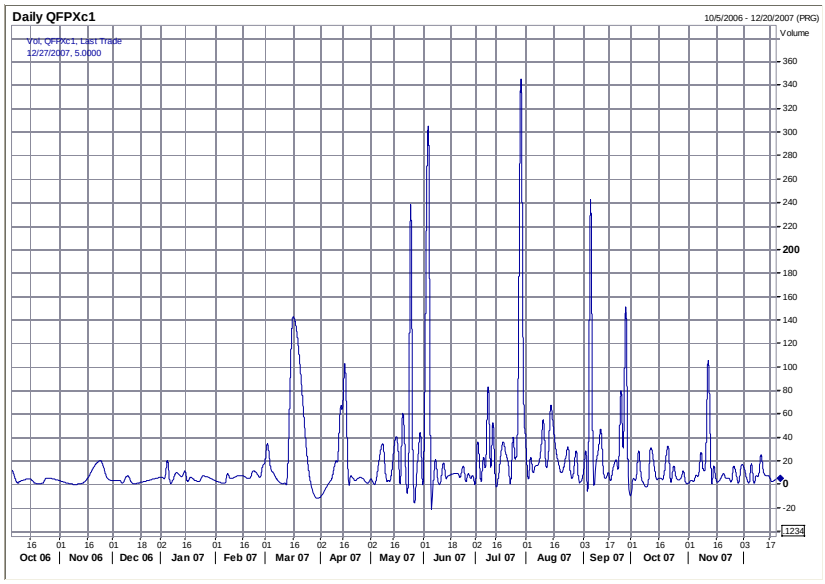

Obr. 9 Vývoj objemů obchodování futures na index PX ve sledovaném období

4 Vývoj obchodování na dalších burzách

4.1 Polsko WIG 20

4.1.1 Podkladové aktivum

Varšavská burza cenných papírů (WSE) patří mezí nejrychleji rostoucí burzy v Evropě. Stejně jako pražská burza i burza ve Varšavě začala svou novodobou historii až po návratu k demokracii na začátku devadesátých let dvacátého století a to s pouhými pěti emisemi.

Index WIG 20 je polským ekvivalentem indexu PX. Jedná se taktéž o kapitálově vážený index polských blue chips akcií, v tomto případě nejlikvidnějších 20 titulů na hlavním trhu varšavské burzy. Čtvrtletní výběr báze se řídí tržní kapitalizací a obratem, z jednoho odvětví může být vybráno maximálně pět zástupců, ale poslední slovo má vždy komise, která o složení indexu rozhoduje.

Kalkulace tohoto klíčového indexu varšavské burzy začala 16. dubna 1994 ke třetím narozeninám WSE s počáteční hodnotou 1000 bodů. Kalkulace hodnoty indexu probíhá pravidelně každých 15 vteřin během obchodní seance, která začíná a končí v 16:35. Ke kalkulaci, s přesností na 0,01 bodu, jsou použity poslední zobchodované ceny jednotlivých konstituentů indexu. Výnosy z držby akcií (dividendy a úpisová práva) nejsou do hodnoty indexu započítávány.

Na své historické minimum index klesl dne 28. března 1995, hodnotou 577,90,. Maxima pak dosáhl 29. října 2007 hodnotou 3 940,50 a od té doby klesá.

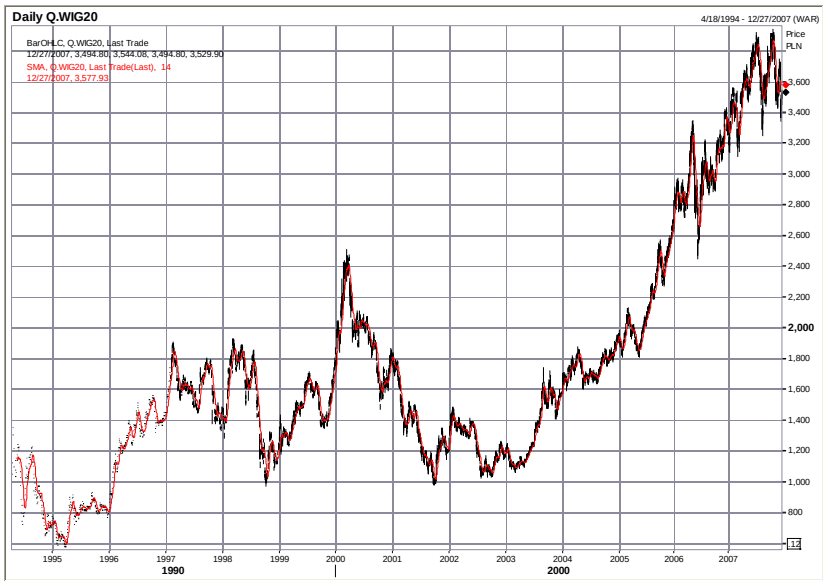

Obr. 10 Historický vývoj indexu WIG 20

4.1.2 Futures instrument

Futures na polský index WIG 20 je možné zařadit mezi mladší futures kontrakty, protože jejich obchodování začalo až v lednu 1998, patří však mezi nejlikvidnější futures v Evropě s více než 15 000 kontrakty zobchodovanými za obchodní den a s open interest přesahujícím 20 000. Tento futures se vyznačuje silnými trendy a nízkými maržemi. Multiplikátor tohoto kontraktu je 10 PLN, znamená to tedy, že každý bod indexu je obchodován za 10 PLN.

Obchodovány jsou vždy souběžně čtyři různé čtvrtletní kontrakty, expirující a naposledy obchodovány vždy třetí pátek v měsíci březnu, červnu, září a prosinci. Pokud tento den není obchodním dnem, pak daný kontrakt expiruje poslední obchodní den předcházející tomuto dni, s možnými výjimkami. První obchodní den nového kontraktu je obchodní den následující po expiraci kontraktu předchozího. Konečné vypořádání následuje nejbližší obchodní den po expiraci kontraktu. Cena vypořádání je určena jako aritmetický průměr všech hodnot indexu WIG 20 během poslední hodiny kontinuálního obchodování včetně závěrečné hodnoty. Vypořádání je finanční v polských zlotých.

Otevřené (kontinuální) obchodování probíhá od 9:00 do 16:10. Tato fáze obchodování je otevírána a uzavírána aukcí. Během kontinuálního obchodování je likvidita zajišťována přítomností market makerů, někdy také nazývaných animátoři.

Derivátový trh varšavské burzy byl otevřen 16. ledna 1998 prvním obchodováním právě futures na index WIG 20. V dalších letech následovaly měnové futures, futures na individuální akcie i jiné indexy. V roce 2002 tak tento trh obsahoval již futures na indexy WIG 20, TechWIG a Midwig, futures na směnný kurz polského zlotého vůči dolaru a Euro, stejně tak jako futures na mnohé akcie.

Vedle futures na index existují na WSE i opce na index (a na nejlikvidnější akcie jako je PKN Orlen či PEKAO), jejichž objemy obchodování úspěšně rostou. Jedná se o evropské call a put opce, tedy uplatnitelné jen při expiraci. Jeden bod indexu odpovídá 10 PLN, stejně jako u futures. Stejná jako u futures je i expirace a poslední den obchodování těchto opčních kontraktů třetí pátek v měsících březnu, červnu, září a prosinci.

Obchodování futures kontraktů, podobně jako je tomu na pražské burze, nedosahovalo po emisi prvních kontraktů vysokých objemů. První rok dosahovaly objemy pouze 1 % objemů obchodování s akciemi. V současné době je však, jak již bylo napsáno, varšavská burza jednou z nejlikvidnějších evropských derivátových burz. Podobně slabé objemy zažívala ve svých začátcích i většina ostatních derivátových burz. Proto nelze spojovat nízké počáteční objemy za známku neperspektivity tohoto segmentu.

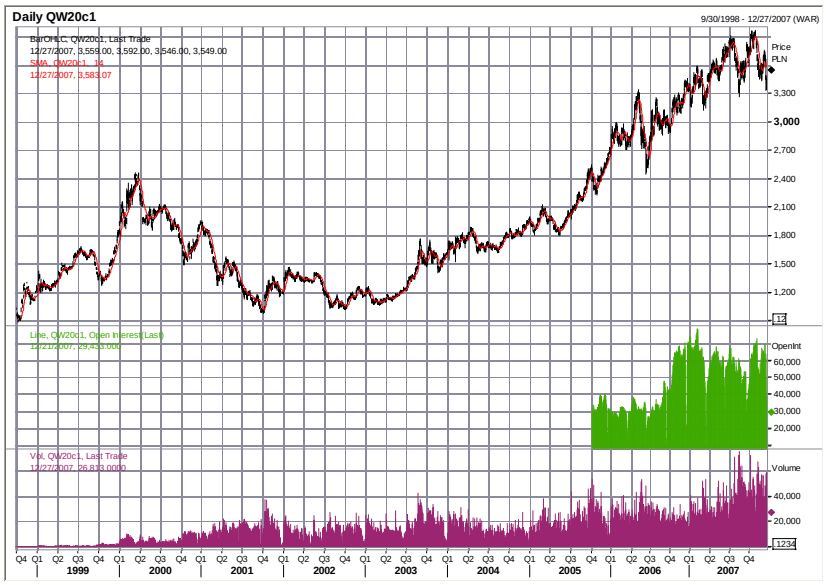

Obr. 11 Historický vývoj futures na index WIG 20

4.1.3 Regresní analýza

Časová řada objemů obchodování futures na index WIG 20, sledovaná mezi daty 30. září 1998 a 9. prosince 1999, obsahuje hodnoty v rozmezí 7 a 3028, s maximem dosaženým 19. října 1999. Průměrný denní počet zobchodovaných kontraktů dosahuje na varšavské burze hodnoty 508,8 se směrodatnou odchylkou 541,06. Za celé období 300 obchodních dní bylo zobchodováno 152 642 kontraktů. Polovinu obchodních dní objem obchodování nepřesáhl 328 kontraktů. 68,2 % obchodních dnů, tedy 204, se objem obchodování pohyboval mezi 7 a 1049 kontrakty a 95,4 % dnů, tedy 286 dní, se objem pohyboval mezi 7 a 1590 kontrakty.

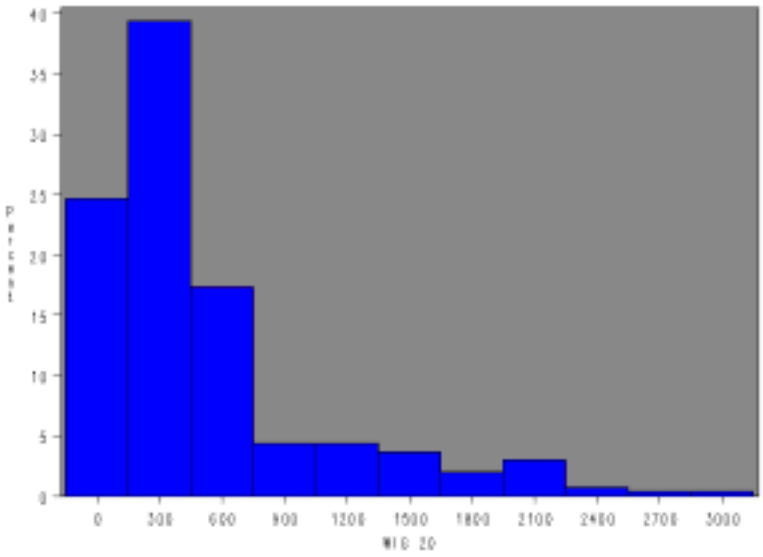

Obr. 12 Distribční rozdělení objemů obchodování futures na index WIG 20

Historický vývoj objemů obchodování futures na index WIG 20 jsou schopny, na hladině významnosti 5%, popsat 2 modely. Lineární regresní funkce ve tvaru Y=(-122,55)+4,2*X dosahuje P-hodnoty nižší než 0,01 %. Stejně úspěšná je i nelineární mocninná regresní funkce ve tvaru $Y=233,5+(1,52*10^{-11})*X^{5,68}$.

Při pohledu na graf je výrazný nárůst objemů obchodování v poslední čtvrtině sledovaného období. Ten je také jasnou příčinou pozitivní směrnice ve studovaném intervalu obou přijatých regresních funkcí. Na základně regresní analýzy použitého vzorku dat není možno rozhodnout, která z těchto funkcí má vyšší vypovídací hodnotu při popisu trendu objemů obchodování na tomto derivátovém trhu. První tři čtvrtiny průběhu časové řady mají výrazný lineární trend, naopak poslední čtvrtina naznačuje nelineární průběh. Pravidelně se objevující pokles objemů obchodování je možné vysvětlit rolováním kontraktu s tříměsíční periodou.

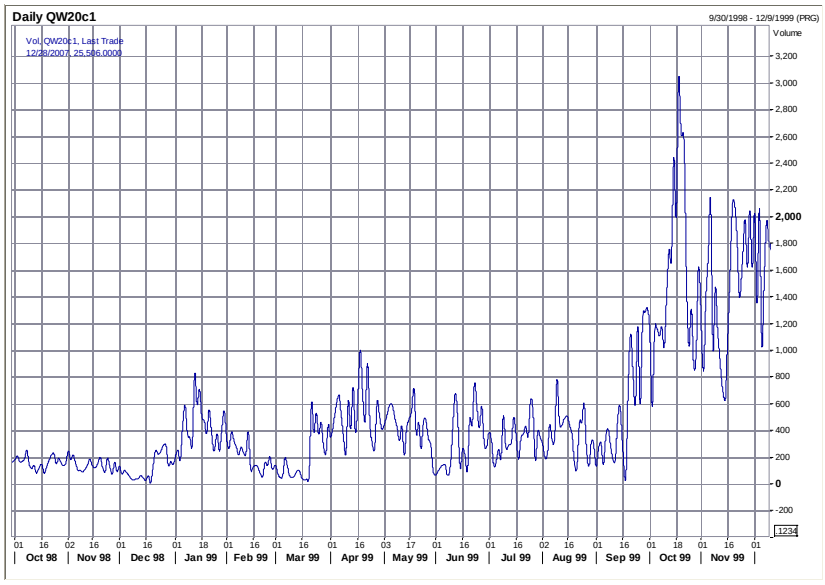

Obr. 13 Vývoj objemů obchodování futures na index WIG 20 ve sledovaném období

4.2 Maďarsko BUX

4.2.1 Podkladové aktivum

Oficiálním indexem budapešťské burzy je index BUX[33]. Jeho hodnota je kalkulována každých 5 vteřin na základě aktuálních tržních cen konstituentů. Jedná se o velice progresivně vedený index, neboť již v říjnu roku 1999 patřil mezi první indexy, které přešly z tržní kapitalizací váženého indexu na index vážený podle reálné kapitalizace dostupné k obchodování na burze, což lépe popisuje aktuální nabídku akcií na trhu. Kapitalizace je za tímto účelem snížena o vlastní akcie zadržené společností, držené managementem společnosti a zaměstnanci, veřejným sektorem, mezinárodními institucemi podporujícími rozvoj trhu a investory s více než

33 Oficiální název indexu je Budapesti Értéktôzsde Részvényindexe, v angličtině pak Budapest Stock Index s oficiální zkratkou BUX.

5% podílem. Index BUX je výkonový index zohledňující i platbu dividend, která je rekapitalizována pomocí změny váhy dané akcie na principu odpovídajícím reinvestici vyplacených dividend do nákupu akcií stejné společnosti.

Počáteční hodnota indexu byla stanovena ke 2. lednu 1991 na hladinu 1000 bodů. Hodnoty indexu jsou uveřejňovány od 1. ledna 1995, časová řada historických hodnot před rokem 1995 byla zpětně dopočtena. Počet konstituentů indexu je variabilní v intervalu 12 až 26 akcií. Složení indexu je upravováno při pravidelné revizi dvakrát ročně, vždy v březnu a září.

Minima tento index dosáhl 14. května 1993 hodnotou 717,75, maxima 24. července 2007 hodnotou 30 132,35.

Obr. 14 Historický vývoj indexu BUX

4.2.2 Futures instrument

Futures na maďarský index BUX se staly nejúspěšnějším futures kontraktem na budapešťské burze. Obchody s deriváty zde dosahují, podobně jako v Rakousku, necelých 20 % objemů obchodování na promptním trhu. Tato hladina však nedosahuje hodnot, jaké by si budapešťská burza představovala, a je mírným zklamáním.

Obchodovány jsou čtyři nejbližší čtvrtletní kontrakty expirující v březnu, červnu, září a prosinci a dva půlročními kontrakty, expirující v následujícím červnu a prosinci. Dále jsou obchodovány kontrakty pro dva nejbližší měsíce. Posledním obchodním dnem je standardní třetí pátek v měsíci expirace. Obchodování probíhá od pondělí do pátku v čase 10:00-15:00. Vypořádání je finanční a odpovídá 10 forintů za jeden bod indexu, zaokrouhlený na jedno desetinné místo.

V roce 2000 dosáhly obchody s futures na budapešťské burze objemu 1,48 milionu kontraktů zobchodovaných ve 192 tisících obchodech, v 65 % tvořeno právě kontrakty na BUX.

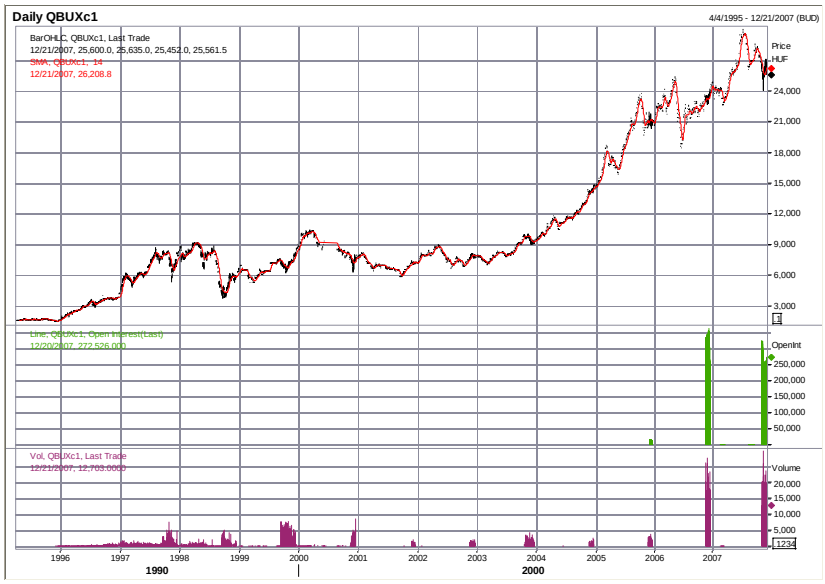

Obr. 15 Historický vývoj futures na index BUX

4.2.3 Regresní analýza

Za sledované období 300 obchodních dní mezi 29. listopadem 1995 a 17. únorem 1997 dosahoval objem obchodování futures na index BUX hodnot v rozmezí 0 a 1801 kontraktů. Žádné obchodování neproběhlo ve 14 dnech ze sledovaného období, naopak maximální objem byl dosažen 23. ledna 1997. Průměrný denním objemem obchodování dosáhl 261,47 kontraktů se směrodatnou odchylkou 308,78. Během tohoto období bylo zobchodováno 78 441 kontraktů. Během poloviny obchodních dní nepřesáhl objem obchodování 159 kontraktů. 68,2 % obchodních dnů, tedy 204, se objem obchodování pohyboval mezi 0 a 570 kontrakty a 95,4 % dnů, tedy 286 dní, se objem pohyboval mezi 0 a 878 kontrakty.

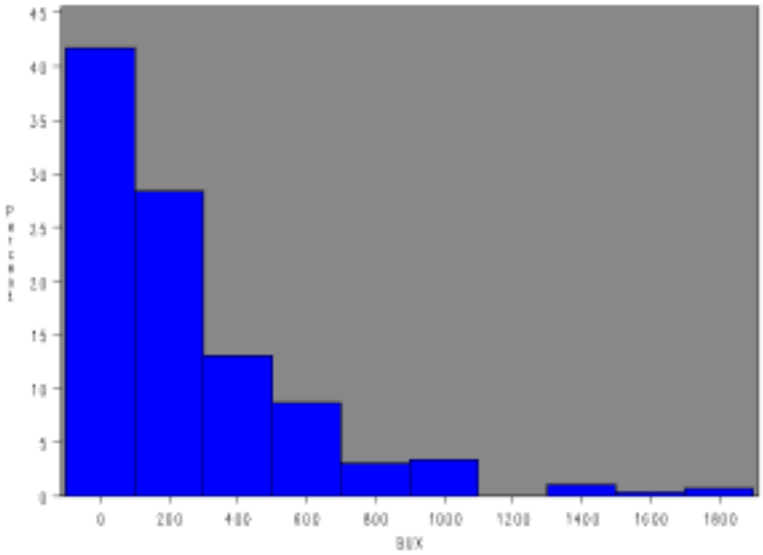

Obr. 16 Distribční rozdělení objemů obchodování futures na index BUX

Historický vývoj objemů obchodování futures na maďarský index BUX jsou na zvolené hladině významnosti 0,05 schopny vysvětlit 2 modely. První úspěšnou funkcé je lineární regresní funkce ve tvaru Y=(-128,37)+2,59*X s P-hodnotou nižší než 0,01 %. Stejně úspěšně predikuje vývoj objemů obchodování i nelineární mocninná regresní funkce ve tvaru $Y=37,14+0,00016*X^{2,71}$.

Při pohledu na graf je výrazný rostoucí trend objemů obchodování spojený s rostoucí volatilitou tohoto kriteria. Pozitivní trend je potvrzen kladnými směrnicemi studovaných intervalů regresních funkcí. Rostoucí volatilita v druhé půli sledované časové řady vede k možnosti přijmout jako vysvětlující jak funkci lineární, tak i funkci mocninnou. Rolování není v grafu příliš výrazné.

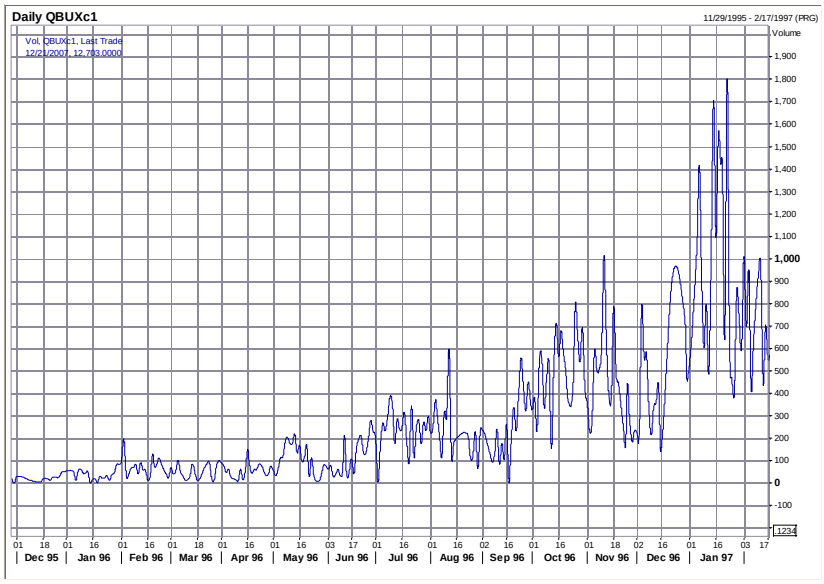

Obr. 17 Vývoj objemů obchodování futures na index BUX ve sledovaném období

4.3 Rakousko ATX

4.3.1 Podkladové aktivum

Při založení Austrian Futures and Options Exchange (ÖTOB) byl vytvořen Austrian Traded Index, tedy index ATX, aby naplnil funkci reprezentativního akciového indexu. Jako agregátní tržní indikátor ATX shrnuje cenovou dynamiku nejlikvidnějšího rakouského tržního segmentu, který na konci dubna 1995 pokrýval 77 % celkového tržního obratu a okolo 52 % tržní kapitalizace. Zároveň tento index slouží jako podkladové aktivum futures a opčních kontraktů.

Index ATX patří mezi kapitálově aritmeticky vážené indexy, kde každé emisi přísluší váha úměrná její aktuální tržní kapitalizaci s úpravou o investory zadrženou část kapitálu, která není dostupná k obchodování na burze. Index nezohledňuje výplatu dividend. Jeho konstituenty tvoří 22 nejaktivnějších akciových titulů na vídeňské burze. Kalkulace probíhá v reálném čase.

Již rok a osm měsíců po svém oficiálním uveřejnění dosáhl index ATX svého minima, díky vysoké volatilitě obchodování na Vienna Stock Exchange. Stalo se tak 13. srpna 1992 hodnotou 682,96 bodů. Maximální historickou hodnotou je 4 981,87 bodů ze dne 9. července 2007.

Od 1. ledna 2002 byla báze indexu ATX změněna z důvodu rozdělení podkladových aktiv do dvou trhů: primárního a standardního. Od té doby index ATX (Austrian Traded Index) pokrýval dvacet akcií s nejvyšší likviditou a tržní kapitalizací z primárního trhu (1991=1000). V současné době index obsahuje 21 kontinuálně obchodovaných rakouských společností listovaných na Vienna stock Exchange. Cílem burzy je dosáhnout 30-ti konstituentů, jakmile bude k dispozici dostatečné množství přijatelných kandidátů.

Vídeňská burza se těší vysoké přízni zahraničních investorů: 95 % konstituentů indexu ATX rozvíjí své aktivity v celé střední a jihovýchodní Evropě, kde také přicházejí k většině svého zisku. 35 zahraničních investičních bank, které se jako členové vídeňské burzy aktivně účastní obchodování, tvoří více než 50 % objemů obchodování.

Obr. 18 Historický vývoj indexu ATX

4.3.2 Futures instrument

Stejně jako na budapešťské burze jsou i na vídeňské burze objemy obchodování mírným zklamáním. Derivátový trh dosahuje přibližně 15-20% objemů spotového trhu. O objemech obchodování dosahovaných futures ve Varšavě si obě burzy mohou zatím nechat jenom zdát.

Hodnota jednoho indexního bodu odpovídá 10 EUR. Minimálním krokem ceny je 0,10 bodu, tedy 1,0 EUR. Posledním dnem obchodování futures je celosvětově standardní třetí pátek v měsíci expirace. Plnění přichází první obchodní den po expiraci kontraktu finanční formou v eurech. Obchodovány jsou 4 nejbližší čtvrtletní kontrakty expirující v březnu, červnu, září a prosinci doplněné o následující, tedy druhý nejbližší, březnový a zářijový kontrakt. Obchodování probíhá od 9:00 do 17:30 středoevropského času.

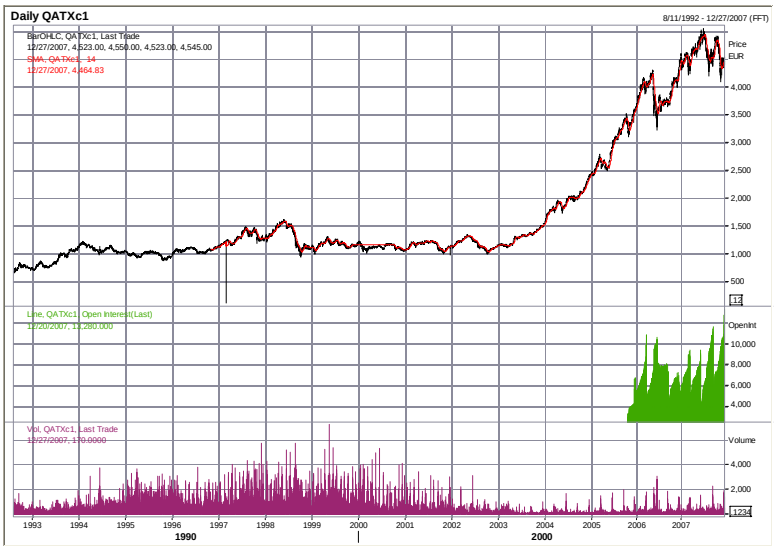

Obr. 19 Historický vývoj futures na index ATX

4.3.3 Regresní analýza

Na vídeňské burze bylo během studovaných 300 obchodních dní v rozmezí 11. srpna 1992 a 19. března 1993 zobchodováno 112 216 kontraktů tohoto aktiva. Denní průměr dosáhl 374,05 kontraktu se směrodatnou odchylkou 253,13. Počet zobchodovaných kontraktů v jednotlivých dnech sledovaného období se pohyboval mezi 0 a 1652, kdy žádný obchod neproběhl jen 23. listopadu a maximální objem byl dosažen 15. září 1992. V polovině sledovaných dnů nepřesáhl objem obchodování 308 kontraktů. 68,2 % obchodních dnů, tedy 204, se objem obchodování pohyboval mezi 120 a 627 kontrakty a 95,4 % dnů, tedy 286 dní, se objem pohyboval mezi 0 a 880 kontrakty.

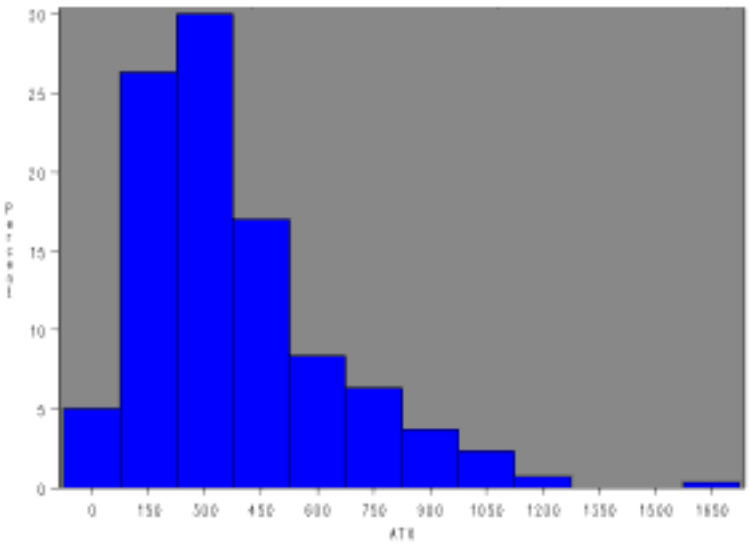

Obr. 20 Distribční rozdělení objemů obchodování futures na index ATX

Žádná regresní funkce nebyla schopna vysvětlit rozsah volatility a nevýraznou směrnici objemů obchodování indexu ATX ve sledovaném období. Nejblíže 5% hranici je exponenciální funkce $Y=374-51,78*(-0,99)^X$ s P-hodnotou celých 29,64 %, tedy s téměř třetinovou pravděpodobností chyby.

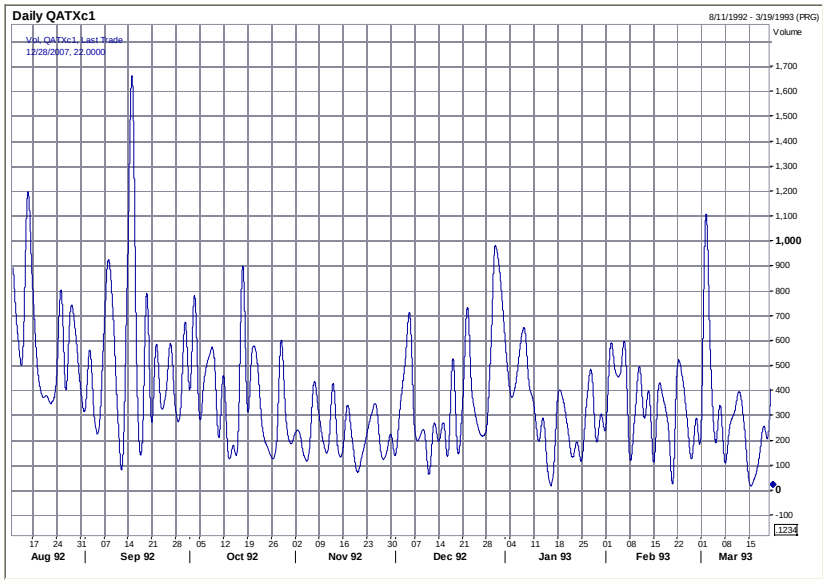

Obr. 21 Vývoj objemů obchodování futures na index ATX ve sledovaném období

4.4 Německo DAX

4.4.1 Podkladové aktivum

Německý Deutscher Aktienindex, zkráceně DAX je dalším akciovým Blue Chip indexe, stejně jako index PX. Skládá se ze 30 největších a nejlikvidnějších německých společností obchodovaných na Frankfurt Stock Exchange. Ceny pro jeho výpočet pochází od 18. ledna 1999 z elektronické obchodní platformy s názvem Xetra. Jedná se o výkonový index (performance-based, nebo také total-return index či index celkového výnosu), při výpočtu je tedy předpokládáno, že všechny příjmy z dividend a bonusy jsou reinvestovány zpět do indexu. Zajímavostí je, že tento index byl prvním výkonovým indexem, který sloužil jako podkladové aktivum pro derivátové obchody.

Od června 2002 se váhy jednotlivých konstituentů báze při výpočtu indexu změnily na volně plovoucí podle reálné tržní kapitalizace dostupné k obchodování na burze. O složení báze indexu rozhoduje Deutsche Börse ve čtvrtletních cyklech. Kalkulace indexu probíhá každých 15 vteřin během obchodních hodinách od 9:00 a končí hodnotou generovanou závěrečnou aukcí na Xetra v 17:30. Kontrolu procesu výpočtu pravidelně provádí nezávislá instituce.

Index DAX byl veřejnosti poprvé představen 1. července 1988 s počáteční hodnotou 1000 bodů k 30. prosinci 1987. Předcházející historická data byla zpětně dopočtena až do roku 1959. Konstituenti indexu v současné době pokrývají 75% celkové tržní kapitalizace frankfurtské burzy. Index DAX je považován za nejdůležitější německý akciový index. Svého minima dosáhl index DAX v prvním měsíci obchodování, dne 28. ledna, hodnotu 931,18 bodu. Maximální hodnoty index dosáhl 16. července 2007, hodnotou 8 105,69.

Narozdíl od ostatních indexů je v době, kdy se na frankfurtské burze neobchoduje, index kalkulován z futures obchodovaných na Eurexu.

Obr. 22 Historický vývoj indexu DAX

4.4.2 Futures instrument

Futures na index DAX jsou obchodovány na Eurexu, švýcarsko-německé elektronické futures a opční burze, se sídlem ve švýcarském Zurichu a pobočkou ve Frankfurtu. Obchodní den na Eurexu probíhá od 8:00 do 22:00 středoevropského času, poslední obchodní den končí obchodování expirujícího kontraktu ve 13:00.

Každý bod indexu je pro účely futures násoben multiplikátorem o hodnotě 25 EUR. Hodnoty indexu jsou zaokrouhlovány na jedno desetinné místo. Souběžně jsou obchodovány tři nejbližší čtvrtletní kontrakty, standardně expirující v březnu, červnu, září, nebo prosinci. Posledním dnem obchodování je pro každý kontrakt třetí pátek v měsíci. V případě, že se jedná nejedná o obchodní den, je tímto dnem nejbližší předcházející obchodní den. Konečné vypořádání probíhá vždy první následující obchodní den po posledním dnu obchodování daného kontraktu v eurech.

Obr. 23 Historický vývoj futures na index DAX

4.4.3 Regresní analýza

Počet zobchodovaných futures kontraktů na index DAX se během sledovaných 300 obchodních dnů v rozmezí 23. listopadu 1990 a 10. února 1992 pohyboval mezi 0 a 14 942, s osmi dny bez žádného zobchodovaného kontraktu a maximem dosaženým 19. srpna 1991. Průměrně se za jeden obchodní den zobchodovalo 4410,1 kontraktu, směrodatná odchylka 2476. Celkově se za toto období zobchodovalo 1 323 028 kontraktů. Denní objem neklesl v polovině sledovaných dní pod 3952 kontraktů. 68,2 % obchodních dnů, tedy 204, se objem obchodování pohyboval mezi 1934 a 6886 kontrakty a 95,4 % dnů, tedy 286 dní, se objem pohyboval mezi 0 a 9362 kontrakty.

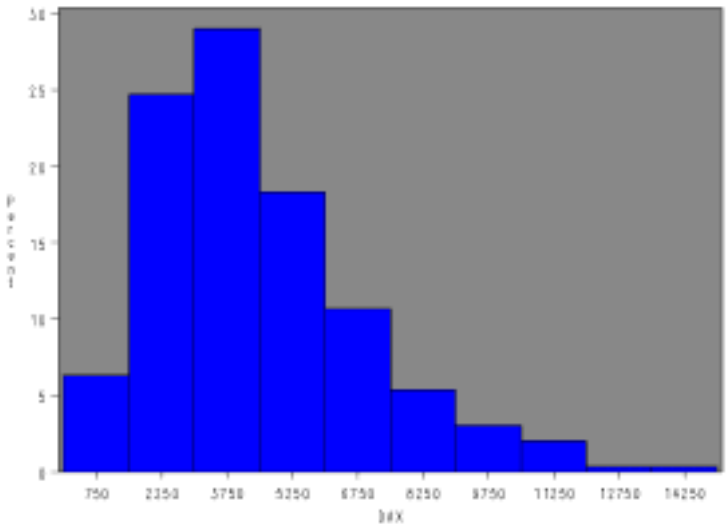

Obr. 24 Distribční rozdělení objemů obchodování futures na index DAX

Historický vývoj objemů obchodování německého futures na index DAX jsou schopny na hladině významnosti 5% vysvětlit dvě regresní funkce.

Lineární regresní funkce (Y=1405,53+19,96*X) s P-hodnotou nižší než 0,01 %. Podobně úspěšná je i nelineární mocninná regresní funkce ($Y=1502,6+14,84*X^{1,05}$). Graf naznačuje růst objemů obchodů po celé období s pravidelnými poklesy v intervalu 3 měsíců, které jsou způsobeny rolováním. Růstový trend však jasně převládá nad těmito technickými anomáliemi, což dokazuje výrazně pozitivní směrnice obou přijatých regresních funkcí ve studovaném intervalu.

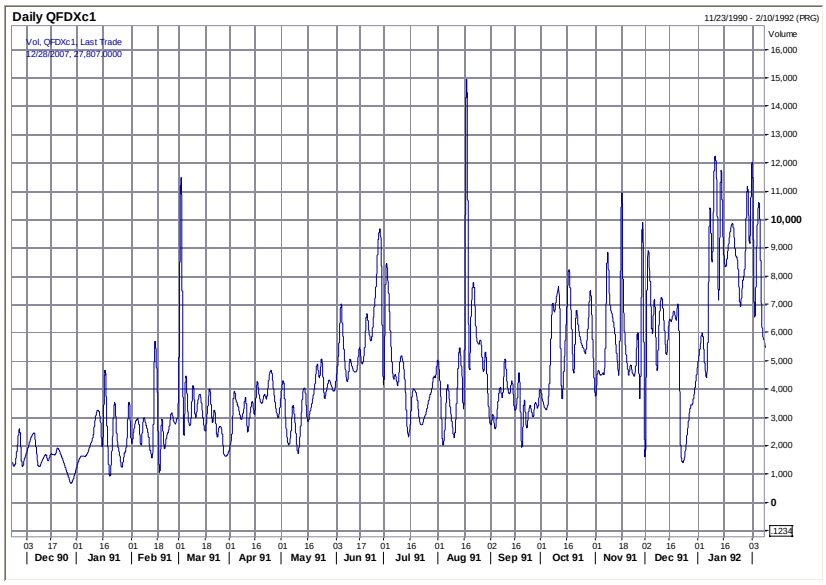

Obr. 25 Vývoj objemů obchodování futures na index DAX ve sledovaném období

4.5 Velká Britanie FTSE 100

4.5.1 Podkladové aktivum

Britský akciový index FTSE 100 obsahuje sto[34] blue-chip společností zapsaných na Londýnské burze. Rozhodujícím výběrovým kriteriem je tržní kapitalizace. Báze tohoto indexu pokrývá přes 80% tržní kapitalizace britského akciového trhu. Footsie je velmi často využíván jako podkladové aktivum pro další finanční aktiva jako jsou deriváty a burzovně obchodované fondy (ETF). Zkratka FTSE znamená Financial Times - Stock Exchange, neboť index vznikl ve spolupráci vydavatelství Financial Times a London Sock Exchange (a také Institute and Faculty of Actuaries). FTSE 100 je nejvíce používaným indikátorem akciového trhu ve Velké Británii.

34 Index obsahuje 100 společností, ale 102 akcií, neboť Royal Dutch Shell and Schroders jsou každá zastoupeny dvěma rozdílnými sériemi akcií.

Index začal být publikován 3. ledna roku 1984 s počáteční hodnotou 1000 bodů ke 31. prosinci 1983. Svého maxima dosáhl/a Footsie 30. prosince 1999 hodnotou 6950,6 bodu. Nejnižší hodnotou pak bylo 986,9 bodů, na které index spadl v prvním roce své existence, dne 23. července 1984. Index je obchodníky považován za barometr úspěšnosti britské ekonomiky. Jedná se o jeden z nejdůležitějších indexů v Evropě.

Jedná se o kapitálově vážený index. Báze indexu je přehodnocována každého čtvrt roku, vždy v březnu, červnu, září a prosinci. Kalkulace indexu FTSE 100 probíhá v 15 vteřinovém intervalu během obchodování na londýnské burze, od 8:00 do 16:29, po uzavření obchodování probíhá až do 16:35 závěrečná aukce, ze které vychází závěrečná hodnota indexu, publikovaná v 16:36.

Obr. 26 Historický vývoj indexu FTSE 100

4.5.2 Futures instrument

Futures na index FTSE 100 jsou obchodovány na LIFFE, London International Financial Futures Exchange, v současné době patřící do triptychu NYSE[35]-LIFFE-Euronext. Hodnota Footsie je násobena multiplikátorem o velikosti 10 GBP. Krokem indexu je 0,5 indexního bodu, tedy 5 GBP. Poslední obchodní den odpovídá třetímu pátku měsíce expirace, pokud by se nejednalo o obchodní den, je to nejbližší předcházející den. Ke konečnému vypořádání dochází první pracovní den po posledním dnu obchodování. Obchodovány jsou čtyři nejbližší čtvrtletní kontrakty expirující v březnu, červnu, září a prosinci. Obchodní den probíhá od 8:00 do 17:30, v den expirace kontraktu končí obchodování již v 10:30.

35 New York Stock Exchange

Konečná cena vypořádání je stanovena jako průměr všech hodnot indexu FTSE 100 v rozmezí 10:10 a 10:30. Ze získaných 81 hodnot (viz interval výpočtu) je odebráno 12 nejvyšších a 12 nejnižších hodnot a ze zbylých 57 hodnot je vypočítána konečná cena vypořádání.

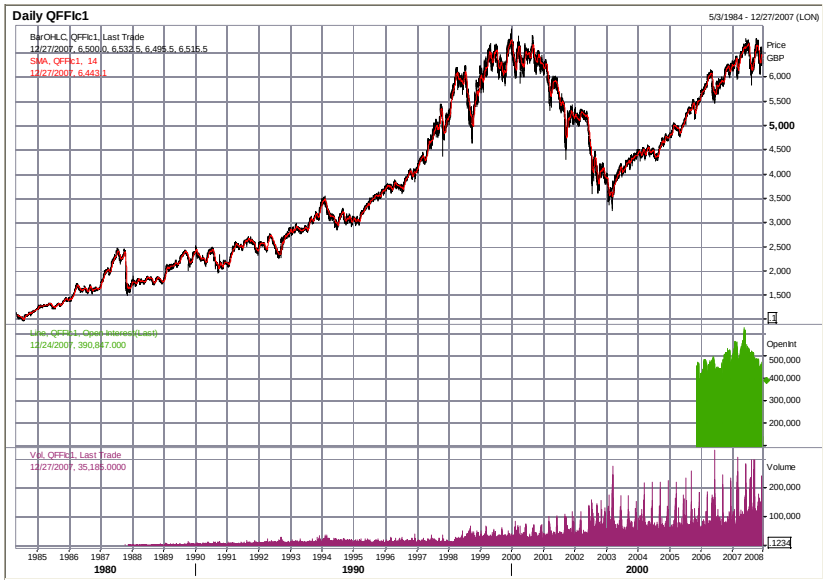

Obr. 27 Historický vývoj futures na index FTSE 100

4.5.3 Regresní analýza

Během sledovaných 300 dní v rozmezí 16. října 1987 a 20. prosince 1988 bylo zobchodováno celkem 411 458 kontraktů. Průměrný denní objem dosáhl 1371,53 se směrodatnou odchylkou 846,8. Polovinu pozorovaných dní se obchodovalo méně než 1250 kontraktů. 30 dní ze sledovaného období neproběhl žádný obchod. Nejvíce obchodů proběhlo 5430, dne 25. listopadu 1988. 68,2 % obchodních dnů, tedy 204, se objem obchodování pohyboval mezi 524 a 2218 kontrakty a 95,4 % dnů, tedy 286 dní, se objem pohyboval mezi 0 a 3065 kontrakty.

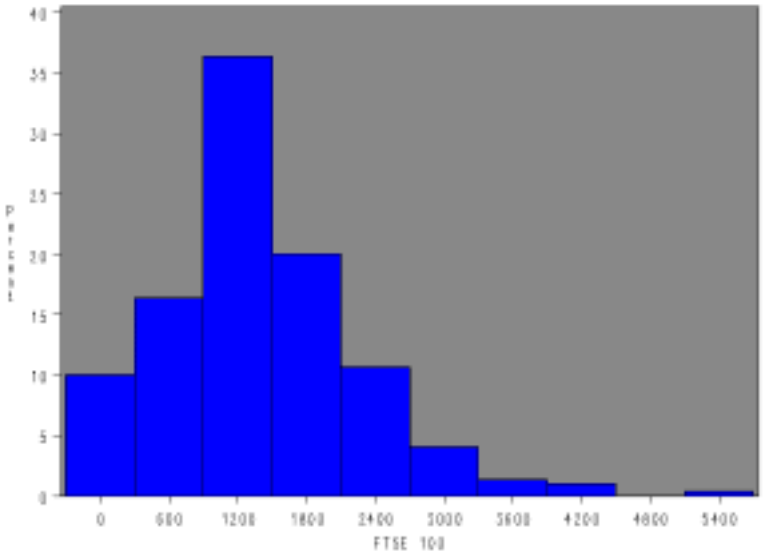

Obr. 28 Distribční rozdělení objemů obchodování futures na index FTSE 100

Časová řada historických objemů obchodování ostrovního indexu FTSE 100 může být vysvětlena třemi regresními funkcemi. První takovou funkcí je lineární regresní funkce ve tvaru Y=627,52+4,94*X dosahující P-hodnoty nižší než 0,01 %, podobně jako regresní mocninná funkce ve tvaru $Y=1062,9+(3,21*10^{-10})*X^{5,15}$ a hyperbolická nelineární regresní funkce Y=783,6/(1-0,00235*X).

V třetí třetině grafu je patrný rostoucí trend, který v předchozí části chybí. První dvě třetiny by techničtí analytici[36] hledající trend popsali jako ‚chopping market', neboli vývoj bez trendu. Rolování kontraktů je možné z grafu vyčíst až v druhé půli, kde jsou pravidelné poklesy výraznější. Růstový trend potvrzují i směrnice regresních funkcí ve studovaném intervalu.

36 Technická analýza je přístup ke generování obchodních příkazů založený na opakování určitých struktur, tvarů a formací v grafech. Technická analýza je využívána na většině trhů (akciový, měnový, komoditní a ostatní) při spekulaci. Techničtí analytici se nezajímají o vnitřní hodnotu aktiva, nebo na jeho spravedlivou hodnotu (fair value), ale sledují trendy a sentiment trhu, který se projevuje určitými standardními formacemi v grafech.

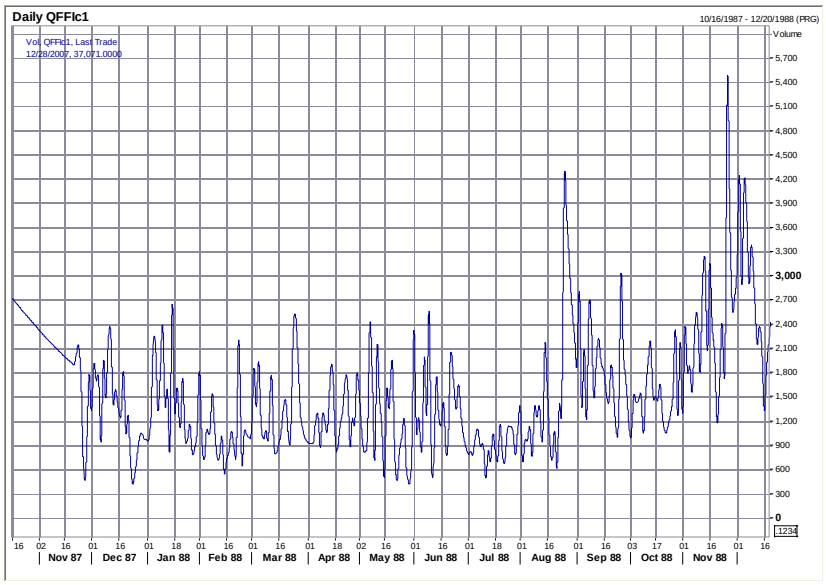

Obr. 29 Vývoj objemů obchodování futures na index FTSE 100 ve sledovaném období

4.6 Eurozóna Dow Jones Euro STOXX 50

4.6.1 Podkladové aktivum

Blue-chip společnosti jednotlivých tržních sektorů Eurozóny jsou zastoupeny v indexu Dow Jones EURO STOXX 50, vyvinutém společností STOXX Limited[37]. Index obsahuje 50 největších společností podle tržní kapitalizace. Omezení na Eurozónu brání například společnostem obchodovaným na londýnské burze, aby se do indexu dostaly. Tento velice populární index je často využíván jako podkladové aktivum například pro Exchange Traded Funds, futures, opce a další strukturované produkty po celém světě.

Jedná se o kapitálově vážený index s pravidelnou čtvrtletní kontrolou vah jednotlivých akcií s cílem zachytit změny v tržní kapitalizaci jednotlivých společností. Složení báze indexu je revidováno jednou ročně. Váha jedné společnosti v indexu nesmí přesáhnout 10%. Jednotlivé tržní sektory nejsou nijak limitovány, a tak v indexu dominuje bankovní sféra.

Základní hodnota indexu byla v roce 1991 stanovena na 1000 bodů. Index je kalkulován pravidelně každých 15 vteřin během obchodních hodin.

Minima tento index dosáhl 10.října 1987, hodnotou 615,90, maxima 7, března 2000 hodnotou 5 522,42.

37 Tato společnost vznikla spojením Německé burzy AG, Dow Jones & Company a SWX Group

Obr. 30 Historický vývoj indexu DJ Euro STOXX 50

4.6.2 Futures instrument

Futures kontrakty na Dow Jones Euro STOXX 50 index, které jsou obchodováný na burze Eurex, dosáhly celosvětově v roce 2006 šestých největších objemů obchodování ze všech futures kontraktů, které byly v tomto období obchodovány. Vedle vysoké likvidity nabízejí tyto termínové kotrakty i vysokou volatilitu, a tak přitahuje zájem mnoha investorů.

Podkladový index je kalkulován na jedno desetinné místo a jeho hodnota je násobena multiplikátorem 10 EUR, minimální změna hodnoty kontraktu je tedy 1 EUR. Obchodovány jsou kontrakty expirující v březnu, červnu, září a prosinci. Posledním dnem obchodování je standardně třetí pátek v měsíci.

Obchodování probíhá od 8:00 do 22:00, poslední obchodní den je obchodování s expirujícím kontraktem omezeno na rozmezí od 8:00 do 12:00.

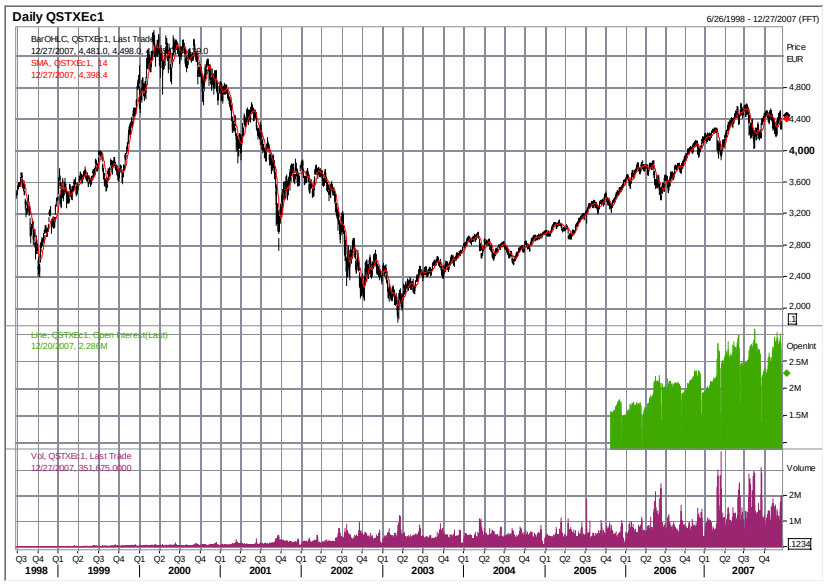

Obr. 31 Historický vývoj futures na index DJ Euro STOXX 50

4.6.3 Regresní analýza

Za sledované období od 26. června 1998 do 1. září 1999 bylo zobchodováno celkem 2 394 652. Denní průměr dosáhl 7982,17 se směrodatnou odchylkou 7433,17. Každý den bylo zobchodováno alespoň 81 kontraktů, nejvíce 43 296 dne 16. června 1999. V polovině ze 300 sledovaných obchodních dnů nepoklesl objem obchodování pod 6486 kontraktu. 68,2 % obchodních dnů, tedy 204, se objem obchodování pohyboval mezi 549 a 15 415 kontrakty a 95,4 % dnů, tedy 286 dní, se objem pohyboval mezi 81 a 22 848 kontrakty.

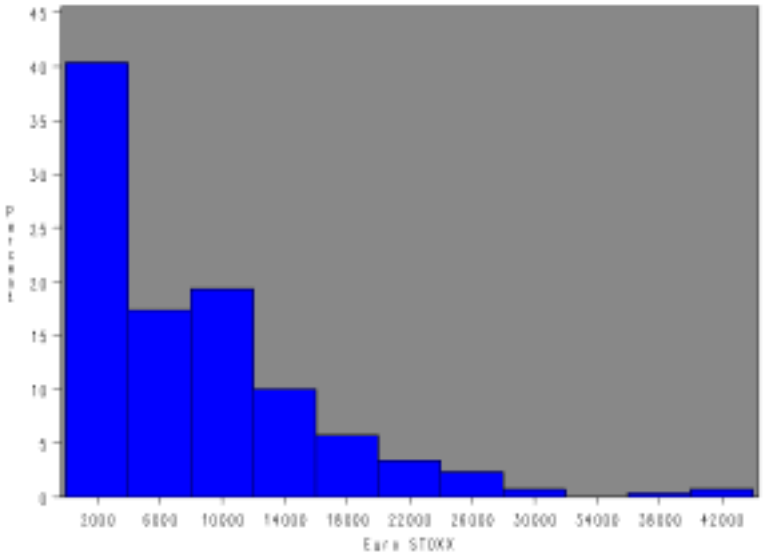

Obr. 32 Distribční rozdělení objemů obchodování futures na index DJ Euro STOXX 50

Objemy obchodů s futures na index Dow Jones Euro STOXX 50 jsou na hladině významnosti 5 % schopny popsat dvě regresní funkce. Jsou to lineární regresní funkce ve tvaru Y=(-1636,6)+63,91X a mocninná regresní funkce ve tvaru $Y=(-634,2)+21,75*X^{1,19}$ obě dosahující P-hodnoty nižší než 0,01 %.

Růstový trend se v grafu objemů obchodování futures na index Dow Jones Euro STOXX 50 projevuje již od samého počátku. Vývoj ve studovaném období je velmi přímočarý, což neodporuje ani mocniné funkci, která v daném intervalu dosahuje téměř lineárního průběhu. Rolování nezanechává na průběhu časové řady téměř žádné stopy. U futures na index STOXX nevede růst objemů obchodování k výraznějšímu nárůstu volatility, jak tomu bylo například u futures na index BUX.

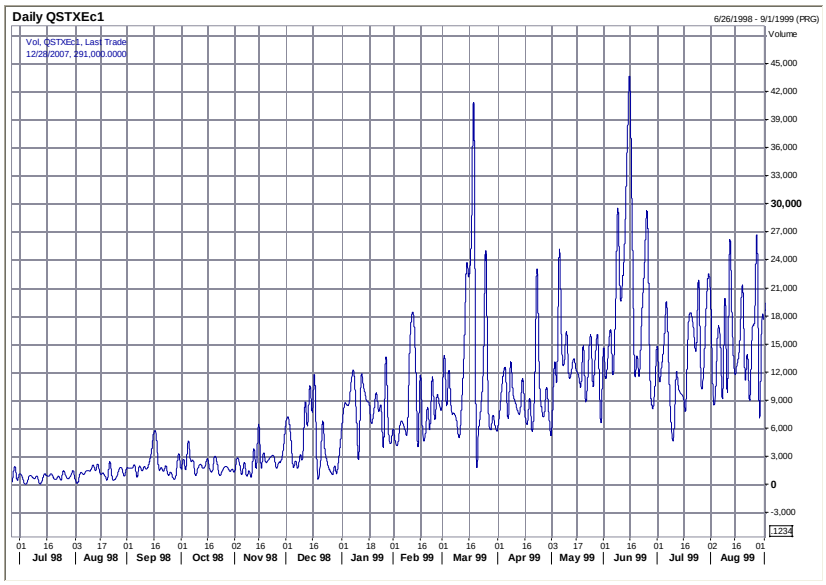

Obr. 33 Vývoj objemů obchodování futures na index DJ Euro STOXX 50 ve sledovaném období

4.7 Spojené státy Dow Jones Industrial Average

4.7.1 Podkladové aktivum

Nejznámějším a nejstarším existujícím indexem světa je Dow Jones Industrial Average, zkracovaný DJIA, někdy také zvaný jen Dow Jones, někdy jen The Dow či Dow 30, který byl založen ve spolupráci Dow Jones & Company s Wall Street Journal, kde Dow aktivně působil jako redaktor, již v roce 1896. Index je stále nazýván „průmyslový“ i přesto, že v současné době neobsahuje pouze společnosti spadající do sektoru výrobního průmyslu, ale i společnosti spadající do sektoru služeb, zábavního průmyslu či finanční instituce. Bázi indexu tvoří 30 amerických průmyslových, mediálních, finančních a technologických blue-chips akcií obchodovaných na New York Stock Exchange a na trhu Nasdaq. Index reprezentuje přibližně 20 % tržní kapitalizace veškerých amerických společností a okolo 25% tržní kapitalizace

na New Yorské Stock Exchange. Dow Jones Industrial Average je nejvíce prezentovaným indexem ve všech médiích. I přes to sklízí kritiku, že pouhých 30 společností nedokáže dostatečně přesně a diverzifikovaně popsat celý trh.

Charles H. Dow poprvé uveřejnil svůj index 26. května 1896 s hodnotou 40,94 bodu, v té době však obsahoval index pouze 12 akcií, ze kterých do dnešních dnů vydržela pouze jediná společnost, General Electric. Index porovnával ke sloupku na pobřeží ukazujícím, jestli se vlny zvyšují (příliv), nebo snižují (odliv). Způsob výpočtu odpovídal dostupným prostředkům, na sečtení cen a vydělení počtem instrumentů stačila tužka a papír. Jedná se tedy o cenově vážený index, kde každé akcii byla na počátku přiřazena stejná váha, která se mění pouze změnou vzájemných poměrů cen mezi jednotlivým konstituenty.

Denní zveřejňování indexu začalo ve Wall Street Journal 7. října1896. Počet akcií se na čísle 30 ustálil až v roce 1928, kdy bylo také rozhodnuto o změně dělitele za účelem udržení návaznosti při dělení akcií a jiných podobných operací.

Minima dosáhl index v létě roku 1896 hodnotou 28,48 bodu, naopak maxima dosáhl hodnotou 11 723 bodů v lednu roku 2000. Mezi milníky tohoto indexu můžeme počítat i překonávání psychologických hranic. Hranice 100 bodů byla překonána 12. ledna 1906, přes 1000 bodů dosáhl index poprvé 14. listopadu 1972 a pád magické hranice 10000 bodů přišel 29. března 1999. Po velké depresi na přelomu 20. a 30. let ztratil index 90 % své maximální hodnoty ze dne 3. září 1929. Na černé pondělí 1987 spadl Dow Jones o 22,61%, což byl největší jednodenní propad, ale o dva dny později vzrostl o 10,15%, čímž dosáhl nejvyššího jednodenního růstu. Po 11. září 2001 poklesl Dow Jones Industrial Average o 14,3 %.

Do roku 1932 byly kalkulovány pouze denní hodnoty indexu. Od 6. února začaly být zveřejňovány již 4 hodnoty za den a to k 10:45, 12:00, 13:30 a uzavírací hodnota. Od 1. října 1932 pak začaly být zveřejňovány hodnoty pro hodinové intervaly s výpočtem dvakrát denně. Od 29. prosince 1986 pak byly hodinové hodnoty počítány již průběžně. V současné době je index, stejně jako většina ostatních, kalkulován v patnácti vteřinovém intervalu.

Výhodou DJIA je výjimečná obměna akcií v bázi, čímž je zajištěna vysoká srovnatelnost v čase. Nevýhodou je však jeho úzké zaměření , kdy pouhých 30 akcií není schopno plně popsat cely akciový trh v USA obsahující asi 11 tisíc obchodovaných akcií.

Mezi lety 1896, kdy index vznikl, a 2000 přinášel index průměrné zhodnocení přibližně 5,2 %.

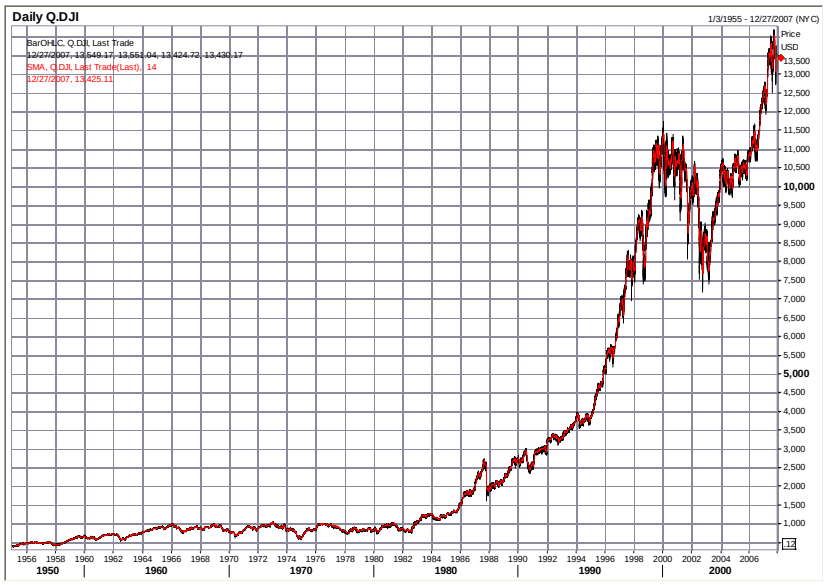

Obr. 34 Historický vývoj indexu DJIA

4.7.2 Futures instrument

Poté co společnost Dow Jones and Company soudní cestou zabránila úmyslu obchodovat s futures na Dow Jones Industrial Average (DJIA), emitovala Chicago Board of Trade v červnu 1984 futures kontrakt, jehož podkladovým aktivem byl Major Market Index (MMI), který byl zkonstruován tak, aby kopíroval právě „zakázaný“ DJIA[38]. Až v červnu 1997 souhlasili Dow Jones and Company s emisí opcí, futures a opcí na futures s DJIA jako podkladovým aktivem. Obchodování s futures na Dow Jones Industrial Average začalo na Chicago Board of Trade 6. října 1997. Ačkoliv se jedná o médii nejčastěji citovaný, a proto i nejlépe sledovatelný index, nebylo do té doby jednoduché tento index obchodovat.

Dalším pokrokem a zjednodušením pro investory byl počátek čistě elektronického obchodování E-mini futures kontraktů, jejichž nominální hodnota je poloviční v porovnání se standardním kontraktem, a tak nejen že zjednodušuje přístup k obchodování tohoto indexu menším investorům, ale také umožňuje přesnější a snazší arbitráž.

Standardní index futures na Dow Jones Industrial Average oceňují jeden bod indexu hodnotou $10. Obchodovány jsou čtvrtletní kontrakty expirující vždy v březnu, červnu, září a prosinci. Den posledního obchodování odpovídá poslednímu obchodnímu dni před datem konečného vypořádání, které spadá na třetí pátek v měsíci expirace a jeho forma je finanční v USD. Obchodní hodiny pro open outcry jsou od pondělí do pátku 7:20 až 15:15,elektronické obchodování probíhá od neděle do pátku od 19:15 do 7:00 chicagského času.

38 Major Market Index (MMI) byl zkonstruován ze 20 akcií vybraných ze 30 konstituentů Dow Jones Industrial Average (DJIA), který blízce kopíruje. Index je take kalkulován na stejném principu jako DJIA, jedná se tedy o cenově vážený indx. Major Market Index byl uměle vytvořen čistě pro účely obchodování populárního indexu DJIA, jehož jméno a složení nesmělo být takto vyžíváno.

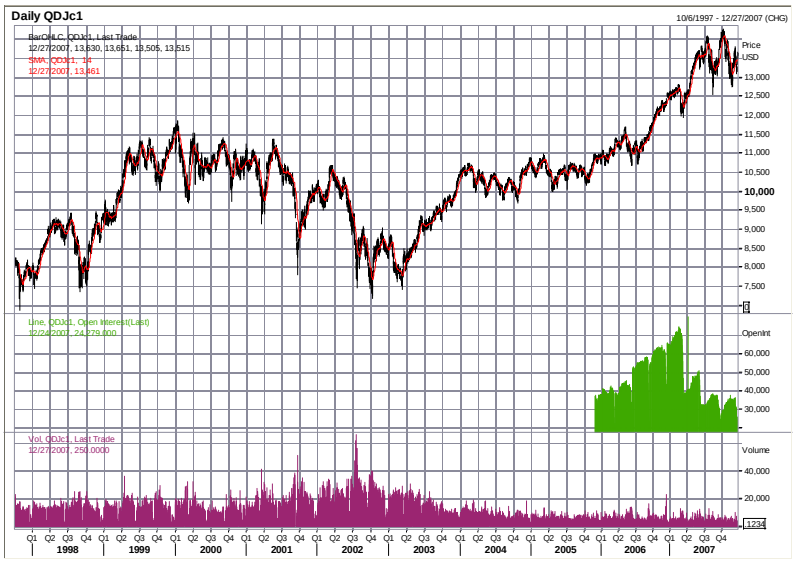

Obr. 35 Historický vývoj futures na index DJIA

4.7.3 Regresní analýza

U futures kontraktu na Dow Jones Industrial Average dosáhl celkový počet kontraktů zobchodovaných ve sledovaném období od 6. října 1997 do 14. prosince 1998 hodnoty 3 710 366. Denní průměr objemů obchodování byl 12 367,89 se směrodatnou odchylkou 4695,17. Každý den bylo zobchodováno alespoň 1026 kontraktů s maximem dne 1. září 1998, dosahujícím 25 200 kontraktů. Během 150 sledovaných dnů, tedy poloviny z celkového období, bylo vždy zobchodováno více než 12 643 kontraktů. 68,2 % obchodních dnů, tedy 204, se objem obchodování pohyboval mezi 7672 a 17 063 kontrakty a 95,4 % dnů, tedy 286 dní, se objem pohyboval mezi 2977 a 21 758 kontrakty.

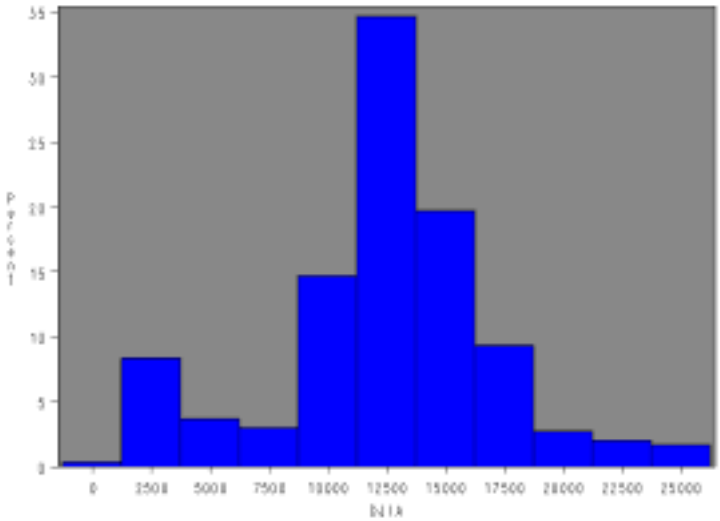

Obr. 36 Distribční rozdělení objemů obchodování futures na index DJIA

Historický vývoj objemů obchodování Dow Jones Industrial Average jsou na hladině významnosti 5 % schopny aproximovat dvě regresní funkce. Jedná se o lineární regresní funkci (Y=11239+7,5X) s P-hodnotou 1,63 % a hyperbolická nelineární regresní funkce Y= 11338,6/(1-0,00054*X) s P-hodnotou nižší než 0,01 %.

Průběh objemů obchodování futures na praotce všech indexů je velmi výrazně ovlivněn rolováním kontraktů, kdy objemy obchodování těsně před expirací klesají k nule a přerušují tak stabilní hladinu objemů obchodování. Pokud nebudeme tyto poklesy uvažovat, můžeme přijmout hypotézu o lineárním vývoji s velmi slabým růstovým trendem. Nevýrazný pozitivní trend potvrzují obě regresní funkce, jejichž rovnice mají slabě kladné směrnice. Hyperbolická funkce má ve studovaném období téměř lineární průběh.

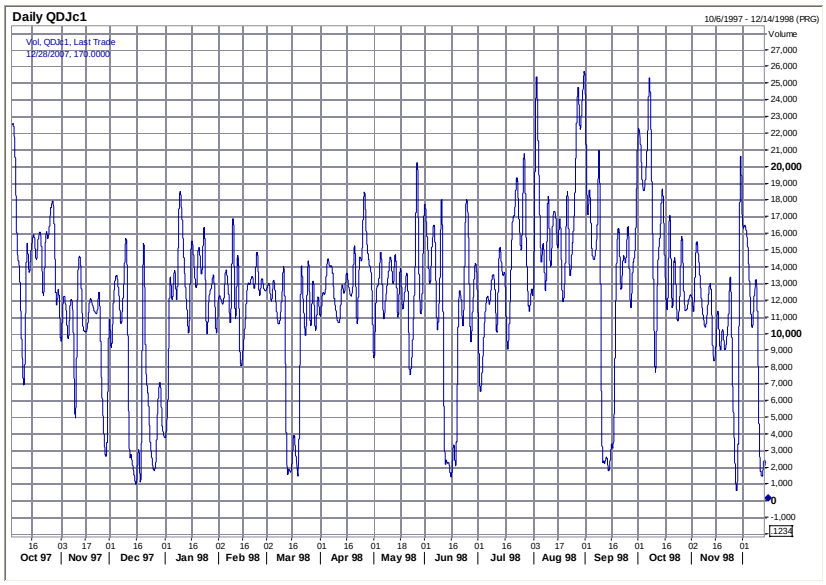

Obr. 37 Vývoj objemů obchodování futures na index DJIA ve sledovaném období

4.8 Spojené státy S&P 500

4.8.1 Podkladový instrument

Tržní kapitalizací vážený index S&P se skládá z 500[39] velkých, na hlavních akciových burzách USA veřejně obchodovaných společností, vybraných S&P Index Committee tak, aby zastupovaly různé tržní segmenty. S&P Index Committee je složena z týmu analytiků a ekonomů společnosti Standard & Poor's. Aby mohla být společnost zařazena do indexu. musí taktéž dosahovat dostatečné likvidity. Zjednodušeně se princip výběru dá popsat jako „Ty nejlepší společnosti z nejlepších tržních sektorů.“ Nejedná se tedy o 500 největších amerických společností. Převážná většina společností tvořících bázi indexu je kotována na New York Stock Exchange (NYSE), ostatní na Nasdaq a minimum na American Stock Exchange (AMEX). Podle

39 K 6. červenci 2007 obsahoval index 13 neamerických společností

odvětví lze společnosti přibližně rozdělit na: 80 % průmysl, 3 % služby, 1 % doprava a 15 % finanční instituce. Tento poměr je stále udržován s cílem návaznosti indexu.

Index je vlastněn a udržován agenturou Standard & Poor's. Jedná se o tržní hodnotou vážený index. Po Dow Jones Industrial Average je S&P 500 druhý nejsledovanější index amerických akcií s vysokou tržní kapitalizací (large-cap) a je považován za index předpovídající vývoj celé ekonomiky Spojených států (bellwether index). Standard & Poor's 500 Index je často využíván jako benchmark pro srovnání vývoje amerických akcií a pro své široké pokrytí (70-75% americké tržní kapitalizace) bývá index dokonce používán k definici trhu samotného. Pro jeho identifikaci jsou používány zkratky GSPC nebo SPX.

Díky své šíři obsahuje index jak růstové „growth“ akcie (například dot-com akcie, které zažily bublinu na přelomu 20. a 21. století), tak i stabilnější hodnotové (value) akcie s nízkou volatilitou. Jednoduchost, schopnost předbíhat vývoj celého trhu a konstituenti tvořící portfolio o hodnotě více než 1 530 miliard USD tak vedly nejen k vysoké oblíbenosti, ale i k jeho využití jako podkladového aktiva pro různé deriváty. Některé fondy, jako například Vanguard 500 Index Fund, první ETF[40] nazvaný Standard & Poor's Depositary Receipts[41] a další se tento index snaží replikovat[42].

Index S&P 500 byl vytvořen 4. března 1957 s hodnotou 45 bodů. Zpětným propočtem historických hodnot vznikla časová řada až do roku 1926. Jeho předchůdcem byl první S&P index z roku 1923 složený z 90 společností, známý pod označením "S&P 90", který byl uveřejňován v denních intervalech souběžně s širším indexem obsahujícím 423 společností, publikovaným jedenkrát týdně. Index S&P již vznikl jako průběžně kalkulovaný index, čehož bylo dosaženo díky pokroku ve vývoji informační techniky. Od svého založení až do roku 2000 přinášel index roční zhodnocení 4,8%.

Během dot-com bubliny na akciových trzích dosáhl index S&P 24. března 2000 svého prvního maxima na hodnotě 1552,87. Po prasknutí bubliny však během dvou let ztratil přibližně 50 % své hodnoty. Toto maximum dokázal index znovu překonat až v roce 2007, kdy dosáhl 11. října hodnoty 1 576,06.

V amerických médiích je sice nejčastěji citovaným indexem Dow Jones Industrail Average, nejčastěji používaným indexem je však Standard & Poor’s 500. Je využíván asset-managery jako benchmark při zkoumání výkonnosti spravovaného portfolia, či odborníky jako standardní měřítko výkonnosti amerického akciového trhu.

---

40 Exchange traded fund, burzovně obchodovaný fond, tento ETF je obchodován na burze AMEX (American Sock Exchange).
41 SPDRs, vyslovováno "spiders", tento ETF dosahuje denních objemů až 200 milionů akcií, čímž předčí všechny akcie ve spojených státech.
42 Replikace, snaha o držení stejného portfolia jako index. Po zařazení do indexu S&P zažívá většina akcií růst z důvodu nákupů fondy replikujícími tento index.

Obr. 38 Historický vývoj indexu S&P 500

4.8.2 Futures instrument

Pouhé dva měsíce po prvním index futures kontraktu, který začala obchodovat Kansas City Board of Trade již 24. února 1982, začalo na Chicago Mercantile Exchange obchodování s futures na index S&P 500. Jejich popularita velmi rychle rostla a již roku 1986 se S&P 500 futures staly, s 19,5 miliony kontrakty zobchodovanými v tomto roce, druhým nejvíce obchodovaným futures kontraktem na světě.

Chicago Mercantile Exchange nabízí jak obchodování formou open outcry, tak i elektronickou obchodní platformu Globex, kde jsou však během obchodování na parketu obchodovány pouze E-mini kontrakty, jejichž multiplikátorem je snížen na $50 a jsou dostupné pouze přes Globex. Vedle futures na index S&P 500 nabízí Chicago Mercantile Exchange také opce se stejným podkladovým aktivem.

Jeden bod indexu je obchodován za $250 s minimálním pohybem jedné desetiny indexového bodu. Obchodováno je vždy osm nejbližších čtvrtletních kontraktů expirující vždy v březnu, červnu, září a prosinci. Dlouhé i krátké pozice jsou omezeny na 20 000 otevřených kontraktů s různou expirací. Ke konečnému vypořádání dochází třetí pátek v měsíci expirace v dolarech. Obchodování probíhá od 8:30 do 15:15 chicagského času. Elektronické obchodování na Globexu 15:30-16:30 a 15:00-8:15.

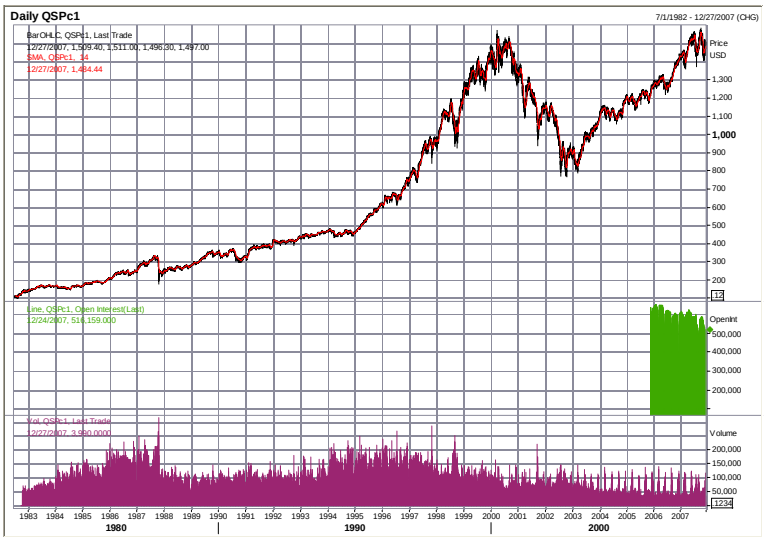

Obr. 39 Historický vývoj futures na index S&P 500

4.8.3 Regresní analýza

Nejstarší futures instrument s podkladovým aktivem tvořeným akciovým indexem obchodovaný na Chicago Mercantile Exchange, futures na index S&P 500, dosáhl během sledovaných 300 obchodních dnů v rozmezí 28. září 1982 a 2. prosince 1983 průměrného objemu obchodování 51 053,81 kontraktů se směrodatnou odchylkou 22 289,16. Dvacet jedna ze sledovaných obchodních dní nebyl zobchodován žádný kontrakt, polovinu sledovaných dní však bylo denně zobchodováno více 54 520 kontraktů. Nejvíce kontraktů bylo zobchodováno dne 4. srpna 1993, počtem 98 340 kontraktů. 68,2 % obchodních dnů, tedy 204, se objem obchodování pohyboval mezi 28 764 a 73 342 kontrakty a 95,4 % dnů, tedy 286 dní, se objem pohyboval mezi 6 475 a 95 632 kontrakty.

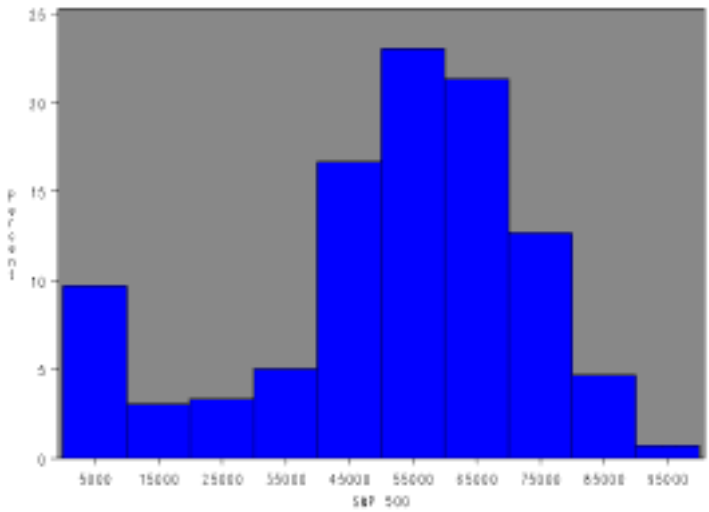

Obr. 40 Distribční rozdělení objemů obchodování futures na index S&P 500

Vývoj objemů obchodování dokázaly na 5% hladině významnosti popsat dvě regresní funkce, obě dosahující P-hodnoty nižší než 0,01%. Byly to lineární regresní funkce ve tvaru Y=30833+134,36*X a mocninná funkce ve tvaru $Y=-1064938+1053674*X^{0,012}$.

Při pohledu na graf je výrazná volatilita objemů obchodování ve studovaném intervalu. Nepřehlédnutelné jsou propady objemů obchodování těsně před rolováním na novější kontrakt. Směrnice trendu je pozitivní, což potvrzují i obě přijaté regresní funkce.

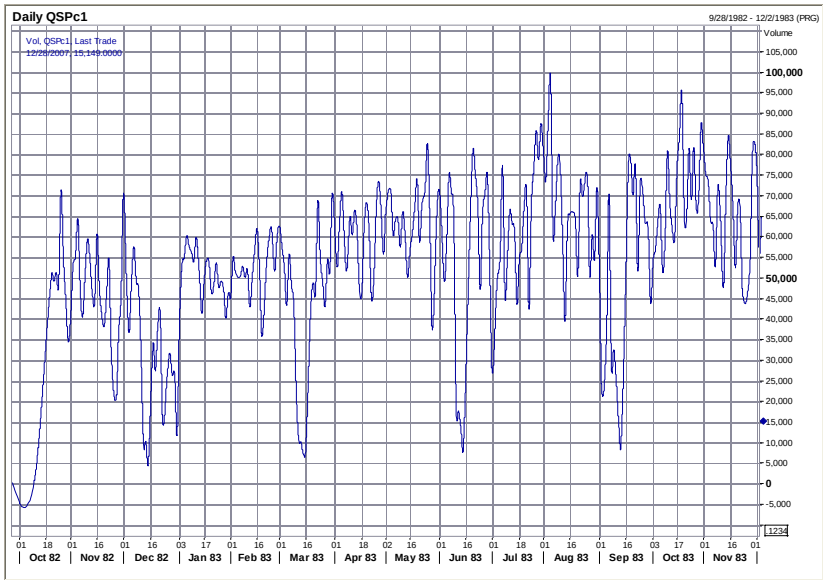

Obr. 41 Vývoj objemů obchodování futures na index S&P 500 ve sledovaném období

4.9 Japonsko Nikkei 225

4.9.1 Podkladové aktivum

Nikkei225 (日経平均株価, Nikkei heikin kabuka, 日経225) je akciovým indexem Tokyo Stock Exchange (TSE), jehož báze se skládá z vybraných 225 akcií společností zahrnutých v prvním segmentu tokijské burzy. Jedná se o nejsledovanější index asijských akcií. Jeho hodnota byla kalkulována a denně uveřejňována Nihon Keizai Shimbun (Nikkei), vedoucím poskytovatelem finančních informací v Japonsku, od roku 1971. Počátek kalkulace indexu však sahá až do 7. září 1950 s počáteční hodnotou 225 bodů. Hodnoty indexu byly zpětně dopočteny k 16. květnu 1949. Jedná se tedy o jeden z nejstarších barometrů trhu na světě, a proto někteří říkají, že má to nejlepší již za sebou[43]. Index Nikkei 225 je stejně jako

43 Svoboda, M.: Samurajský index, www.zertifikatejournal.cz: " To, že se některé indexy drží na burze již více než půl století, ještě neznamená, že mají stále dobrou vypovídací hodnotu. Například japonský index Nikkei 225 patří spíše k přežitkům staré doby... Pak se například stane, že moderní japonské technologické firmy lze najít spíše na spodním konci žebříčku sestaveného podle váhového zastoupení. Naopak početné průmyslové firmy (především z montážního a dopravního sektoru), které své nejlepší časy zažily v 60. letech a nyní je mají již za sebou, se pouze kvůli opticky vysokému kurzu řadí mezi tituly, jež mají v indexu největší váhu.

Dow Jones Industrial Average cenově váženým průměrem, v letech 1975 až 1985 by dokonce nazýván Nikkei Dow Jones Stock Average.

Index tvoří 225 konstituentů, aktivně vybíraných ze skupiny 450 nejlikvidnějších společností na tokijské burze s pravidelným ročním cyklem revize konstituentů tak, aby bylo zajištěno, že všechny položky indexu jsou nejen vysoce likvidní, ale také reprezentují strukturu japonského průmyslu. Protože se jedná o cenově vážený index, mají všichni konstituenti indexu stejnou váhu založenou na nominální hodnotě akcie 50 jenů. Tento způsob výpočtu vede k tomu, že dělení, vyjmutí a emise akcií mají dopad na efektivní váhu jednotlivých konstituentů a tím i na návaznost indexu v čase.

Svého maxima dosáhl index 29. prosince 1989 hodnotou 38 957,44 před pádem způsobeným obrovskou spekulační bublinou na trhu s japonskými nemovitostmi[44]. Od té doby index postupně klesal až k hodnotě 7603,76, které dosáhl 28. dubna 2003 a kde se odrazil k novému růstu od psychologické podpory na hladině 7600 bodů. I když Nikkei 225 v posledních letech pomalu nabírá na síle, jeho růst doprovází mnoho výrazných korekcí.

Největší jednodenní růst zažil index Nikkei v říjnu 1990, kdy po oznámení ministerstva financí o plánu podpořit akciový trh, který se před tím zhroutil, index vzrostl o 13,2 %. Naopak největší jednodenní pokles index prožil v říjnu 1987.

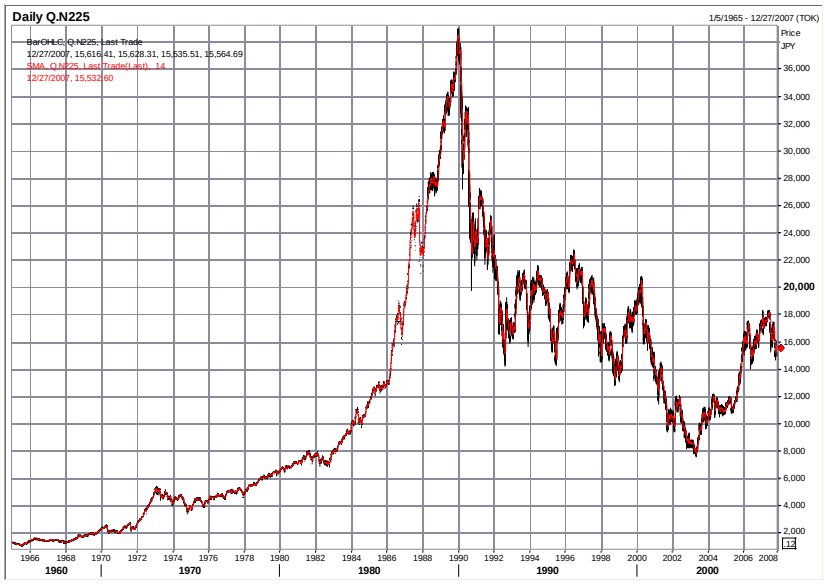

Obr. 42 Historický vývoj indexu Nikkei 225

44 Vysoká podpora stavebních projektů ze strany japonských bank, které jako záruku přijímaly akcie úvěrovaných společností vedla k enormnímu růstu, indexu Nikkei.Růst nájemného a pokles poptávky po nájemném bydlení však vedl k tomu, že stavební firmy přestaly splácet své půjčky a jejich akcie ztrácely hodnotu. To vše následoval burzovní výprodej a deflace, jejíž následky jsou na trhu ještě dnes.

4.9.2 Futures instrument

Futures na Nikkei 225 jsou obchodovány na Osaka Securities Exchange (OSE), Chicago Mercantile Exchange (CME) a Singapore Exchange (SGX). Studovaná časová řada pochází z Osaka Securities Exchange. Obchodování futures na tento index na osacké burze začalo roku 1988. V současné době je obchodováno pět nejbližších čtvrtletních kontraktů. Bod indexu Nikkei 225 je pro obchodování násobený 1 000 JPY. Posledním dnem obchodování je nejbližší obchodní den předcházející druhý pátek v měsíci expirace. Nový kontrakt je emitován druhý pátek v měsíci. Konečné vypořádání následuje druhý obchodní den po posledním dni obchodování. Vypořádání futures kontraktů na Nikkei 225 je finanční v jenech.

Podkladový index je vypočítáván z cen akcií obchodovaných na burze v Tokiu, která se orientuje na akcie, naopak osacká burza je největší japonská derivátová burza. V roce 1990 a 1991 byla burza v Osace dokonce největším futures trhem na světě.

Futures na index Nikkei 225 byly obviňovány ze snížení cen japonských akcií a zvýšení jejich volatility. Bližší studium však odhalilo, že tento vývoj na trhu podkladového aktiva neměl fundamentální základy spojené s počátkem obchodování futures na index Nikkei 225. Obchodování probíhá od 9:00 do 11:00 a od 12:30 do 15:10 osackého času.

Od roku 2006 jsou na osacké burze obchodovány i Nikkei 225 mini futures, jejichž multiplikátor je desetkrát menší, než je tomu u standardních futures na tento index.

Obr. 43 Historický vývoj futures na index Nikkei 225

4.9.3 Regresní analýza

Během sledovaných 300 obchodních dní v rozmezí 6. září 1988 a 22. listopadu 1989 bylo zobchodováno celkem 5 114 083 futures kontraktů na index Nikkei 225. Průměrný denní objem obchodování dosáhl 17 046,94 kontraktů se směrodatnou odchylkou 8086,73. Pět dní ze sledovaného období neproběhl žádný obchod, v polovině sledovaných dnů bylo zobchodováno alespoň 18 879 kontraktů. Nejvíce kontraktů bylo zobchodováno 36 623, dne 26. září 1989. 68,2 % obchodních dnů, tedy 204, se objem obchodování pohyboval mezi 8 960 a 25 133 kontrakty a 95,4 % dnů, tedy 286 dní, se objem pohyboval mezi 873 a 33 220 kontrakty.

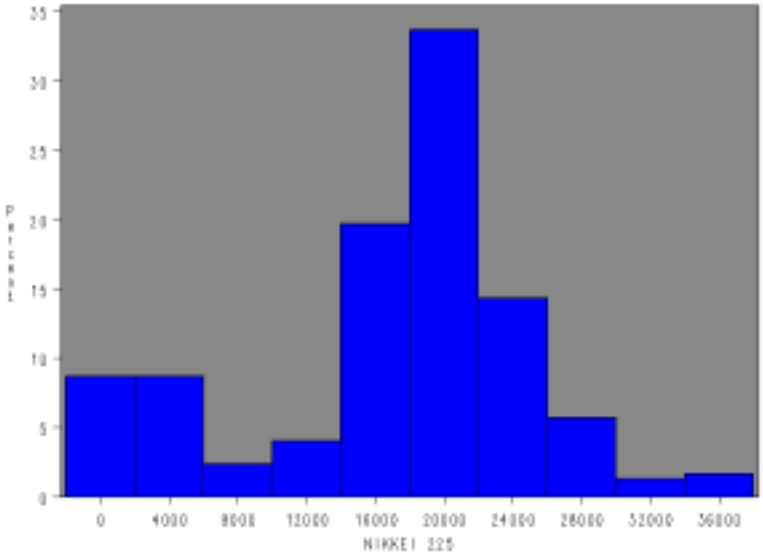

Obr. 44 Distribční rozdělení objemů obchodování futures na index Nikkei 225

Historický vývoj objemů obchodování futures na index Nikkei 225 je možné na 5% hladině významnosti popsat pouze jednou funkcí a to lineární regresní funkcí ve tvaru Y=12835+27,99*X s P-hodnotou nedosahující 0,01 procenta.

Téměř lineární a stabilní vývoj objemů obchodování futures na hlavní japonský akciový index je přerušován systematickými propady objemů obchodování před rolováním na následující kontrakt. To potvrzuje i linearita jediné přijaté regresní funkce se slabým pozitivním trendem.

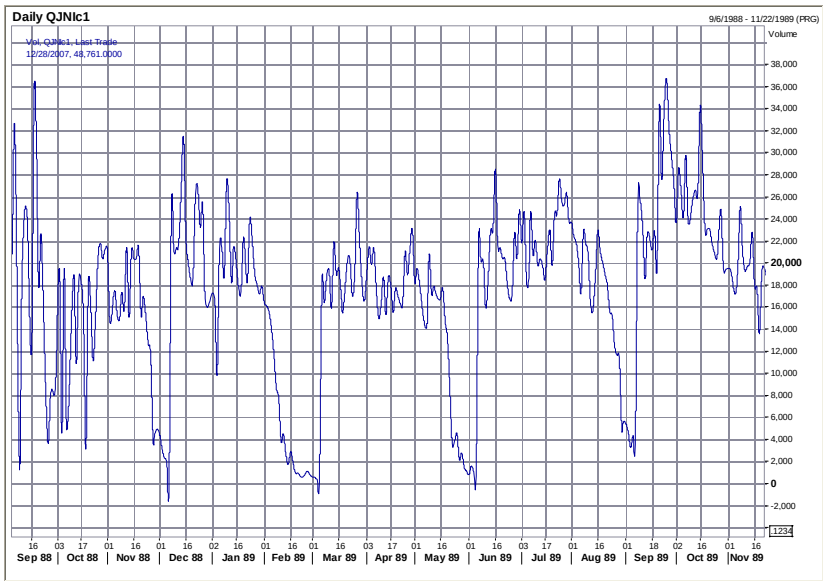

Obr. 45 Vývoj objemů obchodování futures na index Nikkei 225 ve sledovaném období

4.10 Nejobchodovanější futures kontrakty

Mezi nejpopulárnější futures kontrakty na světě patří jak futures na akciové indexy tak i futures s jinými podkladovými aktivy. Nejobchodovanějším a tedy nejpopulárnějším futures instrumentem jsou dlouhodobě Eurodollar (Euro$) futures kontrakty obchodované na americké Chicago Mercantile Exchange. Dle níže uvedené tabulky patří mezi sedm nejobchodovanějších futures na světě, mimo jiné i dva kontrakty na index. Podkladovými aktivy jsou v tomto případě indexy S&P 500 a Dow Jones Euro STOXX 50, o kterých je více napsáno výše. Pro další zkoumání vývoje objemů obchodování futures kontraktů na index PX porovnáme vybranou regresní křivku pro tento kontrakt s vývojem již zmíněného kontraktu Eurodollar futures obchodovanému na Chicago Marcantile Exchange, dále pak s vývojem druhého kontraktu v pořadí, Euro Bund obchodovaného na Eurexu, pátého v pořadí, kontraktu s podkladovým aktivem 10 year T-Note a v neposlední řadě kontraktu Euribor, obchodovaného na společném trhu Euronext-LIFFE-NYSE. Nejedná se sice o kontrakty na index, ale z důvodu jejich výsadního postavení je nemůžeme vynechat.

Časopis Fondshop v čísle 21/2006 uvádí tuto tabulku nejobchodovanějších futures na světě (zdroj: Futures Industry Magazine):

Podkladové aktivum		Burza	Počet zobchodovaných kontraktů v mil.za 1. pol. 2006
Eurodollar	Úroková sazba	Chicago Marcantile Exchange (CME)	244
Euro Bund	Cena dluhopisu	Eurex	173
28-day Interbank Rate	Úroková sazba	Mexder	143
E-mini S&P 500 Index	Akciový index	Chicago Marcantile Exchange (CME)	129
10-Year T-Note	Cena dluhopisu	Chicago Board of Trade (CBOT)	124
DJ Euro STOXX 50 Index	Akciový index	Eurex	108
Euribor	Úroková sazba	Euronext.LIFFE	101

4.10.1 Spojené státy Eurodollar

Eurodollar futures kontrakt, přesně nazývaný tříměsíční Eurodollar futures, je obchodován na Chicago Mercantile Exchange. Jedná se o nejlikvidnější futures kontrakt na světě. Podkladovým aktivem je úroková míra na 3 měsíční dolarová depozita mimo USA[45] v hodnotě 1 milion USD. Jako referenční sazba je využíván LIBOR[46]. Jedná se o jedny

45 Depozita denominovaná v USD u zahraničních bank a poboček amerických bank mimo USA. Tím, že banky alokují aktiva mimo USA, unikají regulaci Federal Reserve Board a mohou operovat s nižší marží.
46 LIBOR - London InterBank Offer Rate, průměrná mezibankovní sazba fixovaná jedenkrát denně.

z nejdůležitějších depozit s obrovským vlivem na mezinárodní kapitálový trh, dlouhodobě sloužící jako benchmarková úroková míra pro financování korporací. Eurodolarová depozita nejsou chráněna žádnými vládou vyžadovanými garancemi a nejsou tedy bezriziková. Původně byla tato depozita tvořena výhradně v Evropě, odkud pochází i jejich název. I když alokace v Evropě stále převládá, jsou eurodolary, pod stejným názvem, již globálním fenoménem. Vedle futures jsou na Chicago Mercantile Exchange obchodovány také opce na Eurodollar futures, bundles a packs. Eurodollar Bundles jsou kontrakty umožňující vstoupit do dvou po sobě následujících kontraktů ve stejném množství. Eurodollar Packs nabízejí možnost koupit/prodat stejné množství 4 po sobě následujících kontraktů se stejným podkladovým aktivem.

Investor, který v Eurodollar futures otevře pozici větší než 10 000 dlouhých (long), nebo krátkých (short) kontraktů, musí na požádání Chicago Mercantile Exchange vysvětlit záměr své pozice, obchodní strategii a informace o zabezpečení.

Obchodování Eurodollar futures začalo na Chicago Mercantile Exchange 9. prosince 1981. V té době se jednalo o první futures kontrakt s finančním plněním. Tato inovace následně pomohla na svět dalším finančně plněným instrumentů, u kterých není fyzické plnění z různých důvodů možné, jako jsou například futures na index nebo na počasí. Obchodováno je čtyřicet čtvrtletních kontraktů (březen, červen, září, prosinec) doplněných o čtyři další nejbližší měsíce. Takto rozsáhlá časová struktura obchodovaných futures kontraktů umožňuje snadnou aproximaci depozitní výnosové křivky na 10 let dopředu a pomocí interpolace vypočítat teoretickou cenu jakéhokoliv budoucího depozita v tomto horizontu.

Minimální změna ceny je půl bazického bodu, tedy 0,005%, což odpovídá úroku $12,50 za kontrakt. Kontrakty jsou vypořádány finančně[47] v dolarech poslední den obchodování, který připadá na druhý obchodní den před třetí středou v měsíci. Obchodování na parketu probíhá od 7:20 do 14:00 a na elektronické platformě Globex od 17:00 do 16:00.

Jedním z hnacích motorů obrovského úspěchu Eurodollar futures byla možnost hedgeovat úrokové riziko, což ovlivnilo celosvětovou ekonomiku a dovolilo bankám a ostatním finančním institucím na celém světě začít řídit svou úrokovou expozici. Eurodollar futures jsou běžně využívány k hedgeování úrokových swapů (IRS), ale také k arbitrážím mezi IRS, forward rate agreement (FRA) a Eurodollar kontrakty.

Průměrný objem obchodů v roce 1982 byl 1 279, méně než 1 % současných objemů obchodování, což v té době nahrávalo mnoha tržním pozorovatelům, kteří pochybovali o možnosti úspěchu tohoto futures kontraktu. Sám emeritní předseda CME, Leo Melamed, se k tomuto období u příležitosti 25. narozenin tohoto kontraktu vyjádřil: „Měsíce po první emisi CME Eurodollar kontraktů jsme byli svědky tržního skepticismu o budoucnosti těchto

47 Fyzické plnění není možné, protože převod Eurodollarových termínových vkladů není možný.

revolučních kontraktů, proto je tak potěšující, že v době svých 25. narozenin je tento kontrakt nejvíce obchodovaným kontraktem krátkodobých úrokových měr na světě.“

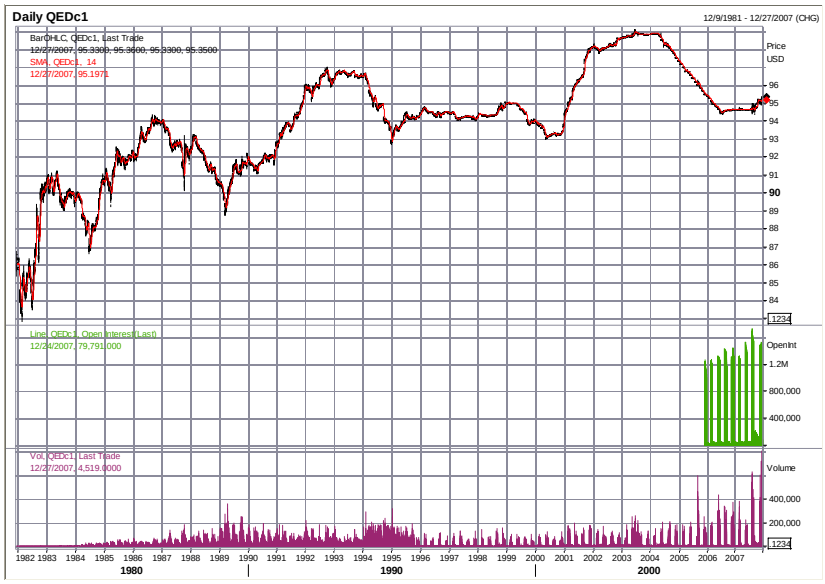

Obr. 46 Historický vývoj Eurodollar futures

Ve sledovaném období mezi 9.prosincem 1981 a 14. únorem 1983 dosáhl tento v současné době nejobchodovanější futures kontrakt průměrného objemu obchodování 734,63 kontraktů se směrodatnou odchylkou 520,95. Během 17-ti ze 300 sledovaných obchodních dnů neproběhl žádný obchod, v polovině obchodních dnů bylo denně zobchodováno více než 636 kontraktů. Maximální objem obchodování byl 2905 kontraktů, dne 26. ledna 1983. 68,2 % obchodních dnů, tedy 204, se objem obchodování pohyboval mezi 213 a 1 255 kontrakty a 95,4 % dnů, tedy 286 dní, se objem pohyboval mezi 0 a 1 776 kontrakty.

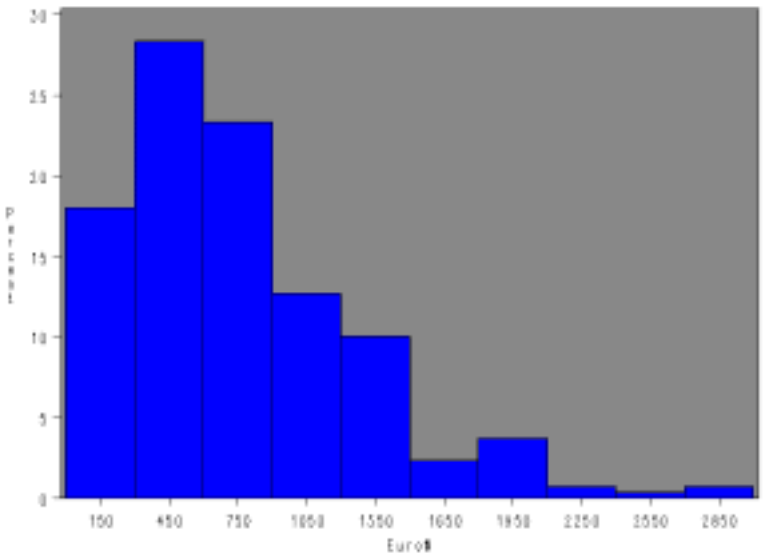

Obr. 47 Distribční rozdělení objemů obchodování Eurodollar futures

Vývoj objemu obchodování ve sledovaném intervalu je pro futures na eurodolarová depozita možné na 5% hladině významnosti popsat třemi regresními funkcemi. Lineární regresní funkce ve tvaru Y=163,77+3,79*X, mocninná regresní funkce ve tvaru Y=248,4+0,728*X1,28 i hyperbolická regresní funkce ve tvaru Y=411,9/(1-0,0024*X, všechny dosahující P-value nižšího než 0,01 procent.

Vizuální analýza grafu ukazuje na rostoucí trend objemů obchodování během celého studovaného období. To potvrzují směrnice všech tří přijatých regresních funkcí ve studovaném intervalu. Obě nelineární funkce však nemají výrazně nelineární průběh, což je způsobeno nízkým násobitelem nezávisle proměnné. Proto je možné ve sledovaném období aproximovat průběh obou nelineárních funkcí funkcí lineární. Rolování nemá výrazný vliv na průběh závisle proměnné ve sledovaném intervalu.

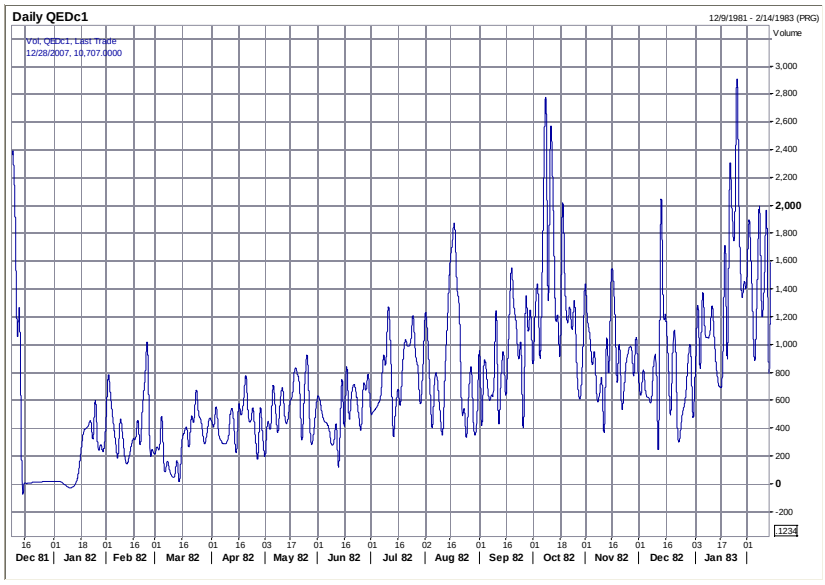

Obr. 48 Vývoj objemů obchodování Eurodollar futures ve sledovaném období

4.10.2 Německo Euro Bund

Euro Bund Futures je futures kontrakt obchodovaný na Eurexu, jehož podkladovým aktivem je německý státní dluhopis s kuponem 6 % a s maturitou mezi 8,5 a 10,5 roky[48]. Velikost jednoho kontraktu je 100 000 EUR, tedy standardní emise Bundu[49]. Kotování futures kontraktů probíhá, stejně jako u dluhopisů, v procentech nominální hodnoty (100 000 EUR) s přesností na dvě desetinná místa. Obchodovány jsou nejbližší tři čtvrtletní kontrakty, expirující standardně v měsíci březnu, červnu, září a prosinci.

48 Futures, jejichž podkladovým aktivem je dluhopis, nejsou vypisovány na specifiký dluhopis, ale pouze na dluhopis teoretický. Strana v krátké pozici má v případě fyzického dodání možnost vybrat si z dostupných dluhopisů vyhovujících určitému standardu. Seznam vyhovujících dluhopisů sestavuje organiztor trhu, tedy burza. Tak je zabezpečeno, že poptávka po podkladovém dluopisu je v době dodání rozložena na více emisí a nezpůsobí výraznou tržní distorzi. Strana v krátké pozici většinou dodává dluhopis ze seznamu, který je nejlevnější dostupny, takzvaný cheapest-to-deliver, CTD.
49 Bund je název pro německý státní dluhopis.

Posledním dnem obchodování je druhý obchodní den předcházející 10. kalendářní den měsíce expirace kontraktu. Obchodování probíhá od 8:00 do 22:00, poslední obchodní den je expirující kontrakt obchodován pouze do 12:30 frankfurtského času. Konečné vypořádání probíhá v eurech vždy desátý kalendářní den měsíce expirace, pokud není obchodní den, pak následující obchodní den.

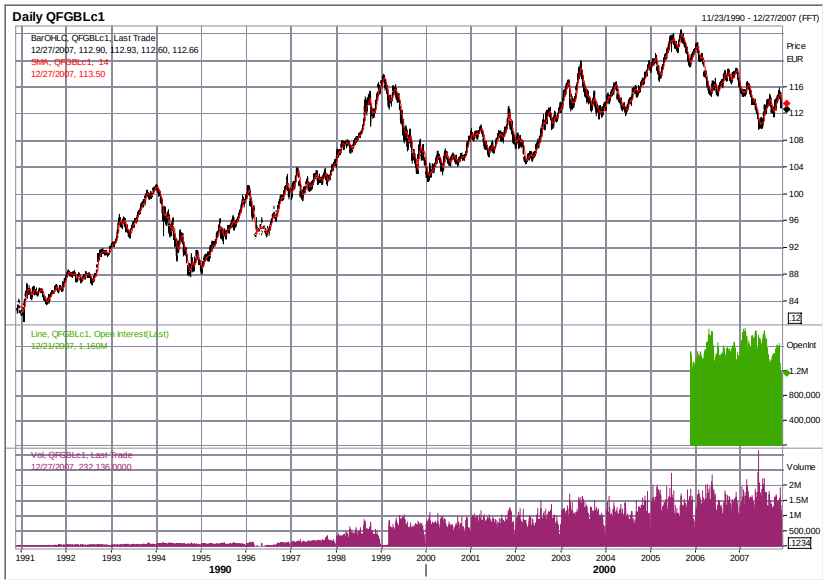

Obr. 49 Historický vývoj Euro Bund futures

Během sledovaných 300 obchodních dní, mezi 23. listopadu 1990 a 10. února 1992, bylo zobchodováno 2 534 714 kontraktů. 27 dní neproběhl žádný obchod, maximální denní objem byl 52 398 kontraktů dne 8. listopadu 1991. Denně se průměrně zobchodovalo 8449,05 kontraktů se směrodatnou odchylkou 8362,02. Polovinu ze 300 dnů objemy nepřesáhly 6536 kontraktů. 68,2 % obchodních dnů, tedy 204, se objem obchodování pohyboval mezi 87 a 16 811 kontrakty a 95,4 % dnů, tedy 286 dní, se objem pohyboval mezi 0 a 25 173 kontrakty.

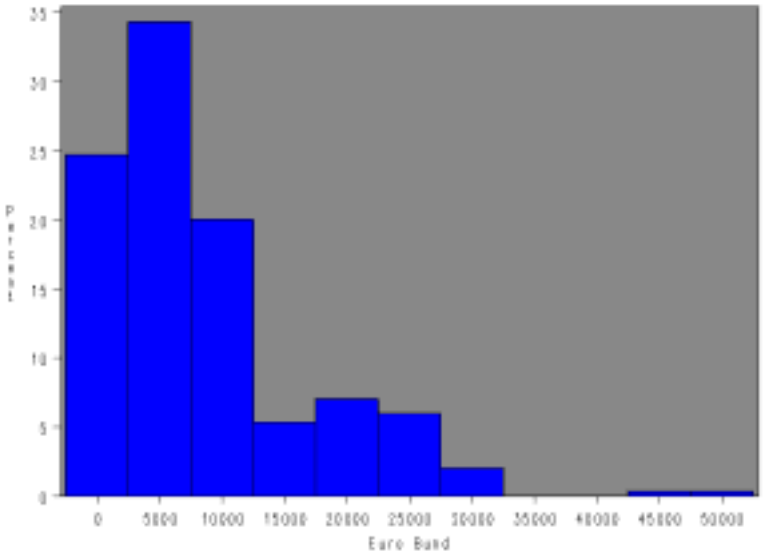

Obr. 50 Distribční rozdělení objemů obchodování Euro Bund futures

Historický vývoj objemů obchodování futures na Euro Bund je možné na hladině významnosti 5% popsat třemi regresními funkcemi. Všechny tři funkce dosahují nižší P-hodnoty než 0,01 %. Lineární regresní funkce má tvar Y=(-2833,15)+74,96*X, mocninná regresní funkce tvar $Y=973{,}5+0{,}26*X^{1{,}99}$ a hyperbolická regresní funkce tvar Y=3900,1/(1-0,0029*X).

Při pohledu na graf je možné sledovat rostoucí trend objemů obchodování spojený s rostoucí volatilitou. Proto je průběh možno popsat všemi třemi regresními funkcemi a z výsledků regrese není možno rozhodnout, která regresní funkce popisuje studovaná data výstižněji. Všechny tři regresní funkce mají pozitivní směrnici. Vliv rolování kontraktů není ve studovaném období čitelný.

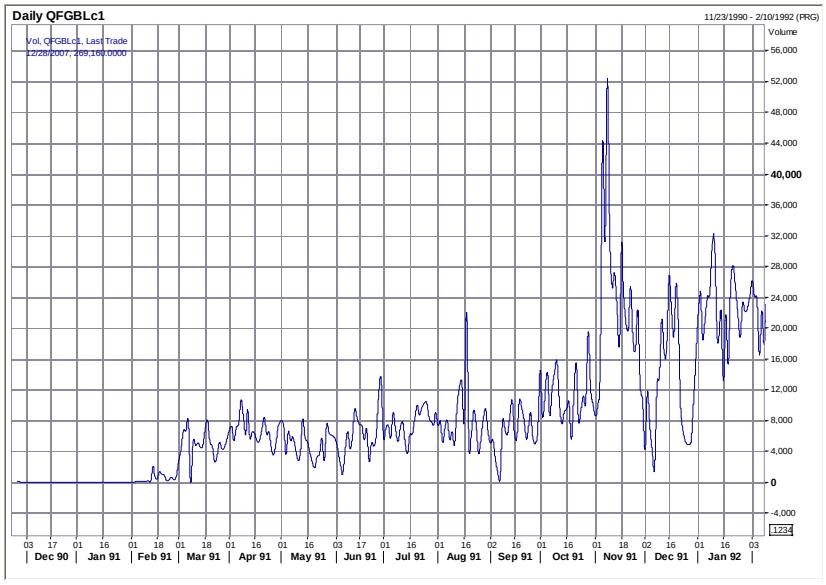

Obr. 51 Vývoj objemů obchodování Euro Bund futures ve sledovaném období

4.10.3 Spojené státy 10-Year T-Note

10-Year T-Note futures kontrakt je obchodován na Chicago Board of Trade. Jeho podkladovým aktivem je desetiletý státní dluhopis vlády Spojených států amerických, který je definovaný jako dluhopis s pololetním kuponem a maturitou ne nižší než 6,5 roku a ne vyšší než 10 let. Maturita se počítá k prvnímu dni měsíce dodání. Velikost jednoho kontraktu je $100 000.

Obchodovány jsou čtvrtletní kontrakty expirující v březnu, červnu, září a prosinci. Obchodování probíhá mezi 7:20 a 14:00 na parketu burzy, pomocí elektronické platformy pak od 18:00 do 16:00.

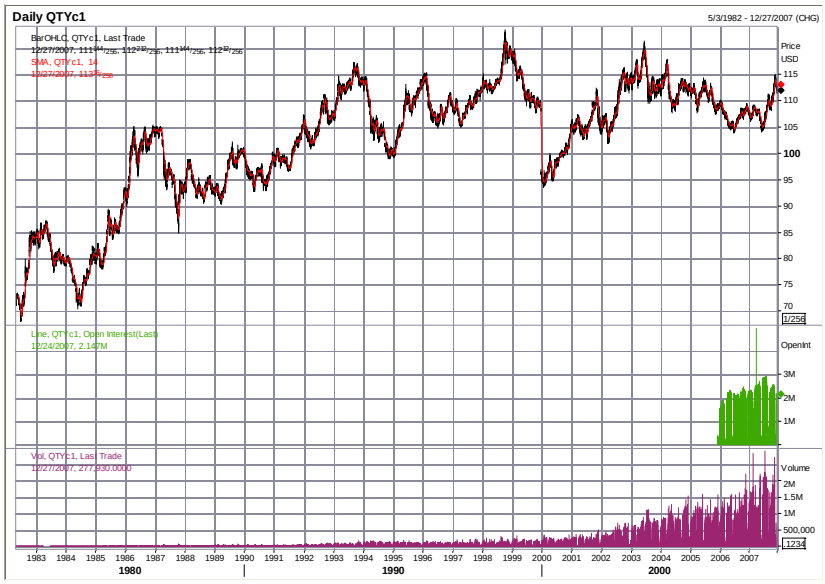

Obr. 52 Historický vývoj 10-Y T-Note futures

Za sledované období 3. května 1982 až 8. července 1983 bylo zobchodováno celkově 791 252 kontraktů. 63 dnů ze sledovaného období neproběhl žádný obchod, největší denní objem byl dosažen první den sledovaného období, dne 3. května 1982, hodnotou 17 700 kontraktů. Denní objem dosáhl průměrné hodnoty 2 637,51 kontraktů, se směrodatnou odchylkou 2 584,69. V polovině obchodních dní objem neklesl pod 2 348 kontraktů. 68,2 % obchodních dnů, tedy 204, se objem obchodování pohyboval mezi 52 a 5222 kontrakty a 95,4 % dnů, tedy 286 dní, se objem pohyboval mezi 0 a 7 807 kontrakty.

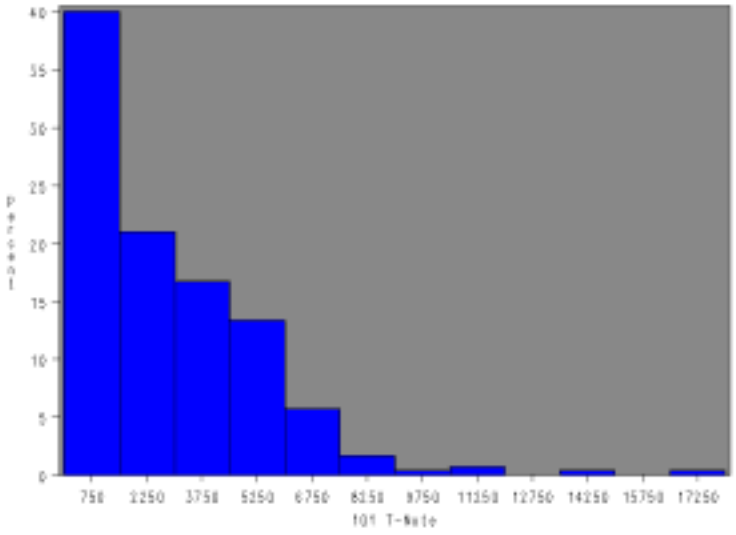

Obr. 53 Distribční rozdělení objemů obchodování 10-Y T-Note futures

Jedinou regresní funkcí schopnou na hladině významnosti 5 % popsat historický vývoj objemů obchodování 10 Year Treasury Note je lineární regresní funkce ve tvaru Y=5290-17,63*X. Jedná se o jedinou klesající funkci ve studovaném souboru. Na grafu celkového vývoje až do současnosti je však vidět, že i přes tento klesající trend, který se v počátcích obchodování objevil, byl nakonec i tento futures kontrakt velmi úspěšný.

Při vizuálním studiu grafu je možné sledovat jak klesající trend objemů obchodování během studovaného intervalu, tak krátkodobé přerušení obchodování, které trvalo až téměř do konce studovaného období. Toto přerušení může být jedním z důvodů klesajícího trendu lineární regresní křivky, klesající trend je však přítomný i v předchozím vývoji objemů obchodování. Graf je významně poznamenám výkyvy způsobenými rolováním kontraktu.

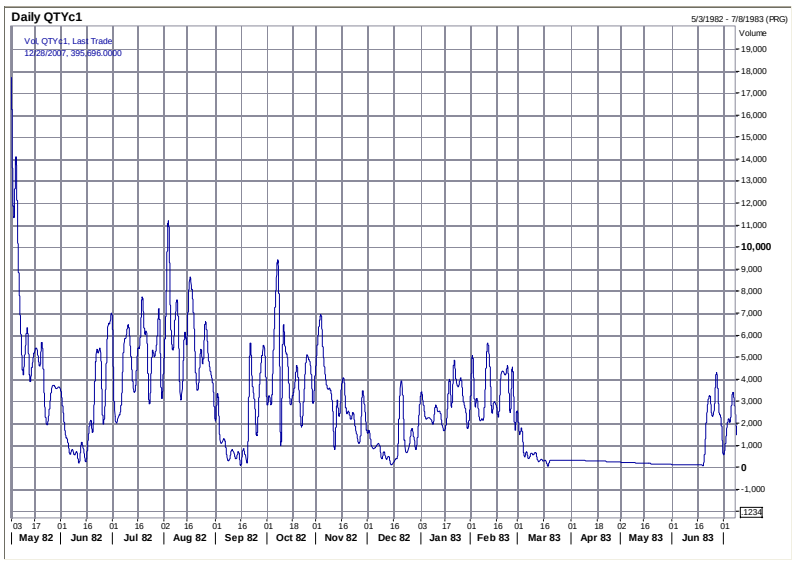

Obr. 54 Vývoj objemů obchodování 10-Y T-Note futures ve sledovaném období

4.10.4 Eurozóna Euribor

Na Euronext-LIFFE-NYSE je obchodován kontrakt, jehož podkladovým aktivem je 3-měsíční úroková míra Euribor. Jedno a tříměsíční Euribor kontrakty jsou na LIFFE obchodovány od prosince roku 1998.

Obchodování probíhá od 1:00 do 21:00. Poslední obchodní den vychází na dva obchodní dny před třetí středou měsíce expirace. Obchodování v tento den končí pro expirující kontrakty již v 10:00. Konečné vypořádání připadá na první obchodní den následující po posledním dni obchodování daného kontraktu, finanční formou v eurech. Podkladovým aktivem je depozitum o objemu 1 milion EUR. Futures kontrakty na Euribor jsou kotovány jako 100 mínus úroková míra s minimální změnou odpovídající 0,005, tedy 12,5 EUR.Vedle futures kontraktů jsou na LIFFE na stejné podkladové aktivum obchodovány také opce.

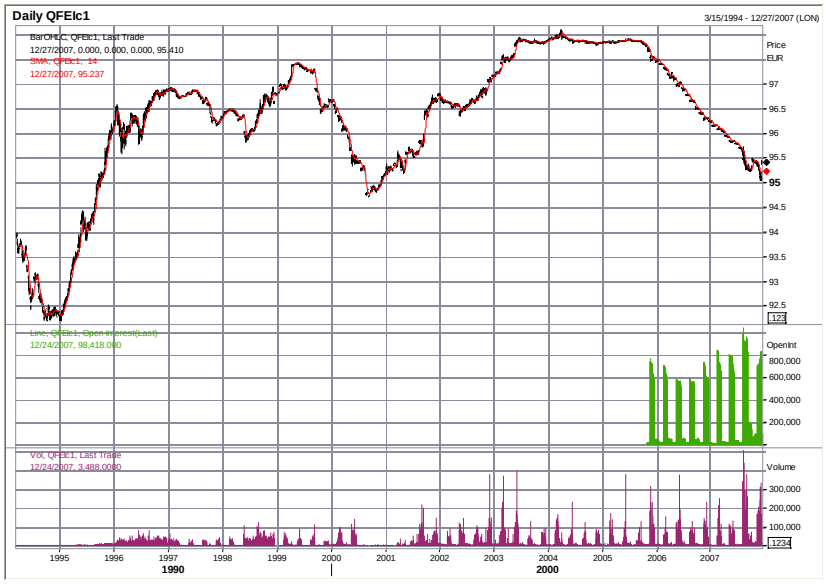

Obr. 55 Historický vývoj Euribor futures

Za 300 sledovaných dní mezi 15. březnem 1994 a 23. květnem 1995 dosáhl objem obchodování tohoto kontraktu maximální hodnoty 4779 kontraktů dne 10. května 1995. 22 dní neproběhl žádný obchod. Průměrný denní objem obchodování byl 471,56 kontraktů se směrodatnou odchylkou 583,66. v polovině obchodních dní objem obchodování nepřesáhl 285 kontraktů. Celkem bylo během daného období zobchodováno 141 469 kontraktů. 68,2 % obchodních dnů, tedy 204, se objem obchodování pohyboval mezi 0 a 1 055 kontrakty a 95,4 % dnů, tedy 286 dní, se objem pohyboval mezi 0 a 1 638 kontrakty.

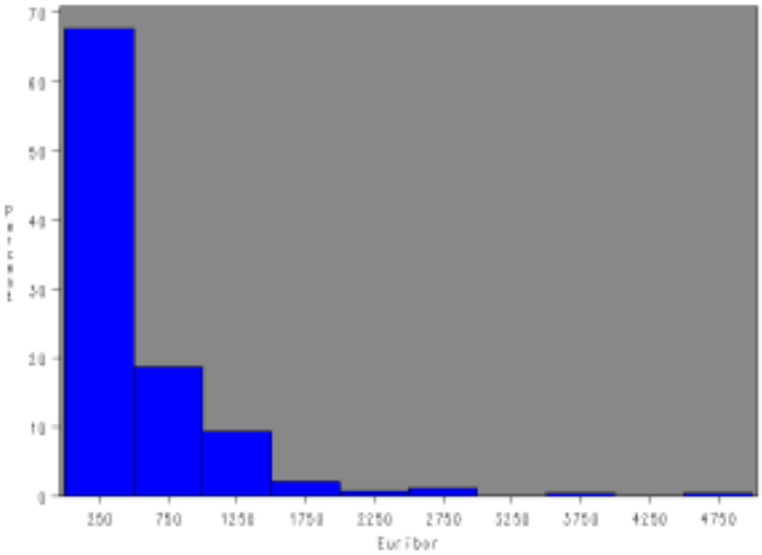

Obr. 56 Distribční rozdělení objemů obchodování Euribor futures

Historický vývoj objemů obchodování Euribor Futures byla na 5% hladině významnosti schopna popsat pouze lineární regresní funkce ve tvaru Y=-90+3,74*X.

Při pohledu na graf je studované období možno rozdělit na dvě části. V první části se objemy obchodování neustále vrací k nule a nevykazují žádný růst, poslední třetina intervalu však naznačuje již pozitivní trend spojený s nárůstem volatility objemů obchodování. Známky výrazného vlivu rolování kontraktů nejsou v grafu přítomny. Pozitivní směrnice lineární regresní funkce, která byla jediná schopna dostatečně věrně popsat časovou řadu, tento trend potvrzuje.

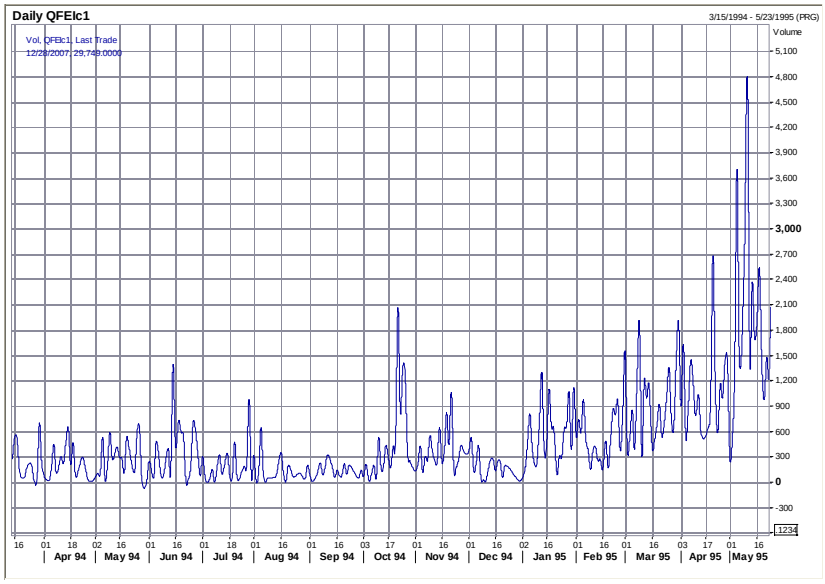

Obr. 57 Vývoj objemů obchodování Euribor futures ve sledovaném období

5 Vyhodnocení potenciálu futures na index PX

5.1 Srovnání podkladových aktiv

Nejčastěji používaným druhem indexu, jakožto podkladového aktiva pro futures kontrakty, byl ve studované skupině, stejně jako je tomu ve skutečnosti, kapitálově vážený výběrový aritmetický cenový index. Příkladem jsou indexy Dow Jones Euro STOXX 50, německý DAX, nebo ze střední evropy polský WIG 20, maďarský BUX, či rakouský ATX. Naopak indexy Dow Jones Industrial Average a Nikkei jsou indexy cenově váženými.

Krom indexu S&P se v námi studovaném vzorku jednalo vždy o výběrové indexy. Výběrovost indexů je většinou zajištěna zahrnutím pouze blue-chips akcií daného trhu, tedy těch nejlikvidnějších akcií s největší tržní kapitalizací. Ve většině případů se také jednalo o indexy nereflektující výplatu dividend.

Aby bylo podkladové aktivum prvních českých index futures, index PX, schopné obstát v boji o přízeň finančních trhů, přistoupila burza k jeho přestavbě podle metodologie International Finance Corporation, ještě před spuštěním obchodování s deriváty. Atributy indexu PX jsou tedy v současné době srovnatelné s ostatními indexy sloužícími jako podkladové aktivum většiny úspěšných futures.

Kalkulace indexu probíhá každých 15 vteřin stejně jako u většiny studovaných indexů, což je postačující perioda pro podkladové aktivum.

5.2 Srovnání futures instrumentů

Nepříjemným stínem, který vstup index futures na české finanční trhy doprovázel jsou předchozí tři neúspěšné pokusy o spuštění derivátového trhu. Tento stín se projevil krom jiného i v počáteční nedůvěře některých účastníků trhu.

Základní atributy futures na index PX jsou nastaveny podle celosvětových standardů. K expiraci dochází vždy třetí pátek v měsíci březnu, červnu, září a prosinci.

Souběžně jsou obchodovány dva nejbližší čtvrtletní kontrakty, neboli ty, které jsou celosvětově nejlikvidnější. Minimální jednotka obchodování, jeden LOT, odpovídá jednomu futures kontraktu, což nevede k obrovským kapitálovým nárokům při otevírání pozic, a tak může přilákat i menší investory. Úspěch by měla podpořit i zajištěná kontinuální aktivita minimálně 3 tvůrců trhu pro každý kontrakt.

5.3 Vyhodnocení regresní analýzy

Při analýzách studovaných dat bylo nalezeno několik společných znaků. V absolutní většině byla jedna z přijatých regresních funkcí funkce lineární. Jedinou vyjímkou byl kontrakt na index ATX, kde nebyla nalezena žádná regresní funkce schopná popsat studovanou časovou řadu.

Vedle lineární regresní funkce se velmi často objevovala i funkce mocninná (v 8 případech), následovaná funkcí hyperbolickou (ve 4 případech). To, že je často možné popsat průběh časové řady pomocí jak lineární, tak mocniné funkce lze vysvětlit tím, že dostatečně malý úsek mocniných funkcí lze aproximovat pomocí funkce lineární a naopak. Podobně je tomu i u funkcí hyperbolických. Důležitým faktem je, že krom jednoho případu byly směrnice regresních funkcí pozitivní.

Zajímavý je výskyt exponenciální regresní funkce pouze u kontraktu na český index PX. Vysvětlením může být mocněnec blízký jedné, což vede k téměř lineárnímu průběhu ve studovaném intervalu.

Funkce, která je schopna popsat vývoj objemů obchodování většiny studovaných instrumentů, a je tak nejlepší generalizací úspěšného vývoje burzovně ochodovaného termínového kontraktu na index, je linearní regresní funkce s kladnou směrnicí, kterou můžeme zapsat jako:

$$(10) \qquad Y=a+bX, \text{ kde } b>0$$

Vyjmenované společné znaky naznačují možnost podobného vývoje futures na index PX, jako tomu bylo u ostatních studovaných index futures. Stejně tak můžeme konstatovat, že stejné společné znaky vykazují i další velmi úspěšné futuritní kontrakty studované v této práci, jako například futures na úrokovou míru Euribor, na eurodolarová depozita, či na státní dluhopisy.

Nalezená regresní funkce je sice společná pro většinu studovaných kontraktů, nezaručuje však jistý úspěch. Záleží na mnoha tržních i netržních (politických, přírodních, náhodných atd.) vlivech, jestli nakonec futures kontrakt uspěje.

Shrnutí všech regresních funkcí schopných popsat historický vývoj objemu obchodování jednotlivých futures instrumentů analyzovaných v této práci naleznete v následující tabulce (viz Tab. 1).

Podkladový instrument	Typ regresní funkce	Regresní funkce	P-hodnota
Index PX	Lineární	Y=3,94+0,07*X	0,0035
	Mocninná	$Y=(-17,07)+8,2*X^{0,28}$	0,0042
	Exponenciální	$Y=23,26-30,5*0,99^{X}$	0,0014
Index WIG 20	Lineární	Y=(-122,55)+4,2*X	<0,0001
	Mocninná	$Y=233,5+(1,52*10^{-11})*X^{5,68}$	<0,0001
Index BUX	Lineární	Y=(-128,37)+2,59*X	<0,0001
	Mocninná	$Y=37,14+0,00016*X^{2,71}$	<0,0001
Index ATX	X	X	X
Index DAX	Lineární	Y=1405,53+19,96*X	<0,0001
	Mocninná	$Y=1502,6+14,84*X^{1,05}$	<0,0001
Index FTSE 100	Lineární	Y=627,52+4,94*X	<0,0001
	Mocninná	$Y=1062,9+(3,21*10^{-10})*X^{5,15}$	<0,0001
	Hyperbolická	Y=783,6/(1-0,00235*X)	<0,0001
Index DJ Euro STOXX 50	Lineární	Y=(-1636,6)+63,91X	<0,0001
	Mocninná	$Y=(-634,2)+21,75*X^{1,19}$	<0,0001
Index DJIA	Lineární	Y=11239+7,5X	0,0163
	Hyperbolická	Y= 11338,6/(1-0,00054*X)	<0,0001
Index S&P 500	Lineární	Y=30833+134,36*X	<0,0001
	Mocninná	$Y=-1064938+1053674*X^{0,012}$	<0,0001
Index Nikkei 225	Lineární	Y=12835+27,99*X	<0,0001
Euro$ Depozita	Lineární	Y=163,77+3,79*X	<0,0001
	Mocninná	$Y=248,4+0,728*X^{1,28}$	<0,0001
	Hyperbolická	Y=411,9/(1-0,0024*X)	<0,0001
Euro Bund	Lineární	Y=(-2833,15)+74,96*X	<0,0001
	Mocninná	$Y=973,5+0,26*X^{1,99}$	<0,0001
	Hyperbolická	Y=3900,1/(1-0,0029*X)	<0,0001
10Y T-Note	Lineární	Y=5290-17,63*X	<0,0001
Euribor	Lineární	Y=-90+3,74*X	<0,0001

Tab. 1 Funkce schopné na 5% hladině významnosti popsat historický vývoj analyzovaných kontraktů

6 Nové futures instrumenty v ČR

6.1 Futures na jednotlivé akcie

Futures na akcie společnosti ČEZ, a.s., a Erste Bank jsou obchodovány za velmi podobných podmínek jako je tomu s kontraktem na index PX. Jeden bod těchto futures kontraktu vychází na 100 korun. Obchodovány jsou 2 nejbližší čtvrtletní kontrakty, expirující vždy v březnu, červnu, září a prosinci. Obchodní dny i čas obchodování se také shodují s futures kontrakty na index PX.

Poslední den obchodování vychází na třetí pátek v měsíci expirace. V případě, že se nejedná o obchodní den, pak nejbližší předcházející obchodní den. Konečné vypořádání následuje nejbližší další obchodní den v korunách. První obchodní den po expiraci předchozího kontraktu je emitován kontrakt nový.

Konečné vypořádání probíhá finančně v českých korunách. Konečná cena vypořádání je vypočtena jako vážený průměr cen obchodů, které proběhly s podkladovým aktivem během posledního dne obchodování v otevřené fázi SPAD, minimálně však 34 obchodů. Do průměru se nezapočítávají 2 obchody s nejvyšší a 2 obchody s nejnižší cenou. V případě, že počet obchodů uskutečněných během posledního obchodního dne nedosáhne 34, jsou do výpočtu zahrnuty nejbližší obchody před posledním dnem obchodování až do počtu 34.

Tvůrcem trhu je u kontraktu na akcie ČEZ společnost Patria Finance, a.s u kontraktu na akcie Erste Bank společnosti Patria Finance, a.s. a Česká spořitelna, a.s. Elektronické obchodování je možné přes stránky společnosti Patria Direct.

Regresní analýza u obou těchto futures kontraktů nabídla pouze jednu regresní funkci schopnout popsat historická data. Jednalo se o hyperbolickou funkci s téměř lineárním průběhem. Z dostupných dat není možné usuzovat na podobný průběh jako u ostatních studovaných kontraktů.

6.1.1 Futures na akcie ČEZ, a.s.

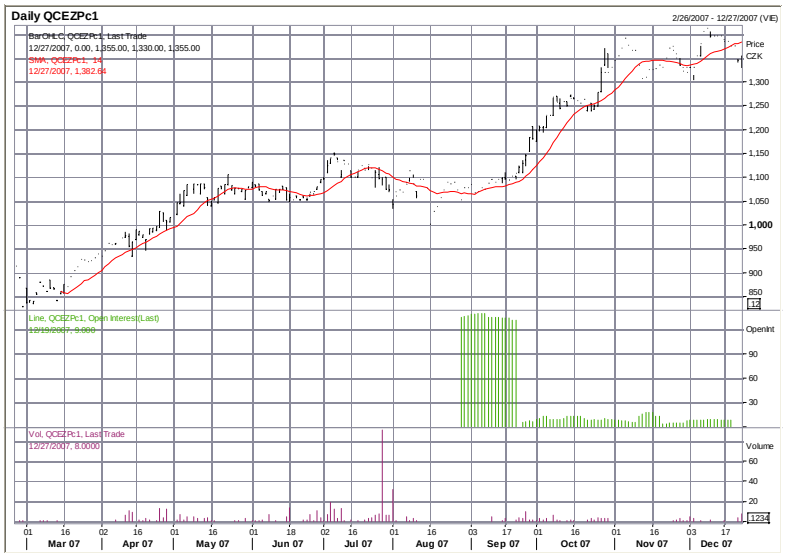

Obr. 58 Historický vývoj futures na akcie spoečnosti ČEZ

Obchodování s futures na akcie ČEZ začalo až 29. ledna 2007, časová řada dostupná pro tuto práci má však pouze 209 bodů a to od 26.února 2007 do 21. prosince téhož roku. V tomto období bylo zobchodováno 495 kontraktů. Během 104 sledovaných obchodních dní neproběhl žádný obchod, maximální objem byl 91 kontraktů, kterého bylo dosaženo 27. července 2007. Průměrný objem obchodování dosáhl 2,37 kontraktů se směrodatnou odchylkou 7,17. V polovině obchodních dní byl zobchodován alespoň jeden kontrakt. 68,2 % obchodních dní, tedy 142, se objem obchodování pohyboval mezi 0 a 9 kontrakty a 95,4 % dní, tedy 200 dní, se objem pohyboval mezi 0 a 16 kontrakty.

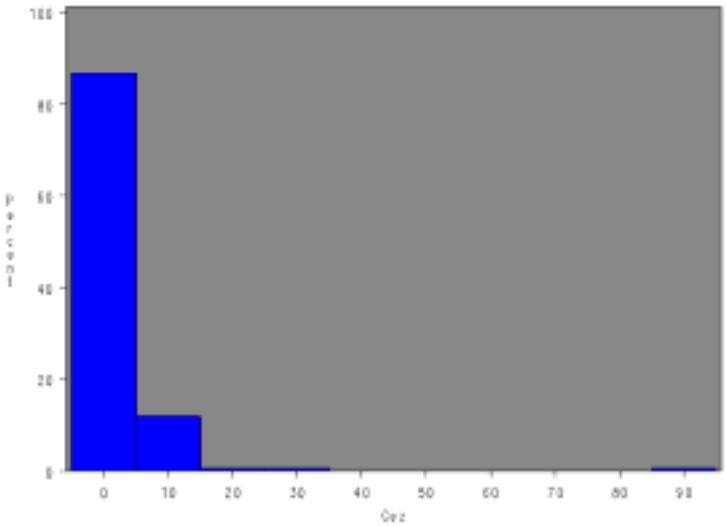

Obr. 59 Distribční rozdělení objemů obchodování futures na akcie spoečnosti ČEZ

Historický průběh objemů obchodů je schopna na 5% hladině významnosti popsat pouze hyperbolická regresní funkce ve tvaru Y=2,88/(1+0,0011*X) s P-hodnotou nižší než 0,01 %.

Při pohledu na graf je vidět, že trh s futures na akcie splečnosti ČEZ je ještě v plenkách a po většinu času neprobíhají téměř žádné obchody. Pro nalezení dostatečně věrohodné regresní funkce bude třeba ještě nějakou dobu počkat. V současné době není možné dělat žádné závěry.

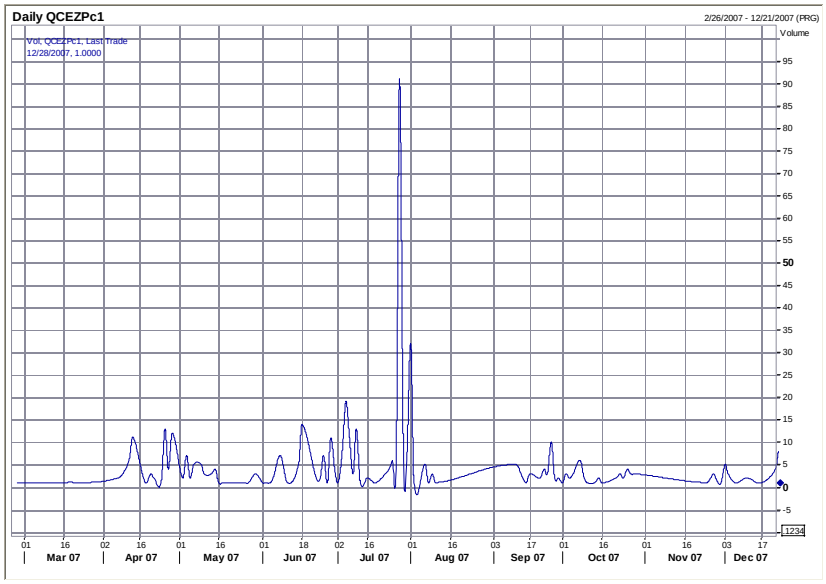

Obr. 60 Vývoj objemů obchodování futures na akcie spoečnosti ČEZ ve sledovaném období

6.1.2 Futures na akcie Erste Bank

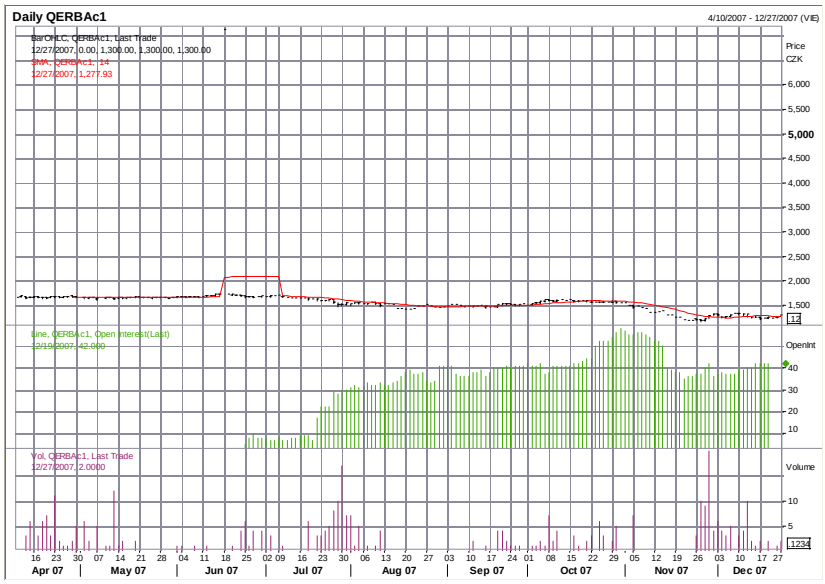

Obr. 61 Historický vývoj futures na akcie spoečnosti Erste Bank

Obchodování futures na akcie Erste Bank začalo, stejně jako u futures na akcie společnosti ČEZ, 29. ledna 2007. Časová řada dostupná pro tuto práci má pouze 179 prvků v rozmezí 10. dubna 2007 a 21. prosince téhož roku. Za toto období bylo zobchodováno 347 kontraktů s denním průměrem obchodování 1,94 kontraktu a směrodatnou odchylkou 3,13. Žádný obchod neproběhl během 90 obchodních dní, tedy poloviny, a maximální denní objem dosáhl 20 kontraktů, dne 29. listopadu 2007. 68,2 % obchodních dnů, tedy 122, se objem obchodování pohyboval mezi 0 a 5 kontrakty a 95,4 % dnů, tedy 170 dní, se objem pohyboval mezi 0 a 8 kontrakty.

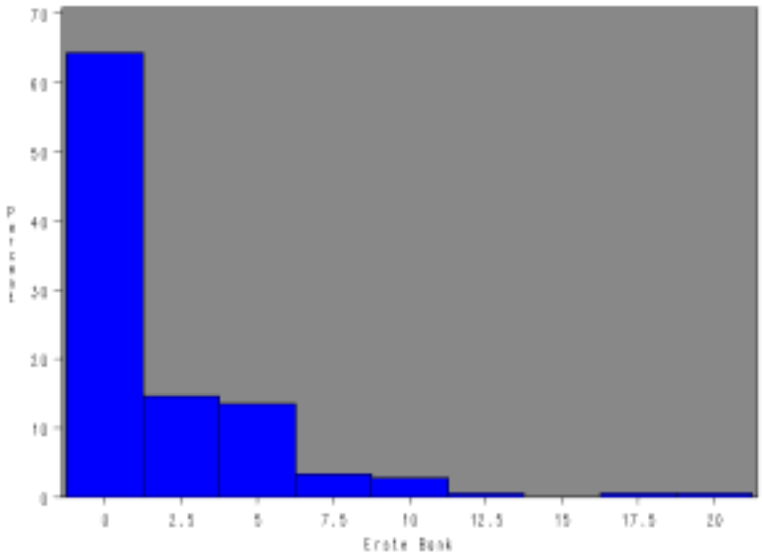

Obr. 62 Distribční rozdělení objemů obchodování futures na akcie spoečnosti Erste Bank

Stejně jako u futures kontraktu na akcie společnosti ČEZ je historickou časovou řadu na hladině významnosti schopna popsat pouze hyperbolická regresní funkce, tentokrát ve tvaru Y=1,4/(1-0,0013*X).

U futures na Erste Bank je na rozdíl od předchozího kontraktu jasnější trend, který je pravidelně přerušován rolováním. Hyperbolická funkce má ve sledovaném úseku téměř lineární průběh. Časová řada je pro tento kontrakt velmi krátká a proto znemožňuje přesnější analýzu.

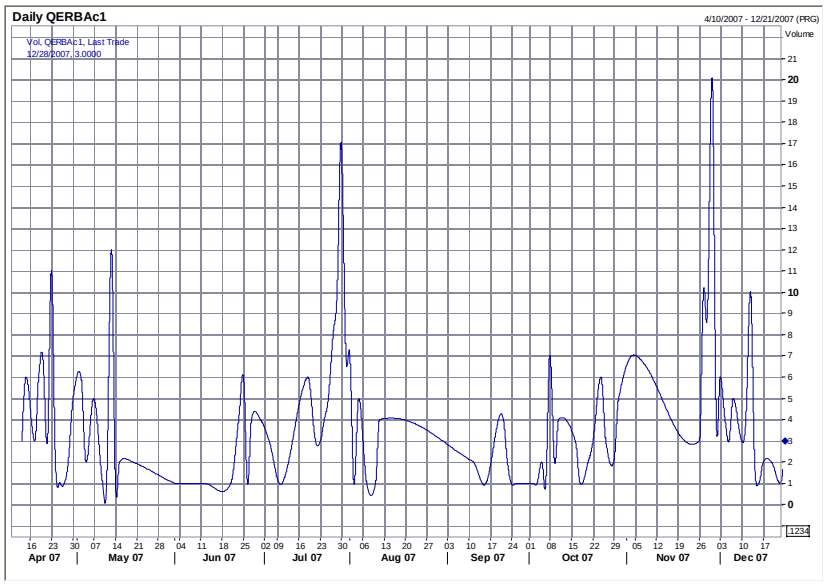

Obr. 63 Vývoj objemů obchodování futures na akcie spoečnosti Erste Bank ve sledovaném období

6.2 Futures na elektrickou energii

Necelý rok po prvním obchodování s futures v Čechách a půl roku po rozšíření nabídky termínových kontraktů v portfoliu pražské burzy o futures na akcie společností ČEZ a Erste Bank spustila Burza cenných papírů Praha, a.s. 17. července 2007 obchodování s futures kontrakty na elektřinu, a to přes nově založenou dceřinou společnost s názvem Energetická burza Praha a zkratkou PXE. Obchodovány jsou futures na elektřinu s fyzickým dodáním, podobně jako je tomu na burze EEX v německém Lipsku.

Cílem založení burzy je zprůhlednit a zefektivnit tvorbu cen elektrické energie na českém trhu, která doposud probíhala jednou ročně při aukci pořádané společností ČEZ. Průběžné obchodování nabízí v každém okamžiku aktuální cenu elektrické energie, a to až tři roky dopředu.

Obchodují se dva typy dodávek elektrické energie, base load (základní zatížení) a peak load (zatížení ve špičce). Base load odpovídá konstantnímu zatížení 24 hodin denně v průběhu celého kontraktu, peak load pak odpovídá dodávce energie ve špičce od pondělí do pátku. Tento přístup je převzat od ostatních burz a odpovídá současným standardům.

V současné době se obchodují kontrakty Peak load a Base load pro jednotlivé měsíce a čtvrtletí roku 2008, první čtvrtletí roku 2009 a celé roky 2008 i 2009.

Od ledna 2008 pak burza plánuje rozšíření nabídky o kontrakty se vzdálenějším plněním, kterými by měly být další kontrakty pro rok 2009 a 2010. Jak řekl před spuštěním obchodování generální sekretář nově vzniklé Energetické burzy Praha, David Kučera: “O tom, s čím se nakonec bude na burze skutečně obchodovat, ale musí rozhodnout až účastníci trhu.”

K obchodování je využíván systém založený na tvůrcích trhu podobný SPADu, tvůrce trhu je však anonymní, jak je u obchodování s elektřinou běžné.

I přes fyzické dodání je obchodování zajímavé i pro banky a jiné finanční instituce, jako přiklad můžeme uvést Českou spořitelnu, která se obchodování účastní od prvního dne obchodování. V ranném stadiu, a to nejen u nás, ale i v západní Evropě, se nachází například vývoj a nabídka produktů, „kterými by se menší podnikatelé a firmy zajistili proti neobvyklým výkyvům cen elektrické energie... Na Energetické burze se mohou objevit i hedgeové fondy, které spekulují na pohyb elektrické energie.“ vysvětlil dále David Kučera.

Na konci roku 2007 bylo zaregistrováno již více než dvacet účastníků trhu, mimo jiné velcí mezinárodní brokeři jako Atel, E-ON, EDF a Ezpada, za banky můžeme uvést například Českou spořitelnu. Největším tvůrcem trhu je společnost ČEZ. O dění na této burze se tedy nezajímají jen lokální hráči, ale i zahraniční společnosti.

7 Závěr

Z výsledku provedených analýz můžeme konstatovat, že objemy obchodování futures na index PX procházejí podobným vývojem jako ostatní studované futures kontrakty, ať je jejich podkladovým aktivem akciový index, nebo jiný instrument. Při pohledu na vývoj některých zahraničních termínových kontraktů, je vidět, že podobně slabé objemy obchodování zažívala ve svých začátcích i většina ostatních derivátových burz. V případě desetiletého amerického státního dluhopisu docházelo dokonce k poklesu objemů obchodování. Proto nelze spojovat nízké počáteční objemy se známkou neperspektivity tohoto segmentu v Čechách. Nedalekým příkladem trhu, kde delší dobu po první emisi dosahovaly objemy obchodování nízkých hodnot, je varšavská burza, která patří v současné době mezi evropské špičky.

Při této diplomové práci bylo zpracováno a analyzováno pomocí statistické regrese historických dat 15 časových řad denních objemů obchodování (viz Obr. 64), pokrývajících futures kontrakty, jejichž podkladovým aktivem byl v převážné většině akciový index.

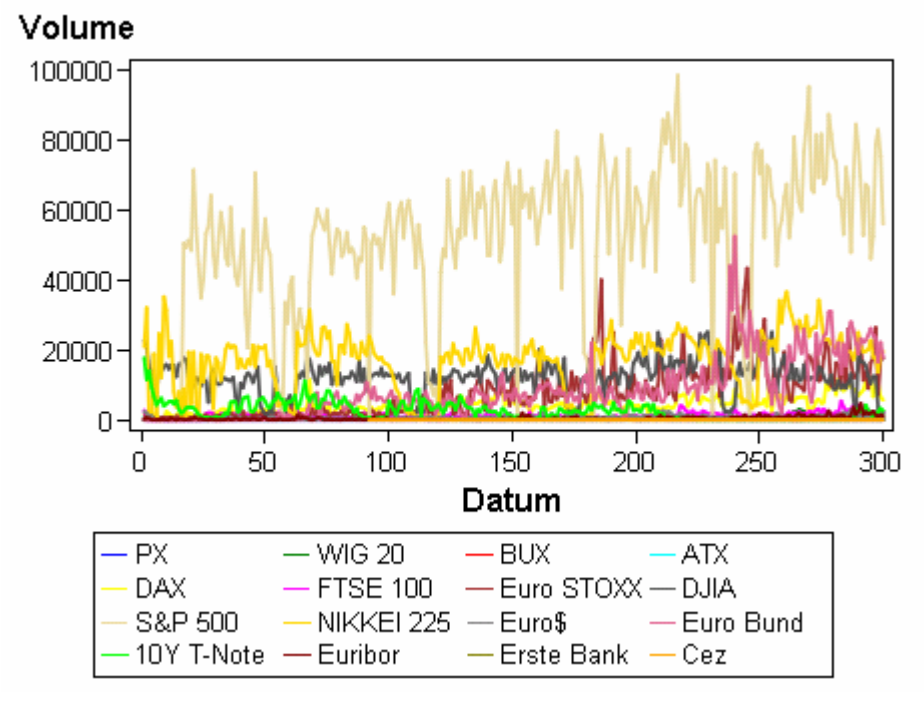

Obr. 64 Denní objemy obchodování 15 sledovaných futures kontraktů

Na těchto datech se podařilo najít prvky podporující hypotézu o podobnosti vývoje historických objemů obchodování futures na index PX s úspěšnými světovými termínovými kontrakty. Přesný zápis hledané regresní funkce, včetně numerického určení přesných koeficientů nemůže být stejný pro různé kontrakty, jak z důvodu různé kapitálové i technické vybavenosti jednotlivých trhů, tak i z důvodu jiné situace a zkušeností, jak na trhu,

tak u jednotlivých tržních hráčů v době první emise. Proto je možné identifikovat pouze obecný zápis nalezené lienární regresní funkce jako:

$$(11) \qquad Y=a+bX, \text{ kde } b>0$$

Cílem této práce byla analýza objemů obchodování různých futures kontraktů, jejichž podkladovým aktivem je akciový index a srovnání s historickým vývojem tohoto ukazatele u prvních index futures obchodovaných v Čechách, tedy futures na index PX, a následně také s futures na jednotlivé akcie, nově emitovanými na stejné burze. Nalezená funkce je schopna popsat většinu studovaných časových řad, včetně té pro futures na index PX, splňuje tedy to, co bylo stanoveno jako cíl této práce. Není však na 5% hladině významnosti schopna popsat vývoj objemů obchodování u novějších kontraktů na českém finančním trhu, jejichž podkladovým aktivem jsou jednotlivé akcie.

Při pohledu na jednotlivé časové řady je třeba zopakovat, že se nejedná nutně o prvních 300 obchodních dní, neboť záznam dat z některých burz začal až s určitým časovým odstupem od prvního dne obchodování. Jedná se však o třista nejstarších, v danou chvíli dostupných denních hodnot objemů obchodování pro daný instrument. Tento jev se může projevit na průběhu regresní funkce takto postižených instrumentů, ve většině případů však byly přijaté funkce velmi podobné, a tak můžeme tento problém považovat za zanedbatelný.

Naopak, problémy často působil výskyt pravidelných systematických výkyvů, způsobených rolováním kontraktů. V případě dalšího studia tohoto tématu by proto bylo ideální získat časovou řadu založenou na jiném principu rolování, který lépe vystihuje přesuny obchodní aktivity mezi jednotlivými kontrakty. Pokud by taková časová řada nebyla dostupná, možným řešením by bylo manuální očištění časové řady o systematicky vyosené prvky, například jejich vynecháním, nebo automatické očištění statistickým software za použití klouzavých průměrů, exponenciálního vyrovnávání, či sezónní dekompozice.

Na vzorcích časových řad, dostupných pro nově obchodované futures na české akcie, je názorně vidět, že nedostatečně dlouhá časová řada vede k problémům se stanovením regresní funkce. Proto by i prodloužení studovaných časových řad u ostatních kontraktů vedlo k přesnější identifikaci příslušné regresní funkce a ke snížení nejistoty.

Většina regresních funkcí byla přijata s hodnotou P-value nižší než 0,01 %. Tato hladina významnosti, tedy (99,99% pravděpodobnost) se povinně vyžaduje například v bankovnictví při modelování tržní rizika a při kalkulaci kapitálové přiměřenosti.

U některých instrumentů bylo věnováno více prostoru jejich popisu, než u jiných. Tento nepoměr je dán jak rozdílnou mírou dostupnosti informací, které nejsou čistě technického charakteru, tak i preferencí určitých informací, které jsou zajímavé jak z hlediska relevantnosti ke studovanému tématu, tak i z hlediska subjektivního výběru. U mladších a méně

obchodovaných kontraktů je například dostupných méně analýz popisujících kontrakt a tržní prostředí v době emise, naopak jsou u nich dostupné čerstvé tržní reakce na emisi.

Seznam použité literatury a pramenů

Tištěné zdroje

Knihy

- Bláha, Z.S.-Jindřichovská, I.:Opce, Swapy, Futures deriváty finančního trhu.Management Press, Praha (2. vydání) 1997
- Cipra, Tomáš: Matematika cenných papírů. HZ Praha, Praha 2000
- Cuthbertson, K., Nitzsche, D.:Financial Engeneering, Derivatives and Risk Management, John Wiley & Sons, Ltd.,Chichester, West Sussex, 2001
- Cvitanic, J.-Zapatero, F.:Introduction to the Economics and Mathematics of Financial Markets. The MIT Press, Cambridge, Massachusetts 2004
- Dědek Oldřich: FUTURITY, Studijní text č. 1 k předmětu Nástroje finančních trhů, INSTITUT EKONOMICKÝCH STUDIÍ, Fakulta sociálních věd University Karlovy
- Durčáková, J. - Mandel, M.: Mezinárodní finance. Praha, Management Press, 2003
- Dvořák, P.: Deriváty, Nakladatelství Oeconomica, Praha, 2003
- Hull, J.C.: Options, Futures & Other Derivatives, fourth edition, Prentice Hall, New Jersey, 2000
- Jarrow, R., Turnbull, S.: Derivative Securities, South-Western College Publishing, Cincinnati, 1996
- Jílek, J.: Finanční a komoditní deriváty v praxi, GRADA Publishing, a.s., Praha, 2005
- Jílek, J.: Termínové a opční obchody, GRADA Publishing, a.s., Praha, 1995
- Málek, J.: Opce a futures, Oeconomica, Praha, 2003
- Málek, J.: Risk management (vybrané kapitoly), Oeconomica, Praha, 2003
- Mandel, M., Durčáková, J.: Mezinárodní finance. Management Press, 2000
- Marcinkiewicz, E.: Construction and evaluation of trading systems: Warsaw index futures. International Advances in Economic Research, Varšava, 2005
- Musílek, P.: Finanční trhy a investiční bankovnictví. ETC Publishing 1999.
- Revenda, Mandel, Dvořák, Kodera, Musílek, Brada: Peněžní ekonomie a bankovnictví. Praha, Management Press 200
- Burza cenných papírů Praha, a.s.: Futures - Průvodce obchodováním na burze
- Budapest Stock Exchange: Anual Report 2000

Periodika

- Blanton, Kimberly, Cohen, David: Stock Futures May Bring New Side to Index Funds/CBT Proposes New Stock Index Future Contract, Pensions & Investment Age. Chicago: Mar 15, 1982.Vol.10, Iss. 6; pg. 21, 3 pgs

- Epstein, Ch.:Stock Index Futures: New Tool for Market Hedging, Cashflow, ročník 3, č.8, strana 29, 3 strany, Atlanta,Oct 1982.
- Figlewski, Stephen: Explaining the Early Discounts on Stock Index Futures: The Case for Disequilibrium, Financial Analysts Journal. Charlottesville: Jul/Aug 1984.Vol.40, Iss. 4; pg. 43, 6 pgs
- Mašek, F.: Burza zahajuje obchody s deriváty, EKONOM č. 40, ročník L, 2006, s.76
- Mašek, F.: Po akciích i zlato?, EKONOM č.41, ročník L, 2006, s.78-79
- Mašek, F.: Chceme vyplnit vakuum, EKONOM č.17, ročník LI, 2007, s. 40-42
- Mašek, F.: Burza chce i elektřinu, EKONOM č.1, ročník LI, 2007, s.26-28
- Stuchlík, R.: Jeden zajišťuje, druhý spekuluje. FOND SHOP č. 21, ročník X, 2006, s. 12
- Stuchlík, R.: Kde vás s pětistovkou nevyhodí. FOND SHOP č. 17, ročník X, 2006, s. 18-19
- Stuchlík, R.: Velká páka v Praze. FOND SHOP č. 21, ročník X, 2006, s. 13
- Svoboda, M.: Samurajský index, www.zertifikatejournal.cz http://www.zertifikatejournal.cz/content/medialni/OF0904.pdf

Elektronické zdroje

Stránky burz

- Oficiální internetové stránky Burzy cenných papírů Praha, a.s. http://www.pse.cz/
- Oficiální internetové stránky vídeňské burzy: http://www.wienerboerse.at/
- Oficiální internetové stránky London International Financial Futures Exchange: http://www.LIFFE.com/
- Oficiální internetové stránky burzy Euronext: http://www.euronext.com/
- Oficiální internetové stránky budapešťské burzy: http://www.bse.hu/
- Oficiální internetové stránky varšavské burzy: http://www.wse.com.pl/ http://www.gpw.pl/
- Oficiální internetové stránky Deutsche Boerse: http://www.deutsche-boerse.com /
- Oficiální internetové stránky London Stock Exchange: http://www.londonstockexchange.com /
- Oficiální internetové stránky New York Stock Exchange: http://www.nyse.com/
- Oficiální internetové stránky burzy Nasdaq: http://www.nasdaq.com/

- Oficiální internetové stránky Chicago Board of Trade:
  http://www.cbot.com/
- Oficiální internetové stránky Chicago Mercantile Exchange:
  http://www.cme.com/
- Oficiální internetové stránky burzy Eurex:
  http://www.eurexchange.com/
- Oficiální internetové stránky tokijské burzy:
  http://www.tse.or.jp/
- Oficiální internetové stránky osacké burzy:
  http://www.ose.or.jp/

Ostatní elektronické zdroje

- Oficiální internetové stránky FTSE Group:
  http://www.ftse.com/
- Oficiální internetové stránky polského brokera Bossa:
  http://www.bossa.pl/
- Internetové stránky rakouského Institut für Höhere Studien:
  http://www.ihs.ac.at/
- Oficiální internetové stránky maďarského Institute of Mathematics, Matematikai Intézet:
  http://www.cs.elte.hu/
- Stránky dodavatele historických dat:Global Financial Data:
  http://www.globalfinancialdata.com/
- Internetové stránky českého brokera Atlantik Finance:
  http://www.atlantik.cz/
- Oficiální internetové stránky auditorské a poradenské společnosti A&CE Group:
  http://www.ace.cz/
- Internetové stránky českého brokera Patria Finance:
  http://www.patria.cz/
  http://www.patria-direct.cz/
- Oficiální internetové stránky agentury Bloomberg:
  http://www.bloomberg.com/
- Oficiální stránky správce indexů Dow Jones:
  http://www.djindexes.com/
- Internetové stránky tržních analytiků The Market Oracle:
  http://www.marketoracle.co.uk/
- Finanční výkladový slovník Investopedia:
  http://www.investopedia.com
- Oficiální internetové stránky agentury Standard & Poor’s:
  http://www.standardandpoors.com/

- Internetové stránky komunity se zájmemo kvantitativní finance:
  http://www.wilmott.com/
- Prezentace na téma futures na index na stránkách Oxford University press:
  http://www.oup.com/us/ppt/derivatives/DMCH08.ppt
- Interní materiály společnosti Reuters Group PLC:
  http://reuters.intuition.com/
- Vstupní portál k software Reuters 3000 Xtra:
  https://portal.hpd.global.reuters.com/

Přílohy

Zdrojová data

Futures na indexy PX, WIG 20, BUX, ATX a DAX

Den	PX	Objem	WIG 20	Objem	BUX	Objem	ATX	Objem	DAX	Objem
300	12/20/2007	0	12/9/1999	1783	2/17/1997	551	10/20/1993	257	2/10/1992	5704
299	12/19/2007	0	12/8/1999	1963	2/14/1997	699	10/19/1993	311	2/7/1992	6486
298	12/18/2007	2	12/7/1999	1544	2/13/1997	443	10/18/1993	370	2/6/1992	10404
297	12/17/2007	7	12/6/1999	1035	2/12/1997	963	10/15/1993	15	2/5/1992	9453
296	12/14/2007	7	12/3/1999	2056	2/11/1997	926	10/14/1993	269	2/4/1992	6612
295	12/13/2007	11	12/2/1999	1354	2/10/1997	799	10/13/1993	355	2/3/1992	11954
294	12/12/2007	25	12/1/1999	2015	2/7/1997	633	10/12/1993	300	1/31/1992	9153
293	12/11/2007	8	11/30/1999	1625	2/6/1997	417	10/11/1993	738	1/30/1992	11150
292	12/10/2007	7	11/29/1999	2041	2/5/1997	941	10/8/1993	105	1/29/1992	8496
291	12/7/2007	1	11/26/1999	1622	2/4/1997	696	10/7/1993	527	1/28/1992	7723
290	12/6/2007	17	11/25/1999	1976	2/3/1997	1010	10/6/1993	390	1/27/1992	6950
289	12/5/2007	1	11/24/1999	1690	1/31/1997	601	10/5/1993	930	1/24/1992	8451
288	12/4/2007	0	11/23/1999	1399	1/30/1997	727	10/4/1993	305	1/23/1992	8806
287	12/3/2007	15	11/22/1999	1836	1/29/1997	858	10/1/1993	208	1/22/1992	9789
286	11/30/2007	15	11/19/1999	2089	1/28/1997	407	9/30/1993	157	1/21/1992	9642
285	11/29/2007	1	11/18/1999	2054	1/27/1997	459	9/29/1993	258	1/20/1992	9003
284	11/28/2007	0	11/17/1999	1516	1/24/1997	633	9/28/1993	173	1/17/1992	8338
283	11/27/2007	15	11/16/1999	1055	1/23/1997	1801	9/27/1993	179	1/16/1992	8981
282	11/26/2007	2	11/15/1999	625	1/22/1997	645	9/24/1993	346	1/15/1992	11693
281	11/23/2007	5	11/10/1999	1126	1/21/1997	1400	9/23/1993	254	1/14/1992	7138
280	11/22/2007	5	11/9/1999	1471	1/20/1997	1423	9/22/1993	1197	1/13/1992	10927
279	11/21/2007	9	11/8/1999	1014	1/17/1997	1557	9/21/1993	165	1/10/1992	12059
278	11/20/2007	6	11/5/1999	2116	1/16/1997	1096	9/20/1993	1000	1/9/1992	8530
277	11/19/2007	2	11/4/1999	1709	1/15/1997	1705	9/17/1993	217	1/8/1992	10269
276	11/16/2007	3	11/3/1999	1377	1/14/1997	1009	9/16/1993	175	1/7/1992	4959
275	11/15/2007	15	11/2/1999	842	1/13/1997	490	9/15/1993	298	1/6/1992	4802
274	11/14/2007	5	10/29/1999	1623	1/10/1997	795	9/14/1993	346	1/3/1992	5968
273	11/13/2007	105	10/28/1999	989	1/9/1997	605	9/13/1993	410	1/2/1992	5516
272	11/12/2007	24	10/27/1999	879	1/8/1997	924	9/10/1993	799	12/30/1991	3557
271	11/9/2007	12	10/26/1999	1303	1/7/1997	1417	9/9/1993	430	12/27/1991	3378
270	11/8/2007	27	10/25/1999	1029	1/6/1997	1045	9/8/1993	735	12/23/1991	1653
269	11/7/2007	8	10/22/1999	1480	12/31/1996	453	9/7/1993	977	12/20/1991	6662
268	11/6/2007	8	10/21/1999	2509	12/30/1996	736	9/6/1993	520	12/19/1991	6449
267	11/5/2007	2	10/20/1999	2632	12/23/1996	930	9/3/1993	296	12/18/1991	6742
266	11/2/2007	3	10/19/1999	3028	12/20/1996	0	9/2/1993	297	12/17/1991	6374
265	11/1/2007	0	10/18/1999	2003	12/19/1996	0	9/1/1993	540	12/16/1991	6379
264	10/31/2007	1	10/15/1999	2434	12/18/1996	0	8/31/1993	210	12/13/1991	5214
263	10/30/2007	11	10/14/1999	1686	12/17/1996	0	8/30/1993	225	12/12/1991	6234
262	10/29/2007	5	10/13/1999	1747	12/16/1996	145	8/27/1993	254	12/11/1991	7221
261	10/26/2007	0	10/12/1999	1399	12/13/1996	437	8/26/1993	215	12/10/1991	6556
260	10/25/2007	5	10/11/1999	1024	12/12/1996	357	8/25/1993	211	12/9/1991	4650
259	10/24/2007	15	10/8/1999	1176	12/11/1996	340	8/24/1993	199	12/6/1991	7134
258	10/23/2007	2	10/7/1999	1109	12/10/1996	213	8/23/1993	375	12/5/1991	5957
257	10/22/2007	32	10/6/1999	1163	12/9/1996	330	8/20/1993	517	12/4/1991	8085
256	10/19/2007	0	10/5/1999	1137	12/6/1996	576	8/19/1993	310	12/3/1991	8344

255	10/18/2007	5	10/4/1999	580	12/5/1996	556	8/18/1993	127	12/2/1991	1600
254	10/17/2007	5	10/1/1999	1136	12/4/1996	785	8/17/1993	205	11/29/1991	9862
253	10/16/2007	5	9/30/1999	1309	12/3/1996	219	8/16/1993	283	11/28/1991	3789
252	10/15/2007	5	9/29/1999	1282	12/2/1996	225	8/13/1993	110	11/27/1991	5947
251	10/12/2007	0	9/28/1999	1219	11/29/1996	234	8/12/1993	618	11/26/1991	4627
250	10/11/2007	31	9/27/1999	600	11/28/1996	181	8/11/1993	403	11/25/1991	4507
249	10/10/2007	1	9/24/1999	1174	11/27/1996	280	8/10/1993	505	11/22/1991	4850
248	10/9/2007	0	9/23/1999	601	11/26/1996	439	8/9/1993	641	11/21/1991	4580
247	10/8/2007	1	9/22/1999	827	11/25/1996	167	8/6/1993	281	11/19/1991	7071
246	10/5/2007	8	9/21/1999	1117	11/22/1996	250	8/5/1993	449	11/18/1991	10905
245	10/4/2007	28	9/20/1999	726	11/21/1996	349	8/4/1993	817	11/15/1991	4960
244	10/3/2007	5	9/17/1999	47	11/20/1996	442	8/3/1993	760	11/14/1991	5151
243	10/2/2007	5	9/16/1999	279	11/19/1996	488	8/2/1993	720	11/13/1991	6057
242	10/1/2007	0	9/15/1999	571	11/18/1996	786	7/30/1993	318	11/12/1991	6604
241	9/27/2007	7	9/14/1999	496	11/15/1996	384	7/29/1993	774	11/11/1991	7093
240	9/26/2007	151	9/13/1999	183	11/14/1996	391	7/28/1993	748	11/8/1991	8771
239	9/25/2007	33	9/10/1999	178	11/13/1996	617	7/27/1993	850	11/7/1991	4967
238	9/24/2007	79	9/9/1999	279	11/12/1996	1012	7/26/1993	825	11/6/1991	4585
237	9/21/2007	16	9/8/1999	405	11/11/1996	610	7/23/1993	532	11/5/1991	4485
236	9/20/2007	21	9/7/1999	352	11/8/1996	508	7/22/1993	675	11/4/1991	4622
235	9/19/2007	13	9/6/1999	145	11/7/1996	499	7/21/1993	1123	11/1/1991	3784
234	9/18/2007	3	9/3/1999	307	11/6/1996	588	7/20/1993	880	10/31/1991	5396
233	9/17/2007	10	9/2/1999	262	11/5/1996	282	7/19/1993	369	10/30/1991	7464
232	9/14/2007	5	9/1/1999	130	11/4/1996	230	7/16/1993	270	10/29/1991	6284
231	9/13/2007	11	8/31/1999	286	11/1/1996	355	7/15/1993	680	10/28/1991	5299
230	9/12/2007	46	8/30/1999	319	10/31/1996	422	7/14/1993	190	10/25/1991	5453
229	9/11/2007	31	8/27/1999	130	10/30/1996	690	7/13/1993	246	10/24/1991	5686
228	9/10/2007	20	8/26/1999	245	10/29/1996	539	7/12/1993	304	10/23/1991	6135
227	9/7/2007	19	8/25/1999	600	10/28/1996	653	7/9/1993	1096	10/22/1991	6731
226	9/6/2007	242	8/24/1999	454	10/25/1996	798	7/8/1993	1076	10/21/1991	4563
225	9/5/2007	8	8/23/1999	456	10/24/1996	412	7/7/1993	100	10/18/1991	6478
224	9/4/2007	28	8/20/1999	128	10/22/1996	368	7/6/1993	155	10/17/1991	8210
223	9/3/2007	10	8/19/1999	147	10/21/1996	498	7/5/1993	373	10/16/1991	6566
222	8/31/2007	2	8/18/1999	360	10/18/1996	577	7/2/1993	450	10/15/1991	4921
221	8/30/2007	4	8/17/1999	433	10/17/1996	677	7/1/1993	395	10/14/1991	3769
220	8/29/2007	28	8/16/1999	501	10/16/1996	565	6/30/1993	825	10/11/1991	7279
219	8/28/2007	7	8/13/1999	488	10/15/1996	711	6/29/1993	385	10/10/1991	7328
218	8/27/2007	9	8/12/1999	435	10/14/1996	527	6/28/1993	105	10/9/1991	6731
217	8/24/2007	31	8/11/1999	464	10/11/1996	153	6/25/1993	224	10/8/1991	6878
216	8/23/2007	23	8/10/1999	779	10/10/1996	532	6/24/1993	470	10/7/1991	4482
215	8/22/2007	13	8/9/1999	344	10/9/1996	466	6/23/1993	193	10/4/1991	3369
214	8/21/2007	10	8/6/1999	321	10/8/1996	333	6/22/1993	565	10/2/1991	3574
213	8/20/2007	17	8/5/1999	442	10/7/1996	558	6/21/1993	343	10/1/1991	4000
212	8/17/2007	32	8/4/1999	219	10/4/1996	550	6/18/1993	487	9/30/1991	3323
211	8/16/2007	52	8/3/1999	198	10/3/1996	232	6/17/1993	485	9/27/1991	3536
210	8/15/2007	66	8/2/1999	298	10/2/1996	379	6/16/1993	365	9/26/1991	3004
209	8/14/2007	23	7/30/1999	346	10/1/1996	326	6/15/1993	177	9/25/1991	3377
208	8/13/2007	17	7/29/1999	390	9/30/1996	357	6/14/1993	415	9/24/1991	3295
207	8/10/2007	55	7/28/1999	172	9/27/1996	450	6/9/1993	272	9/23/1991	2633
206	8/9/2007	30	7/27/1999	547	9/26/1996	323	6/8/1993	215	9/20/1991	3613
205	8/8/2007	17	7/26/1999	624	9/25/1996	429	6/7/1993	435	9/19/1991	1929
204	8/7/2007	15	7/23/1999	353	9/24/1996	556	6/4/1993	970	9/18/1991	4504
203	8/6/2007	10	7/22/1999	432	9/23/1996	394	6/3/1993	95	9/17/1991	3526
202	8/3/2007	23	7/21/1999	371	9/20/1996	234	6/2/1993	225	9/16/1991	3297
201	8/2/2007	4	7/20/1999	345	9/19/1996	335	6/1/1993	717	9/13/1991	4281
200	8/1/2007	38	7/19/1999	185	9/18/1996	209	5/28/1993	58	9/12/1991	3842

199	7/31/2007	89	7/16/1999	355	9/17/1996	1	5/27/1993	78	9/11/1991	4123
198	7/30/2007	345	7/15/1999	497	9/16/1996	262	5/26/1993	82	9/10/1991	5055
197	7/27/2007	61	7/14/1999	310	9/13/1996	106	5/25/1993	215	9/9/1991	3724
196	7/26/2007	22	7/13/1999	291	9/12/1996	174	5/24/1993	470	9/6/1991	4068
195	7/25/2007	39	7/12/1999	276	9/11/1996	82	5/21/1993	30	9/5/1991	3435
194	7/24/2007	1	7/9/1999	507	9/10/1996	241	5/19/1993	360	9/4/1991	2593
193	7/23/2007	18	7/8/1999	191	9/9/1996	124	5/18/1993	110	9/3/1991	3093
192	7/20/2007	26	7/7/1999	260	9/6/1996	94	5/17/1993	255	9/2/1991	2731
191	7/19/2007	36	7/6/1999	167	9/5/1996	132	5/14/1993	270	8/30/1991	3575
190	7/18/2007	26	7/5/1999	137	9/4/1996	171	5/13/1993	205	8/29/1991	5270
189	7/17/2007	2	7/2/1999	331	9/3/1996	215	5/12/1993	245	8/28/1991	4625
188	7/16/2007	2	7/1/1999	381	9/2/1996	233	5/11/1993	20	8/27/1991	5663
187	7/13/2007	52	6/30/1999	277	8/30/1996	231	5/10/1993	69	8/26/1991	5597
186	7/12/2007	15	6/29/1999	297	8/29/1996	65	5/7/1993	157	8/23/1991	5988
185	7/11/2007	83	6/28/1999	579	8/28/1996	228	5/6/1993	335	8/22/1991	7749
184	7/10/2007	17	6/25/1999	418	8/27/1996	126	5/5/1993	235	8/21/1991	6922
183	7/9/2007	23	6/24/1999	571	8/26/1996	108	5/4/1993	113	8/20/1991	5144
182	7/4/2007	2	6/23/1999	757	8/23/1996	208	5/3/1993	70	8/19/1991	14942
181	7/3/2007	36	6/22/1999	442	8/22/1996	222	4/30/1993	145	8/16/1991	4076
180	7/2/2007	1	6/21/1999	477	8/21/1996	227	4/29/1993	190	8/15/1991	4679
179	6/29/2007	7	6/18/1999	104	8/16/1996	196	4/28/1993	180	8/14/1991	5429
178	6/28/2007	5	6/17/1999	215	8/15/1996	174	4/27/1993	130	8/13/1991	3756
177	6/27/2007	9	6/16/1999	255	8/14/1996	125	4/26/1993	199	8/12/1991	2329
176	6/26/2007	2	6/15/1999	122	8/13/1996	592	4/23/1993	193	8/9/1991	2768
175	6/25/2007	15	6/14/1999	482	8/12/1996	295	4/22/1993	365	8/8/1991	3507
174	6/22/2007	6	6/11/1999	676	8/9/1996	315	4/21/1993	210	8/7/1991	4127
173	6/21/2007	9	6/10/1999	453	8/8/1996	115	4/20/1993	230	8/6/1991	2746
172	6/20/2007	0	6/9/1999	147	8/7/1996	212	4/19/1993	370	8/5/1991	2081
171	6/19/2007	0	6/8/1999	69	8/6/1996	316	4/16/1993	229	8/2/1991	4022
170	6/18/2007	0	6/7/1999	146	8/5/1996	370	4/15/1993	94	8/1/1991	5032
169	6/15/2007	7	6/2/1999	98	8/2/1996	251	4/14/1993	100	7/31/1991	4400
168	6/14/2007	5	6/1/1999	64	8/1/1996	227	4/13/1993	125	7/30/1991	4467
167	6/13/2007	18	5/31/1999	105	7/31/1996	298	4/9/1993	60	7/29/1991	3945
166	6/12/2007	1	5/28/1999	295	7/30/1996	233	4/8/1993	60	7/26/1991	3674
165	6/11/2007	2	5/27/1999	342	7/29/1996	272	4/7/1993	408	7/25/1991	3230
164	6/8/2007	21	5/26/1999	476	7/26/1996	174	4/6/1993	295	7/24/1991	2999
163	6/7/2007	1	5/25/1999	465	7/25/1996	280	4/5/1993	404	7/23/1991	2727
162	6/6/2007	3	5/24/1999	263	7/24/1996	245	4/2/1993	153	7/22/1991	2908
161	6/5/2007	305	5/21/1999	462	7/23/1996	110	4/1/1993	335	7/19/1991	3700
160	6/4/2007	0	5/20/1999	373	7/22/1996	343	3/31/1993	272	7/18/1991	3946
159	6/1/2007	12	5/19/1999	707	7/19/1996	92	3/30/1993	305	7/17/1991	3875
158	5/31/2007	44	5/18/1999	539	7/18/1996	184	3/29/1993	280	7/16/1991	2588
157	5/30/2007	23	5/17/1999	483	7/17/1996	313	3/26/1993	515	7/15/1991	2479
156	5/29/2007	0	5/14/1999	421	7/16/1996	243	3/25/1993	456	7/12/1991	4141
155	5/28/2007	6	5/13/1999	214	7/15/1996	240	3/24/1993	629	7/11/1991	5010
154	5/25/2007	238	5/12/1999	432	7/12/1996	286	3/23/1993	595	7/10/1991	5087
153	5/24/2007	4	5/11/1999	325	7/11/1996	174	3/22/1993	535	7/9/1991	4161
152	5/23/2007	0	5/10/1999	420	7/10/1996	352	3/19/1993	220	7/8/1991	4501
151	5/22/2007	60	5/7/1999	496	7/9/1996	382	3/18/1993	254	7/5/1991	4420
150	5/21/2007	1	5/6/1999	584	7/8/1996	293	3/17/1993	115	7/4/1991	5760
149	5/18/2007	33	5/5/1999	583	7/5/1996	234	3/16/1993	42	7/3/1991	7622
148	5/17/2007	39	5/4/1999	505	7/4/1996	266	3/15/1993	36	7/2/1991	8185
147	5/16/2007	0	4/30/1999	406	7/3/1996	164	3/12/1993	260	7/1/1991	4155
146	5/15/2007	5	4/29/1999	511	7/2/1996	5	3/11/1993	395	6/28/1991	8968
145	5/14/2007	3	4/28/1999	609	7/1/1996	201	3/10/1993	315	6/27/1991	9428
144	5/11/2007	6	4/27/1999	268	6/28/1996	229	3/9/1993	255	6/26/1991	7808

143	5/10/2007	34	4/26/1999	308	6/27/1996	278	3/8/1993	110	6/25/1991	6724
142	5/9/2007	0	4/23/1999	449	6/26/1996	197	3/5/1993	339	6/24/1991	5749
141	5/7/2007	0	4/22/1999	901	6/25/1996	135	3/4/1993	192	6/21/1991	5976
140	5/4/2007	1	4/21/1999	475	6/24/1996	133	3/3/1993	520	6/20/1991	6631
139	5/3/2007	1	4/20/1999	657	6/21/1996	209	3/2/1993	1102	6/19/1991	5272
138	5/2/2007	4	4/19/1999	1000	6/20/1996	196	3/1/1993	238	6/18/1991	4876
137	4/30/2007	1	4/16/1999	647	6/19/1996	152	2/26/1993	290	6/17/1991	5461
136	4/27/2007	2	4/15/1999	385	6/18/1996	40	2/25/1993	126	6/14/1991	4747
135	4/26/2007	5	4/14/1999	718	6/17/1996	109	2/24/1993	305	6/13/1991	4586
134	4/25/2007	0	4/13/1999	413	6/14/1996	50	2/23/1993	465	6/12/1991	4753
133	4/24/2007	5	4/12/1999	618	6/13/1996	34	2/22/1993	480	6/11/1991	5013
132	4/23/2007	3	4/9/1999	227	6/12/1996	212	2/19/1993	32	6/10/1991	4269
131	4/20/2007	5	4/8/1999	347	6/11/1996	57	2/18/1993	255	6/7/1991	4867
130	4/19/2007	7	4/7/1999	520	6/10/1996	31	2/17/1993	363	6/6/1991	6058
129	4/18/2007	4	4/6/1999	667	6/7/1996	60	2/16/1993	415	6/5/1991	7004
128	4/17/2007	101	4/1/1999	346	6/6/1996	36	2/15/1993	112	6/4/1991	5354
127	4/16/2007	66	3/31/1999	444	6/5/1996	30	2/12/1993	395	6/3/1991	4396
126	4/13/2007	64	3/30/1999	225	6/4/1996	79	2/11/1993	290	5/31/1991	3925
125	4/12/2007	23	3/29/1999	280	6/3/1996	61	2/10/1993	495	5/29/1991	4306
124	4/11/2007	19	3/26/1999	461	5/31/1996	75	2/9/1993	285	5/28/1991	3992
123	4/10/2007	0	3/25/1999	374	5/30/1996	79	2/8/1993	130	5/27/1991	3711
122	4/6/2007	3	3/24/1999	527	5/29/1996	31	2/5/1993	580	5/24/1991	5059
121	4/5/2007	0	3/23/1999	381	5/28/1996	7	2/4/1993	465	5/23/1991	4395
120	4/4/2007	0	3/22/1999	607	5/24/1996	30	2/3/1993	475	5/22/1991	4890
119	4/3/2007	0	3/19/1999	73	5/23/1996	111	2/2/1993	580	5/21/1991	4060
118	4/2/2007	0	3/18/1999	35	5/22/1996	29	2/1/1993	250	5/17/1991	3166
117	3/30/2007	0	3/17/1999	30	5/21/1996	169	1/29/1993	303	5/16/1991	2908
116	3/29/2007	0	3/16/1999	45	5/20/1996	110	1/28/1993	200	5/15/1991	3958
115	3/28/2007	0	3/15/1999	99	5/17/1996	97	1/27/1993	478	5/14/1991	3766
114	3/27/2007	1	3/12/1999	96	5/16/1996	169	1/26/1993	348	5/13/1991	2479
113	3/16/2007	143	3/11/1999	59	5/15/1996	133	1/25/1993	121	5/10/1991	1734
112	3/15/2007	0	3/10/1999	49	5/14/1996	217	1/22/1993	191	5/8/1991	3419
111	3/14/2007	10	3/9/1999	54	5/13/1996	176	1/21/1993	131	5/7/1991	2353
110	3/13/2007	1	3/8/1999	125	5/10/1996	174	1/20/1993	255	5/6/1991	2054
109	3/12/2007	0	3/5/1999	200	5/9/1996	201	1/19/1993	369	5/3/1991	2752
108	3/9/2007	0	3/4/1999	58	5/8/1996	189	1/18/1993	372	5/2/1991	4275
107	3/8/2007	3	3/3/1999	46	5/7/1996	115	1/15/1993	50	4/30/1991	3036
106	3/7/2007	0	3/2/1999	70	5/6/1996	113	1/14/1993	60	4/29/1991	3238
105	3/6/2007	10	3/1/1999	138	5/3/1996	61	1/13/1993	285	4/26/1991	3904
104	3/5/2007	13	2/26/1999	107	5/2/1996	31	1/12/1993	195	4/25/1991	4625
103	3/2/2007	34	2/25/1999	205	4/30/1996	74	1/11/1993	345	4/24/1991	4419
102	3/1/2007	19	2/24/1999	136	4/29/1996	40	1/8/1993	430	4/23/1991	3677
101	2/28/2007	15	2/23/1999	162	4/26/1996	33	1/7/1993	650	4/22/1991	3817
100	2/27/2007	6	2/22/1999	56	4/25/1996	53	1/5/1993	405	4/19/1991	3495
99	2/26/2007	8	2/19/1999	78	4/24/1996	80	1/4/1993	405	4/18/1991	3734
98	2/23/2007	0	2/18/1999	127	4/23/1996	82	12/30/1992	980	4/17/1991	4241
97	2/22/2007	11	2/17/1999	139	4/22/1996	57	12/29/1992	540	4/16/1991	3118
96	2/21/2007	5	2/16/1999	124	4/19/1996	61	12/28/1992	230	4/15/1991	3550
95	2/20/2007	0	2/15/1999	110	4/18/1996	45	12/23/1992	380	4/12/1991	3066
94	2/19/2007	0	2/12/1999	387	4/17/1996	85	12/22/1992	730	4/11/1991	2505
93	2/16/2007	7	2/11/1999	222	4/16/1996	149	12/21/1992	345	4/10/1991	3663
92	2/15/2007	7	2/10/1999	233	4/15/1996	54	12/18/1992	150	4/9/1991	3215
91	2/14/2007	7	2/9/1999	278	4/12/1996	14	12/17/1992	525	4/8/1991	2918
90	2/13/2007	0	2/8/1999	216	4/11/1996	60	12/16/1992	145	4/5/1991	3305
89	2/12/2007	0	2/5/1999	278	4/10/1996	7	12/15/1992	269	4/4/1991	3583
88	2/9/2007	5	2/4/1999	324	4/9/1996	15	12/14/1992	195	4/3/1991	3833

87	2/8/2007	9	2/3/1999	389	4/5/1996	25	12/11/1992	265	4/2/1991	2243
86	2/7/2007	1	2/2/1999	265	4/4/1996	62	12/10/1992	65	3/28/1991	1666
85	2/6/2007	0	2/1/1999	341	4/3/1996	47	12/9/1992	235	3/27/1991	2498
84	2/5/2007	0	1/29/1999	547	4/2/1996	79	12/7/1992	245	3/26/1991	2679
83	2/2/2007	0	1/28/1999	411	4/1/1996	91	12/4/1992	704	3/25/1991	2338
82	2/1/2007	0	1/27/1999	243	3/29/1996	100	12/3/1992	510	3/22/1991	3235
81	1/31/2007	0	1/26/1999	370	3/28/1996	75	12/2/1992	340	3/21/1991	2847
80	1/30/2007	0	1/25/1999	247	3/27/1996	12	12/1/1992	141	3/20/1991	4003
79	1/29/2007	0	1/22/1999	392	3/26/1996	20	11/30/1992	223	3/19/1991	3256
78	1/26/2007	0	1/21/1999	550	3/25/1996	92	11/27/1992	140	3/18/1991	2496
77	1/25/2007	7	1/20/1999	378	3/22/1996	87	11/26/1992	145	3/15/1991	0
76	1/24/2007	3	1/19/1999	475	3/21/1996	68	11/25/1992	335	3/14/1991	3775
75	1/23/2007	0	1/18/1999	497	3/20/1996	40	11/24/1992	305	3/13/1991	3543
74	1/22/2007	3	1/15/1999	705	3/19/1996	0	11/23/1992	0	3/12/1991	3029
73	1/19/2007	5	1/14/1999	592	3/18/1996	10	11/20/1992	135	3/11/1991	4111
72	1/18/2007	6	1/13/1999	821	3/14/1996	82	11/19/1992	75	3/8/1991	2823
71	1/17/2007	2	1/12/1999	293	3/13/1996	33	11/18/1992	200	3/7/1991	2981
70	1/16/2007	11	1/11/1999	349	3/12/1996	15	11/17/1992	340	3/6/1991	4471
69	1/15/2007	7	1/8/1999	371	3/11/1996	11	11/16/1992	160	3/5/1991	2709
68	1/12/2007	7	1/7/1999	588	3/8/1996	33	11/13/1992	165	3/4/1991	11464
67	1/11/2007	9	1/6/1999	431	3/7/1996	48	11/12/1992	426	3/1/1991	4091
66	1/10/2007	9	1/5/1999	177	3/6/1996	102	11/11/1992	165	2/28/1991	2866
65	1/9/2007	2	1/4/1999	252	3/5/1996	49	11/10/1992	190	2/27/1991	2860
64	1/8/2007	2	12/31/1998	145	3/4/1996	39	11/9/1992	310	2/26/1991	3156
63	1/5/2007	20	12/30/1998	168	3/1/1996	70	11/6/1992	431	2/25/1991	2605
62	1/4/2007	6	12/29/1998	136	2/29/1996	21	11/5/1992	150	2/22/1991	2340
61	1/3/2007	6	12/28/1998	293	2/28/1996	40	11/4/1992	135	2/21/1991	1922
60	1/2/2007	6	12/23/1998	221	2/27/1996	63	11/3/1992	231	2/20/1991	2912
59	12/29/2006	0	12/22/1998	245	2/26/1996	85	11/2/1992	230	2/19/1991	1097
58	12/28/2006	0	12/21/1998	131	2/23/1996	110	10/30/1992	185	2/18/1991	4341
57	12/27/2006	0	12/18/1998	7	2/22/1996	79	10/29/1992	290	2/15/1991	5536
56	12/22/2006	0	12/17/1998	60	2/21/1996	77	10/28/1992	600	2/14/1991	2058
55	12/21/2006	0	12/16/1998	26	2/20/1996	130	10/27/1992	175	2/13/1991	1764
54	12/20/2006	0	12/15/1998	43	2/19/1996	31	10/23/1992	180	2/12/1991	2405
53	12/19/2006	0	12/14/1998	61	2/16/1996	10	10/22/1992	270	2/11/1991	2776
52	12/18/2006	0	12/11/1998	43	2/15/1996	58	10/21/1992	520	2/8/1991	2940
51	12/15/2006	1	12/10/1998	39	2/14/1996	57	10/20/1992	560	2/7/1991	2026
50	12/14/2006	0	12/9/1998	32	2/13/1996	89	10/19/1992	325	2/6/1991	2847
49	12/13/2006	1	12/8/1998	36	2/12/1996	41	10/16/1992	897	2/5/1991	2917
48	12/12/2006	0	12/7/1998	59	2/9/1996	83	10/15/1992	200	2/4/1991	2551
47	12/11/2006	7	12/4/1998	85	2/8/1996	70	10/14/1992	180	2/1/1991	2103
46	12/8/2006	0	12/3/1998	104	2/7/1996	65	10/13/1992	142	1/31/1991	3527
45	12/7/2006	1	12/2/1998	75	2/6/1996	35	10/12/1992	460	1/30/1991	2062
44	12/6/2006	3	12/1/1998	133	2/5/1996	32	10/9/1992	210	1/29/1991	1689
43	12/5/2006	0	11/30/1998	92	2/2/1996	198	10/8/1992	544	1/28/1991	1232
42	12/4/2006	0	11/27/1998	161	2/1/1996	101	10/7/1992	537	1/25/1991	1725
41	12/1/2006	0	11/26/1998	70	1/31/1996	81	10/6/1992	445	1/24/1991	2260
40	11/30/2006	0	11/25/1998	124	1/30/1996	84	10/5/1992	295	1/23/1991	3535
39	11/29/2006	5	11/24/1998	191	1/29/1996	45	10/2/1992	780	1/22/1991	2068
38	11/28/2006	0	11/23/1998	93	1/26/1996	35	10/1/1992	400	1/21/1991	935
37	11/27/2006	0	11/20/1998	119	1/25/1996	10	9/30/1992	675	1/18/1991	2272
36	11/24/2006	20	11/19/1998	199	1/24/1996	32	9/29/1992	310	1/17/1991	4662
35	11/23/2006	0	11/18/1998	138	1/23/1996	21	9/28/1992	325	1/16/1991	2013
34	11/22/2006	0	11/17/1998	123	1/22/1996	23	9/25/1992	587	1/15/1991	2986
33	11/21/2006	0	11/16/1998	140	1/19/1996	28	9/24/1992	388	1/14/1991	3238
32	11/20/2006	0	11/13/1998	185	1/18/1996	1	9/23/1992	337	1/11/1991	2991

31	11/16/2006	0	11/12/1998	139	1/17/1996	17	9/22/1992	585	1/10/1991	2302
30	11/15/2006	0	11/10/1998	90	1/16/1996	16	9/21/1992	275	1/9/1991	2065
29	11/14/2006	1	11/9/1998	102	1/15/1996	1	9/18/1992	788	1/8/1991	1788
28	11/13/2006	0	11/6/1998	101	1/12/1996	52	9/17/1992	165	1/7/1991	1631
27	11/10/2006	0	11/5/1998	157	1/11/1996	45	9/16/1992	432	1/4/1991	1631
26	11/9/2006	0	11/4/1998	213	1/10/1996	44	9/15/1992	1652	1/3/1991	1622
25	11/8/2006	0	11/3/1998	182	1/9/1996	61	9/14/1992	877	1/2/1991	1453
24	11/7/2006	0	11/2/1998	245	1/8/1996	53	9/11/1992	116	12/28/1990	673
23	11/6/2006	0	10/30/1998	156	1/5/1996	13	9/10/1992	295	12/27/1990	829
22	11/3/2006	0	10/29/1998	138	1/4/1996	50	9/9/1992	710	12/26/1990	0
21	11/2/2006	0	10/28/1998	155	12/29/1995	50	9/8/1992	923	12/21/1990	0
20	11/1/2006	0	10/27/1998	189	12/28/1995	48	9/7/1992	660	12/20/1990	1901
19	10/31/2006	0	10/26/1998	150	12/27/1995	24	9/4/1992	265	12/19/1990	1674
18	10/30/2006	0	10/23/1998	230	12/22/1995	26	9/3/1992	280	12/18/1990	0
17	10/27/2006	0	10/22/1998	218	12/21/1995	12	9/2/1992	560	12/17/1990	1674
16	10/26/2006	5	10/21/1998	174	12/20/1995	20	9/1/1992	320	12/14/1990	1475
15	10/25/2006	5	10/20/1998	128	12/19/1995	0	8/31/1992	420	12/13/1990	1686
14	10/24/2006	4	10/19/1998	79	12/18/1995	20	8/28/1992	634	12/12/1990	1573
13	10/23/2006	1	10/16/1998	146	12/15/1995	5	8/27/1992	729	12/11/1990	0
12	10/20/2006	0	10/15/1998	112	12/14/1995	0	8/26/1992	400	12/10/1990	1272
11	10/19/2006	0	10/14/1998	79	12/13/1995	0	8/25/1992	801	12/7/1990	1834
10	10/18/2006	1	10/13/1998	136	12/12/1995	0	8/24/1992	436	12/6/1990	2456
9	10/17/2006	0	10/12/1998	117	12/11/1995	10	8/21/1992	350	12/5/1990	0
8	10/16/2006	4	10/9/1998	150	12/8/1995	0	8/20/1992	377	12/4/1990	0
7	10/13/2006	0	10/8/1998	253	12/7/1995	0	8/19/1992	383	12/3/1990	0
6	10/12/2006	0	10/7/1998	185	12/6/1995	0	8/18/1992	510	11/30/1990	1522
5	10/11/2006	0	10/6/1998	167	12/5/1995	0	8/17/1992	835	11/29/1990	1313
4	10/10/2006	2	10/5/1998	170	12/4/1995	0	8/14/1992	1190	11/28/1990	2564
3	10/9/2006	1	10/2/1998	211	12/1/1995	30	8/13/1992	545	11/27/1990	1901
2	10/6/2006	0	10/1/1998	177	11/30/1995	1	8/12/1992	614	11/26/1990	1282
1	10/5/2006	12	9/30/1998	160	11/29/1995	20	8/11/1992	893	11/23/1990	1401

Futures na index FTSE 100, DJ Euro STOXX 50, DJIA, S&P 500, Nikkei 225

Den	FTSE 100	Objem	STOXX	Objem	DJIA	Objem	S&P 500	Objem	Nikkei	Objem
300	12/20/1988	2178	9/1/1999	17585	12/14/1998	2413	12/2/1983	55900	11/22/1989	19537
299	12/19/1988	1860	8/31/1999	17449	12/11/1998	1461	12/1/1983	75100	11/21/1989	18989
298	12/16/1988	1327	8/30/1999	7253	12/10/1998	3409	11/30/1983	82760	11/20/1989	13589
297	12/15/1988	2112	8/27/1999	26429	12/9/1998	12381	11/29/1983	78540	11/17/1989	17684
296	12/14/1988	2368	8/26/1999	17791	12/8/1998	12491	11/28/1983	52280	11/16/1989	17885
295	12/13/1988	2160	8/25/1999	16298	12/7/1998	10360	11/23/1983	45860	11/15/1989	22717
294	12/12/1988	2756	8/24/1999	8969	12/4/1998	12657	11/22/1983	66100	11/14/1989	20018
293	12/9/1988	3383	8/23/1999	13813	12/3/1998	15530	11/21/1983	67240	11/13/1989	19714
292	12/8/1988	2917	8/20/1999	11345	12/2/1998	16499	11/18/1983	52540	11/10/1989	19290
291	12/7/1988	3799	8/19/1999	21254	12/1/1998	16557	11/17/1983	66620	11/9/1989	20949
290	12/6/1988	4164	8/18/1999	14618	11/30/1998	19841	11/16/1983	77460	11/8/1989	25071
289	12/5/1988	2894	8/17/1999	12730	11/27/1998	1777	11/15/1983	84340	11/7/1989	19539
288	12/2/1988	4240	8/16/1999	11959	11/25/1998	5944	11/14/1983	69120	11/6/1989	17171
287	12/1/1988	3092	8/13/1999	16813	11/24/1998	13201	11/11/1983	47660	11/2/1989	19373
286	11/30/1988	2731	8/12/1999	26000	11/23/1998	10707	11/10/1983	65860	11/1/1989	19504
285	11/29/1988	2622	8/11/1999	9891	11/20/1998	9012	11/9/1983	72100	10/31/1989	19451
284	11/28/1988	3764	8/10/1999	19847	11/19/1998	10220	11/8/1983	52840	10/30/1989	19543
283	11/25/1988	5430	8/9/1999	9205	11/18/1998	9014	11/7/1983	62920	10/27/1989	24720
282	11/24/1988	1915	8/6/1999	15442	11/17/1998	11297	11/4/1983	63720	10/26/1989	22585
281	11/23/1988	2407	8/5/1999	16376	11/16/1998	8826	11/3/1983	73580	10/25/1989	20431
280	11/22/1988	1617	8/4/1999	9699	11/13/1998	8766	11/2/1983	75200	10/24/1989	20873
279	11/21/1988	1188	8/3/1999	9533	11/12/1998	12926	11/1/1983	81460	10/23/1989	21683
278	11/18/1988	2045	8/2/1999	20038	11/10/1998	10469	10/31/1983	87180	10/20/1989	22980
277	11/17/1988	2356	7/30/1999	22370	11/9/1998	10958	10/28/1983	68980	10/19/1989	23097
276	11/16/1988	3147	7/29/1999	17779	11/6/1998	12380	10/27/1983	67280	10/18/1989	22931
275	11/15/1988	2066	7/28/1999	11674	11/5/1998	14555	10/26/1983	81620	10/17/1989	29127
274	11/14/1988	3176	7/27/1999	11084	11/4/1998	15260	10/25/1983	69040	10/16/1989	34268
273	11/11/1988	2910	7/26/1999	21819	11/3/1998	11442	10/24/1983	81440	10/13/1989	26313
272	11/10/1988	1810	7/23/1999	14359	11/2/1998	12252	10/21/1983	64800	10/12/1989	26620
271	11/9/1988	2421	7/22/1999	17132	10/30/1998	12086	10/20/1983	65840	10/11/1989	25880
270	11/8/1988	2468	7/21/1999	18349	10/29/1998	11421	10/19/1983	95060	10/9/1989	23746
269	11/7/1988	1579	7/20/1999	16617	10/28/1998	11976	10/18/1983	84280	10/6/1989	29752
268	11/4/1988	1876	7/19/1999	8243	10/27/1998	15805	10/17/1983	76600	10/5/1989	24160
267	11/3/1988	1817	7/16/1999	9353	10/26/1998	11661	10/14/1983	59500	10/4/1989	26633
266	11/2/1988	2353	7/15/1999	9685	10/23/1998	11044	10/13/1983	62060	10/3/1989	28486
265	11/1/1988	1295	7/14/1999	10290	10/22/1998	14509	10/12/1983	68500	10/2/1989	23617
264	10/31/1988	2169	7/13/1999	11778	10/21/1998	11591	10/11/1983	80760	9/29/1989	27335
263	10/28/1988	1266	7/12/1999	5231	10/20/1998	17049	10/10/1983	58840	9/28/1989	29753
262	10/27/1988	2325	7/9/1999	5950	10/19/1998	11537	10/7/1983	51800	9/27/1989	32234
261	10/26/1988	1554	7/8/1999	11816	10/16/1998	13947	10/6/1983	67300	9/26/1989	36623
260	10/25/1988	1283	7/7/1999	19446	10/15/1998	18619	10/5/1983	63420	9/25/1989	34027
259	10/24/1988	1145	7/6/1999	15386	10/14/1998	16073	10/4/1983	57040	9/22/1989	27590
258	10/21/1988	1050	7/5/1999	12714	10/13/1998	13831	10/3/1983	53960	9/21/1989	34151
257	10/20/1988	1237	7/2/1999	11070	10/12/1998	7677	9/30/1983	43860	9/20/1989	19561
256	10/19/1988	1655	7/1/1999	14678	10/9/1998	14645	9/29/1983	61620	9/19/1989	22956
255	10/18/1988	1451	6/30/1999	9828	10/8/1998	25118	9/28/1983	63800	9/18/1989	21164
254	10/17/1988	1506	6/29/1999	8242	10/7/1998	21483	9/27/1983	71320	9/14/1989	22680
253	10/14/1988	1515	6/28/1999	12660	10/6/1998	18919	9/26/1983	72580	9/13/1989	18548
252	10/13/1988	2166	6/25/1999	28771	10/5/1998	18879	9/23/1983	51780	9/12/1989	23257

251	10/12/1988	1938	6/24/1999	22799	10/2/1998	21645	9/22/1983	76900	9/11/1989	25585
250	10/11/1988	1568	6/23/1999	17978	10/1/1998	21660	9/21/1983	70140	9/8/1989	25307
249	10/10/1988	1046	6/22/1999	11685	9/30/1998	15460	9/20/1983	78860	9/7/1989	4159
248	10/7/1988	1526	6/21/1999	13713	9/29/1998	14032	9/19/1983	76160	9/6/1989	4377
247	10/6/1988	1452	6/18/1999	12272	9/28/1998	11628	9/16/1983	49800	9/5/1989	3238
246	10/5/1988	1428	6/17/1999	27730	9/25/1998	16279	9/15/1983	0	9/4/1989	4664
245	10/4/1988	1507	6/16/1999	43296	9/24/1998	14269	9/14/1983	9470	9/1/1989	5402
244	10/3/1988	994	6/15/1999	36864	9/23/1998	14643	9/13/1983	15206	8/31/1989	5607
243	9/30/1988	0	6/14/1999	26947	9/22/1998	12696	9/12/1983	25160	8/30/1989	4943
242	9/29/1988	1713	6/11/1999	21771	9/21/1998	16315	9/9/1983	32440	8/29/1989	11195
241	9/28/1988	2052	6/10/1999	20119	9/18/1998	13196	9/8/1983	29240	8/28/1989	11620
240	9/27/1988	3008	6/9/1999	29543	9/17/1998	4109	9/7/1983	70320	8/25/1989	12474
239	9/26/1988	1249	6/8/1999	18016	9/16/1998	3255	9/6/1983	36640	8/24/1989	15208
238	9/23/1988	1083	6/7/1999	11732	9/15/1998	1788	9/2/1983	22460	8/23/1989	15521
237	9/22/1988	0	6/4/1999	16531	9/14/1998	2599	9/1/1983	51380	8/22/1989	17949
236	9/21/1988	1887	6/2/1999	11282	9/11/1998	2301	8/31/1983	71960	8/21/1989	18982
235	9/20/1988	1449	6/1/1999	14481	9/10/1998	4511	8/30/1983	54620	8/18/1989	20080
234	9/19/1988	1515	5/31/1999	6588	9/9/1998	20528	8/29/1983	60400	8/17/1989	21080
233	9/16/1988	1793	5/28/1999	15624	9/8/1998	15821	8/26/1983	50640	8/16/1989	22908
232	9/15/1988	1929	5/27/1999	13770	9/4/1998	14787	8/25/1983	74180	8/15/1989	18792
231	9/14/1988	2215	5/26/1999	10499	9/3/1998	18543	8/24/1983	0	8/14/1989	15778
230	9/13/1988	1918	5/25/1999	15962	9/2/1998	17454	8/23/1983	69780	8/11/1989	16186
229	9/12/1988	1491	5/21/1999	8792	9/1/1998	25200	8/22/1983	73100	8/10/1989	20759
228	9/9/1988	2378	5/20/1999	14818	8/31/1998	24238	8/19/1983	50600	8/9/1989	21774
227	9/8/1988	2617	5/19/1999	10475	8/28/1998	22258	8/18/1983	63780	8/8/1989	22778
226	9/7/1988	1226	5/18/1999	11632	8/27/1998	24650	8/17/1983	65840	8/7/1989	17256
225	9/6/1988	2077	5/17/1999	12222	8/26/1998	17687	8/16/1983	65560	8/4/1989	20078
224	9/5/1988	1371	5/14/1999	13441	8/25/1998	15090	8/15/1983	62300	8/3/1989	21810
223	9/2/1988	2790	5/12/1999	11473	8/24/1998	13605	8/12/1983	39480	8/2/1989	22388
222	9/1/1988	1884	5/11/1999	16320	8/21/1998	18507	8/11/1983	59400	8/1/1989	23682
221	8/31/1988	2243	5/10/1999	12932	8/20/1998	13479	8/10/1983	77120	7/31/1989	23687
220	8/30/1988	2712	5/7/1999	14561	8/19/1998	12072	8/9/1983	78720	7/28/1989	26356
219	8/26/1988	3768	5/6/1999	25165	8/18/1998	16788	8/8/1983	66940	7/27/1989	25270
218	8/25/1988	4137	5/5/1999	11584	8/17/1998	15132	8/5/1983	60940	7/26/1989	25515
217	8/24/1988	1394	5/4/1999	12937	8/14/1998	17091	8/4/1983	98340	7/25/1989	27605
216	8/23/1988	1416	5/3/1999	5485	8/13/1998	16806	8/3/1983	88100	7/24/1989	24387
215	8/22/1988	625	4/30/1999	7244	8/12/1998	13980	8/2/1983	73500	7/21/1989	24496
214	8/19/1988	1068	4/29/1999	10315	8/11/1998	18236	8/1/1983	80580	7/20/1989	19771
213	8/18/1988	710	4/28/1999	7355	8/10/1998	12608	7/29/1983	87480	7/19/1989	22954
212	8/17/1988	951	4/27/1999	7995	8/7/1998	15334	7/28/1983	78700	7/18/1989	21158
211	8/16/1988	1579	4/26/1999	11340	8/6/1998	14513	7/27/1983	85720	7/17/1989	18506
210	8/15/1988	2151	4/23/1999	23011	8/5/1998	20474	7/26/1983	76560	7/14/1989	19715
209	8/12/1988	968	4/22/1999	10099	8/4/1998	25098	7/25/1983	67560	7/13/1989	20414
208	8/11/1988	1375	4/21/1999	5625	8/3/1998	13486	7/22/1983	42320	7/12/1989	19800
207	8/10/1988	1251	4/20/1999	9179	7/31/1998	12628	7/21/1983	70720	7/11/1989	22017
206	8/9/1988	1369	4/19/1999	6516	7/30/1998	11427	7/20/1983	67740	7/10/1989	20727
205	8/8/1988	764	4/16/1999	7423	7/29/1998	14746	7/19/1983	57240	7/7/1989	24689
204	8/5/1988	1131	4/15/1999	11324	7/28/1998	20766	7/18/1983	54960	7/6/1989	18932
203	8/4/1988	947	4/14/1999	7817	7/27/1998	15274	7/15/1983	43600	7/5/1989	18457
202	8/3/1988	955	4/13/1999	7757	7/24/1998	16389	7/14/1983	61000	7/4/1989	24579
201	8/2/1988	706	4/12/1999	8727	7/23/1998	19311	7/13/1983	63260	7/3/1989	21837
200	8/1/1988	1378	4/9/1999	9826	7/22/1998	17271	7/12/1983	66360	6/30/1989	24813
199	7/29/1988	1092	4/8/1999	13021	7/21/1998	16266	7/11/1983	54700	6/29/1989	20417
198	7/28/1988	784	4/7/1999	7032	7/20/1998	11167	7/8/1983	45500	6/28/1989	22678
197	7/27/1988	1065	4/6/1999	12443	7/17/1998	9169	7/7/1983	77240	6/27/1989	17279
196	7/26/1988	1129	4/1/1999	5958	7/16/1998	13278	7/6/1983	55880	6/26/1989	16769

195	7/25/1988	1087	3/31/1999	6105	7/15/1998	13522	7/5/1983	48680	6/23/1989	17972
194	7/22/1988	699	3/30/1999	7353	7/14/1998	14966	7/1/1983	26940	6/22/1989	20413
193	7/21/1988	772	3/29/1999	5822	7/13/1998	10108	6/30/1983	52680	6/21/1989	20391
192	7/20/1988	1162	3/26/1999	8920	7/10/1998	13055	6/29/1983	74680	6/20/1989	21374
191	7/19/1988	712	3/25/1999	24993	7/9/1998	13399	6/28/1983	70420	6/19/1989	21647
190	7/18/1988	815	3/24/1999	12826	7/8/1998	11815	6/27/1983	65740	6/16/1989	28482
189	7/15/1988	1042	3/23/1999	8270	7/7/1998	12248	6/24/1983	47260	6/15/1989	22899
188	7/14/1988	699	3/22/1999	5929	7/6/1998	10972	6/23/1983	67580	6/14/1989	22975
187	7/13/1988	818	3/19/1999	4470	7/2/1998	6546	6/22/1983	75100	6/13/1989	18592
186	7/12/1988	493	3/18/1999	40037	7/1/1998	12045	6/21/1983	81320	6/12/1989	15890
185	7/11/1988	892	3/17/1999	26526	6/30/1998	14204	6/20/1983	66660	6/9/1989	20089
184	7/8/1988	886	3/16/1999	22282	6/29/1998	11755	6/17/1983	46740	6/8/1989	20088
183	7/7/1988	1101	3/15/1999	23371	6/26/1998	9725	6/16/1983	0	6/7/1989	21855
182	7/6/1988	999	3/12/1999	14516	6/25/1998	16655	6/15/1983	8984	6/6/1989	1163
181	7/5/1988	778	3/11/1999	8699	6/24/1998	17388	6/14/1983	13168	6/5/1989	1061
180	7/4/1988	825	3/10/1999	5062	6/23/1998	10712	6/13/1983	17796	6/2/1989	1617
179	7/1/1988	789	3/9/1999	7014	6/22/1998	12199	6/10/1983	19094	6/1/1989	822
178	6/30/1988	0	3/8/1999	7632	6/19/1998	11482	6/9/1983	63880	5/31/1989	1095
177	6/29/1988	1017	3/5/1999	7876	6/18/1998	2554	6/8/1983	70940	5/30/1989	1488
176	6/28/1988	1289	3/4/1999	12173	6/17/1998	3335	6/7/1983	74840	5/29/1989	2737
175	6/27/1988	1642	3/3/1999	8353	6/16/1998	1453	6/6/1983	58020	5/26/1989	2207
174	6/24/1988	1350	3/2/1999	13790	6/15/1998	2218	6/3/1983	49180	5/25/1989	4506
173	6/23/1988	1657	3/1/1999	8319	6/12/1998	2376	6/2/1983	60660	5/24/1989	3853
172	6/22/1988	2016	2/26/1999	8487	6/11/1998	3876	6/1/1983	71040	5/23/1989	3646
171	6/21/1988	964	2/25/1999	9536	6/10/1998	17728	5/31/1983	67080	5/22/1989	8778
170	6/20/1988	827	2/24/1999	6879	6/9/1998	12420	5/27/1983	37340	5/19/1989	13187
169	6/17/1988	1414	2/23/1999	11470	6/8/1998	10410	5/26/1983	63080	5/18/1989	14714
168	6/16/1988	1150	2/22/1999	5888	6/5/1998	16105	5/25/1983	82360	5/17/1989	17700
167	6/15/1988	1256	2/19/1999	8229	6/4/1998	15512	5/24/1983	71640	5/16/1989	16658
166	6/14/1988	1734	2/18/1999	5056	6/3/1998	12975	5/23/1983	67720	5/15/1989	16744
165	6/13/1988	739	2/17/1999	5342	6/2/1998	15373	5/20/1983	58960	5/12/1989	17309
164	6/10/1988	671	2/16/1999	11667	6/1/1998	17566	5/19/1983	73920	5/11/1989	17933
163	6/9/1988	2546	2/15/1999	3973	5/29/1998	11730	5/18/1983	67140	5/10/1989	17178
162	6/8/1988	1280	2/12/1999	13411	5/28/1998	12568	5/17/1983	60840	5/9/1989	20766
161	6/7/1988	1976	2/11/1999	18341	5/27/1998	20222	5/16/1983	56580	5/8/1989	14062
160	6/6/1988	838	2/10/1999	15126	5/26/1998	13000	5/13/1983	50080	5/2/1989	19525
159	6/3/1988	1238	2/9/1999	6093	5/22/1998	7540	5/12/1983	60320	5/1/1989	18244
158	6/2/1988	1092	2/8/1999	5791	5/21/1998	13249	5/11/1983	66140	4/28/1989	22981
157	6/1/1988	2313	2/5/1999	6597	5/20/1998	12668	5/10/1983	57480	4/27/1989	21236
156	5/31/1988	702	2/4/1999	6458	5/19/1998	11495	5/9/1983	64380	4/26/1989	18909
155	5/27/1988	557	2/3/1999	4272	5/18/1998	13919	5/6/1983	64240	4/25/1989	21027
154	5/26/1988	1203	2/2/1999	4471	5/15/1998	11001	5/5/1983	60560	4/24/1989	16335
153	5/25/1988	998	2/1/1999	5932	5/14/1998	14668	5/4/1983	71260	4/21/1989	16290
152	5/24/1988	827	1/29/1999	4350	5/13/1998	12999	5/3/1983	0	4/20/1989	16987
151	5/23/1988	461	1/28/1999	6037	5/12/1998	14580	5/2/1983	66640	4/19/1989	17705
150	5/20/1988	814	1/27/1999	13637	5/11/1998	13520	4/29/1983	55760	4/18/1989	15518
149	5/19/1988	1935	1/26/1999	4081	5/8/1998	12174	4/28/1983	66240	4/17/1989	18037
148	5/18/1988	1363	1/25/1999	8313	5/7/1998	10979	4/27/1983	73440	4/14/1989	18625
147	5/17/1988	1568	1/22/1999	7739	5/6/1998	14793	4/26/1983	67140	4/13/1989	15270
146	5/16/1988	514	1/21/1999	9766	5/5/1998	13024	4/25/1983	50100	4/12/1989	18739
145	5/13/1988	1106	1/20/1999	7876	5/4/1998	12360	4/22/1983	45000	4/11/1989	16238
144	5/12/1988	1480	1/19/1999	6495	5/1/1998	8536	4/21/1983	61460	4/10/1989	15006
143	5/11/1988	2133	1/18/1999	8676	4/30/1998	13249	4/20/1983	68320	4/7/1989	17530
142	5/10/1988	721	1/15/1999	8915	4/29/1998	14220	4/19/1983	63000	4/6/1989	21292
141	5/9/1988	1724	1/14/1999	10431	4/28/1998	15606	4/18/1983	47040	4/5/1989	19838
140	5/6/1988	2403	1/13/1999	11290	4/27/1998	18433	4/15/1983	46840	4/4/1989	21486

139	5/5/1988	1048	1/12/1999	2695	4/24/1998	14628	4/14/1983	61240	4/3/1989	18965
138	5/4/1988	817	1/11/1999	7456	4/23/1998	14321	4/13/1983	66420	3/31/1989	16524
137	5/3/1988	921	1/8/1999	11966	4/22/1998	10619	4/12/1983	60520	3/30/1989	18243
136	4/29/1988	1793	1/7/1999	11228	4/21/1998	15218	4/11/1983	64700	3/29/1989	21974
135	4/28/1988	1163	1/6/1999	8626	4/20/1998	12446	4/8/1983	51780	3/28/1989	26363
134	4/27/1988	1229	1/5/1999	8467	4/17/1998	12659	4/7/1983	59480	3/27/1989	18965
133	4/26/1988	887	1/4/1999	8427	4/16/1998	13633	4/6/1983	70980	3/24/1989	17047
132	4/25/1988	1676	12/30/1998	1246	4/15/1998	12432	4/5/1983	63100	3/23/1989	20336
131	4/22/1988	1703	12/29/1998	1955	4/14/1998	12836	4/4/1983	52640	3/22/1989	20219
130	4/21/1988	1322	12/28/1998	1010	4/13/1998	10707	3/31/1983	70620	3/20/1989	15547
129	4/20/1988	1162	12/23/1998	3450	4/9/1998	11828	3/30/1983	51640	3/17/1989	17222
128	4/19/1988	877	12/22/1998	6780	4/8/1998	13833	3/29/1983	54360	3/16/1989	19536
127	4/18/1988	910	12/21/1998	1960	4/7/1998	13995	3/28/1983	43240	3/15/1989	18901
126	4/15/1988	1755	12/18/1998	1634	4/6/1998	14391	3/25/1983	48920	3/14/1989	21839
125	4/14/1988	1834	12/17/1998	11540	4/3/1998	12396	3/24/1983	54860	3/13/1989	15962
124	4/13/1988	1099	12/16/1998	7729	4/2/1998	12419	3/23/1983	68620	3/10/1989	19258
123	4/12/1988	1178	12/15/1998	10554	4/1/1998	11047	3/22/1983	46460	3/9/1989	18811
122	4/11/1988	1289	12/14/1998	6273	3/31/1998	12160	3/21/1983	48820	3/8/1989	16356
121	4/8/1988	869	12/11/1998	8722	3/30/1998	10182	3/18/1983	42220	3/7/1989	18043
120	4/7/1988	1281	12/10/1998	2933	3/27/1998	13121	3/17/1983	0	3/6/1989	586
119	4/6/1988	1173	12/9/1998	3123	3/26/1998	10433	3/16/1983	9230	3/3/1989	375
118	4/5/1988	924	12/8/1998	1691	3/25/1998	14344	3/15/1983	7012	3/2/1989	572
117	3/31/1988	0	12/7/1998	2456	3/24/1998	9972	3/14/1983	10110	3/1/1989	574
116	3/30/1988	0	12/4/1998	1900	3/23/1998	11593	3/11/1983	10638	2/28/1989	809
115	3/29/1988	1196	12/3/1998	5094	3/20/1998	13530	3/10/1983	22040	2/27/1989	1050
114	3/28/1988	2011	12/2/1998	7053	3/19/1998	2381	3/9/1983	43060	2/23/1989	585
113	3/25/1988	2511	12/1/1998	6478	3/18/1998	2453	3/8/1983	48260	2/22/1989	673
112	3/24/1988	2255	11/30/1998	3936	3/17/1998	3917	3/7/1983	55760	2/21/1989	945
111	3/23/1988	1023	11/27/1998	2504	3/16/1998	1918	3/4/1983	43400	2/20/1989	918
110	3/22/1988	1019	11/26/1998	2284	3/13/1998	1875	3/3/1983	52680	2/17/1989	1803
109	3/21/1988	1442	11/25/1998	1741	3/12/1998	2748	3/2/1983	57660	2/16/1989	2915
108	3/18/1988	1357	11/24/1998	3013	3/11/1998	13368	3/1/1983	62640	2/15/1989	1752
107	3/17/1988	1058	11/23/1998	2950	3/10/1998	12150	2/28/1983	59920	2/14/1989	2623
106	3/16/1988	909	11/20/1998	2584	3/9/1998	10669	2/25/1983	51760	2/13/1989	4463
105	3/15/1988	804	11/19/1998	2267	3/6/1998	11007	2/24/1983	62100	2/10/1989	3818
104	3/14/1988	914	11/18/1998	3359	3/5/1998	13178	2/23/1983	59660	2/9/1989	7729
103	3/11/1988	1767	11/17/1998	1790	3/4/1998	11957	2/22/1983	53900	2/8/1989	8714
102	3/10/1988	978	11/16/1998	6383	3/3/1998	12991	2/18/1983	35880	2/7/1989	11716
101	3/9/1988	1079	11/13/1998	1772	3/2/1998	12668	2/17/1983	52340	2/6/1989	13978
100	3/8/1988	975	11/12/1998	3762	2/27/1998	12628	2/16/1983	61880	2/3/1989	15509
99	3/7/1988	1171	11/11/1998	876	2/26/1998	13274	2/15/1983	56700	2/2/1989	16099
98	3/4/1988	1927	11/10/1998	1461	2/25/1998	12327	2/14/1983	50240	2/1/1989	16299
97	3/3/1988	1373	11/9/1998	848	2/24/1998	14848	2/11/1983	42980	1/31/1989	17948
96	3/2/1988	1848	11/6/1998	2272	2/23/1998	12776	2/10/1983	51920	1/30/1989	17218
95	3/1/1988	1074	11/5/1998	1013	2/20/1998	13412	2/9/1983	50120	1/27/1989	17974
94	2/29/1988	1004	11/4/1998	2221	2/19/1998	12950	2/8/1983	52880	1/26/1989	19048
93	2/26/1988	1031	11/3/1998	2819	2/18/1998	12830	2/7/1983	50340	1/25/1989	21974
92	2/25/1988	1068	11/2/1998	1348	2/17/1998	10550	2/4/1983	0	1/24/1989	24032
91	2/24/1988	679	10/30/1998	1629	2/13/1998	8347	2/3/1983	51340	1/23/1989	18434
90	2/23/1988	2199	10/29/1998	1376	2/12/1998	14623	2/2/1983	55020	1/20/1989	19407
89	2/22/1988	817	10/28/1998	1824	2/11/1998	10937	2/1/1983	45320	1/19/1989	22265
88	2/19/1988	890	10/27/1998	1891	2/10/1998	16895	1/31/1983	46300	1/18/1989	17406
87	2/18/1988	1068	10/26/1998	1394	2/9/1998	10836	1/28/1983	40280	1/17/1989	17724
86	2/17/1988	828	10/23/1998	889	2/6/1998	12674	1/27/1983	47540	1/13/1989	21499
85	2/16/1988	722	10/22/1998	2335	2/5/1998	13801	1/26/1983	49120	1/12/1989	18309
84	2/15/1988	548	10/21/1998	2960	2/4/1998	11904	1/25/1983	47740	1/11/1989	24684

83	2/12/1988	1013	10/20/1998	1386	2/3/1998	12057	1/24/1983	53600	1/10/1989	27330
82	2/11/1988	754	10/19/1998	1524	2/2/1998	12128	1/21/1983	48320	1/9/1989	18863
81	2/10/1988	756	10/16/1998	2693	1/30/1998	10019	1/20/1983	46480	1/6/1989	21397
80	2/9/1988	1097	10/15/1998	1841	1/29/1998	13376	1/19/1983	53460	1/5/1989	21267
79	2/8/1988	1534	10/14/1998	1675	1/28/1998	12766	1/18/1983	54420	1/4/1989	9875
78	2/5/1988	1052	10/13/1998	2085	1/27/1998	12176	1/17/1983	49740	1/3/1989	16752
77	2/4/1988	1091	10/12/1998	1683	1/26/1998	10100	1/14/1983	41500	12/28/1988	16752
76	2/3/1988	722	10/9/1998	949	1/23/1998	16268	1/13/1983	50300	12/27/1988	25310
75	2/2/1988	982	10/8/1998	2515	1/22/1998	13569	1/12/1983	59960	12/26/1988	23190
74	2/1/1988	1808	10/7/1998	2468	1/21/1998	15150	1/11/1983	54060	12/23/1988	26615
73	1/29/1988	1077	10/6/1998	4583	1/20/1998	12730	1/10/1983	56180	12/22/1988	26270
72	1/28/1988	864	10/5/1998	1583	1/16/1998	15454	1/7/1983	57740	12/21/1988	18653
71	1/27/1988	804	10/2/1998	2614	1/15/1998	10228	1/6/1983	60180	12/20/1988	18488
70	1/26/1988	1160	10/1/1998	1625	1/14/1998	11735	1/5/1983	55100	12/19/1988	20022
69	1/25/1988	967	9/30/1998	3210	1/13/1998	14056	1/4/1983	52900	12/16/1988	22544
68	1/22/1988	1001	9/29/1998	709	1/12/1998	17221	1/3/1983	39060	12/15/1988	31389
67	1/21/1988	1718	9/28/1998	662	1/9/1998	18136	12/31/1982	11980	12/14/1988	26417
66	1/20/1988	1116	9/25/1998	1311	1/8/1998	12251	12/30/1982	26440	12/13/1988	21713
65	1/19/1988	1600	9/24/1998	893	1/7/1998	13773	12/29/1982	26360	12/12/1988	21430
64	1/18/1988	1331	9/23/1998	1953	1/6/1998	12015	12/28/1982	31700	12/9/1988	21055
63	1/15/1988	2641	9/22/1998	1340	1/5/1998	12972	12/27/1982	27120	12/8/1988	25124
62	1/14/1988	841	9/21/1998	1779	1/2/1998	5234	12/23/1982	14758	12/7/1988	4
61	1/13/1988	1576	9/18/1998	1737	12/31/1997	4213	12/22/1982	40780	12/6/1988	1993
60	1/12/1988	1394	9/17/1998	5092	12/30/1997	7025	12/21/1982	38480	12/5/1988	2286
59	1/11/1988	2380	9/16/1998	5594	12/29/1997	5688	12/20/1982	27500	12/2/1988	3233
58	1/8/1988	1805	9/15/1998	3471	12/26/1997	2004	12/17/1982	33660	12/1/1988	4474
57	1/7/1988	1335	9/14/1998	2202	12/24/1997	3199	12/16/1982	0	11/30/1988	4933
56	1/6/1988	2140	9/11/1998	1581	12/23/1997	6099	12/15/1982	5032	11/29/1988	4426
55	1/5/1988	2133	9/10/1998	1861	12/22/1997	8273	12/14/1982	10274	11/28/1988	3940
54	1/4/1988	1144	9/9/1998	1403	12/19/1997	15265	12/13/1982	9758	11/25/1988	11685
53	12/31/1987	970	9/8/1998	1940	12/18/1997	1900	12/10/1982	31800	11/24/1988	12720
52	12/30/1987	0	9/7/1998	751	12/17/1997	3049	12/9/1982	47040	11/22/1988	16986
51	12/29/1987	1025	9/4/1998	2059	12/16/1997	1026	12/8/1982	49220	11/21/1988	15257
50	12/24/1987	425	9/3/1998	1664	12/15/1997	1699	12/7/1982	57460	11/18/1988	21339
49	12/23/1987	673	9/2/1998	1735	12/12/1997	2640	12/6/1982	48760	11/17/1988	20397
48	12/22/1987	1252	9/1/1998	1733	12/11/1997	3965	12/3/1982	36760	11/16/1988	20398
47	12/21/1987	1060	8/31/1998	873	12/10/1997	15132	12/2/1982	48220	11/15/1988	21044
46	12/18/1987	1812	8/28/1998	1670	12/9/1997	12523	12/1/1982	70480	11/14/1988	15060
45	12/17/1987	1266	8/27/1998	1699	12/8/1997	10593	11/30/1982	45560	11/11/1988	21378
44	12/16/1987	1334	8/26/1998	846	12/5/1997	12545	11/29/1982	36700	11/10/1988	15761
43	12/15/1987	1584	8/25/1998	473	12/4/1997	13476	11/26/1982	20540	11/9/1988	17327
42	12/14/1987	1434	8/24/1998	605	12/3/1997	12237	11/24/1982	30460	11/8/1988	14873
41	12/11/1987	2310	8/21/1998	2386	12/2/1997	9141	11/23/1982	54300	11/7/1988	15348
40	12/10/1987	2183	8/20/1998	531	12/1/1997	10533	11/22/1982	46320	11/4/1988	17482
39	12/9/1987	1481	8/19/1998	806	11/28/1997	2897	11/19/1982	38360	11/2/1988	14672
38	12/8/1987	1945	8/18/1998	1162	11/26/1997	6685	11/18/1982	40920	11/1/1988	20875
37	12/7/1987	941	8/17/1998	1124	11/25/1997	12232	11/17/1982	47340	10/31/1988	21233
36	12/4/1987	1723	8/14/1998	2096	11/24/1997	11224	11/16/1982	60680	10/28/1988	20408
35	12/3/1987	1695	8/13/1998	1472	11/21/1997	11313	11/15/1982	44060	10/27/1988	21786
34	12/2/1987	1898	8/12/1998	2002	11/20/1997	11768	11/12/1982	46340	10/26/1988	20156
33	12/1/1987	1324	8/11/1998	1450	11/19/1997	12007	11/11/1982	54780	10/25/1988	14753
32	11/30/1987	1752	8/10/1998	1420	11/18/1997	10426	11/10/1982	59280	10/24/1988	11092
31	11/27/1987	582	8/7/1998	1346	11/17/1997	10120	11/9/1982	50460	10/21/1988	16269
30	11/26/1987	629	8/6/1998	973	11/14/1997	10725	11/8/1982	40580	10/20/1988	17832
29	11/25/1987	1704	8/5/1998	1143	11/13/1997	14366	11/5/1982	47100	10/19/1988	3130
28	11/24/1987	2115	8/4/1998	122	11/12/1997	13101	11/4/1982	64080	10/18/1988	15208

27	11/23/1987	2022	8/3/1998	427	11/11/1997	5015	11/3/1982	55220	10/17/1988	18288
26	11/20/1987	1894	7/31/1998	1439	11/10/1997	10873	11/2/1982	53160	10/14/1988	18288
25	11/19/1987	0	7/30/1998	815	11/7/1997	11886	11/1/1982	40320	10/13/1988	10866
24	11/18/1987	0	7/29/1998	549	11/6/1997	9670	10/29/1982	34660	10/12/1988	18895
23	11/17/1987	0	7/28/1998	819	11/5/1997	11673	10/28/1982	44400	10/11/1988	0
22	11/16/1987	0	7/27/1998	1482	11/4/1997	12063	10/27/1982	54860	10/7/1988	4888
21	11/13/1987	0	7/24/1998	433	11/3/1997	9522	10/26/1982	71340	10/6/1988	19511
20	11/12/1987	0	7/23/1998	822	10/31/1997	12629	10/25/1982	48280	10/5/1988	4535
19	11/11/1987	0	7/22/1998	471	10/30/1997	11874	10/22/1982	51320	10/4/1988	19468
18	11/10/1987	0	7/21/1998	583	10/29/1997	17222	10/21/1982	49180	10/3/1988	0
17	11/9/1987	0	7/20/1998	1118	10/28/1997	17698	10/20/1982	50500	9/30/1988	8907
16	11/6/1987	0	7/17/1998	837	10/27/1997	15742	10/19/1982	0	9/29/1988	0
15	11/5/1987	0	7/16/1998	952	10/24/1997	15920	10/18/1982	0	9/28/1988	8176
14	11/4/1987	0	7/15/1998	1119	10/23/1997	12284	10/15/1982	0	9/27/1988	3616
13	11/3/1987	0	7/14/1998	236	10/22/1997	15668	10/14/1982	0	9/26/1988	8071
12	11/2/1987	0	7/13/1998	81	10/21/1997	15806	10/13/1982	0	9/22/1988	22499
11	10/30/1987	0	7/10/1998	842	10/20/1997	14449	10/12/1982	0	9/21/1988	18000
10	10/29/1987	0	7/9/1998	575	10/17/1997	15877	10/11/1982	268	9/20/1988	31292
9	10/28/1987	0	7/8/1998	859	10/16/1997	15219	10/8/1982	0	9/19/1988	35127
8	10/27/1987	0	7/7/1998	810	10/15/1997	13680	10/7/1982	0	9/16/1988	12000
7	10/26/1987	0	7/6/1998	108	10/14/1997	15106	10/6/1982	0	9/14/1988	24694
6	10/23/1987	0	7/3/1998	109	10/13/1997	7307	10/5/1982	0	9/13/1988	0
5	10/22/1987	0	7/2/1998	841	10/10/1997	9077	10/4/1982	0	9/12/1988	18948
4	10/21/1987	0	7/1/1998	1139	10/9/1997	13655	10/1/1982	0	9/9/1988	1402
3	10/20/1987	0	6/30/1998	376	10/8/1997	15251	9/30/1982	0	9/8/1988	0
2	10/19/1987	0	6/29/1998	1870	10/7/1997	21292	9/29/1982	0	9/7/1988	32104
1	10/16/1987	2710	6/26/1998	220	10/6/1997	22522	9/28/1982	244	9/6/1988	20834

Futures na Eurodollar, Euro Bund, 10Y T-Note, ČEZ a Erste Bank

Den	Euro$	Objem	FGBLc1	Objem	10Y T-Note	Objem	Euribor	Objem	ČEZ	Objem	Erste Bank	Objem
300	2/14/1983	792	2/10/1992	17,864	7/8/1983	2596	5/23/1995	1,239	12/21/2007	4	12/21/2007	1
299	2/11/1983	1948	2/7/1992	22,217	7/7/1983	3393	5/22/1995	1,473	12/20/2007	0	12/20/2007	0
298	2/10/1983	1436	2/6/1992	16,519	7/6/1983	2120	5/19/1995	971	12/19/2007	0	12/19/2007	2
297	2/9/1983	1229	2/5/1992	23,539	7/5/1983	2177	5/18/1995	1,400	12/18/2007	0	12/18/2007	0
296	2/8/1983	1991	2/4/1992	24,071	7/1/1983	555	5/17/1995	2,523	12/17/2007	1	12/17/2007	2
295	2/7/1983	1354	2/3/1992	26,158	6/30/1983	2152	5/16/1995	1,910	12/14/2007	0	12/14/2007	1
294	2/4/1983	883	1/31/1992	24,169	6/29/1983	2634	5/15/1995	1,712	12/13/2007	0	12/13/2007	2
293	2/3/1983	1514	1/30/1992	22,645	6/28/1983	4294	5/12/1995	2,369	12/12/2007	0	12/12/2007	10
292	2/2/1983	1892	1/29/1992	22,064	6/27/1983	2671	5/11/1995	1,433	12/11/2007	2	12/11/2007	4
291	2/1/1983	1429	1/28/1992	23,247	6/24/1983	2377	5/10/1995	4,779	12/10/2007	0	12/10/2007	3
290	1/31/1983	1454	1/27/1992	18,789	6/23/1983	3272	5/9/1995	2,589	12/7/2007	0	12/7/2007	0
289	1/28/1983	1352	1/24/1992	21,927	6/22/1983	2282	5/5/1995	1,412	12/6/2007	1	12/6/2007	5
288	1/27/1983	1817	1/23/1992	25,464	6/21/1983	352	5/4/1995	3,700	12/5/2007	0	12/5/2007	3
287	1/26/1983	2905	1/22/1992	28,073	6/20/1983	129	5/3/1995	1,302	12/4/2007	3	12/4/2007	4
286	1/25/1983	1819	1/21/1992	25,293	6/17/1983	0	5/2/1995	505	12/3/2007	5	12/3/2007	6
285	1/24/1983	1925	1/20/1992	15,397	6/16/1983	0	5/1/1995	304	11/30/2007	1	11/30/2007	4
284	1/21/1983	2254	1/17/1992	21,735	6/15/1983	0	4/28/1995	1,420	11/29/2007	1	11/29/2007	20
283	1/20/1983	900	1/16/1992	13,189	6/14/1983	0	4/27/1995	1,429	11/28/2007	3	11/28/2007	9
282	1/19/1983	1710	1/15/1992	22,093	6/13/1983	0	4/26/1995	1,008	11/27/2007	2	11/27/2007	10
281	1/18/1983	834	1/14/1992	18,422	6/10/1983	0	4/25/1995	1,151	11/26/2007	1	11/26/2007	3
280	1/17/1983	692	1/13/1992	19,341	6/9/1983	0	4/24/1995	585	11/23/2007	0	11/23/2007	0
279	1/14/1983	784	1/10/1992	31,002	6/8/1983	0	4/21/1995	1,069	11/22/2007	0	11/22/2007	0
278	1/13/1983	1004	1/9/1992	30,865	6/7/1983	0	4/20/1995	2,675	11/21/2007	0	11/21/2007	0
277	1/12/1983	1273	1/8/1992	24,589	6/6/1983	0	4/19/1995	974	11/20/2007	0	11/20/2007	0
276	1/11/1983	1072	1/7/1992	23,918	6/3/1983	0	4/18/1995	648	11/19/2007	0	11/19/2007	0
275	1/10/1983	1049	1/6/1992	21,103	6/2/1983	0	4/13/1995	564	11/16/2007	0	11/16/2007	0
274	1/7/1983	1092	1/3/1992	18,550	6/1/1983	0	4/12/1995	1,028	11/15/2007	0	11/15/2007	0
273	1/6/1983	1367	1/2/1992	24,690	5/31/1983	0	4/11/1995	785	11/14/2007	0	11/14/2007	0
272	1/5/1983	828	12/30/1991	9,196	5/27/1983	0	4/10/1995	1,216	11/13/2007	0	11/13/2007	0
271	1/4/1983	1280	12/27/1991	4,978	5/26/1983	0	4/7/1995	1,429	11/12/2007	0	11/12/2007	0
270	1/3/1983	840	12/23/1991	8,711	5/25/1983	0	4/6/1995	873	11/9/2007	0	11/9/2007	0
269	12/31/1982	478	12/20/1991	19,615	5/24/1983	0	4/5/1995	528	11/8/2007	0	11/8/2007	0
268	12/30/1982	972	12/19/1991	25,871	5/23/1983	0	4/4/1995	1,629	11/7/2007	0	11/7/2007	0
267	12/29/1982	894	12/18/1991	18,913	5/20/1983	0	4/3/1995	896	11/6/2007	0	11/6/2007	0
266	12/28/1982	641	12/17/1991	22,463	5/19/1983	0	3/31/1995	1,893	11/5/2007	0	11/5/2007	7
265	12/27/1982	508	12/16/1991	26,675	5/18/1983	0	3/30/1995	1,443	11/2/2007	0	11/2/2007	0
264	12/23/1982	340	12/13/1991	17,130	5/17/1983	0	3/29/1995	652	11/1/2007	0	11/1/2007	0
263	12/22/1982	1028	12/12/1991	16,732	5/16/1983	0	3/28/1995	735	10/31/2007	0	10/31/2007	0
262	12/21/1982	1003	12/11/1991	21,217	5/13/1983	0	3/27/1995	1,346	10/30/2007	3	10/30/2007	5
261	12/20/1982	494	12/10/1991	13,758	5/12/1983	0	3/24/1995	1,003	10/29/2007	3	10/29/2007	2
260	12/17/1982	878	12/9/1991	12,330	5/11/1983	0	3/23/1995	692	10/26/2007	3	10/26/2007	0
259	12/16/1982	1201	12/6/1991	1,865	5/10/1983	0	3/22/1995	541	10/25/2007	4	10/25/2007	3
258	12/15/1982	1240	12/5/1991	4,030	5/9/1983	0	3/21/1995	919	10/24/2007	2	10/24/2007	6
257	12/14/1982	2022	12/4/1991	7,337	5/6/1983	0	3/20/1995	677	10/23/2007	3	10/23/2007	0
256	12/13/1982	288	12/3/1991	11,728	5/5/1983	0	3/17/1995	492	10/22/2007	2	10/22/2007	3
255	12/10/1982	858	12/2/1991	4,296	5/4/1983	0	3/16/1995	410	10/19/2007	0	10/19/2007	2
254	12/9/1982	871	11/29/1991	10,504	5/3/1983	0	3/15/1995	1,152	10/18/2007	0	10/18/2007	0
253	12/8/1982	594	11/28/1991	12,668	5/2/1983	0	3/14/1995	996	10/17/2007	0	10/17/2007	1
252	12/7/1982	616	11/27/1991	22,171	4/29/1983	0	3/13/1995	1,199	10/16/2007	1	10/16/2007	3
251	12/6/1982	648	11/26/1991	17,201	4/28/1983	0	3/10/1995	314	10/15/2007	2	10/15/2007	0
250	12/3/1982	816	11/25/1991	18,504	4/27/1983	0	3/9/1995	1,881	10/12/2007	1	10/12/2007	0

249	12/2/1982	635	11/22/1991	25,408	4/26/1983	0	3/8/1995	1,196	10/11/2007	0	10/11/2007	0
248	12/1/1982	758	11/21/1991	19,630	4/25/1983	0	3/7/1995	396	10/10/2007	1	10/10/2007	4
247	11/30/1982	1052	11/19/1991	24,609	4/22/1983	0	3/6/1995	852	10/9/2007	2	10/9/2007	2
246	11/29/1982	772	11/18/1991	31,026	4/21/1983	0	3/3/1995	522	10/8/2007	6	10/8/2007	7
245	11/26/1982	977	11/15/1991	17,825	4/20/1983	0	3/2/1995	391	10/5/2007	0	10/5/2007	1
244	11/24/1982	887	11/14/1991	22,676	4/19/1983	0	3/1/1995	1,543	10/4/2007	3	10/4/2007	2
243	11/23/1982	696	11/13/1991	27,175	4/18/1983	0	2/28/1995	779	10/3/2007	2	10/3/2007	1
242	11/22/1982	542	11/12/1991	25,330	4/15/1983	0	2/27/1995	368	10/2/2007	3	10/2/2007	1
241	11/19/1982	998	11/11/1991	31,868	4/14/1983	0	2/24/1995	964	10/1/2007	1	10/1/2007	0
240	11/18/1982	734	11/8/1991	52,398	4/13/1983	0	2/23/1995	794	9/27/2007	2	9/27/2007	0
239	11/17/1982	1283	11/7/1991	31,326	4/12/1983	0	2/22/1995	861	9/26/2007	2	9/26/2007	1
238	11/16/1982	1514	11/6/1991	44,029	4/11/1983	0	2/21/1995	506	9/25/2007	10	9/25/2007	1
237	11/15/1982	806	11/5/1991	15,296	4/8/1983	0	2/20/1995	170	9/24/2007	3	9/24/2007	1
236	11/12/1982	1031	11/4/1991	9,993	4/7/1983	0	2/17/1995	480	9/21/2007	4	9/21/2007	2
235	11/11/1982	370	11/1/1991	8,641	4/6/1983	0	2/16/1995	147	9/20/2007	2	9/20/2007	4
234	11/10/1982	754	10/31/1991	10,153	4/5/1983	0	2/15/1995	278	9/19/2007	0	9/19/2007	4
233	11/9/1982	630	10/30/1991	12,210	4/4/1983	0	2/14/1995	254	9/18/2007	0	9/18/2007	0
232	11/8/1982	608	10/29/1991	19,529	4/1/1983	0	2/13/1995	417	9/17/2007	3	9/17/2007	0
231	11/5/1982	942	10/28/1991	10,410	3/31/1983	0	2/10/1995	378	9/14/2007	1	9/14/2007	1
230	11/4/1982	852	10/25/1991	11,149	3/30/1983	0	2/9/1995	149	9/13/2007	0	9/13/2007	0
229	11/3/1982	1068	10/24/1991	9,418	3/29/1983	0	2/8/1995	369	9/12/2007	0	9/12/2007	0
228	11/2/1982	1183	10/23/1991	8,000	3/28/1983	0	2/7/1995	514	9/11/2007	5	9/11/2007	2
227	11/1/1982	1428	10/22/1991	15,323	3/25/1983	0	2/6/1995	972	9/10/2007	0	9/10/2007	0
226	10/29/1982	902	10/21/1991	10,981	3/24/1983	0	2/3/1995	585	9/7/2007	0	9/7/2007	0
225	10/28/1982	613	10/18/1991	5,584	3/23/1983	0	2/2/1995	743	9/6/2007	0	9/6/2007	0
224	10/27/1982	803	10/17/1991	10,358	3/22/1983	0	2/1/1995	536	9/5/2007	0	9/5/2007	0
223	10/26/1982	1308	10/16/1991	9,457	3/21/1983	312	1/31/1995	1,116	9/4/2007	0	9/4/2007	0
222	10/25/1982	1106	10/15/1991	9,103	3/18/1983	47	1/30/1995	388	9/3/2007	0	9/3/2007	0
221	10/22/1982	1268	10/14/1991	7,595	3/17/1983	306	1/27/1995	1,058	8/31/2007	0	8/31/2007	0
220	10/21/1982	1162	10/11/1991	10,380	3/16/1983	291	1/26/1995	660	8/30/2007	0	8/30/2007	0
219	10/20/1982	1415	10/10/1991	15,661	3/15/1983	357	1/25/1995	638	8/29/2007	0	8/29/2007	0
218	10/19/1982	2002	10/9/1991	14,169	3/14/1983	280	1/24/1995	290	8/28/2007	0	8/28/2007	0
217	10/18/1982	955	10/8/1991	12,268	3/11/1983	658	1/23/1995	310	8/27/2007	0	8/27/2007	0
216	10/15/1982	1199	10/7/1991	8,587	3/10/1983	560	1/20/1995	90	8/24/2007	0	8/24/2007	0
215	10/14/1982	1233	10/4/1991	14,229	3/9/1983	643	1/19/1995	631	8/23/2007	0	8/23/2007	0
214	10/13/1982	2088	10/2/1991	8,429	3/8/1983	389	1/18/1995	655	8/22/2007	0	8/22/2007	0
213	10/12/1982	2535	10/1/1991	14,474	3/7/1983	699	1/17/1995	1,098	8/21/2007	0	8/21/2007	0
212	10/11/1982	1315	9/30/1991	6,778	3/4/1983	524	1/16/1995	415	8/20/2007	0	8/20/2007	0
211	10/8/1982	2766	9/27/1991	5,117	3/3/1983	1763	1/13/1995	375	8/17/2007	0	8/17/2007	0
210	10/7/1982	1662	9/26/1991	5,551	3/2/1983	1516	1/12/1995	1,291	8/16/2007	0	8/16/2007	0
209	10/6/1982	906	9/25/1991	8,940	3/1/1983	2548	1/11/1995	713	8/15/2007	0	8/15/2007	0
208	10/5/1982	1419	9/24/1991	7,638	2/28/1983	1744	1/10/1995	238	8/14/2007	0	8/14/2007	0
207	10/4/1982	1259	9/23/1991	5,557	2/25/1983	4553	1/9/1995	209	8/13/2007	0	8/13/2007	0
206	10/1/1982	863	9/20/1991	7,906	2/24/1983	2500	1/6/1995	404	8/10/2007	1	8/10/2007	4
205	9/30/1982	1242	9/19/1991	9,628	2/23/1983	4503	1/5/1995	807	8/9/2007	3	8/9/2007	1
204	9/29/1982	1097	9/18/1991	10,627	2/22/1983	4193	1/4/1995	434	8/8/2007	1	8/8/2007	0
203	9/28/1982	1321	9/17/1991	5,888	2/18/1983	4188	1/3/1995	151	8/7/2007	5	8/7/2007	1
202	9/27/1982	408	9/16/1991	6,065	2/17/1983	2353	12/30/1994	11	8/6/2007	0	8/6/2007	0
201	9/24/1982	990	9/13/1991	10,539	2/16/1983	2758	12/29/1994	30	8/3/2007	0	8/3/2007	5
200	9/23/1982	896	9/12/1991	8,540	2/15/1983	2973	12/28/1994	0	8/2/2007	1	8/2/2007	1
199	9/22/1982	1149	9/11/1991	6,265	2/14/1983	2571	12/25/1994	0	8/1/2007	32	8/1/2007	7
198	9/21/1982	1285	9/10/1991	6,841	2/11/1983	4899	12/22/1994	203	7/31/2007	6	7/31/2007	7
197	9/20/1982	1546	9/9/1991	7,840	2/10/1983	5516	12/21/1994	58	7/30/2007	6	7/30/2007	17
196	9/17/1982	962	9/6/1991	659	2/9/1983	2418	12/20/1994	250	7/27/2007	91	7/27/2007	10
195	9/16/1982	637	9/5/1991	1,192	2/8/1983	2203	12/19/1994	243	7/26/2007	8	7/26/2007	8
194	9/15/1982	948	9/4/1991	3,029	2/7/1983	2181	12/16/1994	130	7/25/2007	6	7/25/2007	5

193	9/14/1982	746	9/3/1991	5,461	2/4/1983	3105	12/15/1994	277	7/24/2007	4	7/24/2007	4
192	9/13/1982	449	9/2/1991	5,083	2/3/1983	2844	12/14/1994	263	7/23/2007	3	7/23/2007	3
191	9/10/1982	1235	8/30/1991	6,289	2/2/1983	5095	12/13/1994	151	7/20/2007	2	7/20/2007	3
190	9/9/1982	689	8/29/1991	9,416	2/1/1983	2912	12/12/1994	5	7/19/2007	0	7/19/2007	0
189	9/8/1982	639	8/28/1991	8,253	1/31/1983	1747	12/9/1994	32	7/18/2007	1	7/18/2007	6
188	9/7/1982	609	8/27/1991	5,574	1/28/1983	2607	12/8/1994	35	7/17/2007	0	7/17/2007	0
187	9/3/1982	883	8/26/1991	3,735	1/27/1983	3082	12/7/1994	436	7/16/2007	2	7/16/2007	0
186	9/2/1982	419	8/23/1991	7,313	1/26/1983	4041	12/6/1994	216	7/13/2007	0	7/13/2007	0
185	9/1/1982	953	8/22/1991	9,338	1/25/1983	3677	12/5/1994	128	7/12/2007	1	7/12/2007	0
184	8/31/1982	458	8/21/1991	6,200	1/24/1983	3840	12/2/1994	521	7/11/2007	13	7/11/2007	0
183	8/30/1982	395	8/20/1991	4,848	1/21/1983	4823	12/1/1994	372	7/10/2007	3	7/10/2007	1
182	8/27/1982	828	8/19/1991	22,015	1/20/1983	2747	11/30/1994	335	7/9/2007	12	7/9/2007	0
181	8/26/1982	671	8/16/1991	7,916	1/19/1983	4006	11/29/1994	353	7/4/2007	19	7/4/2007	0
180	8/25/1982	334	8/15/1991	12,918	1/18/1983	2373	11/28/1994	436	7/3/2007	7	7/3/2007	3
179	8/24/1982	533	8/14/1991	12,192	1/17/1983	1670	11/25/1994	268	7/2/2007	1	7/2/2007	0
178	8/23/1982	541	8/13/1991	9,625	1/14/1983	1812	11/24/1994	172	6/29/2007	4	6/29/2007	4
177	8/20/1982	1235	8/12/1991	4,921	1/13/1983	2505	11/23/1994	147	6/28/2007	11	6/28/2007	0
176	8/19/1982	1425	8/9/1991	6,578	1/12/1983	2522	11/22/1994	1,062	6/27/2007	1	6/27/2007	4
175	8/18/1982	1861	8/8/1991	5,493	1/11/1983	2823	11/21/1994	442	6/26/2007	7	6/26/2007	1
174	8/17/1982	1720	8/7/1991	8,008	1/10/1983	2001	11/18/1994	827	6/25/2007	2	6/25/2007	6
173	8/16/1982	1552	8/6/1991	7,177	1/7/1983	2175	11/17/1994	370	6/22/2007	2	6/22/2007	4
172	8/13/1982	1158	8/5/1991	5,160	1/6/1983	2232	11/16/1994	233	6/21/2007	0	6/21/2007	0
171	8/12/1982	815	8/2/1991	7,886	1/5/1983	2196	11/15/1994	647	6/20/2007	0	6/20/2007	1
170	8/11/1982	361	8/1/1991	7,351	1/4/1983	2934	11/14/1994	227	6/19/2007	0	6/19/2007	0
169	8/10/1982	557	7/31/1991	9,019	1/3/1983	3372	11/11/1994	260	6/18/2007	14	6/18/2007	0
168	8/9/1982	762	7/30/1991	7,427	12/30/1982	881	11/10/1994	367	6/15/2007	5	6/15/2007	0
167	8/6/1982	750	7/29/1991	7,785	12/29/1982	1318	11/9/1994	553	6/14/2007	0	6/14/2007	0
166	8/5/1982	401	7/26/1991	8,332	12/28/1982	1765	11/8/1994	255	6/13/2007	0	6/13/2007	0
165	8/4/1982	694	7/25/1991	10,317	12/27/1982	998	11/7/1994	306	6/12/2007	1	6/12/2007	1
164	8/3/1982	1074	7/24/1991	10,273	12/23/1982	991	11/4/1994	110	6/11/2007	0	6/11/2007	0
163	8/2/1982	1208	7/23/1991	9,718	12/22/1982	3561	11/3/1994	429	6/8/2007	7	6/8/2007	0
162	7/30/1982	794	7/22/1991	8,712	12/21/1982	3581	11/2/1994	211	6/7/2007	0	6/7/2007	1
161	7/29/1982	574	7/19/1991	9,987	12/20/1982	737	11/1/1994	128	6/6/2007	2	6/6/2007	0
160	7/28/1982	825	7/18/1991	8,225	12/17/1982	401	10/31/1994	176	6/5/2007	1	6/5/2007	0
159	7/27/1982	929	7/17/1991	6,207	12/16/1982	232	10/28/1994	247	6/4/2007	1	6/4/2007	1
158	7/26/1982	1205	7/16/1991	6,178	12/15/1982	101	10/27/1994	350	6/1/2007	1	6/1/2007	1
157	7/23/1982	1022	7/15/1991	3,734	12/14/1982	511	10/26/1994	1,277	5/31/2007	0	5/31/2007	0
156	7/22/1982	986	7/12/1991	5,172	12/13/1982	350	10/25/1994	1,336	5/30/2007	3	5/30/2007	0
155	7/21/1982	1029	7/11/1991	7,825	12/10/1982	695	10/24/1994	826	5/29/2007	0	5/29/2007	0
154	7/20/1982	854	7/10/1991	7,075	12/9/1982	395	10/21/1994	2,060	5/28/2007	1	5/28/2007	0
153	7/19/1982	566	7/9/1991	5,238	12/8/1982	1006	10/20/1994	462	5/25/2007	1	5/25/2007	0
152	7/16/1982	678	7/8/1991	6,988	12/7/1982	1007	10/19/1994	430	5/24/2007	0	5/24/2007	0
151	7/15/1982	524	7/5/1991	9,036	12/6/1982	885	10/18/1994	175	5/23/2007	0	5/23/2007	0
150	7/14/1982	363	7/4/1991	5,680	12/3/1982	941	10/17/1994	297	5/22/2007	0	5/22/2007	0
149	7/13/1982	953	7/3/1991	7,378	12/2/1982	1668	10/14/1994	432	5/21/2007	0	5/21/2007	0
148	7/12/1982	1268	7/2/1991	7,085	12/1/1982	1596	10/13/1994	198	5/18/2007	0	5/18/2007	2
147	7/9/1982	866	7/1/1991	5,828	11/30/1982	2680	10/12/1994	147	5/17/2007	1	5/17/2007	0
146	7/8/1982	917	6/28/1991	13,330	11/29/1982	3402	10/11/1994	526	5/16/2007	1	5/16/2007	0
145	7/7/1982	654	6/27/1991	11,522	11/26/1982	1234	10/10/1994	50	5/15/2007	4	5/15/2007	2
144	7/6/1982	581	6/26/1991	6,163	11/24/1982	1748	10/7/1994	200	5/14/2007	3	5/14/2007	1
143	7/2/1982	515	6/25/1991	4,642	11/23/1982	2491	10/6/1994	90	5/11/2007	0	5/11/2007	12
142	7/1/1982	513	6/24/1991	5,082	11/22/1982	2161	10/5/1994	14	5/10/2007	3	5/10/2007	1
141	6/30/1982	779	6/21/1991	2,661	11/19/1982	2545	10/4/1994	209	5/9/2007	5	5/9/2007	1
140	6/29/1982	668	6/20/1991	6,878	11/18/1982	2510	10/3/1994	68	5/7/2007	5	5/7/2007	5
139	6/28/1982	713	6/19/1991	5,461	11/17/1982	3983	9/30/1994	146	5/4/2007	2	5/4/2007	0
138	6/25/1982	394	6/18/1991	7,400	11/16/1982	3675	9/29/1994	50	5/3/2007	7	5/3/2007	2

137	6/24/1982	491	6/17/1991	7,441	11/15/1982	2311	9/28/1994	0	5/2/2007	2	5/2/2007	6
136	6/23/1982	640	6/14/1991	8,302	11/12/1982	3020	9/27/1994	0	4/30/2007	0	4/30/2007	5
135	6/22/1982	711	6/13/1991	9,443	11/11/1982	810	9/26/1994	0	4/27/2007	12	4/27/2007	2
134	6/21/1982	634	6/12/1991	5,708	11/10/1982	2866	9/23/1994	200	4/26/2007	4	4/26/2007	1
133	6/18/1982	469	6/11/1991	4,319	11/9/1982	3571	9/22/1994	90	4/25/2007	13	4/25/2007	1
132	6/17/1982	835	6/10/1991	6,498	11/8/1982	3526	9/21/1994	215	4/24/2007	1	4/24/2007	2
131	6/16/1982	412	6/7/1991	0	11/5/1982	4106	9/20/1994	80	4/23/2007	0	4/23/2007	11
130	6/15/1982	740	6/6/1991	1,120	11/4/1982	5193	9/19/1994	75	4/20/2007	2	4/20/2007	3
129	6/14/1982	123	6/5/1991	1,815	11/3/1982	6949	9/16/1994	140	4/19/2007	3	4/19/2007	7
128	6/11/1982	421	6/4/1991	3,558	11/1/1982	4431	9/15/1994	55	4/18/2007	1	4/18/2007	6
127	6/10/1982	297	6/3/1991	5,195	10/29/1982	2911	9/14/1994	176	4/17/2007	2	4/17/2007	3
126	6/9/1982	282	5/31/1991	5,936	10/28/1982	4475	9/13/1994	0	4/16/2007	0	4/16/2007	0
125	6/8/1982	391	5/29/1991	6,291	10/27/1982	4924	9/12/1994	323	4/13/2007	9	4/13/2007	6
124	6/7/1982	437	5/28/1991	7,473	10/26/1982	4936	9/9/1994	170	4/12/2007	11	4/12/2007	3
123	6/4/1982	449	5/27/1991	2,844	10/25/1982	3274	9/8/1994	89	4/11/2007	6	4/11/2007	0
122	6/3/1982	512	5/24/1991	5,682	10/22/1982	1832	9/7/1994	231	4/10/2007	0	4/10/2007	0
121	6/2/1982	609	5/23/1991	3,630	10/21/1982	3234	9/6/1994	93	4/6/2007	2		
120	6/1/1982	610	5/22/1991	3,285	10/20/1982	4636	9/3/1994	0	4/5/2007	0		
119	5/28/1982	291	5/21/1991	1,856	10/19/1982	3711	9/2/1994	13	4/4/2007	0		
118	5/27/1982	399	5/17/1991	3,859	10/18/1982	3200	9/1/1994	88	4/3/2007	0		
117	5/26/1982	900	5/16/1991	5,275	10/15/1982	2956	8/31/1994	202	4/2/2007	0		
116	5/25/1982	762	5/15/1991	5,657	10/14/1982	4846	8/30/1994	41	3/30/2007	0		
115	5/24/1982	313	5/14/1991	8,202	10/13/1982	5332	8/26/1994	104	3/29/2007	0		
114	5/21/1982	698	5/13/1991	3,736	10/12/1982	6248	8/25/1994	95	3/28/2007	0		
113	5/20/1982	793	5/10/1991	2,912	10/11/1982	1038	8/24/1994	0	3/27/2007	0		
112	5/19/1982	819	5/8/1991	5,819	10/8/1982	8811	8/23/1994	65	3/26/2007	0		
111	5/18/1982	632	5/7/1991	5,375	10/7/1982	8318	8/22/1994	0	3/23/2007	0		
110	5/17/1982	584	5/6/1991	6,601	10/6/1982	5823	8/19/1994	195	3/22/2007	0		
109	5/14/1982	449	5/3/1991	3,641	10/5/1982	3013	8/18/1994	4	3/21/2007	0		
108	5/13/1982	457	5/2/1991	7,464	10/4/1982	3262	8/17/1994	100	3/20/2007	0		
107	5/12/1982	685	4/30/1991	7,450	10/1/1982	2929	8/16/1994	350	3/19/2007	0		
106	5/11/1982	594	4/29/1991	5,352	9/30/1982	5337	8/13/1994	0	3/16/2007	0		
105	5/10/1982	364	4/26/1991	3,672	9/29/1982	5233	8/12/1994	79	3/15/2007	0		
104	5/7/1982	532	4/25/1991	4,204	9/28/1982	3503	8/11/1994	55	3/14/2007	1		
103	5/6/1982	697	4/24/1991	6,575	9/27/1982	1447	8/10/1994	0	3/13/2007	0		
102	5/5/1982	401	4/23/1991	6,258	9/24/1982	2897	8/9/1994	45	3/12/2007	0		
101	5/4/1982	438	4/22/1991	8,384	9/23/1982	3871	8/8/1994	0	3/9/2007	1		
100	5/3/1982	194	4/19/1991	6,855	9/22/1982	5495	8/5/1994	75	3/8/2007	1		
99	4/30/1982	345	4/18/1991	5,382	9/21/1982	586	8/4/1994	641	3/7/2007	1		
98	4/29/1982	538	4/17/1991	5,267	9/20/1982	578	8/3/1994	125	3/6/2007	0		
97	4/28/1982	190	4/16/1991	6,285	9/17/1982	843	8/2/1994	1	3/5/2007	0		
96	4/27/1982	322	4/15/1991	6,574	9/16/1982	84	8/1/1994	311	3/2/2007	0		
95	4/26/1982	536	4/12/1991	5,652	9/15/1982	712	7/29/1994	51	3/1/2007	0		
94	4/23/1982	449	4/11/1991	9,390	9/14/1982	402	7/28/1994	976	2/28/2007	1		
93	4/22/1982	494	4/10/1991	6,101	9/13/1982	664	7/27/1994	201	2/27/2007	1		
92	4/21/1982	775	4/9/1991	8,349	9/10/1982	763	7/26/1994	185	2/26/2007	0		
91	4/20/1982	585	4/8/1991	10,727	9/9/1982	322	7/25/1994	123				
90	4/19/1982	494	4/5/1991	7,624	9/8/1982	452	7/22/1994	0				
89	4/16/1982	563	4/4/1991	7,037	9/7/1982	1256	7/21/1994	47				
88	4/15/1982	222	4/3/1991	5,400	9/3/1982	1251	7/20/1994	470				
87	4/14/1982	491	4/2/1991	7,238	9/2/1982	3358	7/19/1994	54				
86	4/13/1982	523	3/28/1991	4,429	9/1/1982	2094	7/18/1994	55				
85	4/12/1982	329	3/27/1991	4,348	8/31/1982	3671	7/15/1994	340				
84	4/8/1982	287	3/26/1991	5,162	8/30/1982	4280	7/14/1994	185				
83	4/7/1982	307	3/25/1991	3,450	8/27/1982	4973	7/13/1994	98				
82	4/6/1982	363	3/22/1991	2,737	8/26/1982	6619	7/12/1994	320				

81	4/5/1982	550	3/21/1991	4,709	8/25/1982	4716	7/11/1994	0
80	4/2/1982	411	3/20/1991	5,172	8/24/1982	5331	7/8/1994	1
79	4/1/1982	452	3/19/1991	8,104	8/23/1982	3631	7/7/1994	154
78	3/31/1982	466	3/18/1991	6,704	8/20/1982	4003	7/6/1994	51
77	3/30/1982	342	3/15/1991	4,668	8/19/1982	6696	7/5/1994	3
76	3/29/1982	289	3/14/1991	4,571	8/18/1982	8273	7/4/1994	45
75	3/26/1982	455	3/13/1991	5,038	8/17/1982	8391	7/1/1994	299
74	3/25/1982	497	3/12/1991	4,783	8/16/1982	5687	6/30/1994	79
73	3/24/1982	671	3/11/1991	5,233	8/13/1982	6051	6/29/1994	336
72	3/23/1982	448	3/8/1991	12	8/12/1982	3586	6/28/1994	625
71	3/22/1982	484	3/7/1991	7,873	8/11/1982	3428	6/27/1994	697
70	3/19/1982	264	3/6/1991	6,583	8/10/1982	7301	6/24/1994	179
69	3/18/1982	400	3/5/1991	6,743	8/9/1982	6910	6/23/1994	30
68	3/17/1982	364	3/4/1991	4,363	8/6/1982	5334	6/22/1994	10
67	3/16/1982	295	3/1/1991	2,737	8/5/1982	6711	6/21/1994	536
66	3/15/1982	17	2/28/1991	732	8/4/1982	11188	6/20/1994	583
65	3/12/1982	168	2/27/1991	298	8/3/1982	7372	6/17/1994	730
64	3/11/1982	57	2/26/1991	568	8/2/1982	4589	6/16/1994	433
63	3/10/1982	51	2/25/1991	261	7/30/1982	3238	6/15/1994	1,388
62	3/9/1982	89	2/22/1991	183	7/29/1982	7110	6/14/1994	102
61	3/8/1982	162	2/21/1991	898	7/28/1982	5705	6/13/1994	396
60	3/5/1982	104	2/20/1991	1,009	7/27/1982	5025	6/10/1994	0
59	3/4/1982	484	2/19/1991	1,305	7/26/1982	5212	6/9/1994	72
58	3/3/1982	251	2/18/1991	354	7/23/1982	2860	6/8/1994	74
57	3/2/1982	261	2/15/1991	787	7/22/1982	5983	6/7/1994	0
56	3/1/1982	212	2/14/1991	2,077	7/21/1982	6089	6/6/1994	481
55	2/26/1982	248	2/13/1991	83	7/20/1982	7728	6/3/1994	61
54	2/25/1982	259	2/12/1991	171	7/19/1982	5593	6/2/1994	0
53	2/24/1982	994	2/11/1991	43	7/16/1982	5303	6/1/1994	245
52	2/23/1982	763	2/8/1991	121	7/15/1982	3539	5/31/1994	3
51	2/22/1982	564	2/7/1991	48	7/14/1982	3748	5/27/1994	21
50	2/19/1982	282	2/6/1991	54	7/13/1982	5253	5/26/1994	640
49	2/18/1982	455	2/5/1991	71	7/12/1982	6436	5/25/1994	573
48	2/17/1982	318	2/4/1991	16	7/9/1982	5903	5/24/1994	124
47	2/16/1982	319	2/1/1991	10	7/8/1982	5486	5/23/1994	0
46	2/12/1982	147	1/31/1991	8	7/7/1982	3093	5/20/1994	393
45	2/11/1982	174	1/30/1991	15	7/6/1982	2343	5/19/1994	531
44	2/10/1982	350	1/29/1991	0	7/2/1982	2580	5/18/1994	113
43	2/9/1982	461	1/28/1991	2	7/1/1982	6738	5/17/1994	280
42	2/8/1982	190	1/25/1991	0	6/30/1982	6527	5/16/1994	297
41	2/5/1982	311	1/24/1991	10	6/29/1982	6207	5/13/1994	417
40	2/4/1982	454	1/23/1991	0	6/28/1982	3122	5/12/1994	0
39	2/3/1982	619	1/22/1991	0	6/25/1982	2072	5/11/1994	279
38	2/2/1982	777	1/21/1991	35	6/24/1982	5186	5/10/1994	589
37	2/1/1982	423	1/18/1991	0	6/23/1982	5199	5/9/1994	194
36	1/29/1982	234	1/17/1991	0	6/22/1982	5122	5/6/1994	26
35	1/28/1982	278	1/16/1991	3	6/21/1982	1708	5/5/1994	529
34	1/27/1982	265	1/15/1991	0	6/18/1982	2144	5/4/1994	90
33	1/26/1982	596	1/14/1991	1	6/17/1982	1373	5/3/1994	100
32	1/25/1982	329	1/11/1991	0	6/16/1982	279	4/29/1994	22
31	1/22/1982	451	1/10/1991	0	6/15/1982	735	4/28/1994	12
30	1/21/1982	415	1/9/1991	0	6/14/1982	1087	4/27/1994	19
29	1/20/1982	396	1/8/1991	0	6/11/1982	181	4/26/1994	133
28	1/19/1982	369	1/7/1991	0	6/10/1982	702	4/25/1994	293
27	1/18/1982	0	1/4/1991	2	6/9/1982	565	4/22/1994	0
26	1/15/1982	0	1/3/1991	0	6/8/1982	820	4/21/1994	125

25	1/14/1982	10	1/2/1991	34	6/7/1982	594	4/20/1994	76		
24	1/13/1982	0	12/28/1990	13	6/4/1982	1189	4/19/1994	461		
23	1/12/1982	0	12/27/1990	21	6/3/1982	1564	4/18/1994	210		
22	1/11/1982	0	12/26/1990	0	6/2/1982	2622	4/15/1994	642		
21	1/8/1982	0	12/21/1990	11	6/1/1982	3532	4/14/1994	467		
20	1/7/1982	0	12/20/1990	12	5/28/1982	3559	4/13/1994	217		
19	1/6/1982	0	12/19/1990	1	5/27/1982	3730	4/12/1994	304		
18	1/5/1982	15	12/18/1990	0	5/26/1982	3498	4/11/1994	0		
17	1/4/1982	0	12/17/1990	0	5/25/1982	2490	4/8/1994	100		
16	12/31/1981	0	12/14/1990	10	5/24/1982	1918	4/7/1994	445		
15	12/30/1981	0	12/13/1990	1	5/21/1982	3006	4/6/1994	166		
14	12/29/1981	0	12/12/1990	1	5/20/1982	5633	4/5/1994	20		
13	12/28/1981	0	12/11/1990	0	5/19/1982	4599	3/31/1994	201		
12	12/24/1981	0	12/10/1990	0	5/18/1982	5408	3/30/1994	705		
11	12/23/1981	0	12/7/1990	0	5/17/1982	5243	3/29/1994	50		
10	12/22/1981	10	12/6/1990	21	5/14/1982	4664	3/28/1994	19		
9	12/21/1981	0	12/5/1990	0	5/13/1982	3976	3/25/1994	200		
8	12/18/1981	5	12/4/1990	0	5/12/1982	6310	3/24/1994	218		
7	12/17/1981	0	12/3/1990	0	5/11/1982	5339	3/23/1994	166		
6	12/16/1981	5	11/30/1990	16	5/10/1982	4233	3/22/1994	55		
5	12/15/1981	25	11/29/1990	0	5/7/1982	6526	3/21/1994	0		
4	12/14/1981	1217	11/28/1990	0	5/6/1982	9400	3/18/1994	122		
3	12/11/1981	1085	11/27/1990	45	5/5/1982	14083	3/17/1994	495		
2	12/10/1981	2048	11/26/1990	0	5/4/1982	11421	3/16/1994	543		
1	12/9/1981	2391	11/23/1990	0	5/3/1982	17700	3/15/1994	270		

Statistická analýza

Souhrnné statistiky

Variable	Label	Mean	Std Dev	Minimum	Maximum	N
PX	PX	14.8533333	37.4119053	0	345.0000000	300
WIG 20	WIG 20	508.8066667	541.0565126	7.0	3028.00	300
BUX	BUX	261.4700000	308.7847078	0	1801.00	300
ATX	ATX	374.0533333	253.1266101	0	1652.00	300
DAX	DAX	4410.09	2476.45	0	14942.00	300
FTSE 100	FTSE 100	1371.53	846.7964869	0	5430.00	300
Euro STOXX	Euro STOXX	7982.17	7433.17	81.0	43296.00	300
DJIA	DJIA	12367.89	4695.17	1026.0	25200.00	300
S&P 500	S&P 500	51053.81	22289.16	0	98340.00	300
NIKKEI 225	NIKKEI 225	17046.94	8086.73	0	36623.00	300
Euro$	Euro$	734.6266667	520.9469773	0	2905.00	300
Euro Bund	Euro Bund	8449.05	8362.02	0	52398.00	300
10Y T-Note	10Y T-Note	2637.51	2584.69	0	17700.00	300
Euribor	Euribor	471.5633333	583.6562356	0	4779.00	300
Erste Bank	Erste Bank	1.9385475	3.1250384	0	20.0000000	179
Cez	Cez	2.3684211	7.1745516	0	91.0000000	209

Regresní analýza – Futures na index PX

Linear Regression Results

The REG Procedure
Model: Linear_Regression_Model
Dependent Variable: PX PX

Number of Observations Read	300
Number of Observations Used	300

Analysis of Variance					
Source	**DF**	**Sum of Squares**	**Mean Square**	**F Value**	**Pr > F**
Model	1	11839	11839	8.68	0.0035
Error	298	406657	1364.62018		
Corrected Total	299	418496			

Root MSE	36.94077	**R-Square**	0.0283
Dependent Mean	14.85333	**Adj R-Sq**	0.0250
Coeff Var	248.70354		

Parameter Estimates						
Variable	**Label**	**DF**	**Parameter Estimate**	**Standard Error**	**t Value**	**Pr > |t|**
Intercept	Intercept	**1**	3.93641	4.27624	0.92	0.3580
Datum	Datum	**1**	0.07254	0.02463	2.95	0.0035

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 1:59 PM

Regression Analysis Plots

Observed PX by Datum

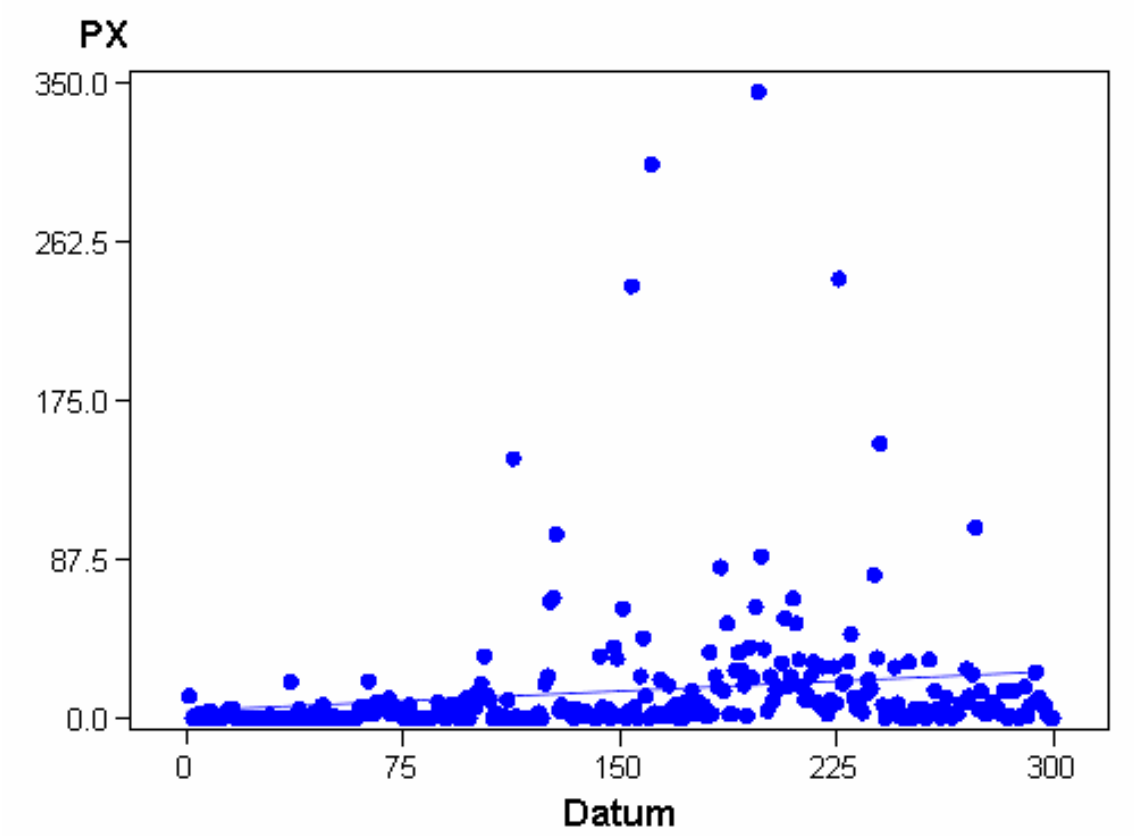

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 1:59 PM

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

NOTE: Convergence criterion met.

Estimation Summary	
Method	Gauss-Newton
Iterations	85
Subiterations	174
Average Subiterations	2.047059
R	4.082E-6
PPC(b)	0.000244
RPC(b)	0.000338
Object	2.484E-9
Objective	403374.7
Observations Read	300
Observations Used	300
Observations Missing	0

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	15120.9	7560.4	5.57	0.0042
Error	297	403375	1358.2		
Corrected Total	299	418496			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	-17.0683	48.7950	-113.1	78.9607
b	8.1962	32.8568	-56.4663	72.8587
c	0.2815	0.5074	-0.7171	1.2802

Approximate Correlation Matrix			
	a	b	c
a	1.0000000	-0.9915376	0.9796211
b	-0.9915376	1.0000000	-0.9972015
c	0.9796211	-0.9972015	1.0000000

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:02 PM

Regression Analysis Plots

Observed PX by Datum

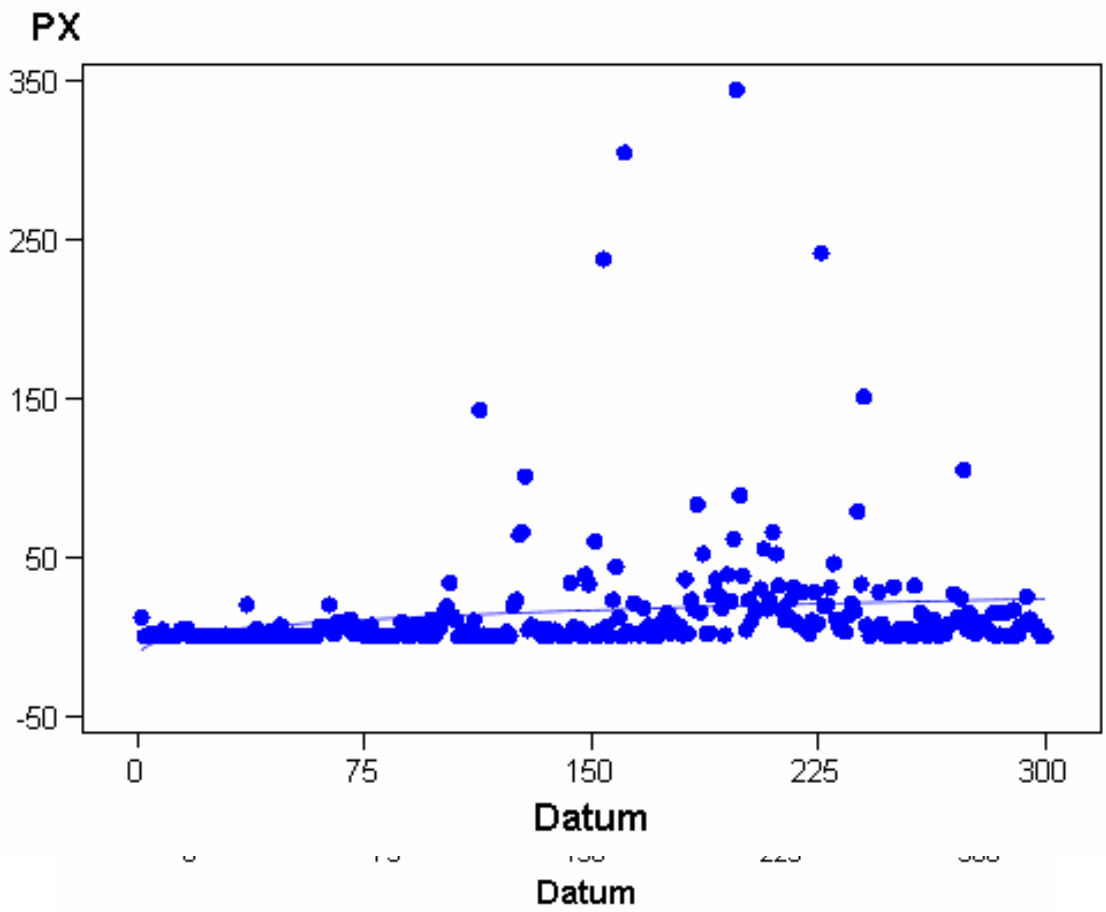

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

NOTE: Convergence criterion met.

Estimation Summary	
Method	Gauss-Newton
Iterations	61
Subiterations	110
Average Subiterations	1.803279
R	2.832E-6
PPC(b)	6.127E-6
RPC(a)	0.00009
Object	1.81E-10
Objective	400299.8
Observations Read	300
Observations Used	300
Observations Missing	0

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	18195.7	9097.9	6.75	0.0014
Error	297	400300	1347.8		
Corrected Total	299	418496			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	23.2615	6.3396	10.7850	35.7380

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
b	30.5030	8.3640	14.0426	46.9634
c	0.9884	0.00886	0.9710	1.0059

Approximate Correlation Matrix			
	a	b	c
a	1.0000000	0.2523639	0.8705839
b	0.2523639	1.0000000	-0.1216716
c	0.8705839	-0.1216716	1.0000000

Regression Analysis Plots

Observed PX by Datum

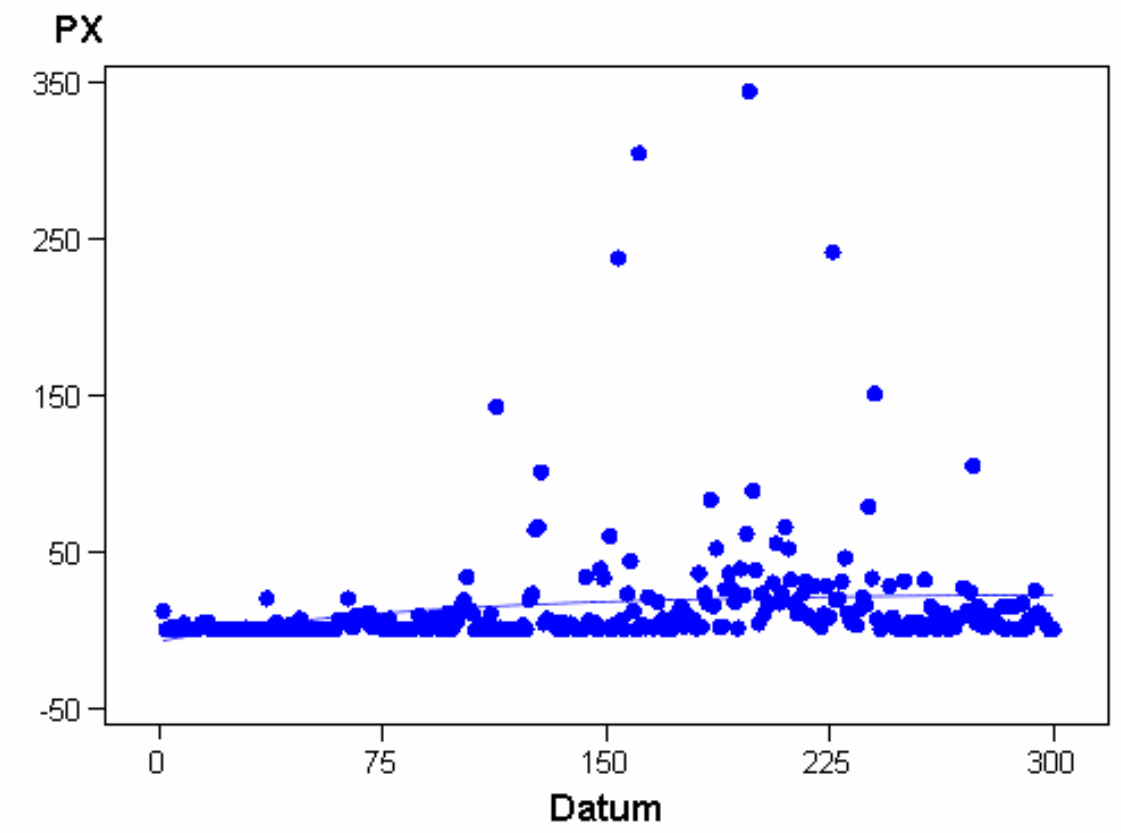

Regresní analýza – Futures na index WIG20

Linear Regression Results

The REG Procedure
Model: Linear_Regression_Model
Dependent Variable: WIG 20 WIG 20

Number of Observations Read	300
Number of Observations Used	300

Analysis of Variance					
Source	**DF**	**Sum of Squares**	**Mean Square**	**F Value**	**Pr > F**
Model	1	39596886	39596886	246.17	<.0001
Error	298	47933017	160849		
Corrected Total	299	87529903			

Root MSE	401.05991	**R-Square**	0.4524
Dependent Mean	508.80667	**Adj R-Sq**	0.4505
Coeff Var	78.82363		

Parameter Estimates						
Variable	**Label**	**DF**	**Parameter Estimate**	**Standard Error**	**t Value**	**Pr > |t|**
Intercept	Intercept	**1**	-122.55494	46.42643	-2.64	0.0087
Datum	Datum	**1**	4.19509	0.26737	15.69	<.0001

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:03 PM

Regression Analysis Plots

Observed 'WIG 20' by Datum

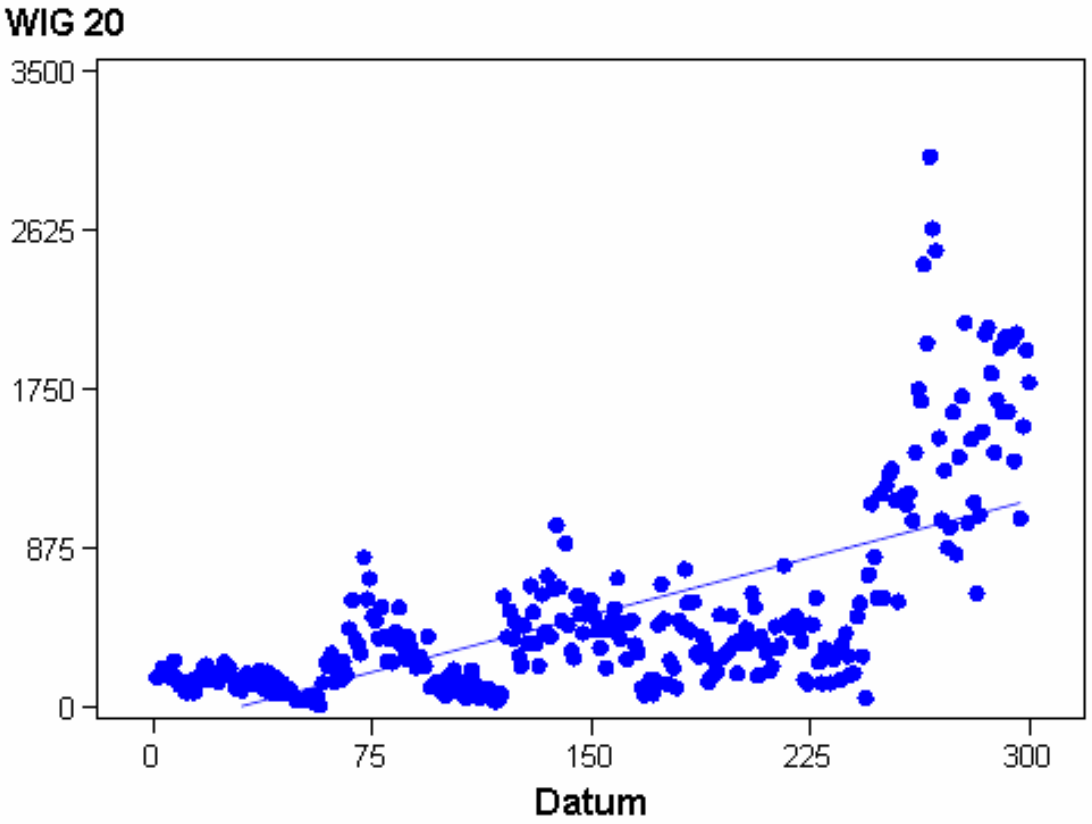

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

NOTE: Convergence criterion met.

Estimation Summary	
Method	Gauss-Newton
Iterations	100
Subiterations	218
Average Subiterations	2.18
R	2.534E-6
PPC(c)	3.688E-6
RPC(c)	0.000026
Object	1.003E-9
Objective	28273865
Observations Read	300
Observations Used	300
Observations Missing	0

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	59256038	29628019	311.22	<.0001
Error	297	28273865	95198.2		
Corrected Total	299	87529903			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	233.5	24.6535	185.0	282.0

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
b	1.52E-11	4.27E-11	-687E-13	9.92E-11
c	5.6829	0.4957	4.7073	6.6586

Approximate Correlation Matrix			
	a	b	c
a	1.0000000	-0.5331570	0.5268070
b	-0.5331570	1.0000000	-0.9998977
c	0.5268070	-0.9998977	1.0000000

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:03 PM

Regression Analysis Plots

Observed 'WIG 20' by Datum

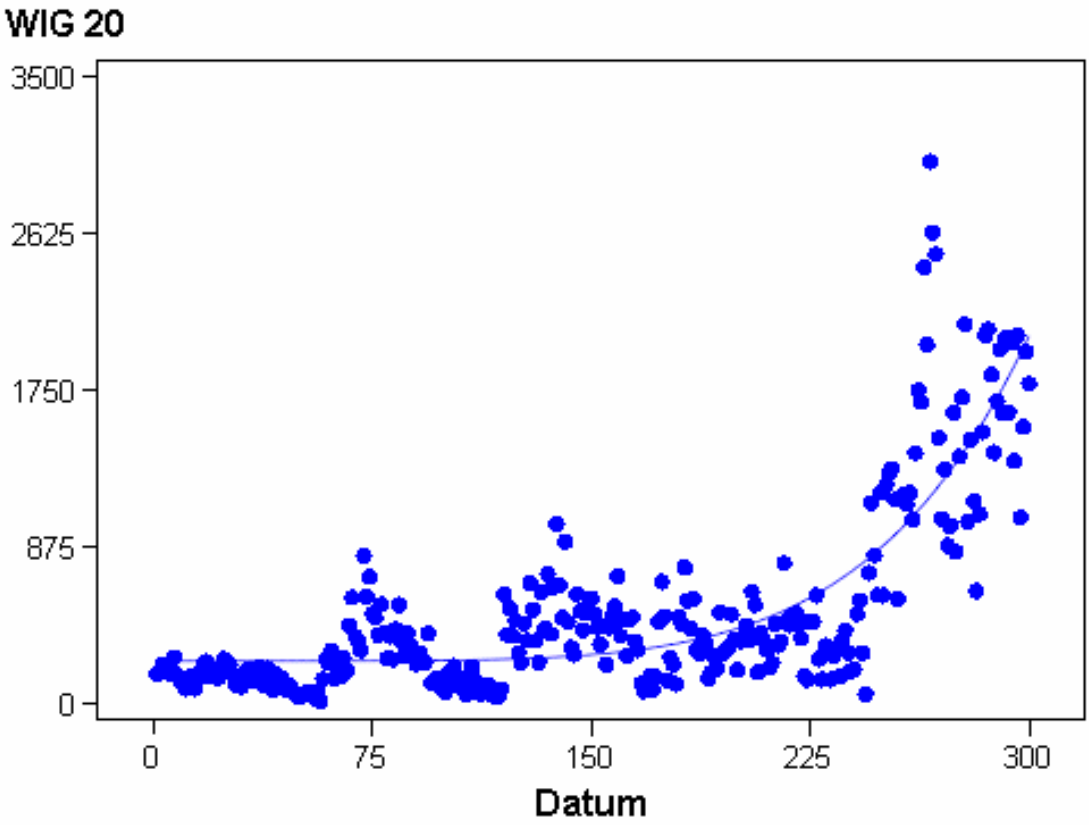

Regresní analýza – Futures na index BUX

Linear Regression Results

The REG Procedure
Model: Linear_Regression_Model
Dependent Variable: BUX BUX

Number of Observations Read	300
Number of Observations Used	300

Analysis of Variance					
Source	**DF**	**Sum of Squares**	**Mean Square**	**F Value**	**Pr > F**
Model	1	15096286	15096286	335.40	<.0001
Error	298	13412765	45009		
Corrected Total	299	28509051			

Root MSE	212.15390	**R-Square**	0.5295
Dependent Mean	261.47000	**Adj R-Sq**	0.5279
Coeff Var	81.13891		

Parameter Estimates						
Variable	**Label**	**DF**	**Parameter Estimate**	**Standard Error**	**t Value**	**Pr > |t|**
Intercept	Intercept	**1**	-128.36669	24.55879	-5.23	<.0001
Datum	Datum	**1**	2.59028	0.14144	18.31	<.0001

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:06 PM

Regression Analysis Plots

Observed BUX by Datum

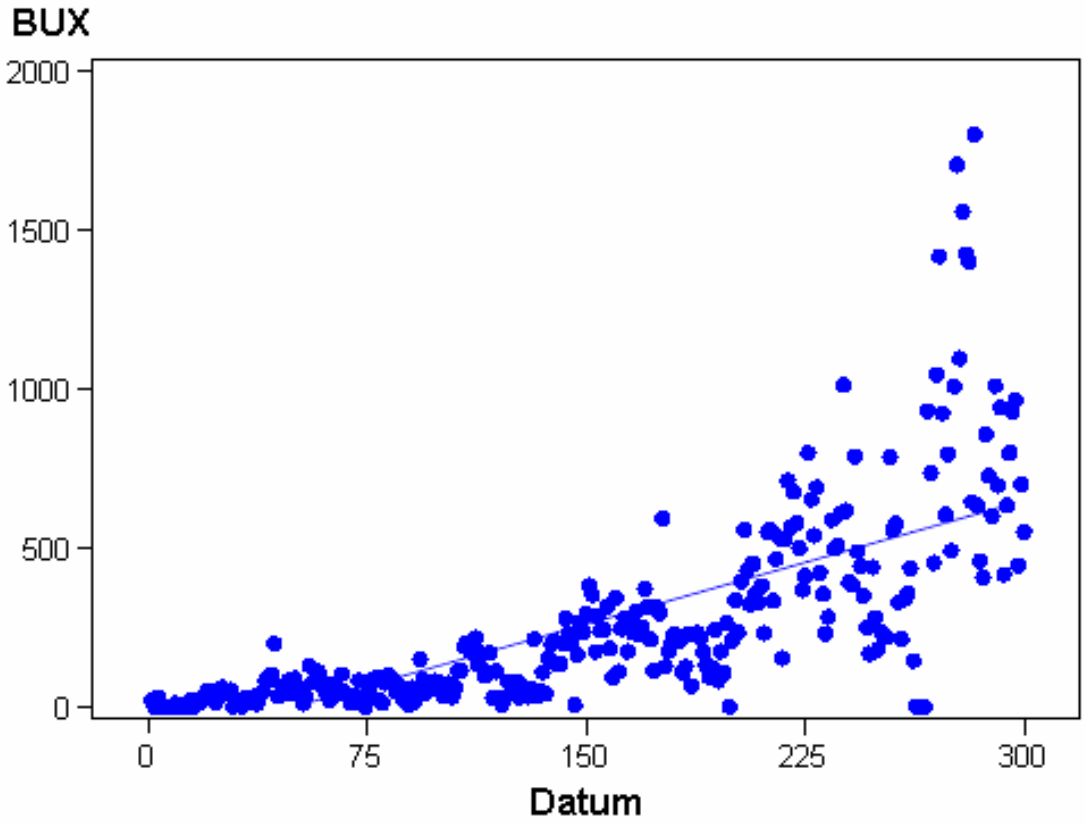

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

NOTE: Convergence criterion met.

Estimation Summary	
Method	Gauss-Newton
Iterations	28
Subiterations	50
Average Subiterations	1.785714
R	3.701E-6
PPC(a)	3.538E-7
RPC(b)	0.00057
Object	1.05E-6
Objective	11284368
Observations Read	300
Observations Used	300
Observations Missing	0

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	17224682	8612341	226.67	<.0001
Error	297	11284368	37994.5		
Corrected Total	299	28509051			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	37.1432	21.1308	-4.4425	78.7289
b	0.000159	0.000271	-0.00038	0.000693
c	2.7112	0.3018	2.1172	3.3052

Approximate Correlation Matrix			
	a	b	c
a	1.0000000	-0.6974003	0.6839320
b	-0.6974003	1.0000000	-0.9996209
c	0.6839320	-0.9996209	1.0000000

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:06 PM

Regression Analysis Plots

Observed BUX by Datum

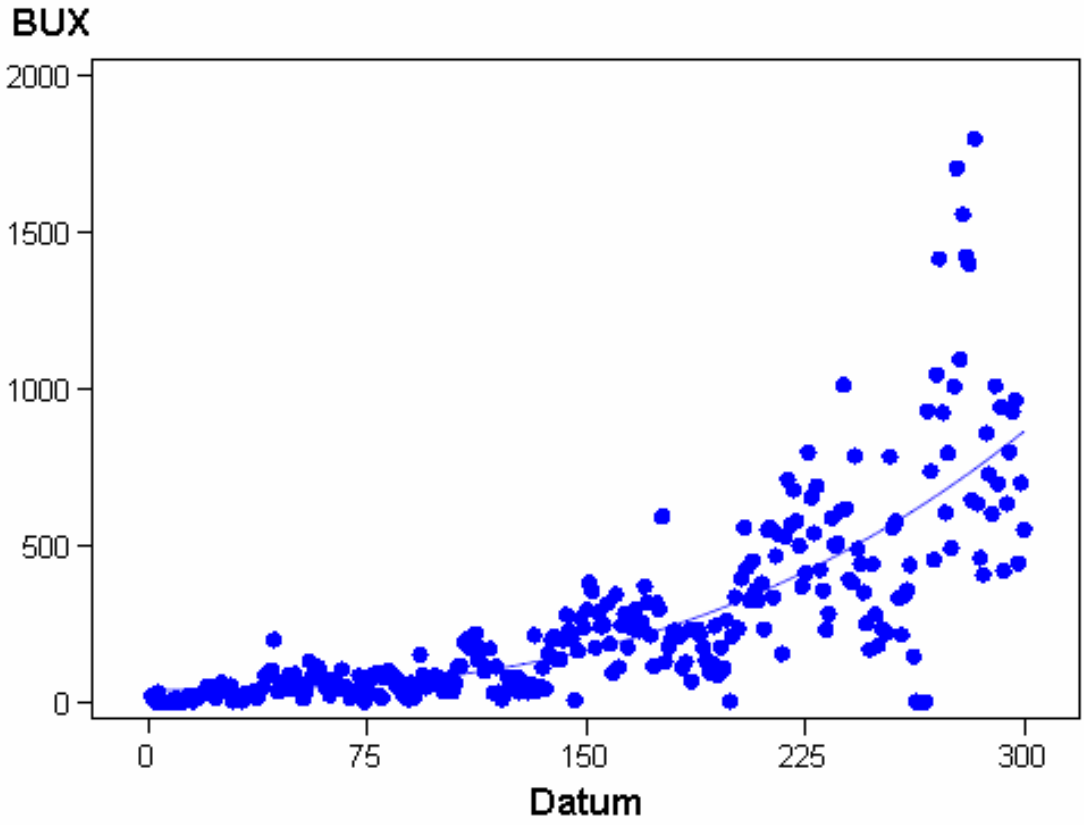

Regresní analýza – Futures na index DAX

Linear Regression Results

The REG Procedure
Model: Linear_Regression_Model
Dependent Variable: DAX DAX

Number of Observations Read	300
Number of Observations Used	300

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	1	896744252	896744252	285.21	<.0001
Error	298	936959474	3144159		
Corrected Total	299	1833703725			

Root MSE	1773.17774	**R-Square**	0.4890
Dependent Mean	4410.09333	**Adj R-Sq**	0.4873
Coeff Var	40.20726		

Parameter Estimates

Variable	Label	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > |t|
Intercept	Intercept	**1**	1405.52591	205.26187	6.85	<.0001
Datum	Datum	**1**	19.96390	1.18213	16.89	<.0001

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:06 PM

Regression Analysis Plots

Observed DAX by Datum

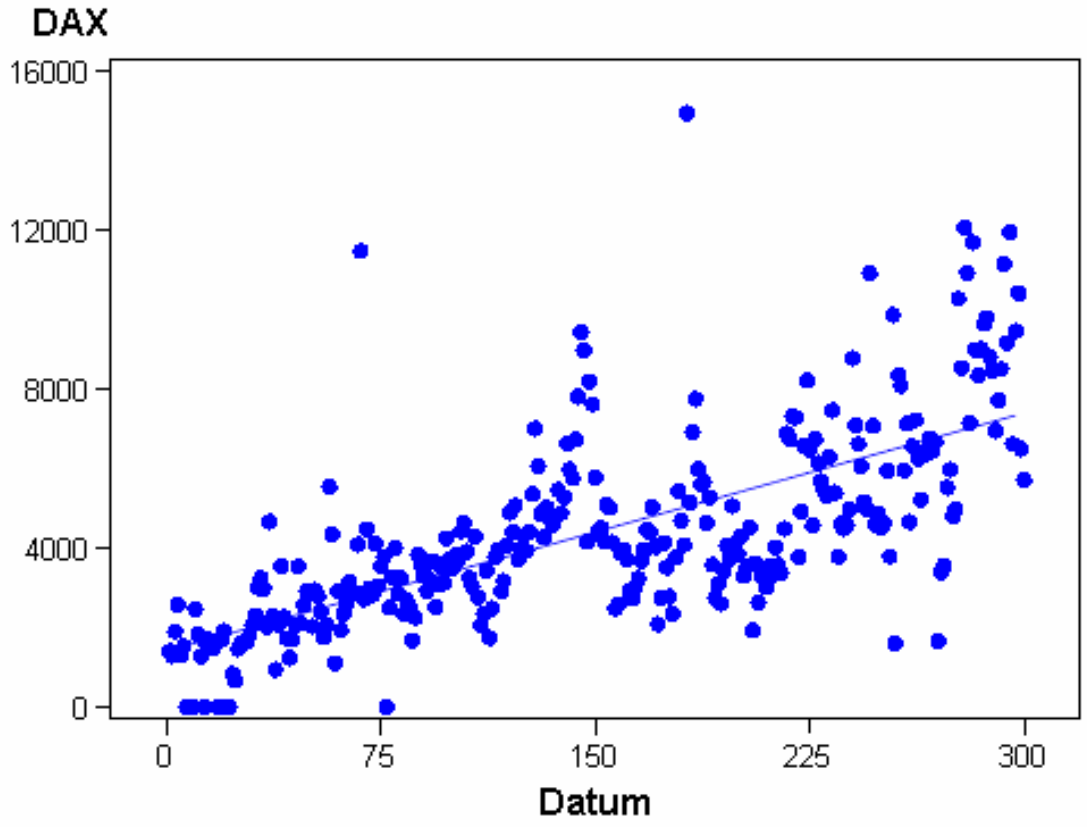

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

NOTE: Convergence criterion met.

Estimation Summary	
Method	Gauss-Newton
Iterations	22
Subiterations	25
Average Subiterations	1.136364
R	5.216E-6
PPC(b)	0.000097
RPC(b)	0.000269
Object	2.83E-10
Objective	9.368E8
Observations Read	300
Observations Used	300
Observations Missing	0

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	8.969E8	4.4845E8	142.17	<.0001
Error	297	9.368E8	3154218		
Corrected Total	299	1.8337E9			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	1502.6	395.0	725.2	2280.0
b	14.8407	16.0955	-16.8355	46.5168
c	1.0506	0.1851	0.6863	1.4149

Approximate Correlation Matrix			
	a	b	c
a	1.0000000	-0.8840434	0.8614666
b	-0.8840434	1.0000000	-0.9985040
c	0.8614666	-0.9985040	1.0000000

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:07 PM

Regression Analysis Plots

Observed DAX by Datum

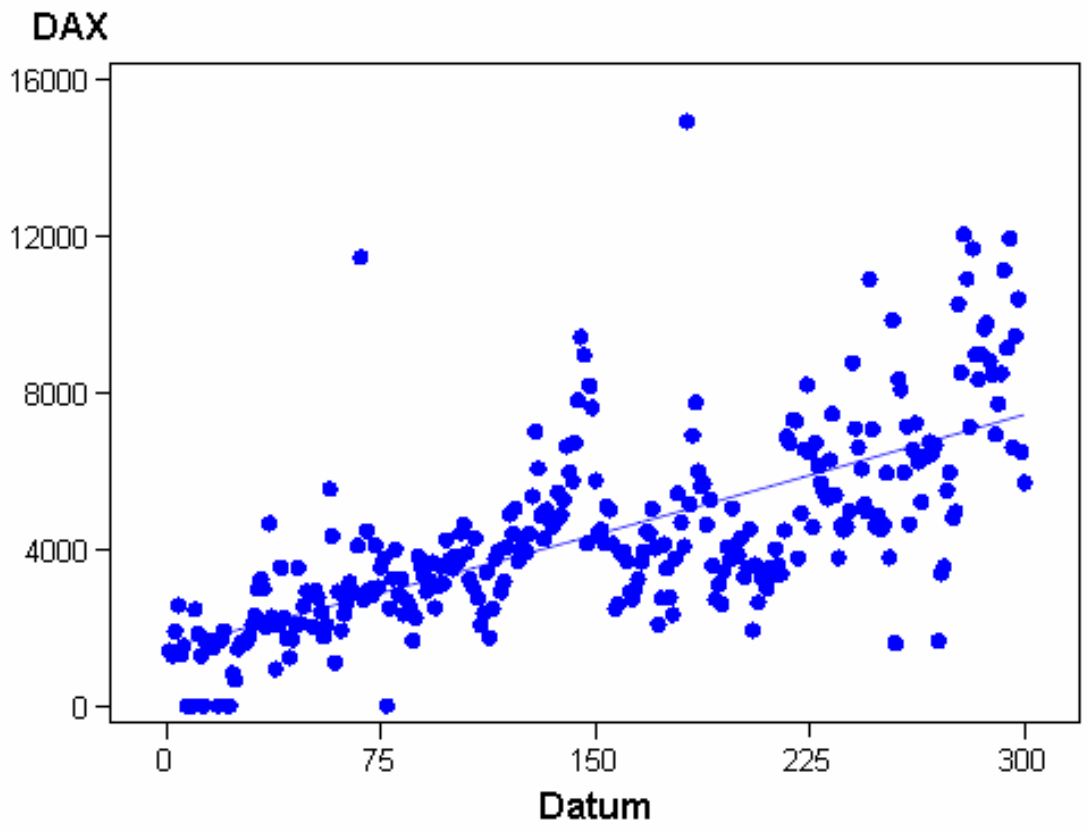

Regresní analýza – Futures na index FTSE 100

Linear Regression Results

The REG Procedure
Model: Linear_Regression_Model
Dependent Variable: FTSE 100 FTSE 100

Number of Observations Read	300
Number of Observations Used	300

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	1	54986415	54986415	102.79	<.0001
Error	298	159415808	534952		
Corrected Total	299	214402223			

Root MSE	731.40439	**R-Square**	0.2565
Dependent Mean	1371.52667	**Adj R-Sq**	0.2540
Coeff Var	53.32776		

Parameter Estimates

Variable	Label	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > |t|
Intercept	Intercept	**1**	627.52252	84.66688	7.41	<.0001
Datum	Datum	**1**	4.94355	0.48761	10.14	<.0001

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:07 PM

Regression Analysis Plots

Observed 'FTSE 100' by Datum

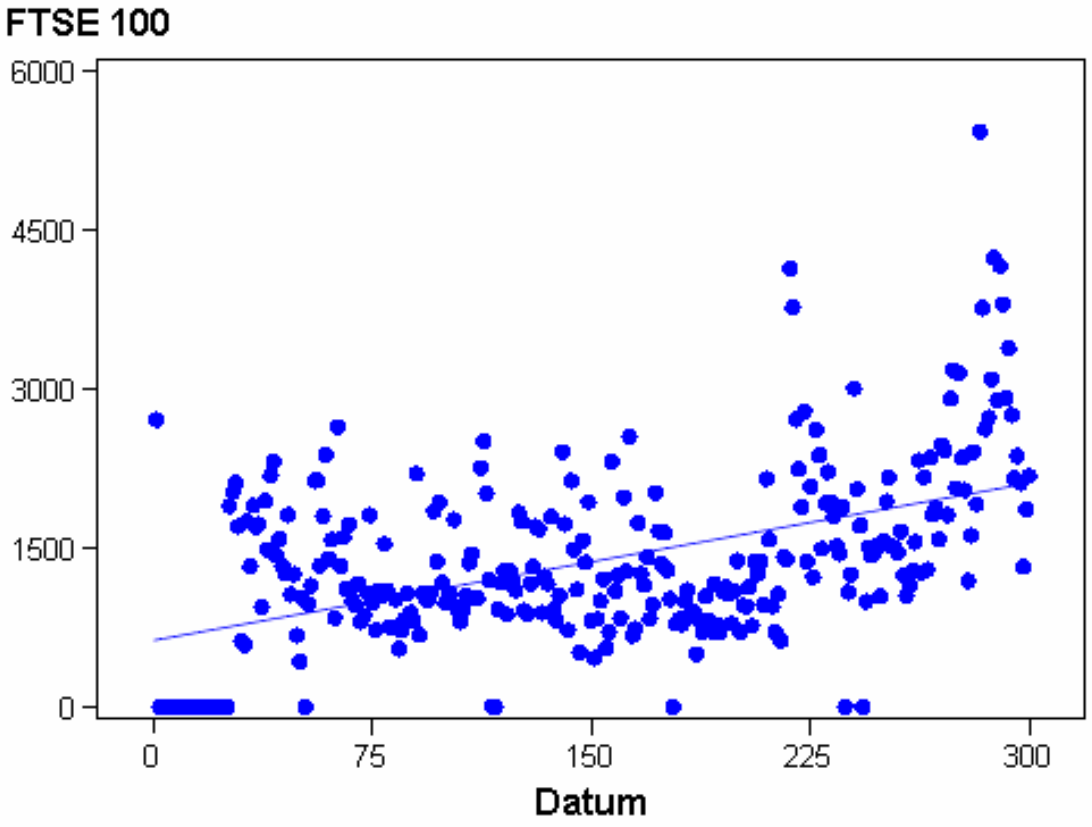

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

NOTE: Convergence criterion met.

Estimation Summary	
Method	Gauss-Newton
Iterations	54
Subiterations	110
Average Subiterations	2.037037
R	7.67E-7
PPC(c)	1.615E-7
RPC(a)	7.019E-6
Object	8.127E-8
Objective	1.4741E8
Observations Read	300
Observations Used	300
Observations Missing	0

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	66987242	33493621	67.48	<.0001
Error	297	1.4741E8	496347		
Corrected Total	299	2.144E8			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	1062.9	58.0395	948.6	1177.1
b	3.21E-10	1.763E-9	-3.15E-9	3.791E-9
c	5.1545	0.9737	3.2383	7.0707

Approximate Correlation Matrix			
	a	b	c
a	1.0000000	-0.5541645	0.5470676
b	-0.5541645	1.0000000	-0.9998775
c	0.5470676	-0.9998775	1.0000000

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:07 PM

Regression Analysis Plots

Observed 'FTSE 100' by Datum

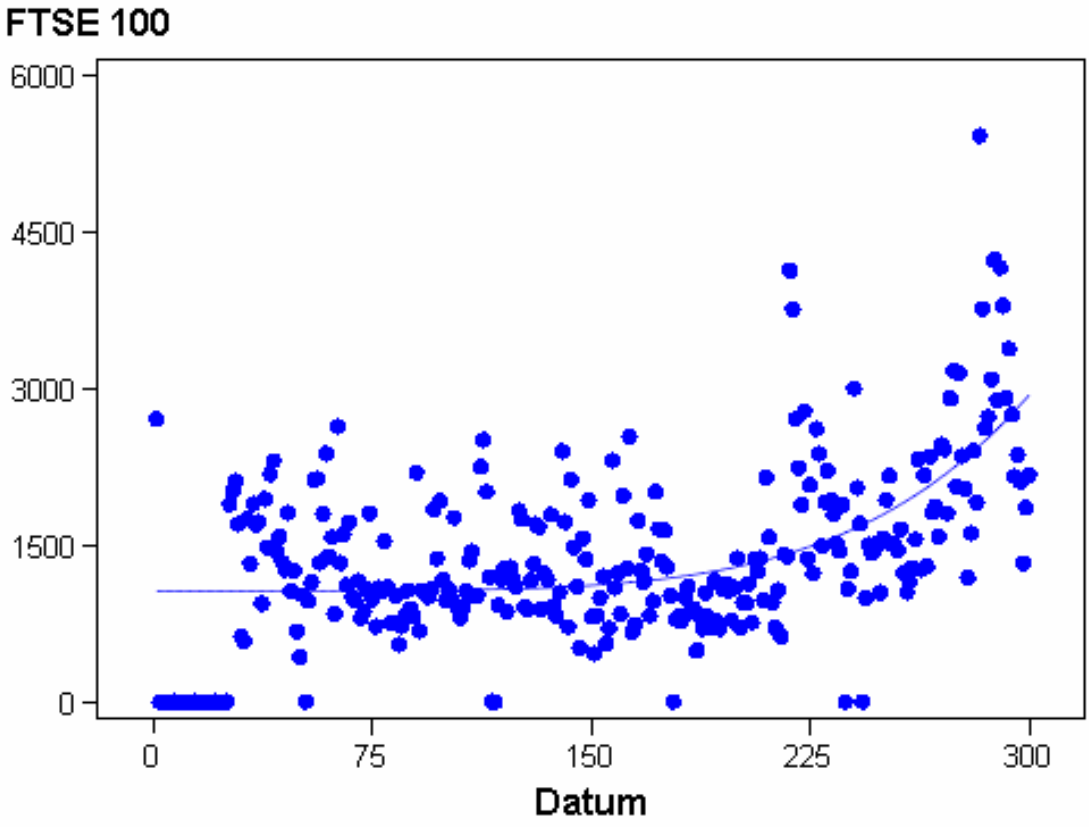

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

NOTE: Convergence criterion met.

Estimation Summary	
Method	Gauss-Newton
Iterations	17
Subiterations	23
Average Subiterations	1.352941
R	1.881E-6
PPC(a)	1.587E-6
RPC(a)	0.000012
Object	2.47E-10
Objective	1.4913E8
Observations Read	300
Observations Used	300
Observations Missing	0

Note: An intercept was not specified for this model.

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	6.296E8	3.148E8	629.04	<.0001
Error	298	1.4913E8	500439		
Uncorrected Total	300	7.7873E8			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	783.6	44.2189	696.6	870.6

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
b	-0.00235	0.000095	-0.00254	-0.00217

Approximate Correlation Matrix		
	a	b
a	1.0000000	0.8662412
b	0.8662412	1.0000000

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:07 PM

Regression Analysis Plots

Observed 'FTSE 100' by Datum

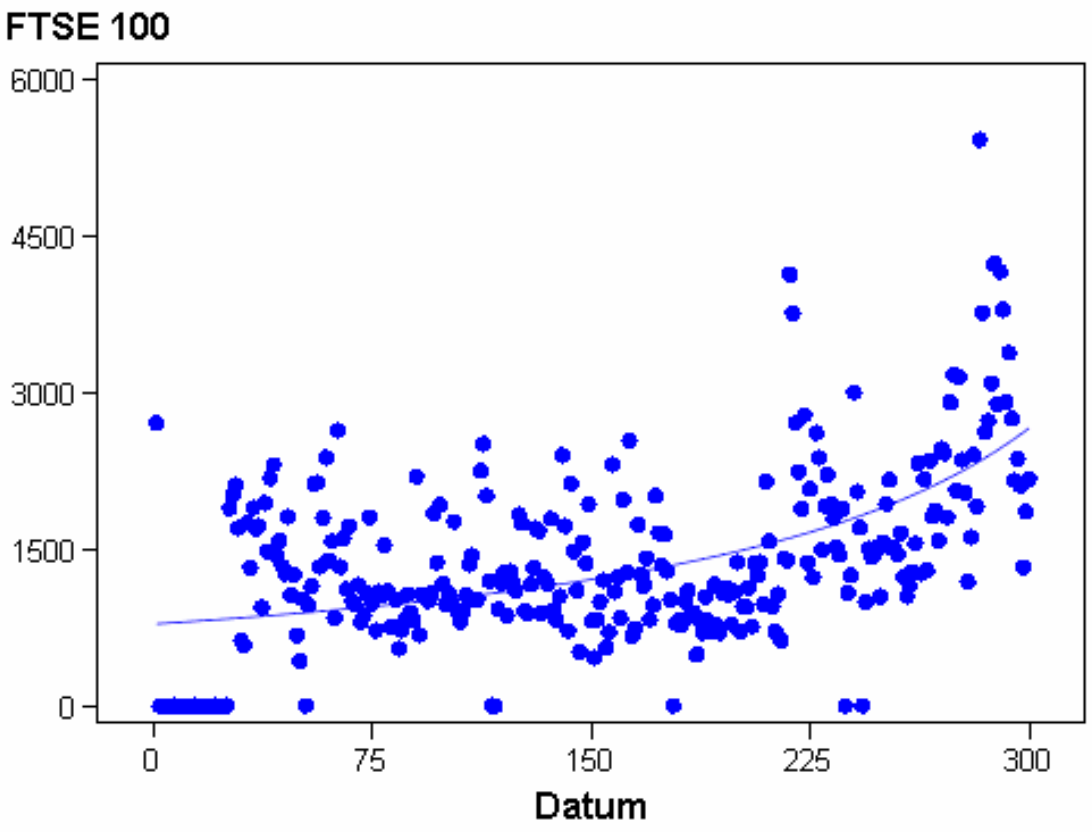

Regresní analýza – Futures na index DJ Euro STOXX 50

Linear Regression Results

The REG Procedure
Model: Linear_Regression_Model
Dependent Variable: Euro STOXX Euro STOXX

Number of Observations Read	300
Number of Observations Used	300

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	1	9190605025	9190605025	373.66	<.0001
Error	298	7329727324	24596400		
Corrected Total	299	16520332349			

Root MSE	4959.47582	**R-Square**	0.5563
Dependent Mean	7982.17333	**Adj R-Sq**	0.5548
Coeff Var	62.13190		

Parameter Estimates

Variable	Label	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > |t|
Intercept	Intercept	**1**	-1636.60031	574.10561	-2.85	0.0047
Datum	Datum	**1**	63.91212	3.30634	19.33	<.0001

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:07 PM

Regression Analysis Plots

Observed 'Euro STOXX' by Datum

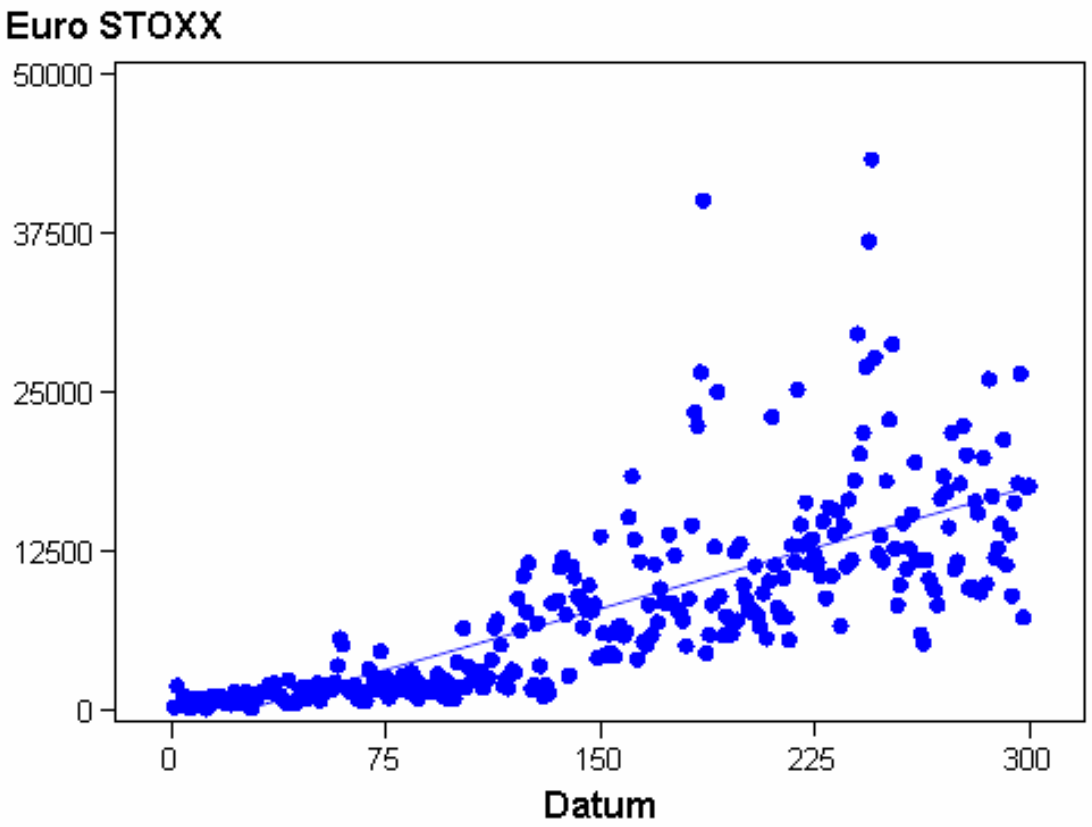

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

NOTE: Convergence criterion met.

Estimation Summary	
Method	Gauss-Newton
Iterations	34
Subiterations	64
Average Subiterations	1.882353
R	6.034E-6
PPC(a)	0.000136
RPC(a)	0.00048
Object	3.75E-10
Objective	7.2906E9
Observations Read	300
Observations Used	300
Observations Missing	0

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	9.2297E9	4.6148E9	188.00	<.0001
Error	297	7.2906E9	24547610		
Corrected Total	299	1.652E10			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	-634.2	981.0	-2564.9	1296.5
b	21.7487	22.0485	-21.6429	65.1404
c	1.1852	0.1747	0.8414	1.5289

Approximate Correlation Matrix

	a	b	c
a	1.0000000	-0.8644585	0.8425076
b	-0.8644585	1.0000000	-0.9987053
c	0.8425076	-0.9987053	1.0000000

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:08 PM

Regression Analysis Plots

Observed 'Euro STOXX' by Datum

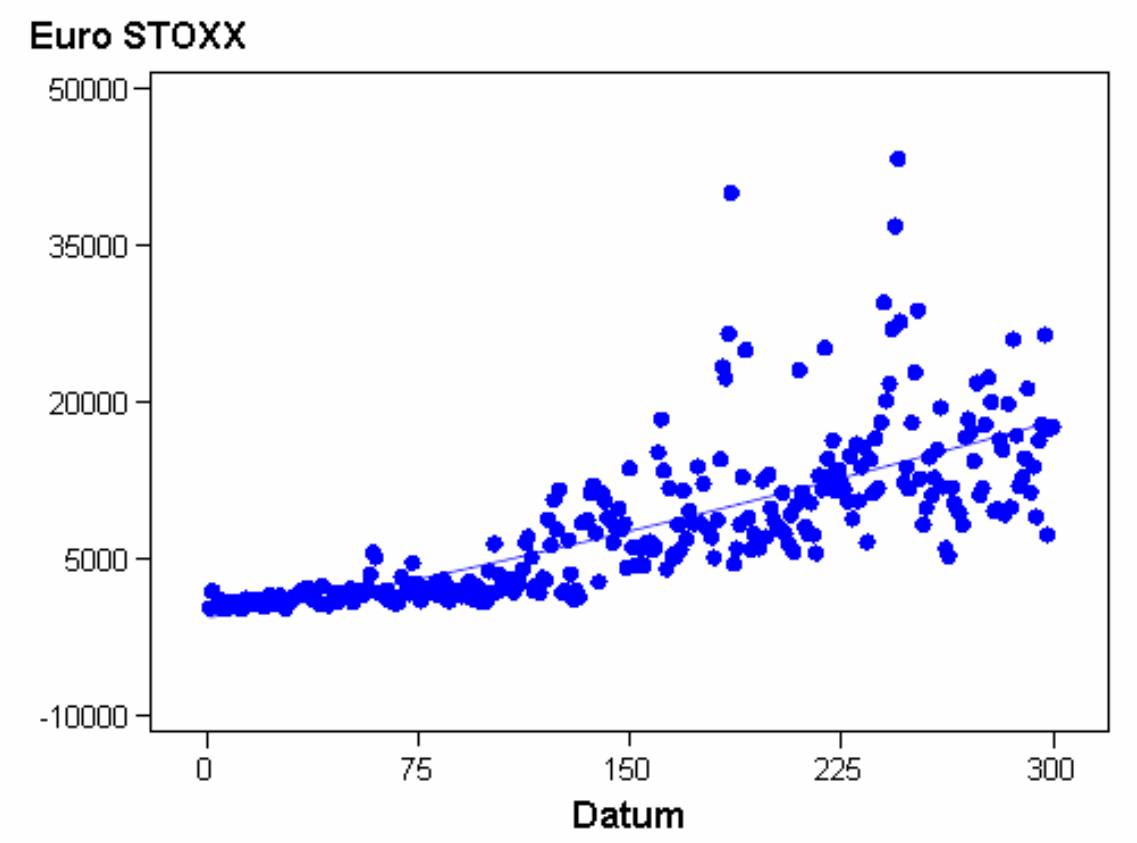

Regresní analýza – Futures na index DJIA

Linear Regression Results

The REG Procedure
Model: Linear_Regression_Model
Dependent Variable: DJIA DJIA

Number of Observations Read	300
Number of Observations Used	300

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	1	126523694	126523694	5.83	0.0163
Error	298	6464828216	21694054		
Corrected Total	299	6591351910			

Root MSE	4657.68767	**R-Square**	0.0192
Dependent Mean	12368	**Adj R-Sq**	0.0159
Coeff Var	37.65953		

Parameter Estimates

Variable	Label	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > |t|
Intercept	Intercept	**1**	11239	539.17081	20.85	<.0001
Datum	Datum	**1**	7.49889	3.10514	2.41	0.0163

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:08 PM

Regression Analysis Plots

Observed DJIA by Datum

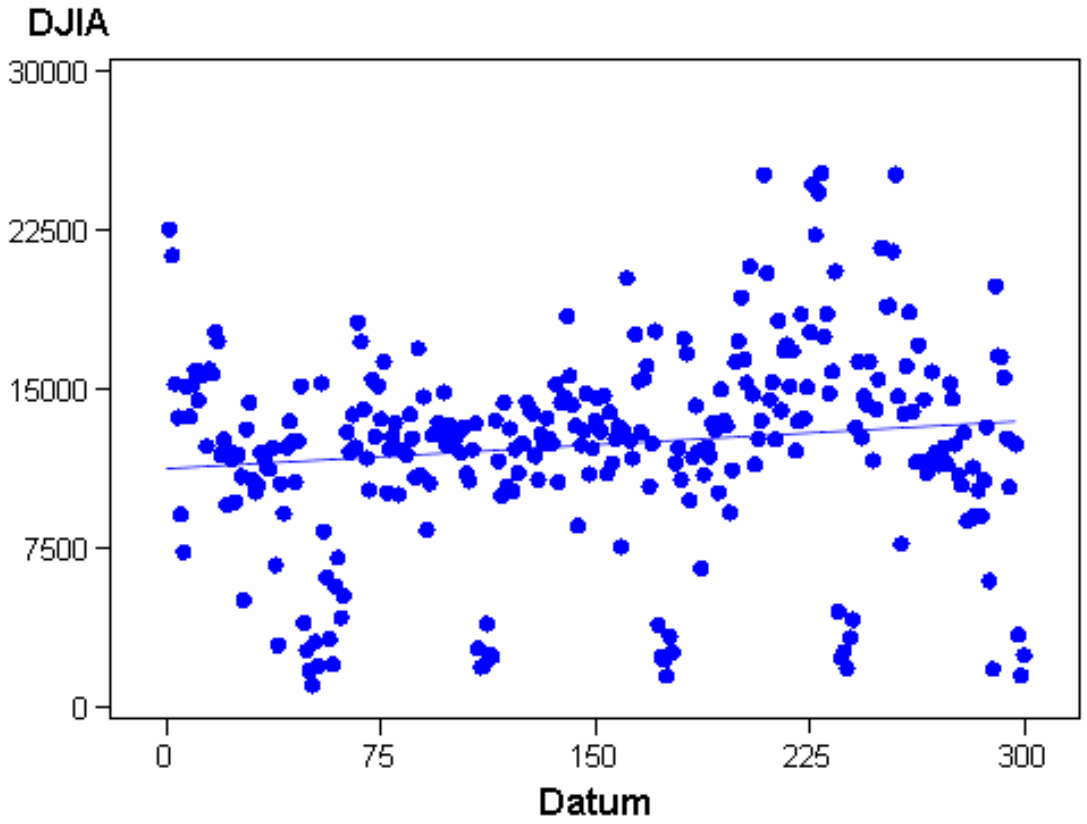

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

NOTE: Convergence criterion met.

Estimation Summary	
Method	Gauss-Newton
Iterations	18
Subiterations	29
Average Subiterations	1.611111
R	1.355E-6
PPC(b)	9.13E-6
RPC(b)	0.000187
Object	7.33E-10
Objective	6.4682E9
Observations Read	300
Observations Used	300
Observations Missing	0

Note: An intercept was not specified for this model.

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	4.601E10	2.301E10	1059.93	<.0001
Error	298	6.4682E9	21705435		
Uncorrected Total	300	5.248E10			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	11338.6	493.6	10367.3	12310.0
b	-0.00054	0.000210	-0.00095	-0.00012

Approximate Correlation Matrix		
	a	b
a	1.0000000	0.8666297
b	0.8666297	1.0000000

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:08 PM

Regression Analysis Plots

Observed DJIA by Predicted DJIA

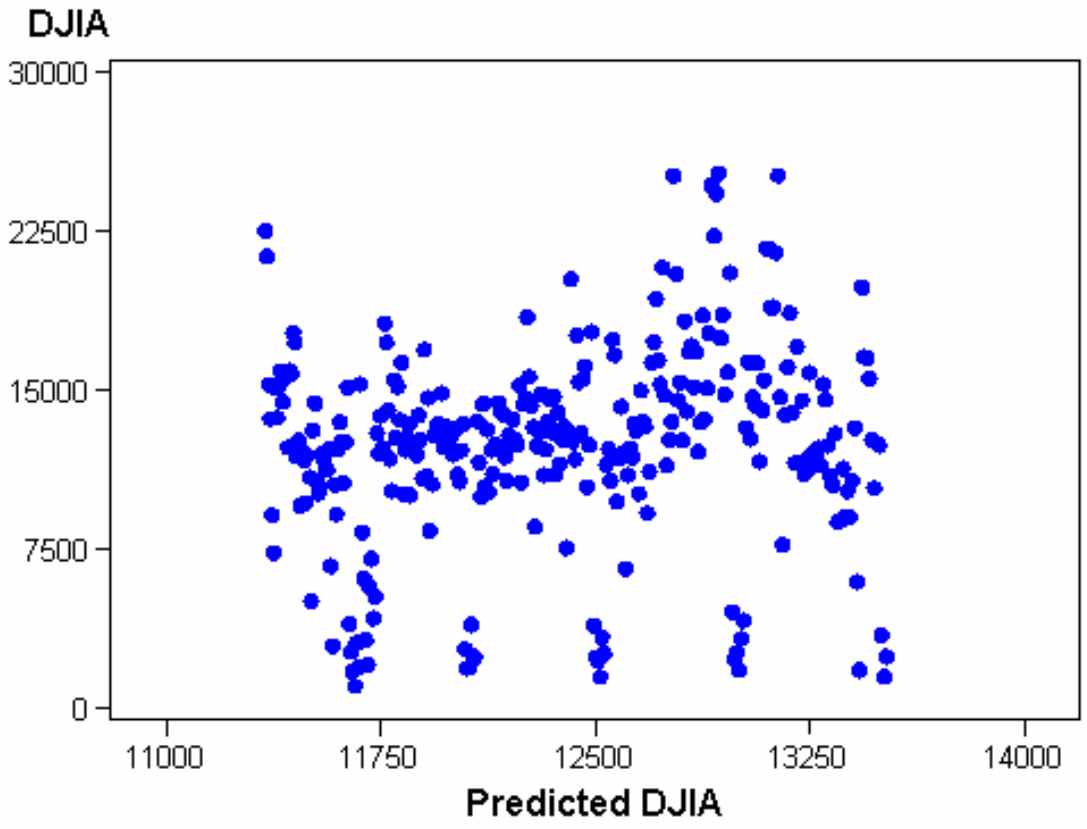

Regresní analýza – Futures na index S&P 500

Linear Regression Results

The REG Procedure
Model: Linear_Regression_Model
Dependent Variable: S&P 500 S&P 500

Number of Observations Read	300
Number of Observations Used	300

Analysis of Variance					
Source	**DF**	**Sum of Squares**	**Mean Square**	**F Value**	**Pr > F**
Model	1	40616872821	40616872821	112.15	<.0001
Error	298	1.079283E11	362175655		
Corrected Total	299	1.485452E11			

Root MSE	19031	**R-Square**	0.2734
Dependent Mean	51054	**Adj R-Sq**	0.2710
Coeff Var	37.27619		

Parameter Estimates						
Variable	**Label**	**DF**	**Parameter Estimate**	**Standard Error**	**t Value**	**Pr > |t|**
Intercept	Intercept	**1**	30833	2203.00580	14.00	<.0001
Datum	Datum	**1**	134.35827	12.68735	10.59	<.0001

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:08 PM

Regression Analysis Plots

Observed 'S&P 500' by Datum

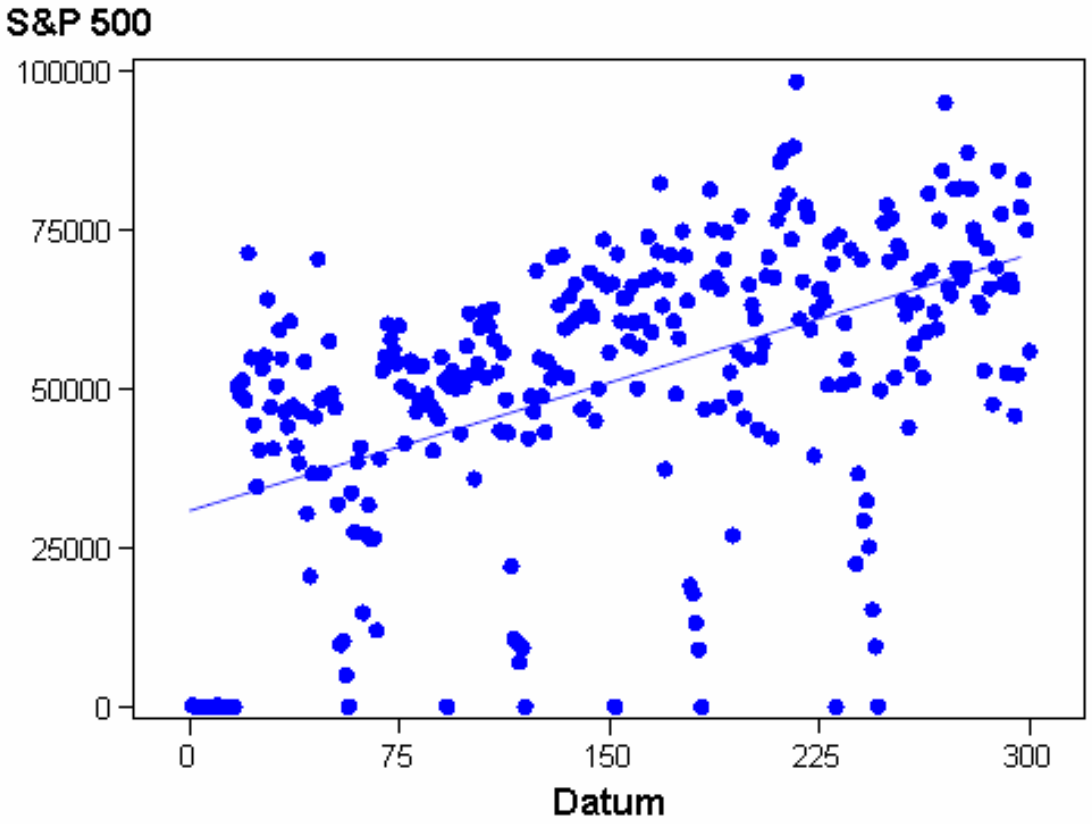

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

Warning: Maximum number of iterations exceeded.

WARNING: PROC NLIN failed to converge.

Estimation Summary (Not Converged)	
Method	Gauss-Newton
Iterations	100
Subiterations	219
Average Subiterations	2.19
R	0.044138
PPC(b)	1.799759
RPC(b)	1.795135
Object	5.369E-7
Objective	9.8E10
Observations Read	300
Observations Used	300
Observations Missing	0

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	5.055E10	2.527E10	76.60	<.0001
Error	297	9.8E10	3.2996E8		
Corrected Total	299	1.485E11			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	-1064938	9839953	-2.043E7	18300192
b	1053674	9830496	-1.829E7	20400193
c	0.0120	0.1072	-0.1989	0.2229

Approximate Correlation Matrix			
	a	b	c
a	1.0000000	-0.9999999	0.9999569
b	-0.9999999	1.0000000	-0.9999614
c	0.9999569	-0.9999614	1.0000000

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:08 PM

Regression Analysis Plots

Observed 'S&P 500' by Datum

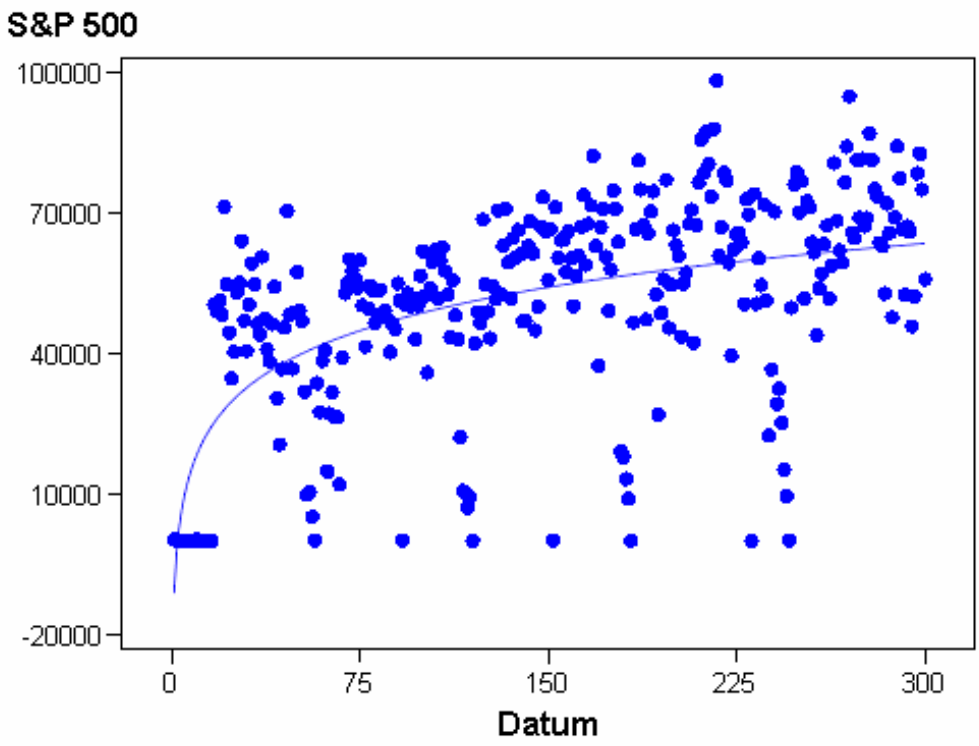

Regresní analýza – Futures na index Nikkei 225

Linear Regression Results

The REG Procedure
Model: Linear_Regression_Model
Dependent Variable: NIKKEI 225 NIKKEI 225

Number of Observations Read	300
Number of Observations Used	300

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	1	1762304746	1762304746	29.52	<.0001
Error	298	17790846296	59700826		
Corrected Total	299	19553151042			

Root MSE	7726.63099	**R-Square**	0.0901
Dependent Mean	17047	**Adj R-Sq**	0.0871
Coeff Var	45.32561		

Parameter Estimates

Variable	Label	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > |t|
Intercept	Intercept	**1**	12835	894.42964	14.35	<.0001
Datum	Datum	**1**	27.98670	5.15112	5.43	<.0001

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:09 PM

Regression Analysis Plots

Observed 'NIKKEI 225' by Datum

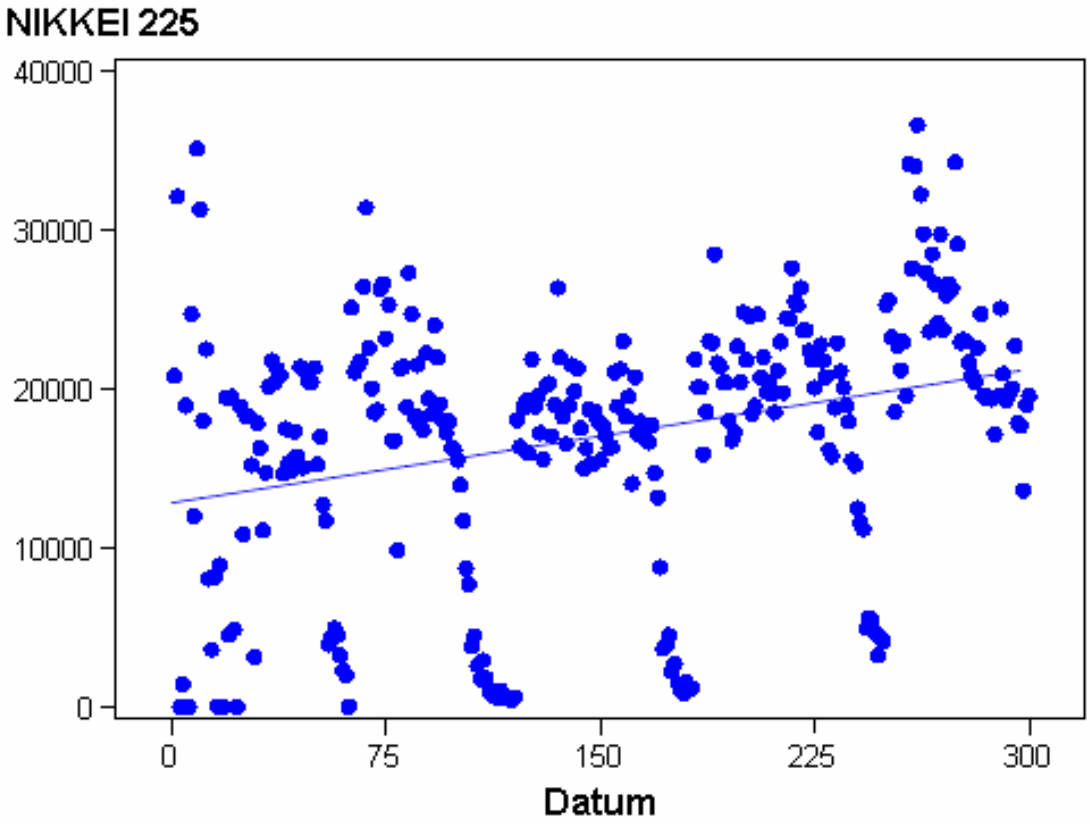

Regresní analýza – Eurodollar Futures

Linear Regression Results

The REG Procedure
Model: Linear_Regression_Model
Dependent Variable: Euro$ Euro$

Number of Observations Read	300
Number of Observations Used	300

Analysis of Variance					
Source	**DF**	**Sum of Squares**	**Mean Square**	**F Value**	**Pr > F**
Model	1	32257897	32257897	196.64	<.0001
Error	298	48886444	164048		
Corrected Total	299	81144340			

Root MSE	405.02897	**R-Square**	0.3975
Dependent Mean	734.62667	**Adj R-Sq**	0.3955
Coeff Var	55.13399		

Parameter Estimates						
Variable	**Label**	**DF**	**Parameter Estimate**	**Standard Error**	**t Value**	**Pr > |t|**
Intercept	Intercept	**1**	164.76994	46.88588	3.51	0.0005
Datum	Datum	**1**	3.78642	0.27002	14.02	<.0001

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:09 PM

Regression Analysis Plots

Observed Euro$ by Datum

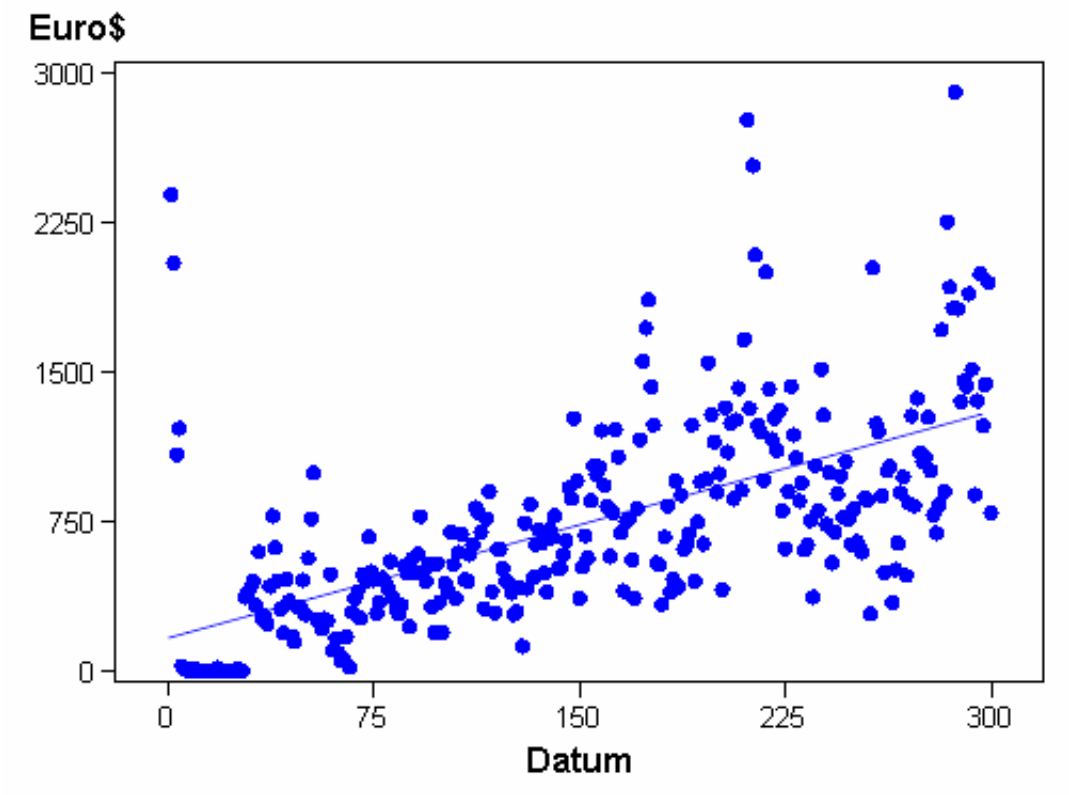

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

NOTE: Convergence criterion met.

Estimation Summary	
Method	Gauss-Newton
Iterations	26
Subiterations	32
Average Subiterations	1.230769
R	4.527E-6
PPC(b)	0.000114
RPC(b)	0.000253
Object	5.52E-11
Objective	48522340
Observations Read	300
Observations Used	300
Observations Missing	0

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	32622000	16311000	99.84	<.0001
Error	297	48522340	163375		
Corrected Total	299	81144340			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	248.4	74.3734	102.0	394.7

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
b	0.7280	1.0660	-1.3699	2.8259
c	1.2845	0.2536	0.7855	1.7835

Approximate Correlation Matrix			
	a	b	c
a	1.0000000	-0.8505239	0.8291302
b	-0.8505239	1.0000000	-0.9988314
c	0.8291302	-0.9988314	1.0000000

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:09 PM

Regression Analysis Plots

Observed Euro$ by Datum

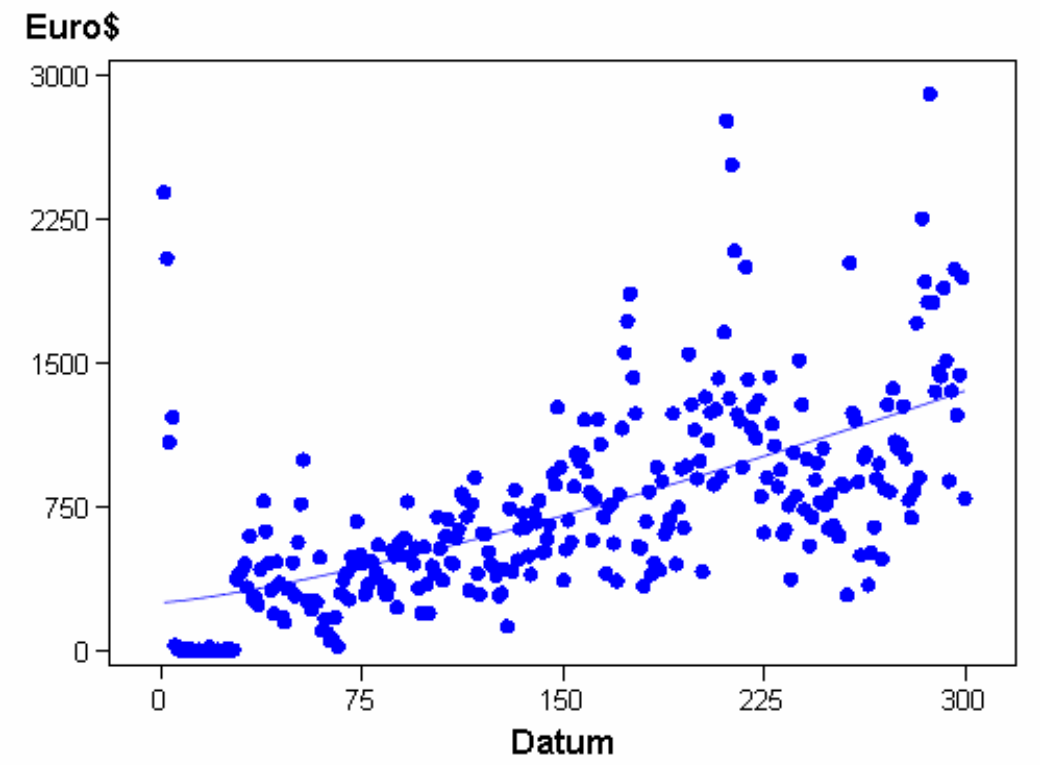

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

NOTE: Convergence criterion met.

Estimation Summary	
Method	Gauss-Newton
Iterations	17
Subiterations	24
Average Subiterations	1.411765
R	6.294E-6
PPC(a)	5.638E-6
RPC(a)	0.000056
Object	3.247E-9
Objective	51234686
Observations Read	300
Observations Used	300
Observations Missing	0

Note: An intercept was not specified for this model.

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	1.9181E8	95906278	557.83	<.0001
Error	298	51234686	171928		
Uncorrected Total	300	2.4305E8			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	411.9	24.6821	363.4	460.5

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
b	-0.00244	0.000092	-0.00262	-0.00226

Approximate Correlation Matrix		
	a	b
a	1.0000000	0.8662226
b	0.8662226	1.0000000

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:09 PM

Regression Analysis Plots

Observed Euro$ by Datum

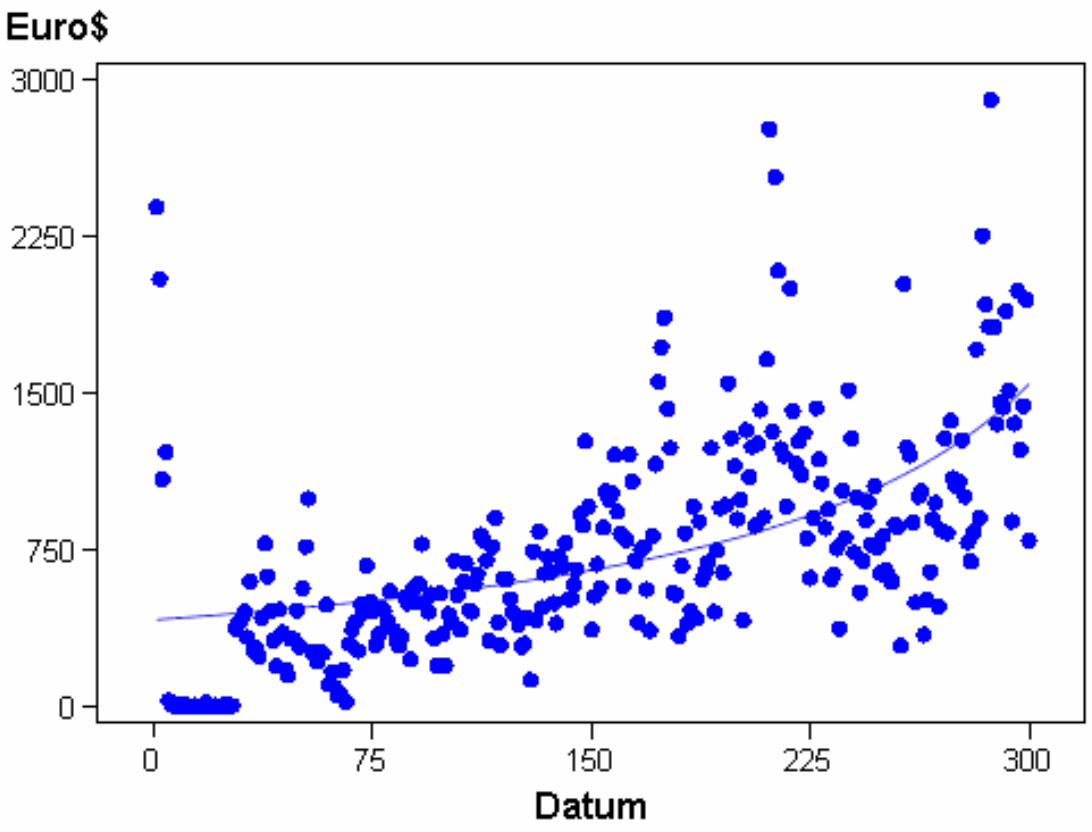

Regresní analýza – Euro Bund Futures

Linear Regression Results

The REG Procedure
Model: Linear_Regression_Model
Dependent Variable: Euro Bund Euro Bund

Number of Observations Read	300
Number of Observations Used	300

Analysis of Variance					
Source	**DF**	**Sum of Squares**	**Mean Square**	**F Value**	**Pr > F**
Model	1	12644222717	12644222717	456.01	<.0001
Error	298	8262870344	27727753		
Corrected Total	299	20907093061			

Root MSE	5265.71485	**R-Square**	0.6048
Dependent Mean	8449.04667	**Adj R-Sq**	0.6035
Coeff Var	62.32318		

Parameter Estimates						
Variable	**Label**	**DF**	**Parameter Estimate**	**Standard Error**	**t Value**	**Pr > |t|**
Intercept	Intercept	**1**	-2833.15146	609.55563	-4.65	<.0001
Datum	Datum	**1**	74.96477	3.51050	21.35	<.0001

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:09 PM

Regression Analysis Plots

Observed 'Euro Bund' by Datum

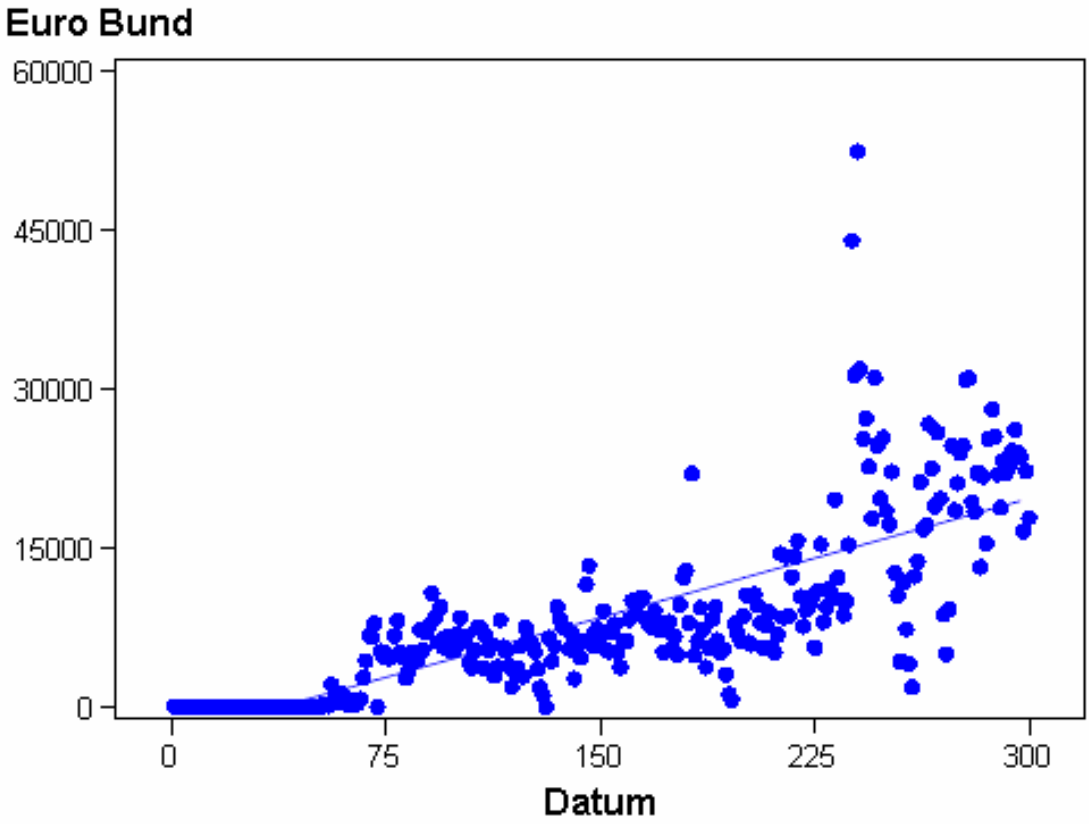

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

NOTE: Convergence criterion met.

Estimation Summary	
Method	Gauss-Newton
Iterations	17
Subiterations	27
Average Subiterations	1.588235
R	8.106E-6
PPC(b)	0.000174
RPC(b)	0.000759
Object	2.811E-9
Objective	7.6269E9
Observations Read	300
Observations Used	300
Observations Missing	0

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	1.328E10	6.6401E9	258.57	<.0001
Error	297	7.6269E9	25679902		
Corrected Total	299	2.091E10			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	973.5	662.8	-330.9	2277.9

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
b	0.2618	0.3259	-0.3796	0.9033
c	1.9899	0.2193	1.5583	2.4214

Approximate Correlation Matrix			
	a	b	c
a	1.0000000	-0.7648279	0.7477737
b	-0.7648279	1.0000000	-0.9993758
c	0.7477737	-0.9993758	1.0000000

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:09 PM

Regression Analysis Plots

Observed 'Euro Bund' by Datum

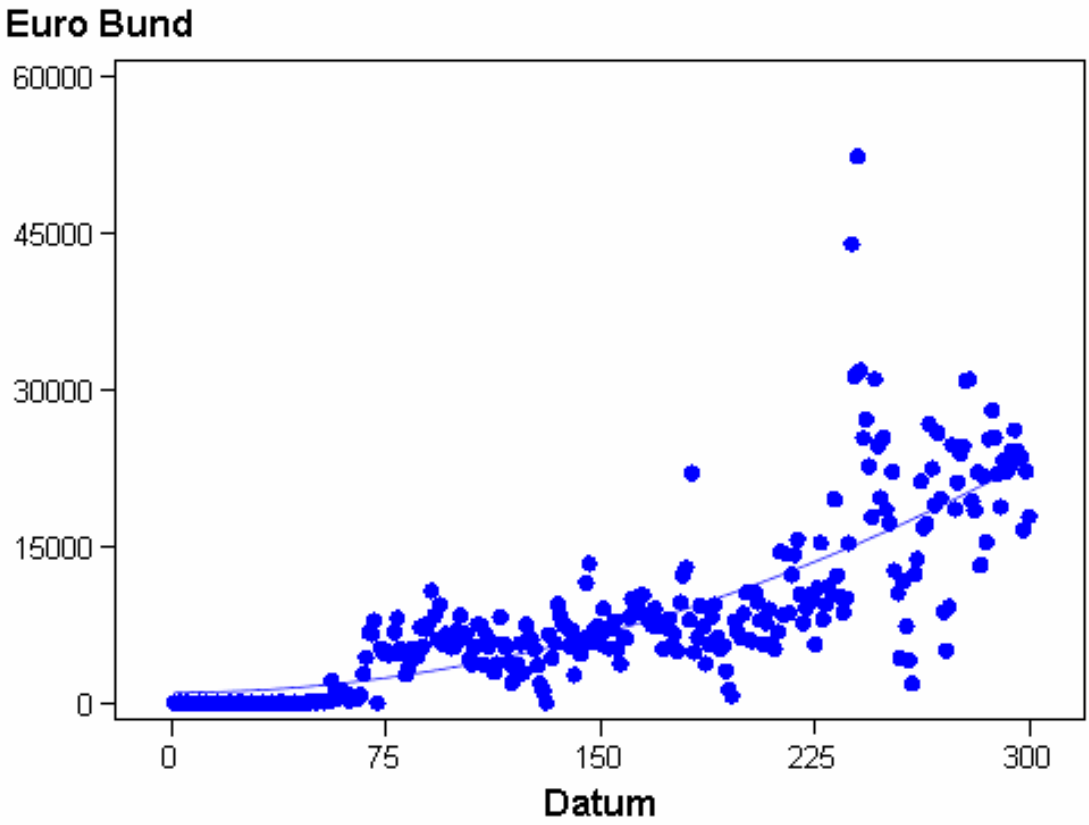

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

NOTE: Convergence criterion met.

Estimation Summary	
Method	Gauss-Newton
Iterations	24
Subiterations	30
Average Subiterations	1.25
R	5.558E-6
PPC(a)	4.978E-6
RPC(a)	0.000015
Object	1.92E-10
Objective	8.9237E9
Observations Read	300
Observations Used	300
Observations Missing	0

Note: An intercept was not specified for this model.

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	3.34E10	1.67E10	557.67	<.0001
Error	298	8.9237E9	29945302		
Uncorrected Total	300	4.232E10			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	3900.1	233.7	3440.3	4360.0

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
b	-0.00287	0.000047	-0.00297	-0.00278

Approximate Correlation Matrix		
	a	b
a	1.0000000	0.8661454
b	0.8661454	1.0000000

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:10 PM

Regression Analysis Plots

Observed 'Euro Bund' by Datum

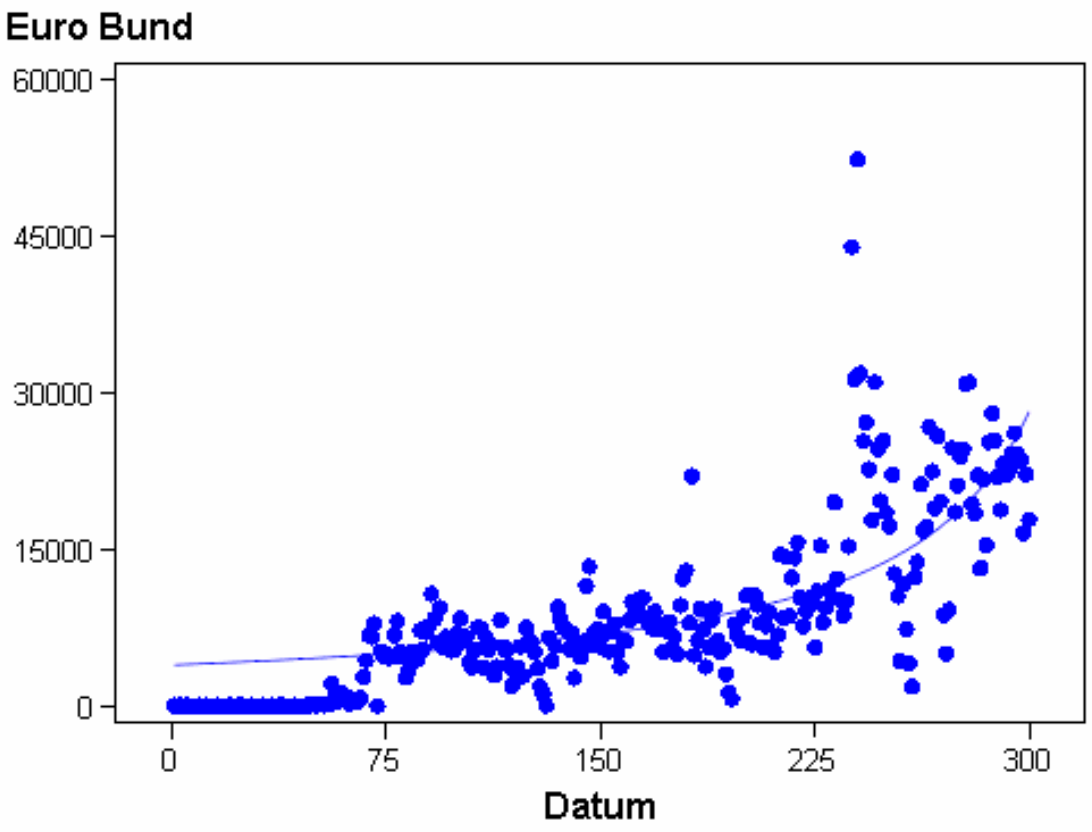

Regresní analýza – 10-Y T-Note Futures

Linear Regression Results

The REG Procedure
Model: Linear_Regression_Model
Dependent Variable: 10Y T-Note 10Y T-Note

Number of Observations Read	300
Number of Observations Used	300

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	1	699326226	699326226	160.53	<.0001
Error	298	1298177303	4356300		
Corrected Total	299	1997503529			

Root MSE	2087.17505	**R-Square**	0.3501
Dependent Mean	2637.50667	**Adj R-Sq**	0.3479
Coeff Var	79.13440		

Parameter Estimates

Variable	Label	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > |t|
Intercept	Intercept	**1**	5290.81402	241.60999	21.90	<.0001
Datum	Datum	**1**	-17.62995	1.39146	-12.67	<.0001

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:10 PM

Regression Analysis Plots

Observed '10Y T-Note' by Datum

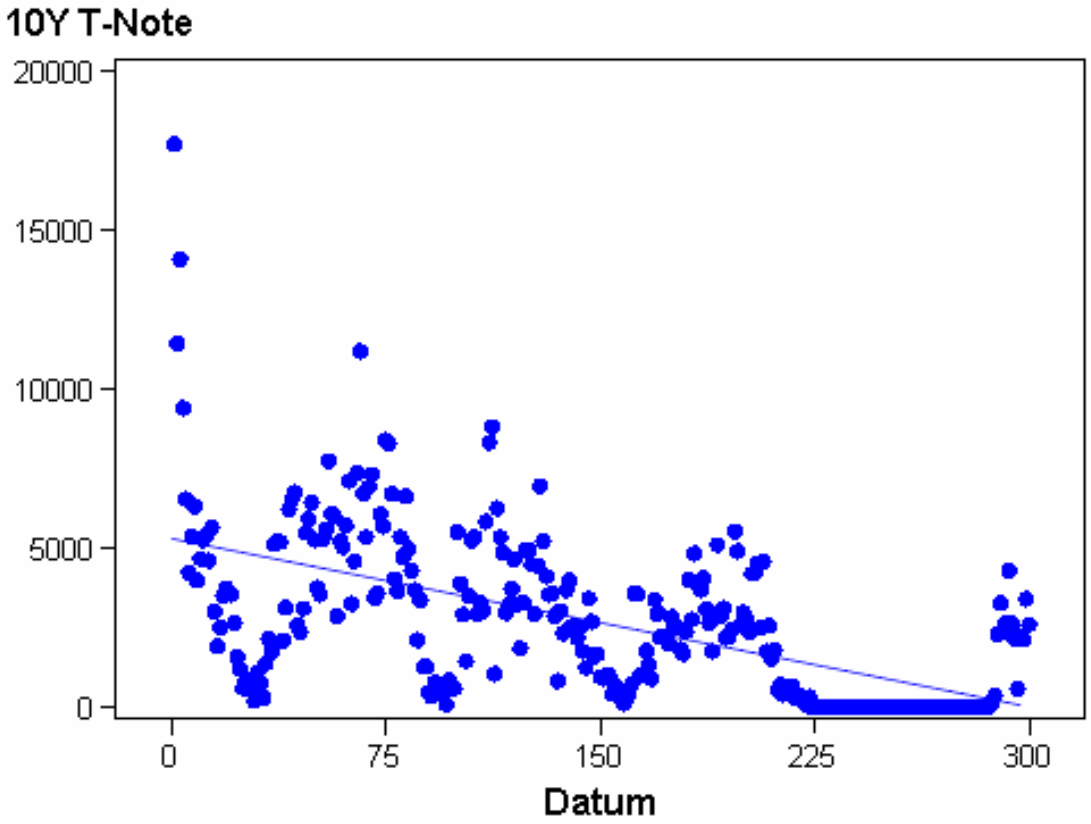

Regresní analýza – Euribor Futures

Linear Regression Results

The REG Procedure
Model: Linear_Regression_Model
Dependent Variable: Euribor Euribor

Number of Observations Read	300
Number of Observations Used	300

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	1	31434862	31434862	133.02	<.0001
Error	298	70420864	236312		
Corrected Total	299	101855726			

Root MSE	486.11894	**R-Square**	0.3086
Dependent Mean	471.56333	**Adj R-Sq**	0.3063
Coeff Var	103.08667		

Parameter Estimates

Variable	Label	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > |t|
Intercept	Intercept	**1**	-90.97670	56.27280	-1.62	0.1070
Datum	Datum	**1**	3.73781	0.32408	11.53	<.0001

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:11 PM

Regression Analysis Plots

Observed Euribor by Datum

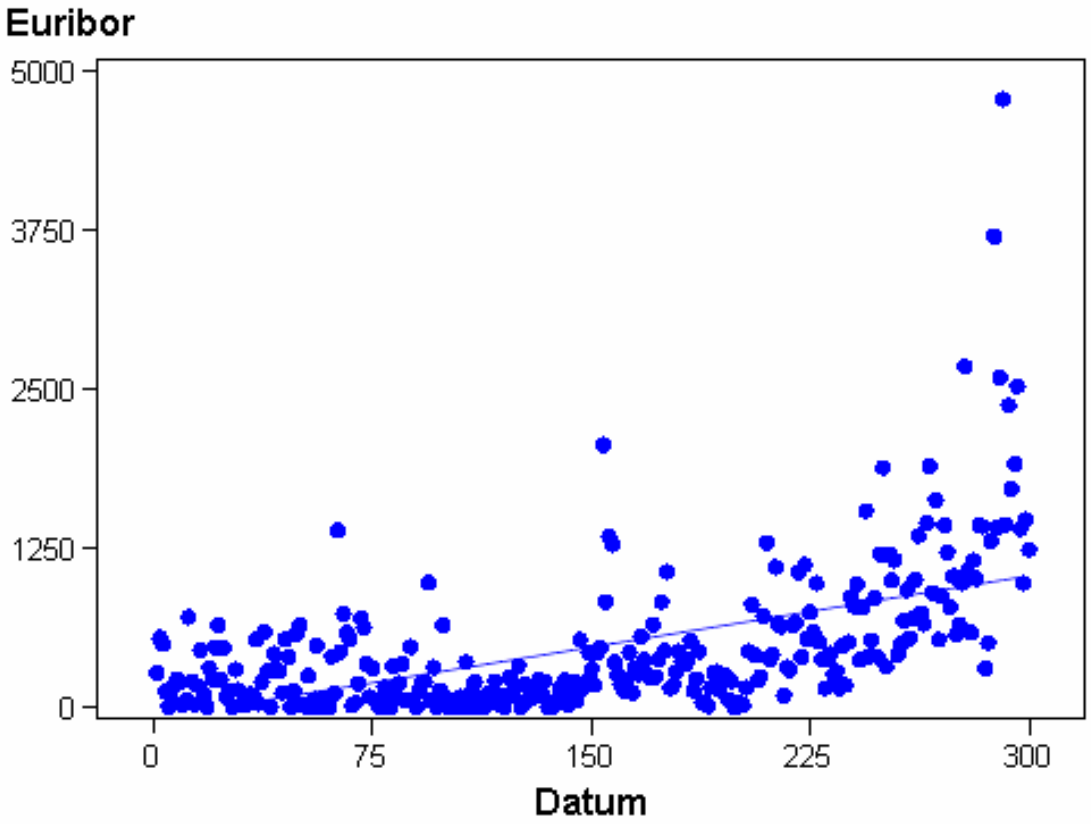

Regresní analýza – Futures na akcie společnosti ČEZ

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

NOTE: Convergence criterion met.

Estimation Summary	
Method	Gauss-Newton
Iterations	17
Subiterations	10
Average Subiterations	0.588235
R	8.609E-6
PPC(b)	0.000108
RPC(b)	0.00021
Object	4.28E-10
Objective	1735.566
Observations Read	300
Observations Used	179
Observations Missing	121

Note: An intercept was not specified for this model.

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	675.4	337.7	34.44	<.0001
Error	177	1735.6	9.8055		
Uncorrected Total	179	2411.0			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	1.3981	0.5608	0.2913	2.5049
b	-0.00128	0.00121	-0.00367	0.00110

Approximate Correlation Matrix		
	a	b
a	1.0000000	0.9538233
b	0.9538233	1.0000000

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:11 PM

Regression Analysis Plots

Observed 'Erste Bank' by Datum

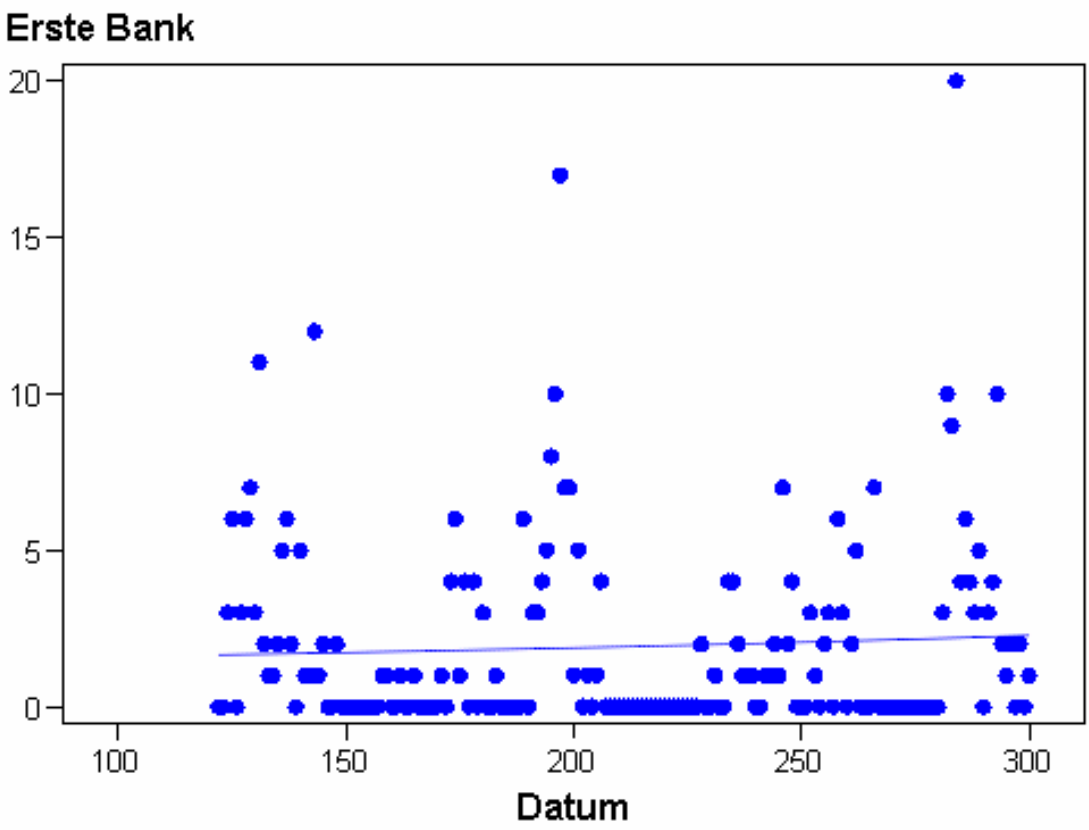

Regresní analýza – Futures na akcie společnosti Erste Bank

Nonlinear Regression Results

The NLIN Procedure

NOTE: Convergence criterion met.

Estimation Summary	
Method	Gauss-Newton
Iterations	18
Subiterations	20
Average Subiterations	1.111111
R	5.733E-6
PPC(b)	0.000334
RPC(b)	0.051653
Object	2.937E-7
Objective	10699.27
Observations Read	300
Observations Used	209
Observations Missing	91

Note: An intercept was not specified for this model.

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Approx Pr > F
Model	2	1179.7	589.9	11.41	<.0001
Error	207	10699.3	51.6873		
Uncorrected Total	209	11879.0			

Parameter	Estimate	Approx Std Error	Approximate 95% Confidence Limits	
a	2.8835	2.3474	-1.7445	7.5115
b	0.00112	0.00511	-0.00896	0.0112

Approximate Correlation Matrix		
	a	b
a	1.0000000	0.9663811
b	0.9663811	1.0000000

Generated by the SAS System (Local, XP_PRO) on 03JAN2008 at 2:11 PM

Regression Analysis Plots
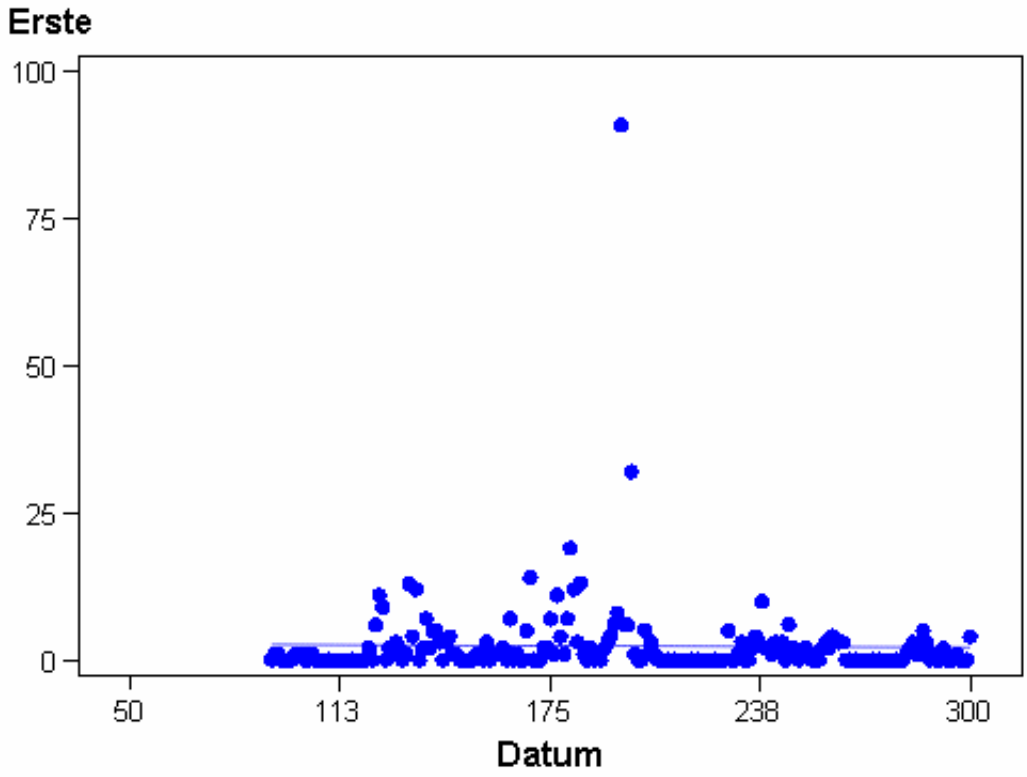
Observed Erste by Datum